

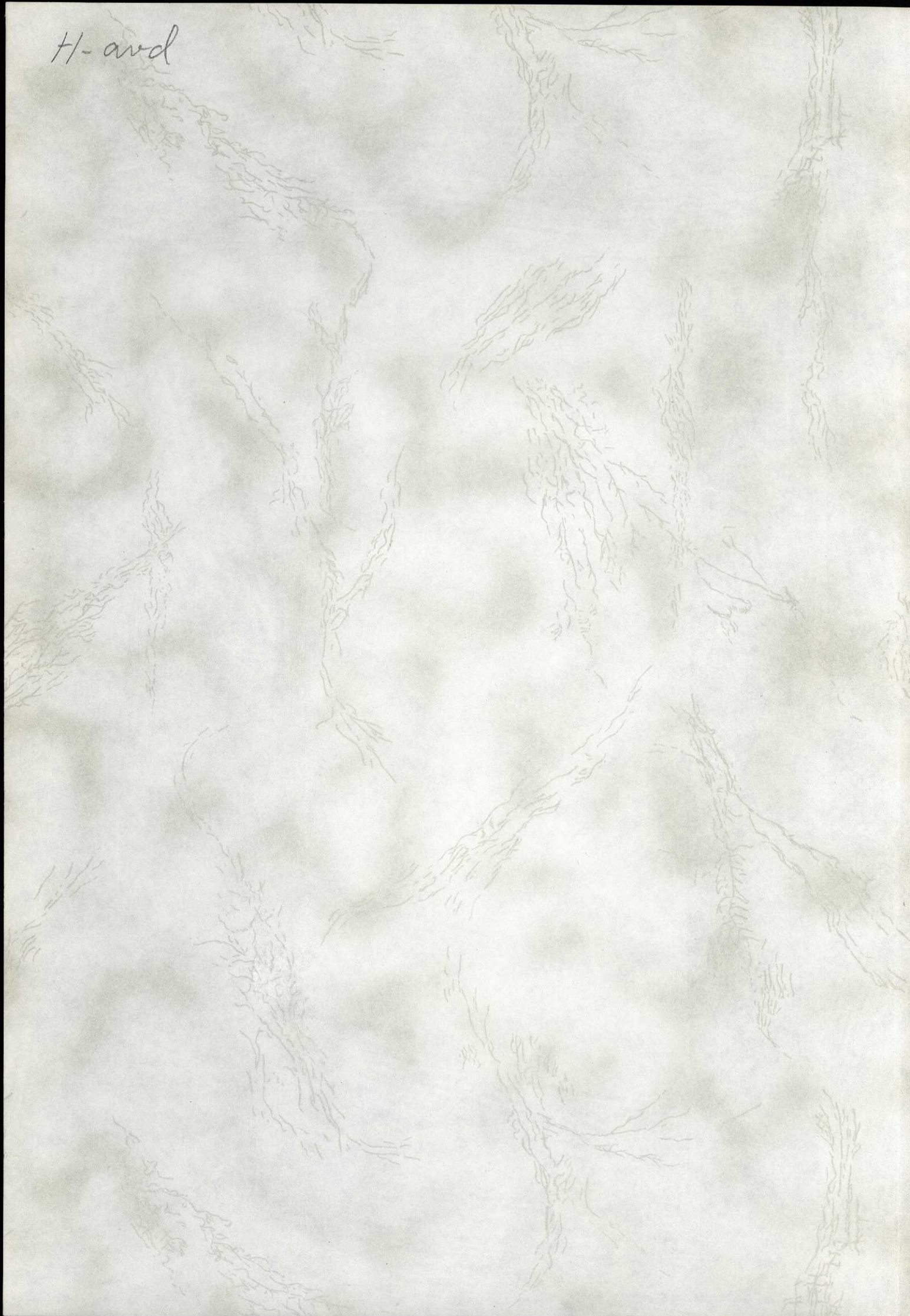
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

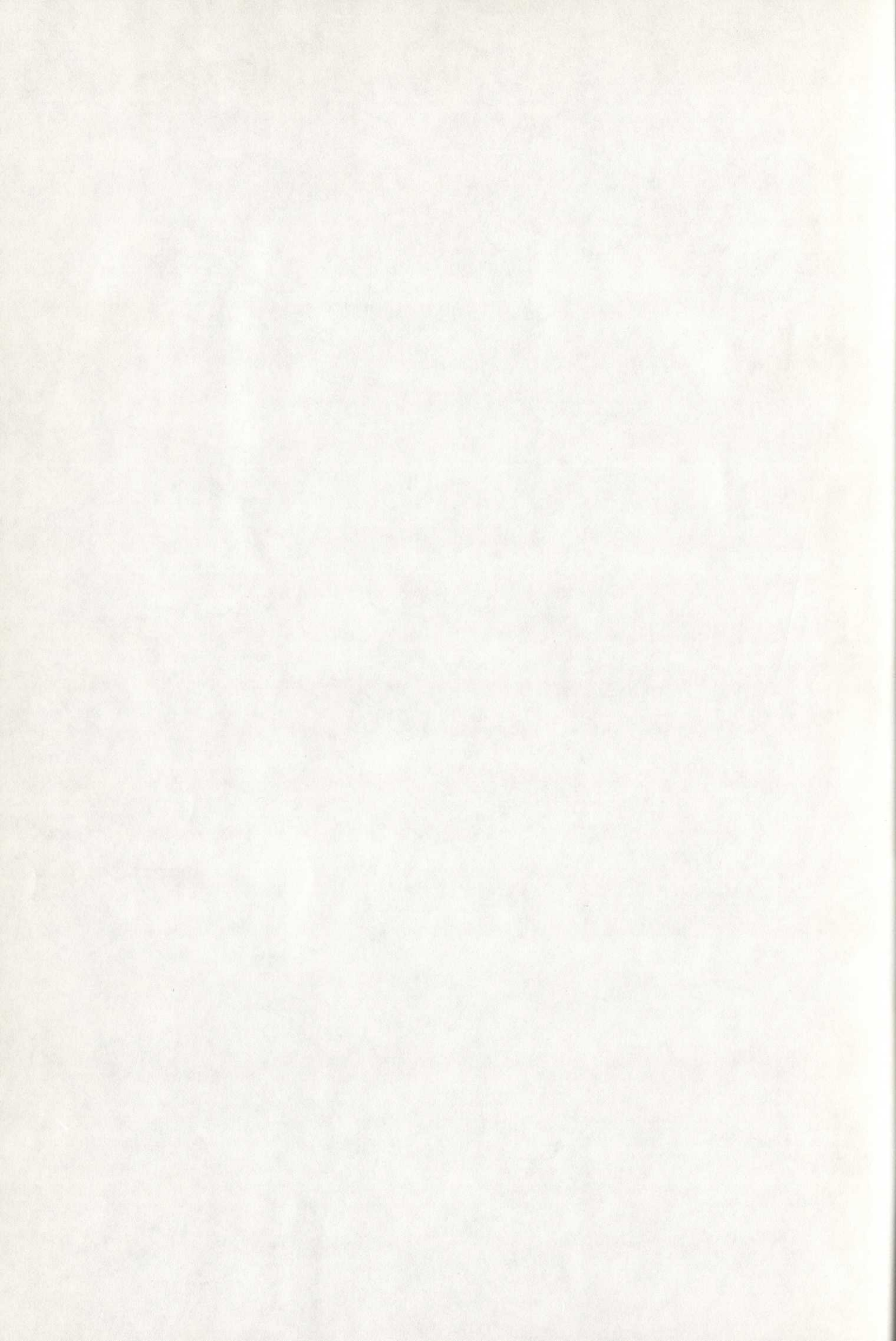

H-ard

Exp.

K A T A L O G .

Ö F V E R

G Ö T E B O R G S M U S E I A R K I F .

Första afdelningen.

innehållande

de åtta första serierne.

Kopia Sept. 1957.

REGISTER

Beställning sker fr.o.m. 1957 med angivande av H 20
jämte serienr. t.ex. H 20:5.

Ser. 1	(= nr 1 - 101)	Sid. 1
" 2	(= nr 102 - 247)	" 25
" 3	(= nr 248 - 331)	" 75
" 4	(= nr 332 - 456)	" 129
" 5	(= nr 457 - 600)	" 165
" 6	(= nr 601 - 758)	" 209
" 7	(= nr 759 - 900)	" 257
" 8	(= nr 901 -1077. Suppl. 1-4)	" 291

De åtta första serierna, jemte ett bihang,
innehålla handlingar rörande Exc. gr. Rutger
v. Ascheberg och dennes son gr. Christian Ludv.

v. Ascheberg.

År 1871^{*)} förärade Kabinettskammarherren greve Alfred Piper på Söfdeborg till Göteborgs museum en del handlingar hvilka på förstnämnda stället funnits kvar efter general-löjtnanten greve Christian Ludvig von Ascheberg, siste manlige afkomlingen af den svenska grenen af denna berömda släkt, hvilken på detta sitt gods afled d. 1 Febr. 1722.

Dessa handlingar, uppgående till ett antal af 1077, äro endast en del af Aschebergiska papperen. Troligt är att alla handlingar af politiskt eller strategiskt innehåll redan tidigare, ja troligen redan under greve Christian Ludvigs lifstid, blifvit utplockade, alldenstund vår berömde Lagerbring, i sin lefvernesbeskrifning öfver Excellensen gr. Rutger v. Ascheberg, nämner att denna grundar sig på handlingar, dem Aschebergiska släkten ställt till hans förfogande. Likaså faller genast i ögat frånvaron af nästan alla handlingar beträffande de skånska godsens. Men hvad här finnes är i alla fall af högt intresse, så väl för den bild det gifves af Exc. Rutger v. Aschebergs och dennes ende efterlevande sons, greve Christian Ludvigs skaplynnen och personliga relationer, som förnämligast för de upplysningar det gifver, rörande ställningen vid denna tid på de större egendomarne i Bohuslän, hvilka nästan allesammans voro i Aschebergiska släktens ego.

Äfven rörande riksamiralen m.m. greve Carl Gustaf Wrangel, morfader till greve Christian Ludvigs grefvinna,

*) 1869 enl. musei 25-årsber., s. 64. (Jfr. revisionsber. i Stadsfullm:s handl.)

finnas en del handlingar dock mest af ekonomiskt innehåll.

Hvad särskildt Katalogen vidkommer, var det visserligen från början min mening, att anföra handlingarne i sträng tidsföljd; men som, för att ernå detta ändamål, blifvit nödigt att från hvarandra afskilja dokumenter hvilka röra samma ämne, så har första afsigten icke blifvit strängt genomförd. Äfven har händt, att ett och annat mindre angeläget papper råkat komma in på galet ställe. Dock hoppas jag att det hela, helst med tillhjälp af de hänvisningar, som finnas så väl i texten som här och der i marginalerne, erbjuder en någorlunda kronologisk ordning.

Att hvad som skall vara katalog som oftast urartat till ett kompendium, ja stundom till fullständig afskrift, endast med öfverflyttning till nu brukligt språk, hoppas jag man förlåter dilettanten, som ej förmått beherrska sitt ämne, och hvars enda driffjeder varit välmeningen.

Gborg d. 20de Majj 1873.

G. B-z

Första serien.

Handlingar rörande Kongl. Rådet, Fältmarskalken
och Generalguvernören greve Rutger von Ascheberg.

N°s 1 - 101.

1663 - 1689.

N:o 1.

Förteckning, som sedermera Kgl. Rådet, fältmarskalken, generalguvernören och grefven Rutger v. Ascheberg låtit uppsätta och egenhändigt underskrifvit, innehållande uppgift på de aktioner han, då varande ryttmästare m. m., bevistat under krigen 1655 - 59, de fångar, han tagit och de fälttecken, han eröfrat. Utan datum.

N:o 2.

d. 23 Sept. 1663

Afskrift af "Kgl. Maj.ts nåd. Resolution och förklaring på några särdeles punktar, hvilka adeln i Bohus län 1662 öfverlefvererat till Kgl. Maj.ts dit afsände commissarier, och på hvilka öfversten Rutg. v. Aschenbergh samt fru Margareta Hwitfelds utskickade underdånigst begärt utslag. dat, Stockholm d. 23 Sept.r 1663.

N:o 3.

d. 8 Okt. 1665.

Kapitulations-punkter om ett Regemente kavalleri af 8 kompagnier med 100 man i hvartdera, undert: af Christian Uhrn [Uhrne?]. Upsatsen är adresserad till en greflig

excellens; men denna är ej R. v. Ascheberg, som först 1687 blef grefve. Daterad Marsvinsholm d. 8 Okt. 1665.

N:o 4.

d. 26 Aug. 1665.

Jakob Hartwigs räkning till d. v. generalmajoren ädel och välbördig Rutger v. Ascheberg. Innehållet svårläst. Med qvitto dat. d. 5 Juni 1666.

N:o 5.

1668 ?

Kapitulation om ett regemente kavalleri af 10 kompanier om 100 man hvartdera, ounderskrifvit och utan datum, men förmodl. ägande sammanhang med Sverges deltagande i den så kallade Trippel-alliansen, emedan dokumentet nämner att tropparne skulle öfverföras till Delfzijl, Gröningen etc. Lagerbring nämner eljest att Ascheberg 1674 kapitulerade med Kgl. Maj:t om ett regemente kavalleri af 8 kompanier à 100 man, hvilket lär varit första upphovet till nuv: Bohusläns regemente.

N:6

d.5 Mars 1667.

Rutger v. Aschebergs egenhändigt underskrifna och med dess välbehållna adeliga sigill förseglade skuldsegel till grefve Otto Wilhelm v. Königsmark å 1000 R.r Sp. cour. dat. Riddarhuset [im Ritterbude] d. 5 Mars 1667. Aschebergs namnteckning är här med hela förnamnet fullständigt utskrifvit. Dessutom finnes på baksidan hans anteckning: "obligation von 1000 R. in Specie die ich an H. Graf Königsmarck bezahlet habe in Stockholm." [Jemf. n:o 54].

N:o 7.

d. 19 Febr. 1670.

Fredr. Jenssens böneskrift till d. v. generallöjtnanten Rutger von Ascheberg, begärande att han, Jenssen, som blifvit skyldig 2 R. Sp till Holmagård för halfannan tunna korn, måtte med betalningens erläggande få anstånd, hvaremot han sätter sin jernkakelugn i pant för nämnde

skuld. Dat. Saltkällan d. 19 Febr. 1670.

N:o 8. d. 25. Juni 1671.

Generallöjtnanten välb. Rutger v. Aschebergs egenhändiga obligation å R. 600 cour. erhållna till låns af Claes Brun, ränte- och proviantmästare på Bohus. Dat. Holma d. ¹⁵/₂₅ Juni 1671. (Se längre fram N:o 85 ö 86.

N:o 9 d. 23 Sept. 1671.

Rulla öfver kapt. Ludv. Wilh. Taubes kompagni af hemävarande underofficerare och manskap. Dat. d. 23 Sept. 1671.

N:o 10. d. 2 Okt. 1671.

Förteckning öfver i behåll varande vapen, vid öfversten välb. Anders Arenfeldts lifkompagni. Undert. Jakob Eriksson. Daterad d. 2 Okt. 1671.

N:o 11. d. 8 Okt. 1671.

Rulla öfver majoren välb. Claes Rosenskjölds kompagni, sådant det sig befann med gamla och nyskrefne soldater hemma i landet d. 8 Okt. 1671.

N:o 12. d. 15 Aug. 1673.

Ridefogden Hans Jakobssons intyg, att han emottagit R. 220 af en person, som i dokumentet kallas grefvinna, utaf hvilka penningar en del användts till betalande af murare, timmermän m. fl. vid byggnadsarbete på Kjöge gård, och för det återstående skulle främdeles göras rä-kenskap. Dat. Kjöge d. 15 Aug. 1673.

N:o 13. d. 13 Jan. 1674.

Afskrift af Kongl. Maj.t's bytesbref å gods under Dynge, "som nu kallas Gullmarsberg," med vår Tro-man och generallöjtnant öfver kavalleriet, välborne Herr Rutger von Aschenbergh, friherre till Castellegård, herre till Holma, Torreby, Gullmarsberg och Steningö. Dat. Stockholm d. 13 Jan. 1674.

Obs. ett äldre dokum. rörande Dynge före Ascheb.s tid, d. 13 mars 1635 se serien N:o

N:o 14. 1674.

Förteckning öfver gods i Bohuslän, på hvilken general-löjtnant Ascheberg egenhändigt skrifvit: "meine Frels höffe in Bahus-Lehn, die ich gegen Gulmarsbergsche gütt vertäuschett habe." Utan dato, trol. 1674. jämf: föreg:

N:o 15. d. 29 Jan. 1674.

Konung Carl XI.s egenhändigt underskrefna och med stora rikssigillet försedda bref, genom hvilket åt generallöjtnanten af kavalleriet, välb. Herr Rutger v. Aschenbergh förunnas säterifrihet på hans gods Dyngiegården som nu heter Gullmarsberg, hvarpå han säger sig allaredan öfver 3000 R. byggnadskostnad använt hafva, och att de derunder tillbytte gods och gårdar i Skredsviks socken för sig och sina arfvingar att få, njuta, bruka och behålla under insockne-rättighet, som veckodagshemman. Dat. Kongsör d. 29 Jan. 1674.

N:o 16. d. 11 Juli 1674.

Quitto å R. 1000 Sp. hvilka Majoren Lindhjelm för välb. Gabriel Sparres räkning betalt till Hieron. Berger. Dat. Stockholm d. 11 Juli 1674.

N:o 17. Juli 1674.

Quitto å 30 R. utgifvit af Görgen Wilh. v. Mühl till majoren Lindhjelm. Dat. Stockholm i Juli 1674.

N:o 18. d. 22 Sept. 1674.

Afskrift af Kgl. Maj:ts bytesbref till d. v. generallöjtnanten af kavalleriet välb. H.r Rutger v. Aschenbergh, att för större bequämlighets skull få göra ett skifte- och jorde-byte af någre Kgl. Maj:ts och Kronans hemman i Bohuslän emot andra hans gamle frälsehemman derstädes. Dat. Stockholms slott d. 22 Sept. 1674.

N:o 247/-

N:o 19

d. 23 Nov. 1676.

Egenhändig anteckning af R. v. Ascheberg, på baksidan af hvilken han skrifvit: "Copia von der Unterschreibung, dass ich zu Öretofta im Lager bei Lillgeherga ihro May.t und den Obristen zu Pfert überliebert habe," Dat. Lager bey Lillgeherga d. 23 Nov. 1676.

N:o 20.

d. 20 Aug. 1676.

Sten Bjelkes förteckning på officerare och gemene ryttare af Kgl. Lifregementet, som blefvo dödscjutne, "quäste," hästlöse o. s. v. i tröfningen vid Halmstad d. 16 Aug. Dat. d. 20 Aug. 1676.

N:o 21, 22 och 23

d. 9 Dec. 1678.

Tvenne bref från då ännu varande friherrinnan Maria Eleonora v. Busseck, gift v. Ascheberg, till hennes man, under dennes vistelse hos konungen på Beckaskog. Dessa bref visa, besynnerligt nog, alldeles samma handstyl som mågen Arfved Soops tacksägelse skrifvelse (N:o 24). Har Soop för tillfället biträdt sin svärmoder som handsekreterare eller tvärtom? - Ett vida yngre bref från Soop visar en helt annan styl (N:o 270) men detta kan förklaras derigenom att han sedermera genom olyckshändelse förlorade synen. Brefven äro undertecknade med E.V.B.G.M.F.V.A. som betyder: Maria Eleonora von Busseck genannt München Freyherrin von Ascheberg. De afhandla mest husliga förhållanden, äro naift skrifna, och visa att Aschebergs maka hade både hufvud och hjerta motsvarande dess höga stånd.

21) Angående en karet (ett åkdon) den Anna Elisabeth v. Ascheberg skulle, vid bröllopet med ofvannämnde Arfvid Soop få till sin öfriga hemgift. Om ett rykte utspridt af överstelöjtnanten Aminoff att Soop skulle befordras till överstelöjtnant vid Aschebergs regemente. Frågar om, i anseende till då ännu icke aflagd sorg inom familjen, det kunde passa sig att musik begagnades vid det tillämnade

bröllopet, eller icke. Om verkställd liquid af en Gabriel Rosenschölds, framl. fru Dorothea Bjelkes senare mans, skuld, den Ascheberg vid inköpet af Ströms gods åtagit sig att honorera. Om förfärdigande af vissa uniformspersedlar till regementet dels i Stockholm och dels i Göteborg. Om Gyldenlöwes ridderliga beteende mot Marg. Sabina v. Ascheberg. I postscript rekommenderas en ung Bergström. Dat. Göteborg d. 9 Dec. 1678.

22) Rörande tvenne hästar, stående på ryttmäst. Soops gods; hvilka hästar Ascheberg begärt för sig tillsände, det dock friherrinnan ej kunnat verkställa, emedan hon, i anseende till sjuklighet bland tjenarne, ej hade någon att nedsända. Om den stora svårigheten att i Göteborg kunna erhålla foder till hästarna. Om det knappa utrummet i deras hus i Göteborg, dit de då nyligen flyttat från Bohus. Beder sin man komma personligen tillstädes till dottern Anna Elisabeths förestående bröllop. Helsar från barnen. Dat. Göteborg d. 11 Dec. 1678.

23) Om friherrinnans eget sjukliga tillstånd. Om två gula hästar, som skulle dresseras. Åtskilligt rörande en kärleksaffär, som förmodligen egt rum bland deras husfolk. Nämnar att hon haft bref från deras i Stockholm vistande söner och dessas höfmästare, vilken senare icke anser tjenligt, att sönerns vistelse i hufvudstaden förlänges, hvarföre föreslår, att de skola resa till Skåne, och der uppvakta så väl konungen som den hos honom vistande fadren. Nämnar, att hon bortskänkt en äldre häst till dottren Anna Elisabeth vid dennes afresa. Om Tjurholmen, som enkan Elisabeth Friederichs var hågad att till Ascheberg i utbyte mot andra gods afstå, och för hvilken hon sjelf betalt 1200 Rr Sp. (Se längre fram N:o 73). Fälles förbön för en viss Alb. Larsson, att han måtte få någon befattning. Ordar om de dryga kostnaderna för Anna Elisabeths bröllop och utstyrsel, hvaraf vill synas att nämnde bröllop då allaredan egt rum, men att Ascheberg icke sjelf kunnat komma tillstädes. Beder

om penningar. Nämnar om en främmande dansmästare, af hvilken barnen togo undervisning, som kostade 8 R. i månaden. Begär en fransysk språkmästare, isynnerhet för sonen Otto Vilhelms skull. I postscript helsningar från barnen. Inlägger förord för kommissarien Hartvig. Dat. Göteborg d. 22 Februari 1679.

N:o 24 och 25.

d. 20 Febr. 1679.

Tveme.bref från Arfved Soop till svärfadren frih. Rutger v. Ascheberg, då vistande på Beckaskog. Det första innehållande tacksägelse för i Aschebergiska huset åtnjutet godhet m. m. och synes blifvit skrifvet straxt efter Soops bröllop med Anna El. v. Ascheberg. Troligen har svärfadren icke kunnat bevista bröllopet, emedan han måst vara hos konungen på Beckaskog, hvarifrån han ej hemkom förr än d. 29 December 1679. Brevet dat. Göteborg d. 20 Febr. 1679. Det andra brevet, rörande penningeaffärer, är dat. Göteborg d. 24 Febr. 1679.

N:o 26.

d. 12 April 1679.

Pfalzgrafven Philips af Sulzbach rekommendationsskrivelse för överstelöjtnanterne Joh. Heinr. v. Lenz och Valentin Völekel, att de måtte få anställning vid det under Aschebergs befäl stående regemente. Dat. Hippoldstein d. $\frac{2}{12}$ April 1679.

Vapnet i sigillet är Pfalz-Neuburgs, af hvilket hus Pfaltz Sulzbach var en gren.

N:o 27.

d. 31 Dec. 1679.

Rulla öfver överstelöjtn. och kapt. Jobst Thomas v. Sängershusens squadron och kompagni dragoner. Med R. v. Aschebergs egenhändiga anteckningar. Dat. d. 31 Dec. 1679.

N:o 28.

d. 14 Jan. 1680.

Rulla öfver Skarabergs läns "sjettingar" af Herr major Axel Sturcks squadron och kapt. Håkan Flygares kompagni, som mönstrades i Marstrand d. 14 Jan. 1680. Uppsats af löjtn. B. v. Plessen. Med Aschebergs anteckningar.

N:o 29.

d. 17 Jan. 1680.

Kapt. Gyllenstings förteckning, eller "förslag," som det den tiden hette, öfver öfverstelöjtnanten Hans Isak Ridderhjelm's squadron dragoner, huru densamma till öfver- och underbefäl, så och gemenskapen sig verkliggen befinner. På baksidan har Ascheberg skrifvit: "Verschlage von hissiger Carnison." Dat. d. 17 Jan. 1680.

N:o 30.

d. 29 Jan. 1680.

Rulla öfver öfverstelöjtnanten och ryttmästaren välb. Bengt Linds kompagni. Med Aschebergs egenhändiga anteckningar. Mönstradt i Skara d. 29 Januari 1680.

N:o 31.

d. 4 Febr. 1680.

Bref från handelshuset Wijnckler & Junberg i Stockholm till frih. R. v. Ascheberg i Göteborg. Angående en vaxel å R. 2000, att sändas till Aschebergs i Paris vistande söner. Vidare angående några varor dem handelshuset sändt, vid hvilkas beskaffenhet förmodligen anmärkning gjorts. Och ändtel. angående befordran för en deras slägtinge löjtn. Vult. Dat. Stockholm d. 4 Febr. 1680.

N:o 32.

d. 31 Mars 1680.

Rulla öfver de i Göteborg quarlemnade officerare och gemena af öfverstelöjtn. Gripenwalds squadron (största delen sjuka och döda) Med Aschebergs anteckningar. Dat. Göteborg d. 31 Mars 1680.

N:o 33.

d. 31 Mars 1680.

Rulla öfver öfverstelöjtn. Ridderhjelm's squadron/och kapt. Gyllenstings kompagni. Undert. af löjtn. And. Treffenfeldt. Med Aschebergs anteckningar. Dat. Göteborg d. 31 Mars 1680.

N:o 34.

d. 31 Mars 1680.

Rulla öfver öfverstelöjtn. Hans Isak Ridderhjelm's squadron dragoner och kapt. Christofer Georg Wittings kompagni. Undert. af

Witting. Med Aschebergs anteckningar. Dat. Göteborg d. 31 Mars 1680.

N:o 35.

d. 31 Mars 1680.

Rulla öfver Elfsborgs läns artilleri-betjente uti fästningarne Göteborg, Ny-Elfsborg, Rysås och Gullberg, under öfverstelöjtn. Henr. Belfrages kommando, äfvensom öfver den af norska fältartilleriet, som då för tiden gjorde tjenst i Göteborg. Undert. af H. Belfrage. Med Aschebergs anteckningar. Dat. Göteborg d. 31 Mars 1680.

N:o 36.

d. 31 Mars 1680.

Rulla öfver öfversten Wilh. Jernskjöld's regementes i Göteborg garnisonerande manskap, mönstradt och öfversedt d. 31 Mars 1680. Undert. af Georg Belfrage. Med Aschebergs anteckningar.

N:o 37.

d. 25 Juni 1680.

Förteckning på materialier, som åtgått till fästningsbryggornas reparation utom Nye- och Gamle-port. [i Göteborg, belägna den förre vid n. v. jernvägstorget och den senare vid vattenreservoiren] under året 1680. Uppsatt af A. Håkansson uti fortifikations bokhållarens frånvaro. Dat. Göteborg d. 25 Juni 1680.

N:o 38.

d. 1 Juli 1680.

Rulla öfver det manskap af öfversten välb. Wilhelm Jernskjöld's regemente, som kommenderats att aflösa uti Göteborg d. 1 Juli 1680. Enligt frih. Aschebergs anteckning på baksidan mönstradt d. 3 Juli 1680. (sål. handl. rättel. yngre än ofvan anf. årtal).

N:o 39, 40, 41 och 42.

d. 1 Juli 1680.

Fyra rullor öfver det i Marstrand garnisonerande manskap af Skaraborgs läns sexmänningar, under major Jakob Laurins kommando samt dervarande artilleri. Mönstradt af P. Kinnairdt och Gustaf Hård d. 1 Juli 1680.

N:o 43.

d. 1 Juli 1680.

Kapt. Anders Pehrssons rulla öfver det på Bohus varande artilleri, så befäl som manskap, sådant det befanns till d. 1 Juli 1680.

N:o 44.

d. 5 Juli 1680.

Förteckning öfver Göteborgs, Ny-Elfsborgs och underliggande skansars garnisoner, sådane de sig till dato befunno. Göteborg d. 5 Juli 1680.

N:o 45.

d. 5 Juli 1680.

Löjtnant Wolf Joachim v. Schwerins rulla öfver befäl och manskap af öfverstens välb. Gustaf Hårdhs regemente, som den tiden garnisonerade i Göteborg och kringliggande fästen. Med Aschebergs egenhändig anteckningar, af hvilka synes, att dessa fästen voro Ny-Elfsborg, Rysås eller Kronan och Gullberg, n. v. Göta Lejon, hvarjente äfven nämnes "Hising schantz", antingen härmed menas Rya-Rabbe eller det gamla Lindholms slott. Dessa förutan nämnes ännu en befästning, hvars namn är svårt att dechiffra. Dat. Göteborg d. 5 Juli 1680.

N:o 46.

d. 25 Juli 1680.

"Liquidation" med handl. Altensleben för leverans av beklädningsperseölar till öfver- och underofficerare af ryttmäst. välb. Peter Appelbergs kompagni, åren 1680-84. Dat. d. 25 Juli och 18 Aug. 1680. (äldsta årtalet).

N:o 47.

1680?

Rulla öfver officerare och gemene af öfversten Gustaf Hårdhs regemente, hvilka under kapt. Joh. Abrahamssons kommando till Göteborg afsändts. Undert. J. Abrahamsson. Med Aschebergs anteckningar. Utan dato, förslagsvis 1680.

N:o 48.

1680?

Löjtnant Thomas Boengs rulla öfver Elfsborgs läns "sjettningar", hvilka den tiden, "efter hållen reduktion," på Bohus

slott tjenstgjorde. Utan dato, förslagsvis 1680.

N:o 49.

1680 ?

Ett på tyska med särdeles vacker handstil skrifvit recept: "Weyss kupfer zu machen, dass da 12 auch woll 13 lödicke Probe halten soll." Utan dato, men funnen bland Aschebergiska papperen på Söfdeborg. Uppföres förslagsvis under 1680.

N:o 50.

1681.

Förteckning öfver inalles 28 kgl. förordningar, utgångna mellan 1681 och 1700. Med angifvande af innehåll och data, dock utan kronologisk ordning i uppställningen; hvadan de här införts under äldsta årtalet. Funnen bland Exc. Aschebergs papper på Söfdeborg.

N:o 51.

d. 1 Jan. 1681.

Rulla öfver öfversten Gustaf Mackliers regemente och Kapt. Botvid Gyllenstings kompani; som det befanns i Göteborg d. 1 Januari 1681.

N:o 52.

d. 24 Mars 1681.

Afskrift af Kgl. Maj.ts bytesbref till Fältmarsk. och generalguvernören friherre Rutger von Aschenbergh, att, "för bättre commoditets skull,* få, emot jemngodt vederlag af sina gamla utsockne frälse strögoods uti Bohuslän, tillbyta sig någre Kgl. Maj.ts hemman uti berörde län, Inlands fögderi, Torpe härad och Hjertums socken belägne. Dat. Stockholm d. 24 Mars 1681.

N:o 53.

d. 31 Mars 1681.

Kongl. Maj.ts och Rikets kammarkollegii "immission och revocation" på fältmarskalken och generalguvernören frih. Rutger v. Aschebergs byte med Kgl. Maj.st och Kronan af hemman i Bohuslän, dem han och hans arfvingar skulle för evördeliga tider under utsockne rättighet få behålla; hvaremot han skulle låta i jordeböckerna för krono införa

de af honom i vederlag lemnade hemman. Undert. Sten Bjelke, Lindehjelm, Ehrenschjöld, Eldstjerna, Piper och Strokirch. Dat. Stockholm d. 31 Mars 1681.

N:o 54.

d. 4 April 1681.

Vidimerad afskrift af fältmarsk. m. m. friherre Rutg. v. Aschebergs ordre till bokhållaren Anders Strømmer, att af under händer hafvande medel till fältmarsk. m. m. grefve Otto Wilh. v. Königsmark inbetala R. 1000 Sp. Dat. Malmö d. 4 April 1681. På baksidan, likaledes i afskrift, grefve Königsmarks quitto å ofvannämnde summa. Dat. Stockholm d. 16 Maj 1681. (Jemf. N:o 6).

*)

N:o 55.

d. 6 Okt. 1682.

Räkning utan underskrift, ställd till majoren Georg Wilh. v. Mühl, för rest å liquiden för åtskillige munderingspersedlar. Dat. d. 6 Okt. 1682.

N:o 56.

d. 26 Okt. 1682.

Afskrift af Kongl. Maj.ts svar på Skånska Ridderskapets och Adelns underdåniga insinuation, angående ändring af förordningen rörande Rå- och Rörs rättighetens upphörande. Kongl. Maj.t täcktes härigenom af gunst och nåde förunna skånska adeln, afvensom den i Halland och Bohuslän (se vid slutet), till dess vidlöftiga och svåra åkerbruks hjälp en större frihet, än som Rå- och Rörsplakatet för det öfriga riket förmår. Dock så, att utsockne-veckodagsfriheten, som en och annan, med Kgl. Maj.ts stora afsaknad, för detta nyttjat hafver, bör alldeles vara upphäfven och förbjuden, och allenast denna frihet uti socknen, der sätesgården är belägen, vara tillåten etc. etc. Dat. Stockholms Slott d. 26 Okt. 1682.

---

*) Här emellan skulle N:o 1,509 i I. sta bandet haft plats.

N:o 57. . . . . d. 10 Dec. 1683.

Ryttmästaren Petter Appelbergs skrifvelse till regements-
 quartermästaren P. Rundbohm, innehållande fullmakt för
 Appelbergs löjtnant, att af Rundbohm uppbära penningar
 till inköp av värjer. Uti en apostill förfrågar han sig,
 om ett par stöfler kunde få köpas. Dat. Wetteland. d.
 10 Dec. 1683.

N:o 58. . . . . d. 19 Dec. 1683.

Bref från Arfved Dahlberg till regementsquartermästaren
 Pehr Rundbohm på Hultås, med anhållan att utbekomma
 återstoden af de medel, som voro afsedda till värjor åt
 kompaniet. Dat. Eng d. 19 Dec. 1683.

N:o 59. . . . . d. 6 Juli 1684.

Regementsquartermästaren Pehr Rundbohms liiquidation med
 löjtnanten ädel och manhaftig Arfved Dahlberg för af
 Rundbohm uppburna medel vid ryttm. Appelbergs kompani.
 Dat. Hultås d. 6 Juli 1684. Derå tecknad t mönstskr.
 Hultings erkännande, att af Rundbohm hafva emottagit
 penningar att tillställa Dahlberg. Dat. Hultås d. 7 Juli
 1684, samt Dahlbergs erkännande, att hafva emottagit dessa
 penningar af mönsterskrifvaren Hulting. Dat. Risby d. 3
 Okt. 1686. (Jemf. N:o 57 och 58).

N:o 60. . . . . d. 6 Maj 1685.

Afskrift av K. Carl XI's förordning, huru uti det Skånska
 generalguvernementet vid arfskiften förhållas skall, att
 icke, som hittills ofta skett, kronofogden och domaren m.
 fl. hvilka till arfskiftesförrättande sig inställt, måtte
 betunga sterbhusen så högt, att nästan intet, eller åt-
 minstone litet blir öfrigt de rätte arfvingarne till
 delning. Dat. Stockholm d. 6 Maj 1685.

N:o 61.

d. 16 Maj 1685.

Afskriften af förordningar, rörande socknarnas i Bohuslän skyldighet, att verkställa åtskilligt arbete på "Castelle-Ladugård." Vidimerade af Wilh. Silentz. Utan dato. Själva afskriften torde möjl. vara från Christ. Ludv. v. Aschebergs tid, men bland de afskrifna resolutionerna är en daterad Uddevalla d. 16 Maj och en annan Bohus d. 2 Juni 1685.

N:o 62.

d. 16 Maj 1685.

Bref till Exc. m. m. frih. Rutg. v. Ascheberg i Göteborg från en i Malmö vistande person A. W. K. (se sigillet ty det skrifna namnet är svårläst). Rörer dels ett parti bjelkar och bräder, hvilket Ascheberg sändt till Malmö, att derstädes försäljas, dels andra köpenskapsaffärer, dels Aschebergs i Malmö stående hästar och dito ändteligen en lefvande björn, som ditsändts. Dat. Malmö d. 4 Juni 1685.

N:o 63.

d. 15 Juni 1685.

Kongl. Rådet och fältmarsk. d. v. friherren Rutger v. Ascheberg var skyldig Clas Bruhn, räntmästare på Bohus, 600 Rr cour: alltsedan 1671 (se N:o 8), hvarå, enligt denna qvittens, betalts 3 års intresse, jemte 100 R. cour. afbetalning å kapitalet tillsammans 208 R. Cour. eller 312 D s. m. Quittensen daterad Kongelf d. 15 Juni 1685.

N:o 64.

d. 3 Aug. 1685.

Öfversten och kapt. friherre David Mackliers lif-kompagni, mönstrad af fältmarskalken m. m. frih. Rutg. v. Ascheberg i Venersborg d. 3 Aug. 1685.

N:o 65

d. 3 Aug. 1685.

Mönsterrulla öfver majoren välb. Jean Jernskjölds kompagni. Anteckningarne, med undantag af de första sidorna, äro af Ascheberg, som ock på handlingen skrifvit: "Major Gernshilt

Comp. von H. Ob. D. Mackelers Regem. gemünstret bey
Wenersborg d. 3 Aug. 1685."

N:o 66.

d. 24 Aug. 1685.

Kontrakt emellan Kgl. Rådet och fältmarsk. frih. Rutg. v. Ascheberg och fyra snickare från Lingum (Lindome i Halland), att de skulle förfärdiga 38 st fenster med karmar och 20 st. dörrar, likaledes med karmar, förmodligen till nybyggnaderna på Ström, att d. 1 Maj 1685 aflämnas färdiga, antingen i Göteborg eller ock vid Hospitalet i Gammelstaden. För hvilket arbete betingats 87 D s. m. och 10 st. medelstora ekar. På baksidan Aschebergs anteckning rörande innehållet. Handlingen daterad Kongsbacka d. 24 Aug. 1685.

N:o 67.

d. 10 Sept. 1685.

Förteckning på penningar, som majoren välb. Georg Wilhelm v. Mühl reqvirerat af ryttmäst. Appelbergs kompani. Understecknad af Peter Appelberg och Fredrik Kossack. Dat. Strömstad d. 10 Sept. 1685.

N:o 68.

d. 1 Dec. 1685.

"Räkning för de 150 D s. mt, hvilka öfverstelöjtnanten välb. hr Carl Rehnschjöld annammade af 1681 års andra quartals ränta gemenas uppbörd af hvart Compagnies leverans. Item 110 D vid herr baron och ryttmästaren Aschebergs (förmodl. menas Gustaf Adolf v. Aschebergs) compagnie, af hvilka 1310 D nu är utbetaladt." (sic!)

N:o 69.

1685.

Räkning, utvisande beloppet af Exc. frih. Rutg. v. Aschebergs inkomster och utgifter för år 1685. 1684

N:o 70.

1685.

Ansökan, utan underskrift, af innehåll, att supplikanten blifvit till ting inständ af regementsfältskären Mansfeldt, för en skuld till en dennes pupill, men att

supplik: anser sig hafva en än större fordran, för åtskilliga resor, hvilka han i frågavarande pupills angelägenheter företagit. Utan dato, men sista årtalet, som angifves, år 1685.

N:o 71.

d. 4 Febr. 1686.

Christofer Möllers "extract" af Luggude härads tings protokoll, hvarigenom Ingebod Petersdotter och dennas styfdotter Börta Sörensdotter dömts, att, för förargligt och olofligt förhållande, "hårdeligen slita ris" vid tingsplatsen och sedan förvisas landet. Dat. Tingsplatsen Steninge d. 14 Febr. 1686.

N:o 72.

d. 19 April 1686.

Afskrift af Kon. Carl XI's fullmakt för Aron Mörner, att vara fändrik vid Tyska lifsregementet i den afledne Gustaf Sparres ställe. Dat. Stockholm d. 19 April 1686.

N:o 73.

d. 26 Juni 1686.

J. Morins protokoll, rörande en besigtning och husesyn på Tjurholmen i Romelanda socken, som verkställdes af honom och sex nämndemän, i närvaro af gårdsfogden på Ström Pehr Svensson, på befallningsmannen välaktad Reinhold Petterssons vägnar. Hvilken holme den då afledne borgmästaren i Kongelf Fredrik Christofersson innehafte och hans enka Elisabeth Friederichs (se N:o 23) efter honom, jemte mågen löjtn. Frans Ekelund; till dess holmen 1686 blef anslagen till Öfverste-boställe under Enkedrottningens lifregemente till häst. Dat. d. 26 Juni 1686.

N:o 74 och 75.

d. 18 Nov. 1686.

Landshöfdingen välb. Joh. Bened. v. Schönlebens (då ännu icke friherre och generallöjtnant) bref till sin svåger Kgl. Rådet, fältmarskalken m. m. friherre R. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande, med öfersändande af ingeniör-

kaptenen och landtmätaren F. Sixtus's besigtningssprotokoll öfver kronohemmanet Faleby i Foss socken, Tunge härad af Bohuslän, hvilket Ascheberg velat, mot vederlag af andra gårdar, sig af Kgl. Maj:t och Kronan tillbyta. I brefvet (N:o 74) ordar Schönleben om rusthållarnes tredska, dock rådande till skonsamhet, emedan de så nyligen åtagit sig rusthållet för Aschebergs regemente. Besigtningssprotokollet (N:o 75) försedt med Tunge härads, m. fl. sigiller, är dateradt Fehlebyn d. 8 Nov. och sedan uppläst vid Quistrums ting d. 13.de i samma månad, hvarvid allmogen enhälligt intygade, att ifrågavarande gård ej kunde tåla högre beskattning, än som redan var densamma åsatt. Schönlebens bref, försedt med dess då brukliga enkelt adliga sigill, är dateradt d. 18 Nov. 1686. Aschebergs anteckning rörande innehållet ses invid sigillet.

N:o 76.

1686.

Vinst och förlust räkning för Tjurholmen under året 1686. Med Aschebergs anteckning på baksidan.

N:o 77 och 78.

d. 27 Juni 1687.

Baltzer Kruses, sockneprest i Thorsby på Inland (Bohuslän) + 1693, gåfvobref till Kgl. Rådet och fältmarsk. m. m. frih. Rutger v. Ascheberg på en gård Röd (Röd i Foss socken) hvilken Kruse under förpanthningsrätt innehade. Hvilket skedde dels för att undgå rustningsbesväret, och dels derföre att gården låg egaren för afläggse, men deremot helt nära till grefvens eget gods Torreby. Dat. Thorsby prestgård d. 27 Juni 1687.

Det härtill hörande pantebref (N:o 78) utgöres af sörenskrifvaren i Synnerviken Jörgen Lauritzsons intyg, att på Foss lagting d. 4 Febr. 1650 vittnen blifvit hörda, hvilka intygat att ifrågavarande gård Röd stod i pant för en skuld till den då redan hädangångne kyrkoherden i Foss Jens Jensson Nortman; ehuru pantebrefvet under krigstid förkommit. Huru Röd sedermera kommit i Baltzer Kruses ego är en annan

fråga, kanske har Kruse varit gift med Herr Jenses dotter och enda arfvinge Lisebeth Jensdotter, hvilket möjligen ännu torde kunna inhämtas af Baltzer Kruses grafsten, som mycket sliten ligger i trappan till Thorsby kyrka.*)

Frih. Aschebergs anteckning på gåfvobrefvet lyder sålunda: "dies ist von dem prister Batzer Kruse pfarrherr in Torsby in Bohus lehn, nebst ein pfandtbrif, welches er mir wegen eins schatt hofes, Röde genant i Foss socken met der gantzer rüstholt auf dregett und verehrett hatt."

N:o 79 och 80.

d. 6 Aug. 1687.

Förteckning på hemman i Westerlanda och Hjertums socknar, hvilka fru Dor. Bjelke försvarat och frinjutit för insockne eller veckodagstjenare till sin sätesgård Ström, i enlighet med deröfver af Riksrådet och guver: frih. Har. Stake utgifne fyra resolutioner, jemte en tingsattest af Rasmus Henriksson, häradsdomare i Inland av hvilka handlingar kopior finnas bilagde neml.

a) Harald Stakes resol. på bef. Sten Pehrssons frågopunkter. Dat. Bohus d. 9 Sept. 1663.

b) Rasmus Henrikssons tingsattest, dat. tingsstämman på Högen d. 19 okt. 1663.

c) Harald Stakes skrifvelse, dat. Bohus d. 21 Nov. 1663.

d) Harald Stakes skrifvelse, dat. Bohus d. 12 Mars 1663.

Och anmärkes följ. anteckning: "För ofreds åhren, som är A.s 1675, 76, 77, 78 och 79 warder här inga räntter införde, efter Kongl. May.ts i des nådige resolution Bahuus läns inbyggjare för Ofreds årens räntta har förskonat."

De afskrifne handlingarnas rättighet är intygad af

P. Kjörlingh och Elias Reuter i Stockholm d. 6 Aug. 1687.

---

*) Ifrågav. grafsten är så utsliten, att ingenting deraf kan inhämtas och i Thorsby arkif finnes ingen underrättelse. Men i inventeringen af 1828 står att grafstenen, som då låg inuti kyrkan, var lagd över kyrkoh. B. Kruse och dess fru Elisabeth Jensdotter.

N:o 81, 82, 83 och 84.

d. 5 Sept. 1687.

Skrifvelse från "Thrina, salig herr Lars Påschesson Wandelins (kyrkoh. i Marstrand, + 1668) högt bedröfvade enka," till. Kgl. Rådet m. m. frih. Rutg. v. Ascheberg, då i Malmö vistande. Anhållande att utbekomma 700 D s. m. kapital och ränta, hvilka penningar framl. fru Dorothea Bjelke lånat af fru Thrinas afl. man, och hade frih. Ascheberg, vid inköpet af Weden, Ström, Apelgård, m. fl. fru Dorothea Bjelkes gods, åtagit sig att betala så väl denna som flera andra hennes skulder. Anförande fru Thrina särdeles behjertansvärda orsaken till sin anhållan, dels att pennin-garne utgjorde hennes framl. mans barns af förra giftet mödernearf, dels att de voro nödvändiga till att dermed betala boets skulder. Brevvet dat. Marstrand d. 5 Sept. 1687. Med följ. bilagor:

82) Räkning å ifrågavarande fordran. Dat. Marstrand d. 28 Maj 1687.

83) Afskrift af Fru Dorothea Bjelkes och hennes senare mans Gabriel Rosenschölds skuldsedel. Dat. Ström d. 1 Dec. 1665.

84) Afskrift af ett bref från Ascheberg, uti hvilket han erkänner sig skyldig att betala ifrågavarande penningar. Dat. Ström d. 23 Nov. 1675. Sigillet, adeligt, med der-öfver stående initialer J. S. B. är möjligtvis öfversten Joh. Schmiedebergs, som 1698 blef befälhafvare på Carlsten. Ascheberg har på brevets baksida skrivit "Seel. H.r Lars'es Wittwe ihres Brif wegen der Schuldforderung von seel. Dortia Bjelcke auf einige Stroemische pfandt bauern."

N:o 85 och 86.

d. 15 Sept. 1687.

Tvenne bref från Clas Brun, räntmästare på Bohus., till kgl. Rådet fältmarskalken m. m. friherre Rutger v. Ascheberg i Malmö. Det ena, N:o 85, med anhållan, att blifva "accommoderad" med det återstående af sin fordran R. 500 cour: (se N:os 8 och 63). På baksidan derutaf, jemte Aschebergs anteckning rörande innehållet, äfven en uträk-

ning av räntan för 16 år. Dat. Kongelf d. 15 Sept. 1687.
 Det andra brefvet, N:o 86, erkänner emottagandet af full
 betalning för ofvanstående fordran, genom assignation på
 David Amya, för hvilket Clas Brun i all underdånighet af-
 lägger tacksägelse. Dat. Kongelf den 10 Oktober 1687.

N:o 87.

1687.

Korporalen Ulrik Hårds redogörelse inför sin ryttmästare,
 hvars namn icke i dokumentet finnes utsatt, för af honom,
 Hård, inkasserade medel och restantier för åren 1685, 86
 och 87. Utan dato.

N:o 88.

d. 31 Mars 1688.

Transsumt af Göteborgs och Bohusläns afkortningsbok för
 år 1683. Rörande fjerde penningen af det belopp, framl.
 kyrkoherden i Kongelf Peder Söffrenssen Ström utlånt till
 fru Dorothea Bjelcke, mot pant af hemman, hvilka Exc. Asche-
 berg sig sedermera tillhandlat. Hvilket kapital här uppföres
 till 2350 D s. m. hvarå fjerde penningen beräknas till 35 D
 8 öre s. m. Å dokumentet finnes af annan hand antecknad,
 att räntmästaren Jonas Ahlbom, efter hans höggrefl. Excell-
 ces (Aschebergs) ordres, uppdragits att genom assignation
 på Kommissarien David Amya samma ränta afbetala. Dat. d. 31
 Mars 1688.

N:o 89 och 90.

d. 14 Aug. 1688.

Tvenne bref från Joh. v. Vörden till ryttmästaren grefve
 Gustaf Adolf v. Ascheberg i Göteborg, angående munderings-
 persedlar dem v. Vörden förbundit sig att anskaffa och hvilka
 då nyligen blifvit afsände. Dat. Malmö d. 14 Aug. och 14
 Sept. 1688.

N:o 91.

d. 30 Aug. 1688.

Förteckning öfver munderingspersedlar, hvilka i fat och kis-
 tor inpackats för hans höggrefl. excell.s fältmarskalk
 Aschebergs regemente. Jemte ryttmäst. B. Agrells derå teck-

nade attest, att han desamma förseglade emottagit. Dat. Malmö d. 30 Aug. 1688.

N:o 92. d. 6 Decemb. 1688.

Kamereraren And. Holsts, efter landshöfdingen friherre Schönlebens befallning, gjorda uträkning öfver de extraordinära ränterna af de indragna insockne rättigheterna af utsockne hemmanen under Ströms sätesgård. Dat. Bohus d. 6 December 1688.

N:o 93. 1688.

Wilh. Silentz's utdrag af kamereraren Feuterströms egenhändiga "extract och observation" från 1688 års Bohus lagtings räkenskaper på de hemman, hvilka dersamstädes uppförts som insockne; men icke i 1660 års räkenskaper igenfinnas såsom sådana. Och alldenstund Kgl. Maj:t förklarar "att icke flera hemman för insockne få anses, än de, hvilka af ålder, eller då landet 1658 kom under Sverges krona, som sådana uppförts, så anses de här antecknade böra komma under båtsmanshållet och andra utsockne besvär. Ehuru trol. än yngre uppföres handlingen här under det nyaste deruti anförda årtalet.

N:o 94. d. 29 Apr. 1689.

Förteckning öfver munderingspersedlar, öfversända till Göteborg från Joh. v. Vörden (se N:os 89, 90 och 91), och derstädes, efter hans höggrefl. Excell.s grefve R. v. Aschebergs befallning till regementet utdelade, som skedde d. 29 och 30 Apr. samt 1 Maj 1689.

N:o 95. d. 30 April 1689.

"Förteckning på välb. hr öfverstelöjtnantens kompagnies undfångna munderings-sorter." Jemte Sven Falcks derå tecknade attest, att de riktigt aflemnats. Dat. Göteborg d. 30 Apr. 1689.

N:o 96.

d. 1 Maj 1689.

Förteckning på munderingspersedlar, utdelade till ryttmästaren v. Köhlers kompani. Dat. d. 1 Maj 1689.

N:o 97.

d. 2 Maj 1689.

Förteckningar på munderingspersedlar, utdelade till hvarje af de 8 kompanierne, af hvilka "H. M. Riks-Enkedrottningens lifregemente till häst bestod. Ett häfte af 9 blad. Datum på ett par af bladen: Göteborg d. 2 och 3 Maj 1689.

N:o 98.

d. 3 Maj 1689.

Förteckning på munderingspersedlar, hvilka aflemnats till ryttmästaren Petter Appelbergs kompani; riktigheten attesterad af denne. Daterad Göteborg d. 3 Maj 1689.

N:o 99.

d. 6 Aug. 1689.

Förteckning på hattar åt underofficerare och trompetare, till hvilkas betalning penningar, enligt fältmarsk. gr. R. v. Aschebergs order, blifvit uttagne hos herr kommissarien David Amya. Dat. Göteborg den 6 Aug. 1689.

N:o 100.

d. 23 Sept. 1689.

Kautionsskrift, afgifven till hans höggrefl. Excellens Kongl. Rådet, fältmarskalken och generalguvernören Rutger v. Ascheberg af Markus Andersson i Kärra och Henrik Fikeson för nyutnämnde gårdsfogden Anders Markusson på Ströms herregård, som till den förstnämnde ^{af kautionisterne} och systerson till den andre. Innehållande att grefven i Anders skulle erhålla en trogen och flitig tjänare, "och icke hos honom komma någon penning till korta" (sic!) Till yttermera säkerhet förskrifva de till hans höggrefl. Ex.ns deras fasta egendom "och ordre" i hemmanen Högnorum och Kärra (Norums socken, Inlands Nordre härad). Bekräftad med undertecknade s. k. bomärken. Dat. Ström d. 23 Sept. 1689.

Med åsatt chartasigillata, 2 öre s. m. signerad J. Swahnehjelm.

N:o 101.

d. 27 Okt. 1689.

Mårten Christenssons "memorial" till Kgl. Rådet och fältmarskalken m. m. grefve Rutger v. Ascheberg. Rörande utvändig målning af nya byggningen på Ström. Dessutom angående beställning af huggen sten från Kinnekulle till trappan åt trädgården dersammastädes. Likaledes ^{rörande} huggen sten till grafven i Göteborg (förmodl. Aschebergska grafkoret invid Christinæ kyrka, påbegynt 1681) och huruledes denna sten lämpligast skulle kunna ditfraktas från Wenersborg. Om byggande af en större segelbåt och en mindre båt, samt om segel till båda. Om gammal boskap, som skulle nedslagtas och försäljas. Huru med gården Röstorp förhållas skulle? Om förflyttning af en del af grefvens hästar från Ström till de andra säterierna, i anseende till knapp fodertillgång på förra stället. Och ändteligen rörande återställande af 6 läster kalk, som lånats af Hjertums kyrka. Med svar å alla frågopunkterna, efter grefve Aschebergs diktamen uppsatta af hans handsekreterare. På baksidan finnes grefvens egenhändiga anteckning, så lydande: "Marten Christensson sein Memorial, welches er eingegeben hat auf Ström der 27 Octobris 1689."

Handling

och Gener

Andra Serien.

Handlingar rörande Kongl. Rådet, Fältmarskalken
och Generalguvernören grefve Rutger von Ascheberg.

N°s. 102 - 247.

1690 - 1692.

N:o 102.

Ryttmästaren Görgen Wilhelm v. Mühls förteckning på det under hans befälstående kompagni och "huru rustningshållarne sig hafva inroterat, för hvarannan uti caution och borgen gå, der någon mundering afgå skulle, att då Hans Kongl. Maj.t alltid må vara försäkrad om en annan mundering i dess ställe. Derjemte uppföras och ett hvar rusthåll dess årliga ränta." Jemte uppgift på de rusthållare, hvilka ansågos "så sufficient, att de vid hvarjehanda afgång åter igen full mundering prestera kunna etc." Dessa "sufficiente" rusthållare voro: grefve Rutg. v. Ascheberg sjelf för Röd, Pihlegården, Skrea och Faleby: Kapt. friherre Carl Gustaf Kruus för Lilla Foss: Kapt. Anders Andersson för Kåröd: Herr Gabr. Gyllengrip för Bräcke: Bef:man P. Kall för Årvik och Öfverby: Häradsskrifv. Grells Kall för L yngell (?): Skolmäst. Wilh. Torgersson Brun för Kolseröd: Rusthållaren Anders Nilsson för Torseröd och borgaren Hans Persson för Åker. Dokumentet är utan dato; men, enligt Häradshöfdingen Erik Sparrschjölds derå antecknade intyg, "företedd och uppläst på ord: tinget i Härstadt" (Herrestad vid Uddevalla) d. 2 Juni 1690.

N:o 103.

d. 8 Juni 1690.

Afskrift af Kongl. Kammarkollegii skrifvelse till Kgl. rådet, fältmarskalken och generalguvernören grefve Rutger v. Ascheberg, innefattande begäran, att han ville till verkställighet befordra Kgl. Maj.ts förordning, att dädan- efter alla adliga säterier, hvilka dittills ur kronans jordeböcker varit uteslutna, skulle i dessa upptagas, äfvensom alla prestgårdar, stommar, prestenkesäten, kapellans och klockarebod m. m. Dat. Stockholm d. 8 Juni 1690.

N:o 104, 105, 106 och 107.

d. 21 Juni 1690.

Bönderne Mårten Nilssons, Lars Olssens och Christen Anderssons i Öbe (Myckelby socken på Oroust) klagomål öfver häradshöfdingen Erik Simmingskjöld, som af Landshöfd.

Schönleben utverkat, att Öbe skulle bli häradshöfdingsäte, och de derifrån avflytta. Handlingarne äro:

104) Mårten Christenssons, grefve Aschebergs fogdes, skrifvelse till denne, uti hvilken han, på ifrågavaran- de bönders begäran, erbjuder grefven gårdsrätten af Öbe, att ingå i augmentet för Lifkompagniets munderingar. Dat: Anfasteröd d. 21 Juni 1690.

105) Böndernas egen skrifvelse till grefve Ascheberg i ämnet, innefattande äfven en framställning af åtskilliga andra häradshöfdingen Simmingskjölds åtgöranden. Utan dato.

106) Exc. gr. Rutg. v. Aschebergs egenhändigt undertecknade skrifvelse i ämnet till Landsh. Schönleben. Uti hvilken efter att hafva omförmält böndernas klagomål, yttras: " . . . alltså har jag icke underlåta kunnat att gifva min herr generallöjtnant och broder deraf vederbörlig communication, med tjenstl. begäran honom täcktes berätta mig rätta sakens sammanhang och beskaffenhet, samt i det öfriga så laga, att bönderna af häradshöfdingen ingen oförrätt må tillfogas, utan de få åtnjuta hvad rätt och lag likmätigt vara kan" etc. Dat. Christiansstad d. 5 Juli 1690.

107) Böndernas inlaga till Kgl. Maj.t i ämnet. Med konung Carl XI:s derå tecknade resolution, så lydande: "Supplikanterna måste låta sikh benöja medh General-Lieutenantens och Landshöfdingens häruthinnan meddelte resolution af d. 22 Marti innewahrande år Christiansstad d. 9 Juli A.o 1690. - Carolus. - Den här omförmälte generall: Schönlebens resolution finnes ej bilagd.

N:o 108 och 109.

d. 2 Juli 1690.

Skrifvelse från Landshöfdingen m. m. frih. J. B. v. Schönleben till Kgl. Rådet och fältmarsk. m. m. gr. Rutger v. Ascheberg, med öfversändande kopiaaliter af Kgl. Maj.ts bref rörande veckodagsfrihetens inskränk-

ning. Dat. Bohus d. 2 Juli 1690. Med bilaga af:
 109) Afskrift af föromnämnda Kgl. Maj. ts skrifvelse, innehållande den förklaring öfver åtskillige föregående stadganden i samma ämne, att det uti dem begagnade uttrycket, "att inga flera lägenheter skola under veckodagsfrihet försvaras, än de, hvilka af ålder legat under Sätessgårdarne," skall så förstås, att det räknas från den tid, då länet kom under Sverges krona (1658). Men att der likväl dylik veckodagsfrihet för hemman utom socknen blifvit förvärfvad, skulle densamma varda alldeles upphäven. Dock om den för säteriets bebrukande anses omistelig, kunde den få begagnas, sedan saken först blifvit i Kammarkollegium pröfvad, och den ränta bestämd, som säteriegaren egde att kronan derföre godtgöra. Dat. Stockholm d. 4 Mars 1690. Ännu en bilaga, en uppsats öfver de grefve Aschebergs egna hemman, hvilka under denna förordning hemföle, fattas i samlingen.

N:o 110.

d. 31 Aug. 1690.

Afskrift af Kgl. Kammarkollegii skrifvelse till H. Exc Kgl. Rådet m. m. grefve Rutger v. Ascheberg, Af innehåll, att meningen med kungörelsen om införande i Kronans jordeböcker af alla hemman af hvad beskaffenhet de vara må, icke är att någon ransakning öfver räntebeloppet för hvarje adelns gods skall föregå, hvilket endast skulle förorsaka besvär och tidspillan. Dat. Stockholm den 31 Aug. 1690.

N:o 111 och 112.

d. 13 Sept. 1690.

Tvenne förteckningar, uppsatta af fogden Reinhold Pettersson, den ena öfver boskap m. m. på de sätessgårdar, nemligen Holma, Gullmarsberg och Faleby, hvilka, tillhörige Exc. grefve R. v. Ascheberg, stodo under förenämnde Peterssons inspektion. Den andra öfver spannmål och hö, från samma gårdar. Båda daterade Gullmarsberg d. 13 Sept. 1690 och den förstnämnda försedd med gr. Aschebergs anteckning på baksidan: "dieses empfangen in Änsta den 19 Sept. 1690."

N:o 113.

d. 24 Sept. 1690.

Bref till Exc. m. m. grefve R. v. Ascheberg, då i Malmö vistande, från hans fogde Mårten Christensson. Innehållande svar på af denne begärda upplysningar, rörande skillnaden mellan frälse och krono-skatte vid båtsmanshålllets utgörande, samt huru högt kostnaden för en båtsman sig belöper. Å hvilka frågor lämnas det besked, att skillnaden mellan frälse och krono-skatte är i denna del alldeles ingen, utan tre hemman skola hålla en båtsman, varande lönen för en sådan 15 D s. m. årligen. Vidare nämnes om revisionstinget i Helle, som velat reducera Röstorp. Åtskilliga för händer havande arbeten omnämnas äfven som rörande anskaffandet af viktualier till grefvinnan Aschebergs begrafning. Och ytterligare, i postskriptet, om tillämnad mätning och skattläggning af Ström och Röstorp. Dat. Helle d. 24 Sept. 1690.

N:o 114.

d. 27 Sept. 1690.

Fragment af en beskrifning öfver Bohuslän. Begynner med Forshälla, Grinneröds, Ödsmåls och Spekeröds prestgårdar hvarefter den kommer till grefve R. Aschebergs sätesgård Ström med underlydande gods. Detta företag, ehuru verkställt till åttlydnad af en kongl. förordning, ansågs af Exc. Ascheberg såsom ett ingrepp i hans rättigheter, för hvilket så väl landshöfd. Schönleben, som än mera kamereraren på Bohus And. Holst skyndade att göra deras ursäkter, och då grefven syntes icke härmed belåten, tillställdes honom den förargelseväckande handlingen, för att dermed göra hvad han behagade. Så kom den till våra tider, bland andra gr. Aschebergs papper och eger högt intresse, såsom visande godsets tillstånd för inemot 200 år sedan. Handlingen är daterad d. 27 Sept. - 3 Okt. 1690. Herrarnes skriftvexling i ämnet igenfinnes under N:o 116 - 119.

N:o 115.

d. 6 Okt. 1690.

Landshöfdingen m. m. Frih. Joh. Ben. v. Schönlebens bref till Exc. m. m. gr. Rutg. v. Ascheberg, då i Malmö vistande, angående af denne begärd upplysning, huru adelns utsockne hemman till båtsmanshället bidraga, samt huru högt kostnaden p. r. rote för båtsmanshället plägade belöpa sig. Om hvilket allt särskild uppsats af landskamereraren A. Holst varit skrifvelsen bilagd. (Jemf. N:o 113) Äfven nämnes i skrifvelsen orsaken hvarför Gullmarsberg ännu icke blifvit upptaget på listan öfver båtsmanshället. Dat. Bohus d. 6 Okt. 1690. Den här felande bilaga är möjligen N:o 235 (?)

N:o 116, 117, 118 och 119.

d. 13 Okt. 1690.

Handlingar rörande en 1690 företagen mätning och beskrifning öfver säteriet Ström med underlydande gods, af hvilken den d. v. egaren af godset, Exc. R. v. Ascheberg funnit sig förnärad. Handlingarne äro följande:

116) Skrifvelse från landshöfd. m. m. frih. Schönleben till Exc. grefve R. v. Ascheberg, då i Malmö vistande, med försäkran, att den företagna mätningen endast skett af missförstånd, och till ingen hans Ex.ces "prejudice" lända skall. Dat. Bohus d. 13 Okt. 1690.

117) Skrifvelse från densamme till densamme, hufvudsakligen af samma innehåll som den föregående. Dat. Bohus d. 23 Okt. 1690.

118) Skrifvelse från Kamereraren And. Holst till Exc. Ascheberg, innehållande i ödmjuka ordalag affattade ursäkter för den företagna mätningen, hvilken likväl uppgifves skedd i följd af ett från Kongl. Maj:t och Kammarkollegium år 1686 ankommet bref. Holsts skrifvelse dat. Bohus d. 23 Okt. 1690.

119) Skrifvelse från Landshöfdingen m. m. v. Schönleben till Exc. gr. R. v. Ascheberg i samma sak, med ytterligare ursäkter och bifogande af sjelfva beskrifningen (N:o 114) - "och som detta är sjelfva conceptet, och det endaste dokument, som finnes och angår samma förrättning, så kan Eders grefliga Excellence till sin satisfaction göra af detsamma

hyad Eders grefliga Excellence sjelf nådigst behagar." Dat. Bohus d. 30 Nov. 1690.

N:o 120.

d. 1 Dec. 1690.

Afskrift af en Landshöfdingen frih. J. B. v. Schönlebens resolution öfver någre befallningsman P.

Kalls frågepunkter, huru, i afseende på båtsmanshålllet m. m. med Exc. greve Aschebergs under Gullmarsberg lydande gods; i anseende till den af Kgl. Maj:t förunnade säterifriheten, förhållas skall. Dat. Bohus d. 1 Dec. 1690.

N:o 121 och 122.

d. 1 Dec. 1690.

Landshöfdingen frih. J. B. v. Schönlebens skrifvelse till kgl. Rådet m. m. gr. Rutger v. Ascheberg, jemte öfversändandet af ett befallningsmannen i Sunnerviken P. Kalls memorial, förfrågande huru, vid skatternas indrifning, med Gullmarsberg och underlydande gods, äfvensom med åtskillige hemman under Holman förhållas skulle, hvarå Schönleben låtit teckna sina resolutioner, men ej velat utlemna dem, innan gr. Ascheberg genom sett dem, och sig deröfver yttrat. Datum Bohus d. 1 Dec. 1690.

Med bilaga af Kalls memorial af d. 14 Nov. och derå antecknade Schönlebens resolutioner af d. 1 Dec. 1690. (Denna senare handl. i två ex.r).

N:o 123.

d. 5 Dec. 1690.

Förteckning öfver 14 st. hästar, hvilka Exc. gr. R. v. Ascheberg åtföljda af en korporal, låtit afgå från Malmö till Bohuslän. Undertecknad Mathias Hayn. Dat. Malmö d. 5 Dec. 1690. Med gr. Ascheberg anteckning så väl under uppsatsen som på baksidan deraf; den förra lydande: "dr 5 ist der Corporal mit diesen obengescriebeten Pferden von hier gegangen."

N:o 124.

1690.

Anteckning, utan underskrift, att Bohus Ladugård, efter Hans Kgl. Maj:ts ordre, dat. d. 25 Okt. 1690, är anslagen till öfverstesäte, räntande, sedan stora Oxhagen afdragits, enligt 1681 verkställd skattnöggning, 268 D s. m.

N:o 125.

1690.

Räkning, utan underskrift, öfver medel uttagna i ränteriet under åren 1689, 1690 och 1691, tillsammans 4337 D 26 öre s. m. för hvilka uppköpts 94 st. hästar, som aflemnats mot stallmästaren Eiler Gerdes quittens på Kongsgården Flyinge, Utan dato.

N:o 126.

d. 10 Febr. 1691.

Afskrift af uppgifter från fem korporaler, öfver de restantier hvilka för soldaternas beklädnad innestå och hvilka penningar de förbinda sig att uttaga och riktigt aflemna; till hvilket ändamål särskild korporalen Arvid Wilman begär sin ryttmästares handräckning. Dat. Norrby d. 10 Febr. Glöskär d. 11 Febr. Knafverstad d. 14 Febr. Ormo d. 8 Juni och Yttre Restad d. 16 Apr. allt 1691. Afskrifternes riktighet attesterad af A. Röök och Lars Wahlman.

N:o 127.

d. 23 Febr. 1691.

Hans Calms till H. Exc. Kg. Rådet m. m. gr. R. Ascheberg afgifna redogörelse, dels rörande försäljning till åtskilliga personer af 277 tunnor malt; dat. Göteborg d. 23 Maj 1690, och dels rörande spanmål anländ från Malmö med skepparen Olof Amnöe och hos honom Calm för gr. Aschebergs räkning upplagd. Jemte af Calm derföre utlagda umgälder och magazinshyra. Dat. Göteborg d. 23 febr. 1691. Gr. Ascheberg har derå skrifvit: "Kalmes sein Brif von Gotteborg unt Rechnung.

N:o 128.

d. 24 Apr. 1691.

Bref från David Amya till Kgl. Rådet m. m. grefve Rutger v. Ascheberg, då i Malmö vistande. Angående 9 S~~W~~ bly och 90 S~~W~~ stångjern af Amya till Malmö afsända. Brefvet på tyska. Dat. Göteborg d. 24 April 1691.

N:o 129.

d. 29 April 1691.

Jens Chr. Möllers quittens å 15 D s. m. dem han i förskott uppburit för öfverenskommet arbete med uppförande af en tegellada vid Tosterup. Dat. Tosterup d. 29 Apr. 1691.

N:o 130.

d. 18 Maj 1691.

"Kort förslag (förteckning) uppå Hennes Maj.ts Riks Enkedrottningens Lifregemente Cavallerie, angående de medel, som tid efter annan varit anbefallde att uppbäras till det gjorda förskott af Hans Höggrefl. Exc. Kongl. Rådet, fältmarskalken och generalguvernören högvälborne herr grefve Rutg. v. Ascheberg, som utdelades till hans Kgl. Maj.ts generalmönstring Anno 1691." Undert. P. Rundbohm. Dat. Göteborg d. 18 Maj 1691.

N:o 131.

d. 18 Maj 1691.

Regementsquartermästaren P. Rundbohms "specification på de ännu inrestående balanser vid Hennes Maj.ts Riks Enkedrottningens Lifregemente till häst, på de förskotter och anskaffade munderingar, som hans höggrefl. Exc. Kongl. Rådet m. m. grefve Rutger v. Ascheberg till nämnde, under hans befäl stående regemente Annis 1681, 82, 83 och 84 anskaffat och försträckt hafver. Dat. Göteborg d. 18 Maj 1691.

N:o 132.

d. 22 Maj 1691.

Fogdens på Gullmarsberg och Holma Reinhold Petterssons skrifvelse till Kgl. Rådet m. m. gr. R. v. Ascheberg, rörande ett parti timmer, som afsändts med skepparen Hans Nilssen från Saltkällan, samt en half tunna ostron och en björnhud. Beskrifver i öfrigt den bland allmogen vid denna tidpunkt rådande stora nöd. Dat. Gullmarsberg d. 22 Maj 1691.

N:o 133.

d. 25 Maj 1691.

Afskrift af d. v. öfversten C. G. Rehnschiölds intyg, att han af Kgl. Rådet m. m. gr. R. v. Ascheberg emottagit 500 D s. m. i danska kronor, att vid ankomsten till Gortorp tillställa d. v. kapt: grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, till hvilken originalet afsändts. Dat. Malmö d. 17 Maj 1691. Med vidimation af Bengt Seth, dat. Malmö d. 25 Maj 1691.

N:o 134.

d. 8 Juni 1691.

Bref från fogden på Gullmarsberg och Holma Reinhold Pettersson till Kgl. Rådet m. m. grefve R. v. Ascheberg. Rörer ekonomiska ärenden och är skrifvit på en dålig tyska, med en styl, som skulle vara en härmning af Exc. Ascheberg egen, men är om möjligt ännu svårlästare, hvadan innehållet här icke vidare angifves. Dat. Gullmarsberg d. 8 Juni 1691.

N:o 135.

d. 28 Juni 1691.

Afskrift af Kgl. Maj:t nådiga resolution uppå det memorial, som, å Jönköpings läns Infanteri Regem:ts vägnar, regementsqvartermästaren välb. frih. Carl Mörner underdånigst här insinuerat. Gifven Stockholm d. 28 Juni 1691.

N:o 136 och 137.

d. 7 Juli 1691.

Tvenne förteckningar öfver viktualier och ved, ned-sände till Göteborg från samtel. sätesgårdarne, för att användas vid grefvinman v. Aschebergs, Maria Eleonora v. Bussecks begrafning. Den ena listan, uppsatt af Mårten Christenssen, är daterad Göteborg d. 7 Juli 1691. Den andra af Reinh. Pettersson saknar datum.

N:o 138.

d. 20 Juli 1691.

Afskrift af ett grefve R. v. Aschebergs kontrakt med snickaren mäster Jakob Andersson i Uddevalla, om åtskilligt arbete vid byggnader på Ströms säteri. Med grefvens anteckning bakpå, så lydande: "Contract mit dem Snidcker von Udewal wegen der Arbeit die er auf Ström verrichten soll." Snickaren åtog sig att göra trappa i farstun, bekläda öfver och underbjelkarna dersammastädes, sammalunda bekläda öfra farstun "mellan båda spirarne" och de öfre tvenne kamrar att afskifta, underbjelkarne bekläda och runtom förse med dubbel klädsel fylld med sågspån, samt ändteligen vid den stora byggningen och båda flyglarna alla deras pilastrar, som äro 58, att lista nedan om. Allt detta för 74 D 8 öre s. m. Dat. Ström d. 20 Juli 1691.

N:o 139.

d. 25 Aug. 1691.

Förteckning på vin, öl, viktualier och lefvande kreatur, som voro i behåll efter grefvinman v. Aschebergs, född Maria Eleon. v. Bussecks begrafning. Med grefve R. v. Aschebergs derå befindtliga egenhändiga anteckning, så lydande: "Specification des Weins undt Biers, wie auch andere perceteln . . . die nach meiner seel. Gemalins Begräbniss sey übergeblieben." Hvilken anteckning, i sig sjelf innebärande beviset att vara af Exc. Aschebergs egen hand, äfven tillerkänner denna egenkap åt de många andra anteckningar med samma styl, hvilka förekomma bakpå de från Söfveborg erhållna

dokumenterne. Sjelfva uppsatsen, undertecknad med ett svårläst namn, är dat. Göteborg d. 25 Aug. 1691.

N:o 140.

d. 30 Aug. 1691.

Afskrift af Exc. grefve R. v. Aschebergs anhållan hos Kongl. Maj:t att för sin höga ålders skull och krafternas aftagande, få sig till biträde i embetet förordnad öfvers-ten David Macklier. Dat. Mariestad d. 30 Aug. 1691. Bakpå finnes Exc. Aschebergs egenhändiga anteckning: "Sublice an ihre May. wegen des Ob. Dafit Machelees, dass er möcht cömmendant in Malmö bleiben."

N:o 141 och 142.

d. 10 Okt. 1691.

Skrifvelse från kamereraren på Bohus slott And. Holst till borgmästaren i Malmö, äreborne, högaktade och välvise Bengt Seth, med öfversändande af ett af befallningsmannen Mårten Christensson uppgjortt förslag till byte mellan kongl. Maj:t och kronan å ena och Kgl. Rådet m. m. grefve Rutger v. Ascheberg å andra sidan; hvilket förslag af Holst lofordas. Brevet dateradt Quistrumsbro d. 10 Okt. 1691.

N:o 143.

d. 26 Okt. 1691.

Landshöfdingen m. m. frih. Joh. Ben. v. Schönlebens skrif-velse till Exc. m. m. grefve R. v. Ascheberg, dels angående ett redan d. 12 Sept. till denne afsändt förslag till båtsmanshållets utgörande af hans grefl. Exc.es sig till- bytta hemman under Gullmarsberg, Holma och Torreby, dels förfrågan, huru man bör förhålla sig med de 11 1/4 mantal, af hvilka grefve Ascheberg tillbytt sig insockne räntorna, belägna i Hjertums och Vesterlanda socknar under Ströms sätergård, om hans grefl. Exc. tänkte behålla dem fria för båtsmanshållet eller ej; äfvensom huru dessa hemman borde anses vid riksdagsbevillningens erläggande, antingen såsom gammalt fullkomligt insockne, eller som strögods. Hvarjemte ytterligare begäres Hans Exc.s utlåtande öfver

Schönlebens resolutioner å befallningsman Peter Kalls memorial (Se N:os 120-22). Schönlebens skrifvelse dat. Bohus d. 26 Okt. 1691.

N:o 144. d. 23 Nov. 1691.

Afskrift af en grefve Gustaf Adolf v. Aschebergs quittens till Casp. Brinck för af denne insamlade räntemedel. Vidimerad af Casp. Brinck och Vitus Holm. Dat. d. 23 Nov. 1691.

N:o 145, 146 och 147. d. 24 Nov. 1691.

Kongl. Rådet, fältmarskalken och Generalguvernören grefve Rutger v. Aschebergs egenhändigt underskrifna ansökan till Kgl. Maj:t, att mot billigt vederlag blifva befriad från det honom 1690 ålagda båtsmanshållet på hans hemman under Gullmarsberg och Ström. Dat. Malmö d. 9 Nov. 1691. Derpå finnes tecknad Kon. Carl XI.s resolution så lydande: "Såsom Båtzmännen måste uthgå i sjelfwa manskapet; alltså kan inthet något antagas i stället för hemmanens befryelse från samma gravation, uthan måste manskapet in natura uthgiöras. Stockh: d. 24 Nov. A.o 1691.

Carolus." Härtill höra följ. bilagor:

146) Afskrift af Kgl. Maj:ts skrifvelse, genom hvilken grefve Ascheberg förunnas insockne eller veckodags fri och rättigheter för de hemman under Gullmarsberg, Holma och Torreby han sig af Kgl. Maj:t och kronan tillbytt, hvaremot Exc. Ascheberg åtog sig tre härtars rustning. Dat. Carlskrona d. 29 Juli 1690.

147) Afskrift af Kongl. Maj:ts bref i samma ämne till landshöfd. i Göteborg.

N:o 148. 1691?

Uppsats på viktualier inkomna från Gullmarsberg, Ström och Elfsborgs kungsladugård. Utan vidare upplysning och dato; möjligen reqvirerade i anledning af grefvinnan Aschebergs, Maria Eleonora v. Bussecks begrafning.

N:o 149.

1691.

"Jordebok uppå regementsfältskären mäst. Georg Crollys anslagne häste- och fördels hemman och räntor vid hennes Kongl. Maj:t Riks-Enkedrottningens lifregemente till häst pro anno 1691.

N:o 150.

1691.

"Specification uppå aflingen af Ströms och Röstorps säterier pro anno 1691. Undert. af Mårten Christensson. Utan dato, men med gr. R. v. Aschebergs anteckning bakpå.

N:o 151, 152 och 153.

d. 5 Febr. 1692.

Trenne inventarier öfver hästar, boskap, husgeråd m. m. befindtliga på Lindhofs kungsgård vid Varberg, hvilken af den dåafledne öfverstelöjtnanten grefve Gustaf Adolf v. Ascheberg såsom boställe innehafts. Det första inventariet är upprättadt, på fadrens, Exc. m. m. gr. Rutger v. Aschebergs befallning, kort efter sonens frånfälle, och är understecknad af W. Sinclair, P. Borgstedt, Jakob Bundy och C. M. Donner d. 3 Febr. 1692. Hvilket datum alltså utvisar, att Lagerbrings, Anreps m. fl. uppgift att G. A. v. Ascheberg skulle aflidit först d. 10 Febr. 1693 är felaktig. Hans frånfälle måste inträffad före d. 3 Febr. 1692. Så finnes ock på det äldsta inventariet grefve R. v. Aschebergs egenhändiga anteckning, så lydande: "Infentarij von des seel. Gustaf Adolf seine pferdt, stüten . . . gross undt klein fieh, sattelzeuge, undt hausgeradt, was sich auf dem Lagorten, bey Warberg itzo findett, in fentiret d. 3 february 1692." - Det andra inventariet, hvilket redan i det första nämnes såsom tillämnadt, är af löjtn. Bundy och en Tranbom och dateradt d. 21 Aug. 1693. Det tredje, upprättadt af samma personer, har datum d. 27 Okt. 1694. Men ehuru alltså från olika tider, sammanföras de dock här för sammanhangets skull.

N:o 154, 155, 156 och 157. d. 12 Februari 1692.

Tvenne bref från David Amya till kgl. Rådet m. m. grefve Rutg. v. Ascheberg, då i Malmö vistande.

154) Rörande en penningetransaktion med tullförvaltaren i Christianstad Georg Danckwardt. Sorgebetydelse i anledning af grefve Gustaf Adolf v. Aschebergs dödliga fränfälle - åter ett intyg att detta inträffat före den af Lagerbring m. fl. angifna tiden - Dat. Göteborg d. 12 Febr. 1692.

155 och 156) Rörande en penninge-affär med Joh. v. Vörden i Malmö, dat. d. 19 Mars 1692. Med bifogad afskrift af en v. Vördens assignation, dat. Malmö d. 3 Febr. 1692.

157) Rörande 200 R. cour. Holl. wehr.g hvilka i Amsterdam lågo redo hos Adrian Verwer att utbetalas till M.r Paran. Dessutom föreslås, att gr. Ascheberg och David Amya skulle för gemensam räkning befrakta ett fartyg att afgå till Dünkirken med beck och tjära. Dat. Göteborg d. 22 April 1692.

N:o 158, 159, 160, 161 och 162. 1692.

Landshöfdingen, generallöjtnanten frih. Joh. Ben. v. Schönlebens skrifvelse till Kgl. Maj:t afhandlande frågan, hvilka prestgäll i Göteborgs och Bohus län böra såsom regale anses. Angående hvilket han kommer till den slutsats, att de allesammans äro regala, med undantag av Morlanda på Oroust, till hvilket gäll Bildtska slägten, med vederlag af jordagods, tillbytt sig jus patronatus. Afskrift utan dato, åtföljd, likaledes i afskrift af följande handlingar:

159) Exc. gr. R. v. Aschebergs skrifvelse till landsh. frih. Schönleben, uti hvilken han förbehåller sig jus vocandi i de prestgäll, der han har sina sätesgårdar liggande. Dat. Malmö d. 13 Nov. 1690.

160) "Specification uppå alle dee Pastorater och Gjäll uthi Giötheborgs och Bohuus Lähn, hwaruti uthwyses

1) uthi hwilcke Sochner Städer äre, 2) Slått, 3) Kongz-

gårdar, 4) Kongzladugårdar, 5) huru många Skatte, Crono och Frällsehemman, 6) Hwarest någon af Ridderskapet och Adelen tillägnat sig Jus Patronatus, 7) På hvad grund Kyrckiorne liggia och 8) Hwillcka tillförne äro hollndne för Regale Pastorater, 9) Hwilka Pastorater lyda under Giötheborgz och Carlstadhz Biskopz Stiffter," med intyg rörande riktigheten, "i enlighet med kronans jordeböcker och inhemtade upplysningar," af And. Holst. Dat. Bohus d. 15 Mars 1692.

161) "Specification uppå alle Adelens Säterier. I Giötheborgs och Bohus Lähns Höfdingedöme, hwilka uti den Intentionen här warda uppsatte, som man i underdånigheet förmodar dee samma wara af nöden att följa dee effterrettelser, hwilka hans Kongl. Mayt. allernådigst desidererat angående Kyrckiorne och Regale gjellen her i höfdingedömet." Likaledes underskrifvet af And. Holst. Dat. Bohus d. 15 Mars 1692. jemf. N:o 222 och följ:

162) En korrespondans mellan Landshöfd. Schönleben och biskop Carlberg i Göteborg, med anledning af tillsättandet af ny kyrkoherde i Hjertums pastorat efter afl. mag.r Peter Backe. Brefven daterade d. 12, 14 och 17 Febr. 1692. Afskriften hvilkas enlighet med originalerne intygats af Wilh. Silentz.

N:o 163 - 184.

24 Febr. - 13 Juli 1692.

Handlingar rörande tillsättandet af ny kyrkoherde i Hjertums pastorat af Bohuslän, vid den år 1692, efter mag.r Pehr Andersson Backes frånfälle, inträffade ledighet. Redan några år förut, d. 3 Dec.r 1690 lärer landshöfdingen i Göteborgs och Bohuslän, generallöjtn. frih. Joh. Ben. v. Schönleben, på Kgl. Majts befallning, lemnat uppgift på beskaffenheten af alla pastorater i länet, hvilket förmodligen är samma dokument, som, ehuru der senare dateradt, förekommer i afskrift i föregående under N:o 160, äfvensom innehållet deraf omtalas i frih. Schönlebens skrifvelse, (N:o 166 här längre fram. Uti förberörde uppsats kommer

frih. Schönleben till det resultat, att, med undantag af Morlanda gäll, till hvilket den af Bildtska släkten, som eger Morlanda säteri, obestrideligen innehar Jus-patronatus, äro alla de öfriga pastoraterna regala. När nu, 1692, Mag.r Pehr Backe afled, inkom regementspastorn vid d. v. Aschebergska regementet, alias Enkedrottnings lifregemente till häst, Mag.r Björn Larsson med ansökan hos Exc. gr. R. v. Ascheberg, som der i pastoratet hade sin stora sätesgård Ström, och alltså, med stöd af de danska adelsprivilegierne, ansåg sig ega Jus-patronatus öfver Hjertum, anhållande att med ifrågavarande pastorat blifva hugnad, alldenstund han redan förut fått grefvens löfte om befordran vid första inträffande ledighet. Och för att än ytterligare gifva kraft åt sin ansökan, lofvade han Exc. Ascheberg en "discretion" af 200 R. sp. så fort han, Björn Larsson, blifvit som kyrkoherde i Hjertum installerad. Ty, man må säga vad man vill om Exc. Ascheberg, så kan man ej frikänna honom från s. k. "simoni", d. v. s. han sålde andeliga embeten för penningar. Holmberg, i "Bohusl.s Beskr.", berättar ju, att presten Ove Tegner "fick av grefve Ascheberg Bro pastorat, men måste betala det bra, och sjelf säger Excellensen i sin "deduction", N:o 178 här längre fram, att hans saliga fru grefvinna, i hans frånvaro, den då för tiden varande kyrkoherden i Bro (Tegner) vocerat och antagit. Herr Björn Larsson fick mycket riktigt Exc. Aschebergs fullmakt på Hjertums pastorat, och hänvisades till Consistorium, för att blifva i sin nya värdighet installerad. Men när han nu kom dit med fullmakten, fick han der det besked, att Consistorium, som hade sig bekant, att frih. Schönleben hos Kongl. Maj.t angifvit pastoratet såsom regalt, redan skrifvit till konungen och föreslagit 4 andra prestmän, af hvilka Kgl. Maj.t skulle utvälja en till kyrkoherde i Hjertum. Emellertid skref Consistorium genast å nyo till konungen, inberättade förhållandet, och anhöll, att Kgl. Maj.t täcktes be-

kräfta Herr Björn Larssons utnämning. Men då hade konungen allaredan meddelat fullmakt åt en af de 4 af Consistorium föreslagna prestmännen, nemligen Herr Anders Bonander, garnizonspästor i Marstrand, och gaf Consistorium det besked: "att alldenstund så skett, måste nu fuller för den gången dervid förblifva; dock egde Exc. Ascheberg att till frih. Schönleben inkomma med de skäl och bevis, han för sin pretenderade rättighet till Jus-patronatus i Hjertums pastorat kunde andraga. Exc. Ascheberg ingaf då till frih. Schönleben en vidlöftig s. k. "deduction", som in originali här i samlingen finnes. Men denna kunde dock ej rubba frih. Schönlebens åsigt. I allmänhet framstår denne senare herre, så väl i denna korrespondans som eljest, i en ganska aktningsbjudande dager, ställd som han är mellan å ena sidan sin embetspligt, och å den andra sin helt naturliga benägenhet att gynna sin svåger Exc. Ascheberg. Saken tyckes hafva sålunda slutats, att de båda herrarne inför Kgl. Maj:t framställt hvar sin åsigt, och Kgl. Maj:t har förmodligen gifvit Exc. Ascheberg rätt, ty Hjertums pastorat är än i dag patronell under Ström. Kanhända har dock konungen fällt ett dylikt utslag endast af personlig consideration för Exc. Ascheberg, och i kraft af sin "suveränitet." Ty på samma grunder, som Ascheberg i sin "deduction" anfört, skulle ju alla andra pastorater i Bohuslän, uti hvilka ett säteri finnes, också vara patronella under detsamma. Och om så varit, hvad hade då Bildtska släkten behöft lemna danska kronan två goda gårdar på Hisingen, som vederlag för att ernå jus-patronatus öfver Morlanda? - Om förföljelserne mot Bonander, se Holmbergs "Bohusläns Beskrifning" series pastorum i Hjertum, 2dra uppl.del III, pag 73. Handlingarna i detta mål äro följande:

163). Regementspredikanten vid Enkedrottningens lifregemente till häst, Mag.r Björn Larssons skrifvelse till Exc. Ascheberg, anhållande, att efter kyrkoherden Mag.r Pehr Andersson Backe gått hädan, blifva med det efter denne lediga Hjertums pastorat ihogkommen; helst som grefve Ascheberg "för

detta gifvit honom den nådiga förtröstningen att till någon vacante lägenhet blifva promovérat." Erbjudande han derhos Exc. Ascheberg en "discretion" af 200 R. Sp. så fort han, Björn Larsson, blifvit i embetet insatt. Utan dato.

164) Frih. J. B. v. Schönlebens skrifvelse till Exc. Ascheberg, då i Malmö vistande, med underrättelse om kyrkoherdens i Hjertum Pehr Backes fränfälle och rekommenderande att blifva dennes efterträdare, kapellanen i Marstrand Mag.r Gabriel Bentzonius. Berättar dessutom, "att efter Mag.r Backe tvenne preste-enkor äro, den ena Backes svärmor genom förra giftet, enka efter sal. past. Christ. Jakobsson, hvilken enka i kraft af öfverenskommelse med mågen, alltid har åtnjutit pastoralierne, och den andra herr Petters senare hustru, som han nyligen hemfört från Norge. Föreslår att de båda få under nådåret dela pastoratets inkomster sig emellan. (Rörande dessa båda enkors se bättre fram under N:o 185 och följ.) Schönlebens skrifvelse dat. Bohus d. 10 Febr. 1692.

165) Frih. J. B. v. Schönlebens skrifvelse till Exc. Ascheberg, af innehåll, att han ingalunda velat bestrida grefve Ascheberg rättighet jemte församlingen till jus vocandi i Hjertums pastorat, och att hans förslag, att Mag.r Bentzonius måtte bli kyrkoherde, endast vore att anse som en rekommendation, ej som en konfirmation. Anför sina skäl för den åsigten att pastoratet är regalt. "Och der icke, af synerlig respekt för Eders grefl. Excellens, jag gerna cederade min förmån i detta mål, och biföll hvad Eders grefl. Excellens behagade, torde jag väl hafva något derutinman å Kgl. Maj.t vägnar att säga och påminna etc." Dat. Bohus d. 24 febr. 1692.

166) Frih. J. B. v. Schönlebens skrifvelse till Exc. Ascheberg, Att han, Schönleben, för egen del låter sig väl behaga, hvad Exc. Ascheberg beslutat angående H.r Björn Larssons anställande som kyrkoherde i Hjertums pastorat. "Och som jag för min person isynnerhet, ej vill disputera Eders

greffl. Exc. förbemälte "jus" (patronatus), så har jag bordt vid handen gifva, att till maintien deraf, Eders greffl. Excell: gjorde sina påminnelser derom hos Hans Kongl. Maj.t." Hvarefter han nämner angående innehållet af den, utaf honom frih. Schönleben till konungen insända uppsats af d. 3 Dec. 1690 (se i föreg. under N:o 158, fast der odaterad) uti hvilken han angifver, att alla pastoraten i länet, utom Morlanda, äro regale. Tackar i öfrigt för Exc. Aschebergs anbud, att Bentzonius skulle få regementspastors beställningen efter Björn Larsson. Dat. Bohus d. 13 Mars 1692.

167) Herr Björn Larssons andra skrifvelse till Exc. Ascheberg, med tacksägelse för tillsänd fullmakt som kyrkoherde i Hjertum. Men underrättar tillika, att då han dermed infann sig i Consistorium, hade ledamöterna redan på förslag till Kgl. Majt. uppfördt 4 andra prestmän, af orsak att de egde sig bekant, att landshöfd. frih. Schönleben för Kgl. Maj.t uppgifvit, att alla pastorater i länet utom Morlanda skulle vara regale. Förnyar sitt anbud till Exc. Ascheberg af de 200 R. Sp. "discretion!" Dat. Uddevalla d. 15 Mars 1692.

168) Skrifvelse från frih. Schönleben till Exc. gr. Ascheberg i Malmö. Att han Schönleben förnummit det garnisonspresten i Marstrand, Mag.r And: Bonander, skall hafva förvärfvat sig hans Kongl. Maj.ts fullmakt såsom kyrkoherde i Hjertums pastorat, af hvilken fullmakt han bifogar en afskrift (se N:o 169).. Men derhos säger frih. Schönleben sig icke veta, hvem som haft den djerfheten att, grefve Ascheberg ovetande, hos Kongl. Maj.t föreslå Bonander till kyrkoherde, om icke Consistorium, eller och öfverste Frölich, (d. v. Commendant på Carlsten, sedermera grefve, Kongl. Råd m. m.) hvilket han, Schönleben nog skulle söka att få reda på. Dat. Bohus d. 21 Mars 1692.

169) Afskrift af Kon. Carl XI:s fullmakt för garnisonspredikanten i Marstrand Mag.r And. Bonander, att i den afledne Peter Backes ställe vara kyrkoherde i Hjertum. Dat. Stockholm d. 24 Febr. 1692.

170) Utdrag af ett biskopen i Göteborg dokt Carlbergs bref till Landshöfd: Schönleben, af innehåll, att han, Carlberg, och consistorie ledamöterna icke med sin åtgärd att rekommendera Bonander hos Kgl. Maj.t, haft någon afsikt att motverka Exc. Ascheberg, "som oss så stor nåde alltid bevist hafver; hvarom den rekommenderade Capellanen i Marstrand, så framt han sanningen tala vill, vittna kan etc." Dat. d. 14 Febr. 1692. Afskriften vidimerad af Wilh. Silentz.

171) Konung Carl XI:s egenhändigt undertecknade skrifvelse till Exc. grefve R. v. Ascheberg i Malmö. Af innehåll, att, som Hans Maj.t i följd av det utaf Consistorium insända förslaget, äfvensom af frih. Schönlebens redan förut inlämnade upplysningar, icke annat vetat, än att Hjertums pastorat vore regalt, så har konungen utnämnt och befullmäktigat garnisonspastorn i Marstrand Mag.r And. Bonander till kyrkoherde i Hjertum, hvarvid nu måste förblifva. Men angående grefve Aschebergs, i anseende till hans derstädes belägna sätesgård Ström, pretenderade jus patronatus, så egde grefven, att derom ingifva bevisning till frih. Schönleben och Consistorium, som derom skulle ransaka och till Kgl. Maj.t med berättelse inkomma. Dat. Stockholm d. 28 Mars 1692.

172) Skrifvelse från frih. v. Schönleben till Exc. gr. Ascheberg i Malmö, jemte öfversändandet af öfversten Carl Gust. Frölichs egenhändiga uppsats om förhållandet med Bonanders rekommenderande till pastoratet (N:o 173). Nämnar äfven, att han, Schönleben, sjelf samtalat med Bonander och af denne inhemtat, att ingen mer än cconsistorium föreslagit honom hos Kgl. Maj.t. Utom det egentliga ämnet för skrifvelsen, förmäles äfven, rörande öfversten David Macklier, att han, stadd på resa till Stockholm,

måst återvända hem i anseende till dess yngste sons dödliga fränfalle. Dat. Göteborg d. 4 April 1692.

173) Skrifvelse från öfversten Carl Gust. Frölich, d. v. kommandant i Marstrand, till Landsh. frih. J. B. v. Schönleben, adr. Kongelf, angående And. Bonanders föreslående till kyrkoherdebeställningen i Hjertum; att han, öfverste Frölich, icke visste huruvida hans rekommendation hos Kongl. Maj.t i denna sak skulle kunna något uträtta; men väl hade öfversten gifvit Bonander ett sannfärdigt intyg, om dennes välförhållande. Dat. Carlstens Castell d. 2 April 1692.

174) Skrifvelse från M. V. Consistorium i Göteborg till Exc. gr. R. v. Ascheberg, förklarande, huru dermed tillgått, att grefvens utnämning af Herr Björn Larsson till kyrkoherde i Hjertum icke blifvit af Consistorium bekräftad. Nemligen sålunda, att frih. Schönleben redan för en tid sedan hos Kgl. Maj.t angifvit, att Hjertums pastorat vore att som regalt anse; hvarföre Consistorium till Kongl. Maj.t, jemlikt kyrkoordningen, ingifvit förslag på 4 sökande; likaväl der bredevid nämmande, att, alldenstund Exc. Ascheberg, i anseende till dess sätesgård Ström, der egde jus vocandi, så hemställde Consistorium till Kgl. Maj.t, att antingen välja en af de 4, eller och den, som Exc. Ascheberg föreslående varder; om hvilken Consistorium ej då hade någon kunskap; emedan H.r Björn Larsson dröjde att infinna sig, med den honom af Exc. Ascheberg tilldelade fullmakt. Men så snart Herr Björn i Consistorium infann sig, lät Consist: å nyo en skrifvelse till Kgl. Maj.t afgå, med anhållan, att Hans Maj.t ville agreera, hvad Exc. Ascheberg i det målet tillgjort hade, hvarå dock konungen svarat som bilagda afskriften visar (N:o 175). Brevvet undert. af Joh. Carlberg, Johannes Florander, Joh.s Otto Burchardus, Martin Frid. Hermannus och Georgius Schröder, är dat. Göteborg d. 8 April 1692.

175) Afskrift af Kon. Carl XI:s skrifvelse till M. V. Consistorium i Göteborg. Efter att i enlighet med föregående hafva framställt saken, säger konungen: "hvarpå länder eder

till nådigt svar, att som Vi, intet vetandes annat, än att Hjertums pastorat skulle vara regalt, redan hafve dit förordnat en annan pastor, så måste fuller densamme blifva dervid conserverad och vår disposition för denna gången gå för sig. Dock hafven I, medelst communication med generallöjtnant Schönleben, att göra eder underrättade, huruvida efter kyrkolagen förbemälte vårt Råd (grefve Ascheberg) må vara befogad till jus-patronatus i denna församling." Dat. Stockholm d. 23 Mars 1692.

176) M. V. Consistorii i Göteborg skrifvelse till Exc. Ascheberg i Malmö, uti hvilken Consist. söker än ytterligare urskulda sitt förfarande i saken; hvarefter det heter: "Eljest Eders höggrefl. excellences omdöme och mening, att den gamla enkan, som både nådår efter sin sal. man och sedan halfva pastoralerna i 20 års tid åtnjutit hafver, ej synes mera kunna pretendera, bifaller Consistorium, hafvandes i anseende dertill gjort ett slut, att den senare enkan och hennes stjufbarn, som helt utfattige äro, måga hela nådåret till godo njuta, och sig emellan inkomsterna dela etc." (härom i N:o 185 och följ.) Brevet undertecknad af Carlberg, Burchardus, Hermannus och Schröder. Dat. Göteborg d. 2 Maj 1692.

177) Afskrifter och utdrag, bilagde föreg: skrivelser, neml. a) "Extract" af Kongl. Maj.t's Allernådigsta bref till Consist. i Göteborg, huru med regale pastorater vid uppkommen ledighet förhållas skall. Dat. Stockholm d. 30 Okt. 1691. b) Transsumt af ett högvälb. h.r. generallöjtnanten och guvernören Schönlebens bref, innehållande ett återupprepande af hvad frih. redan i förut citerade bref såsom sin mening yttrat, neml. att alla pastorater i länet, utom Morlanda, äro regala. Dat. Bohus d. 18 Febr. 1692. c) Consistorii skrifvelse till Kgl. Maj.t, hvaruti tillkännagifves Mag.r P. Backes dödliga fränfälle, och att, såsom pastoratet är regalt, så föreslår Consistorium fyra meriterade prestmän, bland

hvilka Kgl. Maj.t torde behaga att hugna en med pastoratet. (De fyra voro Kapellanen i Veddige H.r Olof Kjerrulf, Poeseos lectoren vid Gymnasiet i Göteborg mag.r And. Seth, Squadronspredikanten vid Öfverste Fägerschjölts regemente Hr. Hans Günthelius och Garnisonspresten i Marstrand H.r And. Bonander. Dat. Göteborg d. 5 Mars 1692. d) Consistorii skrifvelse till Kgl. Maj.t med anmälan, att sedan Consistorii förra skrifvelse afgått, har Exc. grefve Ascheberg till pastoratet kallat och konfirmerat regementspastorn H.r Björn Larsson, "en skickelig, qualificerad och väl meriterad man." Och emedan nu intet Consistorium vet, huru man sig skicka skall, så att man å ingen sido må komma till att lida någon anstöt, alltdärföre afbidar Consistorium i djupaste underdånighet Eders Kongl. Maj.ts allernådigste resolution etc. etc." Dat. Göteborg d. 12 Mars 1692. e) Consistorii skrifvelse till Kgl. Maj.t innehållande, näst ett upprepande af hvad redan förut anförts, "att hans höggrefl. Excellens herr fältmarskalken icke pretenderar något sådant jus patronatus ex merito, som det beskrives i kyrkolagens Cap. XIX § 12, utan honom tillkommer jus patronatus efter adeliga privilegierna för det säteri, Ström, hans höggrefl. Exc. eger i den socknen, hvilket "jus" uti den 15 och 16 § af förbem. Cap. sin grund hafver och gilladt varder . . . såsom nu Eders kongl. Maj.t har jus superioritatis uti alle gäll i hela riket, alltså, hvad Eders Kongl. Maj.t härom resolverandes varder, afbidar Consistorium i djupaste underdånighet etc. etc." Dat. Göteborg d. 19 April 1692. f) Extract af högvälborne herrens, Baronens, Generallöjtnantens och Guvernörens Schönlebens bref, dat. Bohus d. 6 Nov. 1690 . . . "men att inga flera pastorer skulle vara regale, än de, uti hvilka hans Kgl. Maj.t allaredan, igenom en eller annan omständighet, kan hafva insatt någon kyrkoherde uti, der om kan jag intet instämma, och det af följande skäl: 1.mo är detta en province, som ifrån Danremark genom svärdet vunnen är, uti hvilken Kgl. Maj.t med all rätt eger samma makt och myndighet i det

fallet, som konungarna i danska regeringstiden haft; då det förspörjes, att konungen insatt kyrkoherdar i alla gäll, hvarest icke någon egt jus patronatus. Och som uti hela länet intet mer än en socken är, hvaruti adelsmannen, som är Knut Bildt, äger jus patronatus, neml. Morlanda, så kan ock, efter mitt godtfinnande, intet betagas konungen, vid förefallande vacantier, uti alla de öfriga att befullmäktiga hvem hans Kongl. Maj:t finner skickelig och värdig.... 2.do är det intet ringa skäl till en sådan fri dispositions bibehållande för Hans Kongl. Maj:t vid samt. gäll. i länet, som i sig sjelf också äro af naturen regale, att Hans Kongl. Maj:t låter underhålla kyrkorne igenom 1/3 part af all den tionde, som faller, hvilket annorstädes i Sverige icke lär vara således, utan församlingarna sjelfva få hålla dem vid makt etc. etc." Alla uppgifternas rättighet intygad af Andr. Arell, Cons. Not. 178) Excellensen m. m. gr. Rutger v. Aschebergs egenhändigt underskrifna "deduktion", för att bevisa sin rättighet till Jus-patronatus i Hjertums pastorat, ställd till Landsh. v. Schönleben, utur hvilken följande må anföras : . . . "varandes mig allt derföre än öfriget att tillse, huru H.r Generallöjtnanten och Landshöfdingen, min högtärade H.r broder må . . . till en slik billighet kunna förmås . . . Fördenskull vill jag här allenast repetera och upprepa den för detta anförde § 33 af Adel. Privil. samt den 15 och 16 § af kyrkoordningens Cap. 19, uti hvilken förra § af adeliga privilegierna expressis verbis förmäles: att ridderskapet och adelen skola hafva jus-patronatus uti de prestegäll de boendes äro, att välja sig der kyrkoherde . . . och uti § 16 af kyrkoordningen finnes äfvenväl klarligen förordnadt, att Ridderskapet och Adelen tillkommer ett slikt jus patronatus uti de socknar, der deras sätesgårdar

belägne äro, så att af allt detta oundvikligen följa måste, att hvarken Hjertums pastorat, i regard till Säteriet Ström, ej heller Brastards församling förmedelst sätesgården Holma, eller Foss pastorat, i anseende till sätesgården Fahleby, eller ock Skredsvik, förmedelst friherrskapet Gullmarsberg, kan för regalt declareras och angifvas, helst som intetdera af dem för regalt af urminnes tid passerat etc. etc." Dat. Malmö d. 19 Maj 1692.

179) Bilagan till föreg. är afskrift af samma Consistorii skrifvelse till Kgl. Maj.t som förut anförts under N:o 177, e).

180) Ett inkomplett stycke af en grefve R. v. Aschebergs skrifvelse till biskop Carlberg och Consistorium, klandrande deras förfarande i fråga om tillsättandet af kyrkoherde i Hjertum.

181) Frih. v. Schönlebens svar till Exc. Aschebergs "deduction" af d. 19 Maj 1692 (N:o 178) . . . .hvilken väl hade kunnat föranlåta mig till ett så mycket vidlyftigare och promptare besvarande, som derutinnan af mig fordras, hvad jag, för min hans Kongl. Maj.t i underdånighet tillsvurna dyra trohets ed, förlängst sedan har utlåtit mig ej kunna presteras; förbigåendes huru sjelfva stylen på vissa rum mig i mitt embete rör. Men som jag å ena sidan af berörde deduction har haft anledning att betjena mig af opartiska vänners conferens uti detta mål; på det om något vore Eders grefl. Excellens förnär skedt, sådant måtte bli corrigeradt, och min inclination å andra sidan är, att afböja allt missförstånd, och så nu som tillföre betyga den vördnad, jag bär för Eders grefl. Excellens höga person; så har jag mig hvarken förhastad eller af vidlöftigheter betjena velat, utan, som jag en gång för alla här med tager den allvetande Guden och hvar opassionerad, förständig menniska, som har något nit om sin komungs tjenst och eds pligt, till vittnes, att jag, så vida förbemälte Eders grefl. Excellences

pretenderade Jus-patronatus angår, ett mera eller mindre ej göra kunnat, än redan skedd är; så ber jag ock hörsamt, det Eders grefl. Excell. ns täcktes hafva och hålla mig ursäktad, efter som jag på mitt samvete ej taga kan, på de skäl, som här tills ingifne äre, att göra någon förändring eller annorledes remonstrera den angelägenheten inför hans Kongl. Maj.t, än jag redan af undersätlig pligt gjort. Men der Eders grefl. Ex. ns hade begärt allena att mainteneras vid den kallelsefrihet, som han kunde pretendera efter förra vanligheten, hade jag intet underlåta skolat sådant att andraga etc. etc." Dat. Bohus d. 9 Juni 1692.

182) Skrifvelse från bönder i Hjertum till Exc. gr. R. v. Ascheberg, beklagande att ej H.r Björn Larsson fått tillträda pastoratet, utan i stället Herr Anders Bonander, "kanske genom vrånga berättningar," blifvit dit anställd. De anhålla, att få hos Kgl. Maj.t supplicera om att få dit en ogift prest, "på det att den gamla fattiga enkan med sal. herr Peters barn måtte blifva vid kallet conserverade. Dat. Hjertum d. 13 Juni 1692. *)

183) Frih. v. Schönlebens skrifvelse till Exc. gr. Ascheberg, jemte öfversändande af en skrifvelse till Kongl. Maj.t uti hvilken han framställer för konungen

---

*) Om Herr Björn Larssons vidare öden, förmäler Holmberg, att han sedermera fick Thorby pastorat efter samme H.r Baltzer Kruse, som skänkte gården Röd i Foss socken till Exc. Ascheberg (se N:o 77) och som afled d. 26 Febr. 1693. Herr Björn åtföljde de år 1720 från Marstrand aftågande danska trupper, såsom misstänkt för att med dem hafva plägat ett alltför vänskapligt umgänge. Holm. Bohusl.s Beskr. Andra uppl. III del sid. 190.

de skäl, på hvilka grefve Ascheberg sökt bevisa sin rättighet till jus patronatus i Hjertum, äfvensom sina egna för motsatsen (se nästa N:o) . . . . "och som jag förmodar, att härmed lärer blifva ett slut i denna materien, så är min särdeles innerliga önskan, att jag intet måtte få vidare tillfälle i detta målet att idka någon brefväxling, i thy att jag i mitt sinne deraf en tid har varit mycket oroad, hvaraf i anseende, jag ock hörsammast anhåller, att Eders grefl. Excell.s sammaledes täcktes inclinera till att låta det härmed stanna, och den dertillhörige correspondens upphäfva; efter som jag med skyldig respekt och vörndnad städse är etc. etc." Dat. Bohus d. 13 Juli 1692.

184) Förommälte landshöfdingen frih. Schönlebens skrifvelse till Kongl. Maj:t, den han ämnat låta afgå jemte Exc. Aschebergs "deduction" (N:o 178) Hänvisar till hvad frih. Schönleben redan förut inför Kgl. Maj:t andragit till försvar för sin egen uppfattning af ärendets beskaffenhet och slutar sålunda: . . . . "förseendes mig till Eders Kongl. Maj.ts vanliga nåd, att min välmening i nådigt anseende tages, och i fall något för hans grefl. Excelns derutinnan eftersatt och försedt vore, sådant intet dess mindre rättas och förekommas måtte, så att derigenom allt tillfälle till missförstånd oss emellan afböjas kunde etc. etc. Dat. Bohus d. 13 Juli 1692. (Se längre fram N:os 222 - 226).

N:o 185 - 190.

d. Februari 1692.

Såsom redan i föregående på sina ställen antydts, funnos vid kyrkoherden i Hjertum Mag.r Petter Andersson Backes frånfälle 1692 tvenne preste-enkor i pastoratet, nämligen först och främst hans egen maka i andra giftet, en norska, Margareta Samuelsdotter med tre egna barn; men dessutom sex Backes barn af förra giftet, hvilka senares talan fördes af deras morbror, som efter sitt adlande hette v. Utfall. Men utom Marg. Samuelsdotter quarlefde ännu Backes företrädares och svärfaders Mag.r Christen Jacobssons enka Elsa Jochumsdotter Lemmich, som, i kraft af öfverenskommelse med Backe, då denne gifte sig med hennes dotter i nitton år åtnjutit

halfva inkomsten af pastoratet. Denna senare enka begärde, i kraft af förenämnde överenskommelse, att än ytterligare bli försörjd och anhöll hos Landshöfd. frih. Schönleben, att han täcktes så laga, att till pastoratet sattes en ogift prestman, hvilken kunde dervid "conservera" henne. Men den andra enkan, Margareta Samuelsdotter, hade äfvenledes skrifvit till frih. Schönleben och framställt sitt bekymmersamma läge, som ej hade annat att lefva af, för sig och barnen, än det ringa, hon sjelf medfört i boet, då, som sagdt, Peter Backe och hon aldrig åtnjutit mera än halfva inkomsten af pastoratet, och hon dessutom haft olyckan att bryta sitt ben - enligt Ödman ett ganska vanligt, till och med oundvikligt öde för alla, som sitta vid Hjertums pastorat. De hithörande handlingar äro följande:

185) Generallöjtnanten och landshöfdingen, frih. Joh. Ben. v. Schönlebens skrifvelse till Exc. grefve R. v. Äscheberg, för att inhemta dennes yttrande i ämnet. Berättande, att de båda enkorna hvar för sig sökt hans förord, fru Elsa Lemmich förmenande sig bäst blifva hulpen på det sättet, att hon måtte blifva försedd med en ogift prestman, som församlingen till hennes "conservation" skulle välja och utse. Deremot på Herr Peders förra frus omyndiga barns vägnar, "ansöker rådmannen Herr Jakob Utfalls käreste i sin mans absence, efter som han är morbror till samma barn, och begärer, att deras eländiga tillstånd måtte i consideration tagas, på det sättet, att den äldsta dottern, som nu snart skall vara manbar, kunde försynas igenom någon vacker prestman, som sig och de öfrige barnens education tillika antaga, och således huset upphjelpa kunde; förmenandes, att den förra enkan, som i nitton års tid åtnjutit halfva pastoralierne med herr Petter, och inga små barn hafver, väl skall kunna eljest till rätta komma . . . skolandes jag finna mig erbödlig, på Kongl. Mayet.s vägnar, att antaga hvad Eders grefl. Excellens

för bäst och rättvisast till församlingens uppbyggelse täckes förklara, hvarföre jag och förväntar Eders grefl. Excell. ces gunstiga utlåtande med första etc." Dat. Bohus d. 12 Febr. 1692.

186) Elsa Lemmichs skrifvelse till Frih. Schönleben, för-
mälande: ". . . huru som jag fattiga enka A.o 1673 genom
dödsfall, sorgeligen beklagandes, mist min k. man, vällär-
de hr Christen Jacobsson, kyrkoherde till Hjertum försam-
ling, till att bibehålla mig vid pastoratet, och på det jag
uti mitt enkostånd der af kunde uppehållas, igenkallat min
k. måg hr Petter Andersson Bäckke under sådant contract,
som Eders Excell. ce nådgunstigt täcktes af hosfogade copia
förmärka, och jag allt uti den tiden haft, gudi lof, honom
till ett godt hufvud och försvar för mig och de mina, allt
intill nu, att Herren Gud genom döden, d. 6 Februari, hä-
dankallat min k. måg H.r. Petter Bacche, som jag fattiga
enka sorgeligen måste beklaga etc. etc." Angående det öfri-
ga se ingressen och Schönlebens skrifvelse. Elsa Lemmichs
bref utan dato.

187) Bilaga till föregående. Afskrift af öfverenskommelsen
mellan Elsa Lemmich och hennes måg, kyrkoh. Petter Anders-
son Bacche. Af innehåll "att prestenkan, min k. svärmoder
Elsa, sal. herr Christen Jakobssons i Hjertum, skall njuta
tillika med mig, hr Petter Andersson, uti all sin lifstid,
antingen hon sig i äktenskap begifver eller icke, all den
inkomst, ränta, offer, tionde, afvexte smör, prestebol,
jord och gårdar, det vare sig allt hvad som till socken-
presten ligger och "ydas" bör, att njuta halfparten hvar-
dera, så att min moder Elsa Jochumsdotter njuter den
halfva part och jag, hr Petter Bacche, den halfva part . .
. . samt framdeles att bruka och besitta hvar af oss den
halfva prestgård med åker, äng etc. etc. . . . . och att
hon hädanefter gifver den halfva skatt, ordinarie eller
hvad påbjudas kan . . . dertill med lofvar hr Petter Anders-
son, att försyna och uppehålla till deras nödtorft, efter
lagenes innehåll, alla de barn, herr Christen Jakobsson
hafver sig efterlätit, med sin första hustru, så Elsa icke

vidare af dem besväras, än hvad hon sjelf något af sin goda vilja vill göra . . . hvad enke-nådåret anbelanger, det njuter hon efter ordinancen och recessen, och deremot skall gifva hr Petter efter accord 30 RD för sin kost och "umage", han preste-embetet samma nådeår för rättar. Och hafve vi underskrefne "Kaldsmänd" och menige man lofvat och tillsagt, om Gud behagade att enkan Elsa Jochumsdotter sal. herr Christens i Hjertum efterlefverska, öfverlefde hr Petter Anderssons död, då hon blifver vid gället och försynad med den presteman, som vi efter ordinansen och recessen och vårt goda nöje kalla etc. etc." Underskrifvit av Prosten Andreas Hartvici (Marg. Hvitfelds nat. broder) Rosenschjöld (Doroth. Bjelkes senare man) Linart Jönsson Dahlpohl och And. Jönsson Dahlpohl samt sex bönder. Dat. Hjertum d. 24 Juni 1673. Confirmerad av bisk. Billichius d. 22 Apr. 1675.

188) Skrifvelse från elfva bönder "på församlingens vägnar" till Excell. n gr. R. v. Ascheberg, begärande att nyss anförda kontrakt, "hvilket af hans Kongl. Maj. t vår allernådigste konung och herre samt hans högvördighet H. r biskopen confirmeradt är," nu måtte komma i åtanka etc. (Jemför N:o 182.) Skrifvelsen utan dato.

189) Elsa Lemmichs skrifvelse till Exc. gr. R. v. Ascheberg, hufvudsakligen af samma innehåll som N:o 186. Utan dato.

190) Margareta Samuelsdotters skrifvelse till Exc. gr. R. v. Ascheberg, då i Malmö vistande, af innehåll: ". . . att såsom Gud den allrahögste hafver behagat genom den timmeliga döden nu förleden d. 7 Februari att hädankalla min nu salige käre man H. r Petter Andersson Back, och mig med 9 fattiga små barn och 5 sine egne här på en obekant främmande ort efterlemnadt; hvar jag, igenom en olycklig tillfällighet, trenne gånger hafver brutit mitt ben af, så jag, förmedelst detta och andra stora

besvär, hafver tillsatt mesta delen af de fattiga medel, jag fört med mig in i riket, och sitter nu som en fremling, en fattig, högt bedröfvad, skröpelig enka, uti stor vidlöftighet, emedan jag med min sal. man intet hafver åtnjutit mer än halfva kallets inkomster. Fördenskull inflyr under Eders höggrefl. Excell.es mäktiga arms makt och välde, med ett ödmjukt knäfall och "demödig" bön, det Eders höggrefl. Excell.s, för Guds skull, täcktes fästa ett nådigt ögnamärke till mig fattiga, fremmande, högt bedröfvade, nödträngda enka; med mine många fattige, faderlöse barn, uti så måtto, att jag nådigst måtte njuta mitt nådsens år till godo, och att Eders höggrefl. Excell.s och nåd i nåder. täcktes utse en ung person och hederlig prestman till kallet, att måske, genom Guds försyn och Eders höga Nådes tillåtelse, en af mina döttrar kunde blifva conserverad etc. etc." Dat. Hjertums prestgård d. 9 Febr. 1692.

N:o 191 - 196.

d. 17 Mars 1692.

Sex concepter till bref från Exc. gr. R. v. Ascheberg till enkegrefvinnan Christ. Cath. Torstensson, född Stenbock, afhandlande tillrustningarne för sonens gr. Gustaf Adolf v. Aschebergs och dennes gemåls grefvinnan Beata Torstenssons likbegängelse. Concepterne uppsatte af häradsh. Birger Baaz.

191) Grefvinnan Torstensson hade önskat att förommälte unga pars. begrafning skulle firas i Stockholm. Dertill svarar Exc. Ascheberg: ". . . gleichwie ich mir meiner hochgeehrte Frau Gräffin zu viel grössern Dienste nachobligiret befinde, als gedachte Begräbniss nach dero Verlangen in Stockholm geschehen zu lassen, so hatte auch hierzu dieser einzigen Einspruch ihrer gewilligt, wofern ich meinen seel. Sohn auf sein Befragtes - wie meiner hochgeehrte Frau Gräffin Wünsche mir zur Genüge bekannt seyn - expresso nicht hatte zusagen müssen, dass er in Gothenburg, bey seiner wolseel. Frau Mutter undt Geschwister, seinen Ruhestatt, nebst seiner wolseel. Frau Gemahlin

haben sollte, und ich über mein Gewissen bringen könnte einen solchen Versprechen nicht nachzukommen, oder einigermaßen zu ändern etc." - Försäkrar grefvinnan Torstensson att begrafningen skall bli lika högtidligt firad i Göteborg, som den nånsin kunnat bli i Stockholm; hvarjente nämnes, att förberedelserne dertill äro redan i ordning, hvadan det fölle sig svårt, att nu kontramandera alltsammans. I öfrigt afhandlas bouppteckningen och ett och annat rörande den unga grefvinnans efterlemnade garderob. Dat. Malmö d. 17 Mars 1692.

192) Begär att erhålla en uppsats öfver den unga grefvinnans, Gustaf Adolf v. Aschebergs gemål, lefnadslopp och hennes sexton anor, för att införas i personalierna. Dat. Önnestad d. 28 Juli 1692.

193) Underrättar grefvinnan Torstensson att han afsändt en regementsqvartermästare till Stockholm, för att, med hennes medgifvande, till Göteborg afhemta den unga grefvinnans lik." . . . Inmassen auch die Begräbniss, zu Folge der Kirchen Ordnung schon verlängert hatte geschehen sollen, und ich ebenmessig zur rechten Zeit darauf pulsiret, wem die Reise nach Smoland, Thro Königl. May.t bey der General Musterung unterthänigst aufzuwarten nicht wäre entzwischen gekommen." Dat. Malmö d. 22 Sept. 1692.

194) Erinrar ånyo om en uppsats, rörande den afledna, unga grefvinnans lefnadslopp. Dat. Malmö d. 23 Sept. 1692.

195) Sägar sig hafva emottagit en knapphändig berättelse om den unga grefvinnans lefnad. . ."Das werde man zusehen, wie man mit Ausarbeitung der Personalien darnach werde zu Recht kommen; allein weilen die Ahnen so wohl um Väterlicher als mütterlicher Seiten, so in den Personalien pfliget angeführt zu werden, ganz und gar ausgelassen sind, und in solchem Fall unmöglich zu wissen ist, wie selbige aufeinander folgen; als ergeht an meiner hochgeehrter Frau Gräffin mein freundliches

Bitten, Sie wollen geruhen, gedachter Ahnen unbeschweret specificiren, und mir mit nächster Post endlich übersenden zu lassen. Was ins Übrigen den Termin der Begräbniss anbelange, so hatte gedacht als künftiger Woche von hier aufzubrechen und mich auf die Reise nach Gothenburg zu begeben. Allein nachdem eine Brustkrankheit mir zugestossen ist, und also den Pastor gebräuchen muss, habe selbige Reise einstellen müssen. Es soll aber der Termin zu rechten Zeit meiner hochgeehrten Frau Gräffin notificiret werden etc. etc." Dat. Malmö d. 3 Nov.r 1692.

196) Exc, Ascheberg, som undertiden anländt till Göteborg skrifver, med en Kapt. Witting, till grefvinnan Torstensson, underrättande henne, att "die Leichbegängniss von unseren beyden Kindern sehr ruhelich ist vollendzogen worden, und hatte nicht allein vermuthet, dass meine hochgeehrte Frau Gräffin jemanden in dero Stelle verordnet, so bey der Beerdigung erscheinen können, sondern auch um meine persohn . . (svårlästa ord) . dem Trauer Acts beyzuwohnen. Allein ich muss beklagen dass ich solches wegen meiner schweren Brustkrankheit und Abrathung aller, so hier zugegend gewesen, nicht habe mich : (svårläst) . . Kann auch nicht wissen wie bald ich die Ehre haben werde in Stockholm bey meiner hochgeehrten Frau Gräffin zu seyn, um deroselben fernere Relation von allem zu entstaten. Dat. Göteborg d. 17. Febr, 1693. - (Denna bröstsjukdom lade den gamle på bären; resan blef aldrig af) *).

N:o 197 och 198.

d. 18 Mars 1692.

Skrifvelse från Hans Calm till hans Exc. Kongl. Rådet m. m. grefve Rutg. v. Ascheberg, då ännu i Malmö vistande. Innehåller ursäkt för David Amya, att denne, som led af en

---

*) Se vidare N:os 196. a, b och c vid bandets slut *)

*) Handlingarna placerade efter Ser 2 nr 196. 1/4 - 57.

periodiskt återkommande sjukdom, nu icke sjelf gjorde sin skriftliga uppvaktning. Inberättar rörande skepparen Hans Olsson, att konvoyen gått ifrån honom under det han af is hindrats att från Marstrand utlöpa. Nämnar äfven om utbetalningar till utländska hus samt rörande en räkning (N:o 198) Dat. Göteborg d. 18 Mars 1692. Med följ. bilaga:

198) Räkning från Hans Calm till h. Exc. Kongl. Rådet m. m. grefve R. v. Ascheberg å 471 D 8 öre s. m. förmodl. utlägg vid grefvinnan v. Aschebergs, Maria Eleonora v. Bussecks begrafning, emedan deruti nämnes 3 1/2 ris hvitt postpapper, å 1 1/2 D riset, till likpredikan af Mag.r Burchardus. (Som utgiften står under dato d. 24 Okt. 1691, kan den icke hänföras till Gust. Ad. v. Aschebergs begrafning). Utläggen äro balancerade genom försäljningen af den spanmål, som uppsändts med skepparen Olof Anmoe, om hvilken nämnes så väl i N:o 197 som i N:o 127. Calms räknl. dat. Göteborg d. 18 Mars 1692.

N:o 199.

d. 8 April 1692.

"Extract uppå den liquidation och balancens förklaring, som in Anno 1691 uti Göteborg med h.r borgmästaren Seth höllts, uppå beklädnings medlen vid h.r ryttm. Appelbergs compagnie. Undert. Seth och E. Norn. Dat. Särödh d. 9 April 1692.

N:o 200.

d. 25 April 1692.

Joh. Reuters i Riga quittens, innehållande att hr. Joh. Optinel, i följd af fältmarsk. Aschebergs ordre till HH Dan. Klett och Mich. Wolter i Lübeck, till honom, Reuter, inbetalt 800 RD eller 266 2/3 RD "Alberts". Dat. d. 25 Apr. 1692. På baksidan har Exc. Ascheberg skrifvit: "Quittung von Reuter in Riga auf 800 RDr, welche durch Michel Wolters in Lübeck übergemacht sind pro A.o 1692 d. 18 May" (Se N:o 204).

N:o 201 och 202.

d. 27 April 1692.

Landshöfdingen, generallöjtnanten, frih. Joh. Ben. v. Schönlebens bref till Exc. m. m. gr. R. v. Ascheberg, jente översändandet ag Kgl. Reductions-Commissionens skrifvelse, genom hvilken Schönleben anbefalles, att gifva noga efterrättelse om alla de gårdsbyten, som "i fordna tider och så långt man kan finna tillbaka intill år 1680" (!) med kongl. Majest: och Kronan i Göteborgs och Bohuslän skedde äro. Dat. d. 27 Apr. 1692. - med bilaga.

202) Föromnämde kongl. Reduktions Commissionens skrifvelse i afskrift. Dat. Stockholm d. 19 April 1692.

N:o 203, 204 och 205.

d. 28 April 1692.

Trenne bref, rörande sequestration af regementsläkaren Crollys lön, till betalande af hans skuld. De äro ställda till regementsqvartermästaren Pehr Rundbohm (adr. Uddevalla och Köperöd samt sedermera Bohus) fattade i pennan af häradsh. Birg. Baaz och egenhändigt underskrifna af Exc. gr. R. v. Ascheberg. Dat. Malmö d. 28 Apr., 23 Maj och 19 Dec. 1692.

N:o 206.

d. 10 Maj 1692.

Räkning å R. 265 17 D sp.från Joh. D. Klett & M. Wolter i Lübeck till H. Exc. gr. R. v. Ascheberg. Dat. Lübeck d. 10 Maj 1692. Derå tecknad Joh. Jüdes attest, att han emottagit penningarne för förenämde herrars räkning. Dat. Malmö d. 18 Maj 1691. (Jemf. N:o 200).

N:o 207 och 208.

d. 26 Maj 1692.

Quittens af Anders Pedersen "Färgemand" i Helsingör, att han, för kommissarien Barchmans i Helsingör räkning, emottagit 30 Riksd. eller 45 danska kronor för hr. Daniel Bildts hemresa från Amsterdam; nemligen 25 R. för resan till Helsingör., 2 RD till skepparen och 3 RD för resan från Helsingör till Malmö. På baksidan gr. Aschebergs

anteckning rörande innehållet . Quittensen dat. Malmö
d. 26 Maj 1692.

208) Bilaga: Kommissarien Barchmans quitto för ofvan-
stående, dateradt Helsingör d. 26 Maj 1692.

N:o 209. d. 30 Maj 1692.

Hans Rasmussons quittens, att han, till inköpande af
stalloxar af Exc. gr. R. v. Ascheberg emottagit, dels
contant, dels i assignationer på Kronobefallningsman-
nen Psilander och Antoni Parment, 800 D. s. m. Dat.
Malmö d. 30 Maj 1692.

N:o 210 och 211. d. 7 Juni 1692.

Reinhold Petterssons uppsats rörande beloppet af de
penningemedel, han för Kongl. Rådet m. m. gr. R. v.
Aschebergs räkning till Kommissarien David Amya i
Göteborg af 1691 års medel och räntor inbetalt. Dat.
Gullmarsberg d. 7 Juni 1692.

211) Samme mans uppgift på de penningar, hvilka af
herr Daniel Bildts till Norra Wrem medel blifvit
till förutnämnde David Amya inbetalte. Dat. d. 29
Jan. 1692.

Gr. Aschebergs anteckning bakpå lyder: " Specifi-
cation der Gelder, die Reinholt von der 1691 Jars
Renten an dem H.r Commissarien Amian hatt gegen
Quitung uber liebredt.

N:o 212. d. 20 Juni 1692.

"Kort förklaring öfver den balance, som hr regements-
quartermästaren Rundbohm och högvälborne herr gref-
ven och öfverstelöjtnanten (Gust. Ad. v. Ascheberg?)
Compagniet uppå fört uti den till hans höggrefl.
Excell.s Kongl Rådet, fältmarskalken och general-
gouverneuren öfversända specification af d. 10 Mars
1692. Undert. Gustaf Soop och Sven Falck.

N:o 213. d. 27 Juni 1692.

Pass för Regementsquartermästaren Pehr Rundbohm, att resa upp i Norrviken, för att insamla de regementsfältskären Georg Crolly tillkommande räntor. Utställt af ryttm. Görgen Wilh. v. Mühl. Dat. Tonga d. 27 Juni 1692.

N:o 214. d. 7 Juli 1692.

Concept till en skrifvelse från Kongl. Rådet m. m. gr. Rutg v. Ascheberg till dess inspektorer Reinhold Pettersson och Märten Christensson, rörande viktualiers hållande i beredskap till den förestående begrafningen efter grefve Gust. Ad. v. Ascheberg. Dat. Klorup d. 7 Juli 1692 (Jemför N:o 191)

N:o 215. d. 9 Juli 1692.

Order från ryttmäst. Görgen Wilh. v. Mühl, att, alldenstund regementsquartermästaren af fältmarsk. Ascheberg beordrats, att vid hvarje Compagni af Enkedrottningens lifregemente till häst sig inställa för att insamla alla återstående balanser, alltså beordras samt. ryttmästarne att kommendera en ryttare, för att vara regementsquartermästaren under denna förrättning följaktig. Dat. Tånga d. 9. Juli 1692. ,

N:o 216. d. 11 Juli 1692.

Concept till en skrifvelse från Exc. m. m. gr. R. v. Ascheberg till befallningsmännen Märten Christensson och Reinhold Pettersson, innehållande befallning, att de skola anskaffa så många par oxar, som kunna på Ström och Tjurholmen uppstallas. Daterad Dahlby d. 11 Juli 1692.

N:o 217. d. 20 Juli 1692.

"Liquidation för de af hans höggrefl. Excells Kongl. Rådet, fältmarskalken och generalguvernören nådigst anbefallde uppboröder af Malmö d. 16 November Anno 1692 (1691? se N:o 219) till de då beställde kyllrar, elghuds-byxor och handskar, för hennes May.ts Riks-Enkedrottningens Lifregemente till häst och mitt i nåder anförtrodde compagni. Undert. C. Leyonrahm och A. P. Rundbohm. dat. Lahall d. 20 Juli 1692. På baksidan härads. Birger Baaz's anteckning, att han deraf emottagit ett collationerad exemplar. Dat. Önnestad d. 28 Juli 1692.

N:o 218.

d. 22 Juli 1692.

Liquidationsräkning öfver Exc. gr. R. v. Aschebergs 1692 (1691?) anbefallde uppbörder till de då beställde kyllrar, elghuds byxor och handskar för hennes Maj. ts Riks Enkedrottningens Lifregemente till häst och öfverstelöjtnantens kompani. Undert. af P. Rundbohm och Gust. Soop. dat. Varberg d. 22 Juli 1692. - Med attest på baksidan af Birger A: Baaz, att hafva emottagit deraf ett collationerad exemplar, för att herr inspektor Fistulator (sedermera adlad Lagerbjelke) tillställa. Dat. Önnestad d. 29 Juli 1692.

N:o 219. Se N:o 860.

d. 23 Juli 1692.

"Liquidation för de af hans höggrefl. Exc. K. Rådet, fältm. och gen. gouv.n nådigst anbefallte uppbörder af Malmö d. 16 Nov. 1691 (jempf. N:os 217 och 218) till de då beställde kyllrar, elghuds-byxor och handskar för h. Maj. t Riksenkedr. ns Lifreg. te Cavalleri och Ryttn. välb. hr G. Lilljehööks i nåder anförtrodda compagni." Undert. G. Lilljehök och P. Rundbohm. Dat. Munkagård d. 23 Juli 1692.

N:o 220.

d. 27 Juli 1692.

Concept till ett bref från Kgl. Rådet, fältmarsk. m. m. gr. Rutger v. Ascheberg till räntrmästaren Silnecker, med anhållan att ur kronomagasinet till låns bekomma 20 tunnor hafre till sin stallstat. Dat. Önnestad den 27 Juli 1692. (Detta datum, jemte data för N:os 192, 217 och 218, visa att Exc. v. Ascheberg d. 27, 28 och 29 Juli 1692 vistades på Önnestad.)

N:o 221.

d. 29 Juli 1692.

Öfverenskommelse mellan Exc. m. m. grefve Rutger von Ascheberg å ena sidan och å den andra Landshöfd. frih. J. B. v. Schönleben. Af innehåll, att, alldenstund Ladugården vid Bohus, Castellegården benämnd, blifvit af Kongl. Maj. t anslagen till säte för öfversten vid Enkedrottningens lifregemente till häst, och Elfsborgs Kungsladugård med Tjurholmen i dess ställe anslagits åt Landshöfdingen, så hafva de, neml. gr. Asche-

berg och frih. Schönleben med Kongl. Maj.ts medgifvande, blifvit ense om, att så länge de båda voro i lifvet, skulle hvardera af dem förblifva i örubbad besittning af den lägenhet, han redan innehade. etc. etc." Dat. Göteborg d. 29 Juli 1692.

Castellegården, förut frih. Rutg. v. Aschebergs friherrskap, lärer sedan af denne, trol. genom byte mot annat gods, afståtts till kronan (se Holmb. andra uppl. Del III pag 166), hvilket förklarar huru landshöfd. Schönleben på Bohus kunnat deraf innehaft dispositionen. Men 1690 anslogs det till säte för öfversten vid Enkedrottningens lifreg.te till häst, som då var fältmarsk. grefve R. v. Ascheberg (se N:o 124) Förmodligen är det just i anledning här af, som de båda herrarna träffat ifrågav. accord. Som det likväl af Exc. Aschebergs bref till Grefvinnan Torsensson (N:o 196) framgår, att han först i medlet af Februari 1693 ankom till Göteborg, och N:o 218 visar, att han den 29 Juli 1692 vistades på Önnestad, så måste kontraktet vara skrivet i Göteborg af frih. Schönleben och sedan Exc. Ascheberg tillsändt till underskrift. Att det är egenhändigt uppsatt af frih. Schönleben, synes genast vid jämförelsen med orden: "hörsamste och tjenstvilligste tjenare i N:o 225 och särskildt när "Tiehrholm" jämföres med Tjenstvilligste. Så har ock Exc. Ascheberg på baksidan skrivit "von dem H. G. lieutn. Schönleben wegen des Bohuschen Lagarten."

N:o 222 - 226.

d. 29 Aug. 1692.

Då, i följd av befallning från Kongl. Maj.t landshöfdingen frih. Schönleben inkom med beskrifning öfver pastoraterne i länet, uti hvilken äfven upptagits på hvad grund kyrkorna stodo, uppgafs (se N:o 160 pag 5 nästsista kolumnen) att Hjertums kyrka "ligger i bylagh uppå Crono-skatte, Crono och en (ett?) tilbyt frelsehem.s ägor." Uppgiftens riktighet lärer af Exc. grefve R. v. Ascheberg bestridts, men styrktes af befallningsman Borg, som författat be-

skrifningen, dermed att framl. pastorn i Hjertum Mag.r Pehr Andersson Backe så uppgifvit. Exc. Ascheberg lærer då utverkat en kongl. befallning att på stället derom företaga ransakning, vid hvilken befallningsman Mårten Christensson på hans vägnar var tillstädes, och befanns då att kyrkan stod på enskild frälsegrund, neml. Exc. Aschebergs egen. Landshöfdingen frih. Schönleben gaf Borg en skrapa för hans origtiga (?) uppgift; men denne urskuldade sig dermed att han litat på kyrkoh. Pehr Andersson. Handlingarna äro följ.:

222) Afskrifter af: a) frih. Schönlebens order till bef.man Borg, att infordra underrättelser "uppå hvars grund hvar och en kyrka särskildt kan vara uppbyggd och belägen, såsom ettdera, crono, skatte eller frälse." Dat. Bohus d. 22 Jan. 1692. b) Kyrkoh. Petter Backes svar, att, hvad Hjertums kyrka beträffar, den är byggd på "fällis" (samfält), nemligen prestegårdens och Kiersbackens, som äro crono tillhörige, 1 1/2 gård i Hjertum by, som är skatte, och på tvenne gårdar, hans höggrefl. Exc. hr fältmarskalk Ascheberg, som är frälse, hvilka tvenne gårdar äro kyrkan näst belägna, och den ena straxt vid kyrkoporten." Dat. Hjertum prestgård d. 5 Febr. 1692 samt c) befallningsman M. Borgs i öfverensstämmelse dermed afgifna rapport, "att Hjertums kyrka befinnes ligga uppå crono, skatte crono och ett frälsehemmans egor, och sålunda i byelag." Dat. Kongelf d. 1 Mars 1692. (Afskrifternes rigtighet intygad af And. Bergersson och Wilh. Silentz.

223) Frih. Schönlebens skrifvelse till Exc. gr. Ascheberg, af innehåll att Schönleben, "så snart Kongl. Maj.ts af grefve Ascheberg åberopade befallning om inquisitionen angående Hjertums kyrkas belägenhet ankommer, skall låta densamma verkställa och befallningsman Mårten Christensson om terminen notifiera." Dat. Bohus d. 29 Aug. 1692.

224) Mårten Christenssons berättelse till Exc. gr. R. v.

Ascheberg, rörande den anbefallda undersökningen: . .
 "Ehuru det i förstone såg något slätt ut och hade många
 contraparter, så är det dock Gudskelof temligen väl af-
 lupit, att ingen hädanefter kan prejudicera Eders höga
 nåd uti den rätt eders höga Excell.s och dess höge lifsarf-
 vingar i så mätto hafva, att kalla en prestman etc. etc."
 (Detta var alltså ändamålet med undersökningen!) Dat. An-
 fasteröd d. 25 Okt. 1692.

Ett protokoll öfver undersökningen, hvilket varit bilagdt
 Mårten Christenssons skrifvelse, är ej till finnandes.

225) Friherre Schönlebens skrifvelse till Exc. gr. Asche-
 berg; af innehåll, att Schönleben haft befallningsman Borg
 uppe hos sig, och gifvit denne en skrapa för den felaktiga
 uppgiften. Dat. Bohus d. 28 Nov. 1692.

226) Bef.man M. Borgs skrifvelse till Frih. Schönleben,
 af innehåll att han: "beklagligtvis förnimmer, som skulle
 om Hjertums kyrkas situation en vrång och ogrundad berättelse
 af mig vara insinuerad, genom angifvande, att den på
 samfäld mark skulle vara belägen, der dock efter inkommen
 ransakning amorledes skall befinnas, neml. att kyrkan
 ligger på enskild frälse-tomt." Hvarefter Borg nämner huru
 han i denna del litat på kyrkoh. Backs uppgift (N:o 222 b)
 . . . "och skulle det mig alldeles falla omöjligt förvisst
 och utan föregången laga ransakning, som nu är skedd, att
 egentligen berätta om Hjertums kyrka låg på enskild skatte,
 krono eller frälse grund, som det likvisst utaf Eders Ex-
 cellenses höggunstige ordre förnimmes, efter nu sedermera
 hållen ransakning, kyrkan skola ligga på enskild frälse-
 tomt. Bedjande fördenskull Eders Excellence här med aller-
 ödmjukligst, att denna min förklaring kunde lända mig till
 godo och befrielseiffrån misstankar, eftersom jag blott och
 allena följt sal. kyrkoherdens, som en många års prest och
 kyrkans tillstånd bäst bekant, egenhändiga notifikation
 till min förmenade desto bättre undervisning och säkerhet,
 och det till äventyrs icke torde befinnas som ransakningen
 innehåller (att?) frälsehemmanets Billegårdens tomtställe
 i proportion emot skattehemmanets tomt, efter mål och snöre,

som försökt är, sträcka sig i sjelfva kyrkomuren, ändock landsvägens bredd blifver afdragen etc. etc." Dat. Kongelf d. 28 Nov. 1692.

N:o 227.

d. 27 Sept. 1692.

Johan Reuters i Riga skrifvelse till Kongl. Rådet, fältmarsk. m. m. grefve R. v. Ascheberg, jemte bifogad räkning för lin och hampa, som han sändt denne. I brefvet nämnes en "wohlgebohrne Jungfrau Schwester" till hvilken Exc. Ascheberg skulle skrifvit ett bref, och som vistades i Goldingen. Möjligen har gr. Ascheberg, utom generalskan eller, som man den tiden brukade säga, "generalinnan" Schönleben, haft ännu en eller flera systrar; ty nyssnämnda dam kan här ej ansyftas, då hon allaredan var gift för andra gången, och kunde alltså ej kallas "jungfrau." Brefvet omnämner äfven en föräring af smör, som Reuter sände grefven. Dat. Riga d. 27 Sept. 1692.

Gr. Aschebergs anteckning bakpå räkningen lyder:

"Reuter aus Riga Rechnung wegen der Flachs unt Hanfp (Hampf), das er mir d. 20 Maj 1692 hir gesandt hadt.

N:o 228.

d. 4 Okt. 1692.

Rulla öfver öfverstelöjtnanten grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs kompagni, angående de nya munderingar, som blefvo aflemnade af Herr Ryttmäst. Soop till H.r löjtn. Schough. Dat. Träslöf d. 4 Okt. 1692.

N:o 229.

d. 1 Nov. 1692.

Förteckning öfver svin och grisar, som under året 1692 gått i Exc. gr. R. v. Aschebergs hagar på Stora Bornö. Undert. af Gunnar Hakensen skogvakten och Börje Pehrsson gårdsfogde på Holma (redogör tillika för den afgift, som för svinen uppburits, efter taxa: för ett gammalt svin 2 D s. m., ett ungt 12 styfver och en gris 8 öre. Dat. Holma d. 1 Nov. 1692.

N:o 230.

d. 12 Nov. 1692.

Regementsqvartermästaren Erik Norns berättelse om ryttmästaren vid Enkedrottningens lifregemente till häst välb. h.r Petter Appelbergs begrafning i Ytterby kyrka d. 9 Nov. 1692.

Först och främst lemnas här: a) Formulär till 'bjudningsbrefvet', som var af följande lydelse: "Såsom den allra högste Gud, efter en långvarig utståndnen sjukdom hafver behagat genom den timliga döden d. 3 April innevarande år affordra och hädankalla fordom Ryttmästaren Sal. Herr Petter Appelbergh, och emedan hans hög-grefl. Excell.ts Herr Fältmarskalkens till mig ånkomne ordres exprimerar, att jag skall låta dess saliga lekamens begrafning determinera och med vanlig och tillbörlig process behedra; alltså fördenskull har man utsatt och beramat dess begrafning till nästkommande d. 9 November vid middagstid uti Ytterby kyrka att vinna sin framgång. Länder för den skull till min högtärade Herr Capitain (brefvet är ställdt till Kapt. Ridderstorm) min tjänstl. begäran, att han behagade med sin hedersamma presens samma dess lik process behedra, hvarigenom dess sal. lekamen den sista ära bevisas, som honom sker. Sådan eder stora omak och äras bevisning vill jag mig uti fast hugneligare tillfälle ombeflita att aftjena, och i öfrigt städse förblifva etc. etc." b) Följer sjelfva rapporten, som är helt kort: "A.o 1692 d. 9 Nov.r, mot middags-tiden och klockan 11 samlades likprocessen vid Ytterby kyrka, hvilken af många högförnåma herrar officerare, såsom ock borgerskap utur Kongelfs stad celebrerades. I sorgställe trädde H.r major Mühl, hr ryttmäst. Kjöhler och hr kaptenlöjtnant Ridderstorm. Efter predikan sattes liket i grafven, och efter förrättad ceremoni gafs salvan af kompaniet, såsom ock aflades en oration af Marskalken. H.r löjtnant Dahlberg för deras stora benägenhet och möda, de hade bevist. Sedan skildes de med hvarannan, och reste hvar till sitt igen." c) Specification uppå hvad som är bekostadt efter hans höggrefl. Excell.s Kongl. Rådet, Hr

fältmarskalken och Generalguvernörens nådigste ordres af d. 10 Oktober innevarande år till fordom ryttmästaren sal. Petter Appelbergs begrafning, som skedde d. 9 Nov. ejusdem anni." Summa 50 D s. m. Härtill bilagde 9 st. räkningar, ställde på major G. W. v. Mühl. d) "Upsats på den, som till välb. Hr ryttmäst. Petter Appelbergs lik process, som hölts d. 9 Nov. 1692, så skriftligen som muntligen, äro inviterade!" Dessa personer, hvilkas uppräknande har intresse, emedan bland dem förekomma flera den tidens inom länet kände personligheter, voro: Hans Excellens hr Baron och Gen.löjtn. Schönleben, fru Baronessan, Herr Baron och Commendanten, hr ryttm. Kjöhler, hr Major Ranck, hr Kapt. Kirsenstein, hr kapt. baron Kruse, hr kaptenlöjtn. Ridderstorm, hr kapten Sinclair, hr kapt. Wittingh, hr kapt. Hamilton, hr kapt. Rothlieb, samme kaptens fru, hr kamereraren Holst, hr häradshöfding Cedercrona, hr kapt. Lilja, hr löjtn. Fickenbohm, hr löjtn. Kloot, hr löjtn. Ekelund, hr sekreteraren Silentz, hr cornet Lilljehök, hr cornet Wulf, hr cornet Eek, hr cornet Kjöhler, hr regementsquartermästare Rundbohm, hr Borgmästaren, hr rådman Thormod Clasen, hr rådman Jon Nilsson, hr rådman Hans Hansson, hr rådman Pehr Floer, herr rådman Olof Galle, hr räntmäst. Holst, hr befallningsman Borg, hr magister Rattereij, hr kapellanen Tranchelius, hr tullnären Wassman, hr kassör Pehr Guttormsson, och ännu 7 andra. e) Citeras texten till likpredikan, som var tagen från Pauli bref till de Romare Cap. 6, från 20 v. till slutet. f) Sista bladet är ofullständigt.

N:o 231.

d. 21 Nov. 1692.

Bref från häradshöfd. Birger Baaz till regementsquartermästaren P. Rundbohm på Bohus, rörande regementsfältskären Crollys konkurs. Brefvet försegladt med gr. Rutger v. Aschebergs sigill och

alltså i dennes namn. Dat. Malmö d. 21 Nov. 1692.

N:o 232.

d. 29 Nov. 1692.

Afskrift af befallningsmannen Mårten Christenssons på Exc. gr. Aschebergs vägnar till Redukt. commissionen ingifna memorial, angående för hög skattläggning af Gullmarsberg . . "som för detta aldrig hafver varit mer än ett mantal och nu för 2. ne taxerad och förhöjdt, i ordinarie som i extra. Dat. d. 29 Nov. 1692.

N:o 233.

d. 12 Dec. 1692.

Eleonora Lejonstens (enka i andra giftet efter kommandanten i Malmö Christ. Fuchs) quittens till Exc. gr. R. v. Ascheberg, lydande på 400 daler caroliner. Med gr. Aschebergs anteckning: "Quitung über 400 daler silfvermünz carolinen, das ich des seeligen Obrist lieuten.n Fachsen Wittwe, Eleonoren Leuwensten auf einen Bankzettel von 400 dal. carolinen heute d. 12 December 1692 bezahlt habe." Sjelfva quittot dat. Malmö d. 12 Dec. 1692.

N:o 234.

d. 29 Dec. 1692.

Förteckning öfver svin och grisar, som under året 1692 gått i Kongl. Rådets och fältmarsk. grefve Rutger v. Aschebergs hagar, nemligen i Gullmarsbergs skog, Finsland, Krossekärr, Gunneröd, Skafveröd och Vägeröd, tillika med den för dem uppburna afgift, som till befallningsman välbetrodde Reinhold Pettersson blifvit öfverlämnad. Undert. af Gunnar Hagenssen i Stocken, Mårten Mårtensson, gårdsfogde på Gullmarsberg och Olof Jakobsson i Torp. Dat. Stocken d. 29 Dec. 1692. (Jemf. N:o 229).

N:o 235.

1692 ?

"Kort och oförgripeligt projekt till båtsmans-roteringen öfver de hemman af hans höggrefl. Excells Kongl. Rådets, Fältmarskalkens och General-gouverneurens högvälb. Grefve Rütger v. Aschebergs gods, som från insockne till strögods

Äro reducerade; hvilket underfogas hans höggrefl. Excellenz correction och nådiga godtfinnande. Utan dato. Är möjligtvis den bilaga som felas vid N:o 115.

N:o 236.

1692 ?

Blytäckaren Carsten Funcks "specification" på hvad bly och spik, som behöfdes till tornet på Söfdeborg äfvensom vid taken till rämnorna. Utan dato. På baksidan Exc. Aschebergs anteckning: "Bleydecker sein forschlach wegen des turms auf Söfdeborg, wie viel Bley dar zu gehört."

N:o 237.

1692 ?

Ett kuvert med derå befindliga ant: af Exc. Ascheberg, att det inneslutil ett bref från David Amya och en assignation å 2000 D s. m. ställd på Sven Zollner i Christianstad. Utan dato.

N:o 238, 239 och 240.

1692 ?

J. Rehnschjöld's skrifvelse till Fältmarskalk Löjtnanten . . . (intet namn utsatt) förmodl. till R. v. Ascheberg, alldenstund han kallas Excellens. Skrifvelsen kan ock vara äldre än det år under hvilket den här införts. Innehåller artigheter, hvartill fogas i 2 ex.n claven till en chifferskrift. Bakpå, med Exc. Aschebergs styl: "hir ist der Schlüssel von den ziffern."

N:o 241.

1692?

Egenhändig anteckning af Exc. gr. R. v. Ascheberg rörande gårdarne Gunnarö och Hede i Skredsviks socken; hvad han derföre betalt, och hvad han skulle gifva kronan i ränta derföre. Utan dato.

N:o 242.

1692?

"Wie die Parol und Losung hier in Malmö Festung und Castel soll genommen und ausgegeben werden." Äro Exc.n

N:o 242. Aschebergs egenhändigt bakpå denna på tyska prydligt skrifna handling tecknade ord. Utan dato.

N:o 243.

1692?

"Efter Kongl. Maj.ts vår allernådigste Konungs och Herres Ordre och befallning, gifves härmed både Commendeurs och Officerare, som före och efter esquadronerne rida, till en tjenlig och nyttig efterrättelse, hvarefter de sig uti slag och skärmytslar hafva att förhålla och derhos att akta och observera, på det att, om sig skulle tilldraga, att tvenne armeer stodo i bataille, den ene mot den andre, till att lefverera hvarandra ett slag, och kanske en och annan Commandeur eller Officerare af någon esquadron finnas kan, som icke hafver en rätt grundlig efterrättelse huru och på hvad vis han sig emot sin fiende förhålla, den samma angripa, repoussera och förfölja bör, eller hvad i sådant fall honom högligst åligger; den samma då sådant af följande regler kan se, och desamma sig till information och rättelse låta tjena. Så att när en träffning förefaller, allting ordentligt och utan confusion förrättas kan, och derefter hvar Officerare ära och beröm, samt för sin tapperhet en god belöning af hans Kongl. Maj.t allernådigst må hafva att förvänta." Inalles 8 punkter. Utan dato

N:o 244.

1692?

Förteckning på de åtta kompanierna af Enkedrottnings lifregemente till häst. Utan dato, men hör rättel. till tiden före d. 3 April 1692, som var datum för ryttmäst. Appelbergs död, alldenstund der talas om hans kompani.

N:o 245.

1692?

Förteckning på munderingar, aflemnade till de särskilda kompanierne af Enkedr. lifreg.te till häst. Utan dato, dock rättel. äldre än d. 3 April 1692.

N:o 246.

1692?

"Ordonnance vornach die Bedienten und Gesinde auf Skottorp monatlich zu speisen." Bakpå Exc. Aschebergs anteckning: "Skottorpische Kost-ordnung was sie monatlich zur untterhalt, die bedienten Bekommen."

N:o 247.

1692?

Förteckning på bref angående de Aschebergiska godsens i Bohuslän, neml. Friherreskapet (Castellegården. Listan begynner med 7) Kongl. Maj:ts Original donations bref på Fryherreskapet af Dat. d. 5 Jan. 1674, och att här menas Castellegården, ej Gullmarsberg framgår deraf att N:o 3 är "Copi af Cammar Collegii Immission under dato d. 3 Jan. 1674," hvaremot Immissionen på Gullmarsberg, som nämnes längre fram i dokumentet, är af d. 17 Jan. 1674. Öfriga egendomar, angående hvilka handlingar anföras, äro: Goddehjem, Stenungsön (donerad af Kgl. Maj:t), Pantegodset och Gullmarsberg. Samtel. handl. daterade 1674.

Tredje Serien.

Handlingar rörande Kongl. Rådet, Fältmarskalken
och Generalguvernören Grefve Rutger von Ascheberg
samt dennes son Generallöjtnanten m.m. Grefve Christian

Ludvig von Ascheberg.

N°s. 248 - 331.

1693 - 1695.

N:o 248.

Specification uppå de fordom Ryttmästaren, nu mera hos Gud salige herr Petter Appelbergs efterlåtenskap, som, efter hans höggrefliga Excell. ts Kongl. Rådet, Fältmarskalken och Generalguvernören nu högst salig, högvälborne Herr Grefve Rutger v. Ascheberg nådige Ordres, daterade Torstroopp (Tosterup) d. 29 No.v 1692 förauktionerades och försåldes uti värdshuset hos rådmän Hans Olofsson i Bohus eller Konghell d 21, 22, 23 och 24 Januari samt d. 10 och 11 Febr. 1693, Item d. 4, 5 och 6 Martii 1694 etc." (Handlingen hör alltså rättel. till sistnämnda år)

N:o 249.

d. 1 Febr. 1693.

"Kort förslag uppå 1693 års tillverkade krut vid Torsebro krutbruk och Januari månad, så och behållningen af 1692 års tillverkning. Dat. Torsebro krutbruk d. 1 Febr. 1693. Undert. Hans Lilljegränat.

N:o 250.

d. 17 Febr. 1693.

Concept till ett svar från Kongl. Rådet och Fältmarsk. m. m. Grefve R. v. Ascheberg till d. v. Inspektorn Pistulator sedermera adlad Lagerbjelke, rörande det då nyligen erhållna fastebrefvet på Söfdeborgs gods i Skåne. Dat. Göteborg d. 17 Febr. 1693. (Uppsatt af häradsh. Baaz).

N:o 251.

d. 20 Mars 1693.

Räkning öfver penningar upptagne hos Commissarien Amya till bestridande af utgifter vid Exc. gr. R. v. Aschebergs dödliga frånfälle m. m. Går från den 20 Mars 1693 till d. 20 Aug. 1695. Handlingen af högt interesse. (Jemf. N:o 261).

N:o 252.

d. 24 Mars 1693.

Joh. Fahlboms förteckning på räakenskaper och dokumenter, som han af Exc. gr. R. v. Ascheberg emottagit. Dat. Göte-

borg d. 24 Mars 1693.

N:o 253.

d. 30 Mars 1693.

Redogörelse för en öfver Castellegården verkställd besigtning, som skedde på Kgl. Rådets och fältmarskalken grefve R. v. Aschebergs befallning af C. M. Donner, Mårten Christensson och Christian Heidemark d. 30 Mars 1693. Anteckningen bakpå är ej gr. Aschebergs styl; han låg då redan i sin sista sjukdom.

N:o 254.

d. 2 April 1693.

Skrifvelse från Mårten Christensson till Excell.n gr. R. v. Ascheberg af innehåll, att han, Mårten Christensson tillika med sekret. Donner och "befallningsmannen" inventerat alla bohags saker på Elfsborgs Ladugård, som kunde förflyttas till Castelle Ladugård (Jemf. N:o 221). Äfvenså hade de besigtigat den senare egendomen till äng och åker. Tillstyrker Exc. Ascheberg att "halfva begge holmarne med Gullö ängen, emedan det är stora vidlöftiga ängar, och skulle komma på alltför stor bekostnad, så framt de skulle brukas af bönder och gifva dem mat och drick, och blef ändock måske icke bergadt till gagns och i rättan tid för dess vidlöftighets skull; men får bonden halfna, så står han väl och börjar i tid etc." Dat. Tjurholmen d. 2 April 1693.

N:o 255.

d. 5 Apr. 1693.

"Specification på följande victualiesaker, som, efter hans höga grefliga Excell.s hr Fältmarskalkens, min nådige herres, order och befallning nedskickas till hans höggrefl. Excell.ts hofhållning uti Göteborg. En del, som jag på nådige herrskapets vägnar har uppköpt och en del är aflings saker komne från hans höggrefl. Excell.ces sätesgårdar." Undertecknad Reinh. Pettersson. Dat. Gullmarsberg d. 5 April 1693.

N:o 256.

d. 11 Apr. 1693.

N:o 292,
1071
etc.

"Liquidation med Majoren välb. Georg Wilh. v. Mühls i nåder anförtrodda compagnie för de anno 1691 af hans höggrefl. Excell.n Kongl. rådet fältmarskalken och generalguvernören högvälb. H.r grefve R. v. Ascheberg betingade elghuds kyllrars, handskars och byxors afbetalning och "undköpande (Se N.os 217, 218, 219). På baksidan "förklaring uppå den ännu på andra sidan innestående balance, uppå sist anbefallda munderings uppbörd till följande munderingar etc. etc." Undertecknad Ruhtger Hardewiegh. Dat. Köperöd d. 11 Apr. 1693.

N:o 257.

d. 26 April 1693.

Bref från Mårten Christensson till grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, angående vårarbetet på Castelle ladugård. Att Christensson uppvaktat Hr Generallöjtnanten (Schönleben på Bohus) och att denne lofvat sitt bistånd, till att förmå bönderne förrätta ifrågavarande arbete, hvadan Christensson hade gott hopp att det skulle snart vara verkställt. Äfven nämnes att Schönleben begärt att få släppa några st. svin i Gullö skog. (Den tiden fanns alltså skog på Gullö! - hvad har den blifvit utaf?) Dat. Kongelf d. 26 April 1693.

N:o 258.

d. 4 Maj 1693.

Afskrift af protokollet rörande en husesyn, hållen af lagmannen öfver Bohuslän och Viken Alexander Cock, då Castellegården af Generallöjtnanten och Landshöfdingen frih. Joh. Ben. v. Schönleben afträddes till Kongl. Rådet och Fältmarsk. m. m. grefve Rutger von Aschebergs sterbhus d. 4 Maj 1693. (Jemf. N.os 124, 221 och 254). Afskriften, vidimerad af J. Seth, har såsom bilaga åtföljt, och åberopas uti en skrifvelse från förenämnde Frih. v. Schönleben till Generallöjtn. gr. Christ. Ludv. v. Ascheberg (N:o) och då denna är dat. Bohus d. 12 Aug. 1699, kan afskriften

af husesynen ej vara yngre. Handlingen är af intresse, i symnerhet sista sidorna, hvilka intyga att Castellegården förr i tiden egt skog, och att särdeles på Gullön, som nu är alldeles kal, funnits så väl ek som bok. Dessutom lemnar detta dokument ett bestämdt intyg rörande rätta läget och utsträckningen af det forna Kongahell, alldenstund de i husesynen omnämnda vall och graf efter den forna staden ännu i dag d. 26 Nov. 1872 finnas att se. Ifrågavarande ställe af husesynen lyder som följer: "På sjelfva Ladugården finnes någon ungskog af hassel och al, som kan tjena till nödtorftig vedbrand. Men på Gullö finnes både ek och bok (jemf. N:o 257), som dock uti ofreden met blef uthuggen, undantagande några gamla och odugliga trån som igenstå, med småskog af al och hassel. Nämn-den intygade, att H.r Generallöjtnanten och Guvernören Schönleben har mycket väl conserverat på denne som den andre skogen på Ladugården, så att den är nu väl upp-vuxen och i andra villkor än den tid han den emottog. Omkring åkergärdet äro inga andra diken, än att åkern ligger på det sjelfsamma ställe som gamla Kongelfs stad förr stått, så att statsvallen och grafven utan-före, som så mycket är förfallen, att allenast något litet tecken deraf synes, tjena till att hindra, att icke det vattnet, som flyter ofvan från bergen och höj-den kan falla på åkern, utan ledas derigenom neder uti elfven, för hvilken skull inga flera diken behöfvas."*)

*) En lika lydande afskrift, dock oundertecknad, finnes under N:o 258.a.

**) Under den tid, jag nu senast fått hemlåna den af mig upprättade förteckning öfver Aschebergs papper, har jag genomgått alltsammans och dervid funnit, att den ena af de utaf mig saknade handlingarne, den som rör läget af gamla Konongahella, verkligen torde finnas. Den ligger under N:o 258 i Tredje Serien. Men som jag ord från ord hade i förteckningen afskrifvit de bevi-sande raderne - som det skedt med nästan alla hand-lingar af någon vigt - har jag ännu brytt mig om, att leta fram sjelfva dokumentet; har blott velat nämna att, och hvar det finnes.

Deremot angående det andra dokumentet, vet jag

N:o 259.

d. 9 Maj 1693.

P. Sundbergs "Förteckning på min olyckliga balance af de 500 D s. m. som mig emellan d. 18 och 19 Januari Anno 1688 frånröfvade blefvo. Är nu så vida på nedanstående terminer till H.r Commissarien och rådmannen David Amya betalte. Dat. Köperöd d. 9 Maj 1693.

N:o 260.

d. 15 Maj 1693.

Inventarium öfver Elfsborgs ladugård, upprättadt af Laurent Böker enligt uppdrag af lagmannen öfver Westergötlands och Dalslaga Herman Cederhjelm, med biträde af behörig nämnd, och i närvaro å framl. Kongl. Rådet m. m. grefve Rutg. v. Aschebergs sterbhus vägnar af secret. Carl Donner och insp. Mårten Christensson, som gården aflemnade, så och på landshöfd. frih. J. B. v. Schönlebens vägnar, som gården emottog, landssekreteraren Wilh. Silentz. Dat. Elfborgs Ladugård d. 15 Maj 1693.

N:o 261.

d. 17 Maj 1693.

Redogörelse . . . (namnteckningen svårläst) för om händer hafda 1005 D 20 öre s. mt., hvilka åtgått till utlägg vid hans Exc. Kgl. Rådets, Fältmarskalken m. m. Gr. Rutger v. Aschebergs bisättning. Nemligen discretioner till åtskillige prester, till kyrkorna för själaringning, till klockarne så väl vid Svenska som tyska församlingen, till läkaren och fältskären. Sammaledes till bisättnings-förnödenheter, sorgkläder, Apothekaren för medikamenter, källarmästaren för vin, till svart papper, för ett par skor, hvilka den aflidne hade på sig i likkistan etc. etc. (samma poster, men än flera, igenfinnas i N:o 251). Dat. Göteborg d 17de Mars 1693.

ännu ingenting neml. det på pergament, som Hvitfeldt efterfrågade . Men det är mycket möjl. när Musei lokaler å nyo uppröjas, att det kommer till synes i någon vrå. Ty en gång jag efter mitt afträdande var der uppe, stod det ensamt afsides i sin ram, som var mycket oansenlig, och i hvilken jag insatt det till allmänhetens påseende.- Vid mu-seets nästsista omflyttning hade jag redan någre år varit derifrån.

N:o 262.

d. 26 Juni 1693.

"Rotering för båtsmanshållet af det tillbytta godset under Gullmarsberg. Manskabet inrättadt d. 26 Juni Anno 1693." (Jemför N.os 113, 115 och 235)

Specification uppå salig Knut Bildts pant och strö-gods, på Oroust-land beläget, som man tänker att gifva i ersättning på den differens, som Commissionen i December månad 1692 uti Kongelf har observerat eller Kongl. Cammarcollegium kunnat gravera på 1674 års byte af Gullmarsberg och 1675 års byte af Ströms gods, hvilket gods ännu är oransakadt, hvarföre gamla frälseräntan efter jordeboken uppföres Uppsats af Märten Christensson. (Jemf. N:o 263)

N:o 263. - 268.

d. 19 Juli 1693.

Sex bref från Daniel Knutsson Bildt, den tredje af det namnet, ställde till öfverstelöjtn. gr. Christ. Ludv. v. Ascheberg, Landshöfd. frih. Mackliér m. fl. Alla sex brefven angående Daniel Bildts och medarfvingars "pretention" af det grefl. Aschebergska sterbhuset, för det att Kgl. Rådet och fältmarskalken grefve Rutger v. Ascheberg, sedan han af arfvingarne efter fru Dorothea Bjelke tillhandlat sig Ström, Weden, Apelgård m. fl. gods, icke, enligt sin då åtagna förbindelse betalt de i nämnde egendomar intecknade lån; hvarigenom, när Exc. Ascheberg sedermera åter sålde Wedens gods till Daniels fader Knut Bildt, egendomen befanns så graverad af inteckningar, att köpesumman ej kunde deruti som ytterligare inteckning få innestå; och då Exc. Ascheberg yrkade på säkerhet för densamma nödgades Knut Bildt som hypothek lemna åtskilliga gårdar under Morlanda, och ändå sjelf betala de i Wedens gods intecknade skulder. Ifrågavarande gårdar under Morlanda äro hvad som i dessa gr. Aschebergs efter-

lemnade papper förekommer under benämning af "Pantegodset." (Jemf. N:o 262, 274, 302, 327 m fl. 263) från Daniel Bildt till Öfv. Löjtn. gr. Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg. (Brefvet på norska; de följande äro på svenska och tyska) Först och främst en kort sorgbetygelse öfver gamla Exc.n Aschebergs frånfälle . . . "ellers saasom der uden Tvivl er højvelbaarne hr grefven ^{bekjendt} bekandt hworledes imellem hans höjgreffl. Excellents dess h.r Fader ^{og} och min k. Fader endnu een Liquidation aaben staar, herrörendis af Wedens Gotzis indlösende och dervid hengende Fordringer, som voris sal. Forældris Correspondence kand udvyse, tillige med de dertil hörende original-Documents; och som Schiftet efter voris sal. Fader, formedelst dette, stutzer, thi har jeg, paa eegne och samptl. Söskendis Weigner af højvelbaarne H.r Grefven tjenstl. begjäre vellet, hand behagede vere af den Godhed och drage försorg, at bemelte Liquidation saa snart mueligt er maate afgjöris etc.etc. Dat. Morlanda d. 19 Juli 1693.

264) Påminner å nyo om liquid för förenämnde fordran . . . "som sig tilldragit af Wedens gård, den högtsal. hans greffl. Excellens till min sal. fader anno 1681 afhändt hafver, hvilken gård, med dess underliggande gods min sal. fader, vid anträdandet af sin derpå undfångna possession, pantgraverad med en stor del hypotiserade creditorer af sal. fru Dorothea Bjelkes gäld, bedragandes sig capitalet allena till 2460 Rd courant danskt mynt, dem högtsal. hans greffl. Excellens sig, in anno 1675, emot säterierne Ström, Weden och Apelgården hade påtagit fullkomligen att afbetala och clarera, med mera. Alltså blef min sal. Fader förhindrad i sin possession, hvarom han ock erinrade hans höggreffl. Excell.s sal. H.r Fältmarskalken, hvilken, ehuruval han flera resor försäkrade creditorerne deras betalning, så är dock sådant icke skedt; och min sal. Fader icke kommen till säker possession förrän han sjelf, dristande på de af hans höggreffl. Excell.s gjorda försäkringar, tog på sig sådan gäld att

afbetala, med förmodan straxt få sin regress uti det till sal. h.r fältmarskalken för de 1000 Rd capital pantsatte godsens under Morlanda etc. etc." Dat. Morlanda d. 23 April 1694.

265) Daniel Bildt, som kommit till Göteborg, skriver till C. L. Ascheberg dersammastädes, påminnande alltjemt om sin och sina medarfvingsars fordran. Dat. Göteborg d. 6.te Sept. 1694.

266) Daniel Bildt till C. L. v. Ascheberg, än en gång samma ämne. Dat. Morlanda d. 23 Sept. 1694.

267) Daniel Bildt till samt. Aschebergska arfvingsarne, hvilka på deras sammanträde uppskjutit svaret på Daniel Bildts framställda pretentioner till en annan sammankomst, emedan de på den förstnämnda ej voro alla tillstädes. Men som Bildt säger sig ingen kunskap hafva, huru snart denna senare sammankomst kunde ega rum, och de herrar, neml. Commerserådet Charisius och lagm. Gludhs, hvilka Konungen av Danmark och Norge (Wedens gods låg i Norge) afsändt för att uppgöra arfskiftet efter Knut Bildt, yrkade på en snar uppgörelse af denna affär, emedan dessförinnan intet arfskifte kunde komma till stånd, så begär Daniel Bildt att åtminstone pantegodsens genast måtte återställas, då med återstoden af Aschebergska sterbhusets skuld, 2983 R. 47 7/12 öre, kunde till den tillämnade sammankomsten anstå. Erinrar äfven, att det för ingen del är i Aschebergska arfvingsarnes intresse, att så försinka liquidationen, då skulden genom räntans läggande till kapitalet alltjemt ökas. Dat. Morlanda d. 23 Sept. 1694.

troligast!

268) Daniel Bildt till landsh. Macklier (el. Schönleben?) Refererar ånyo med mycken klarhet hela förhållandet med denna sak. Bland annat upplyses att beloppet, som Knut Bildt fann sig tvungen att betala för de hypotiserade skulderne, uppgick till 3983 R. danskt. "Alltså som hans kongl. Maj. tt af Danmark och Norge allt för en rund tid sedan allernådigst har förordnat tvenne commissarier,

som skiftet efter min k. fader till ändskap bringa skulle, och de samma sig sådan deras commission ej vederbörligen kunna acquittera, så länge denna fordran således står obetalt, af hvilket vårt skifte så länge fördrag, och samtliga hr Knut Bildts arfvingar icke ringa skada tillväxer etc." beder han herr generallöjtnanten och landshöfdingen om dess mellankomst, att söka förmå de Aschebergiska arfvingarne till skyndsam uppgörelse. Dat. Morlanda d. 23 Sept. 1694.

N:o 269.

d. 16 Aug. 1693.

Afskrift af en Kon. Carl XI.s skrifvelse till gen.löjtnanten frih. Johan Benedict v. Schönleben, hvilken skrifvelse varit bilagd en förteckning på de pastorater i Göteborgs- och Bohuslän hvilka Kgl. Maj.t funnit böra anses såsom regala, äfvensom de hvilka böra anses patronella. Och befallles i brefvet, att när något pastorat af regal beskaffenhet blir ledigt, landshöfdingen ej må tillåta att ny kyrkoherde af biskop och consistorium deruti tillsättes; utan vacancen skall gifvas konungen tillkänna, med förslag på dem, hvilka consistorium till sådan lägenhet pröfvar vara de värdigaste och skickligaste, skolandes Landshöfdingen sedan dervid göra sina påminnelser. "Dock förbehålle vi oss fri makt antingen en af dem, som sålunda föreslås, eller ock någon annan att utvälja." Hvarjemte äfven föreskrifvas, att derest någon förmenar sig till något af de för regala uppförde pastorater ega "Jus patronatus"; det honom då åligger att, innan sex månaders dag från publicerandet af förteckningen, med de bevis och skäl, han för sitt påstående kan hafva, till konungen inkomma, vid äfventyr, att der han sådant försummar, aldrig mera hafva att göra sig hopp om rättighetens åtnjutande. Och derest konungen ville hafva någon, honom bekant prestman befördrad till något af de patronella pastoraten, skulle sådant stå H. Maj.t fritt; dock deras rättighet oprejudicerad, hvilka till något af dessa gäll kunna ega jus patronatus. Afskriften vidimerad af Wilh. Silentz. Den åberopade bilagan felas ty värr. Dat. Stockholm d. 16 Aug. 1693.

N:o 270.

d. 30 Aug. 1693.

Bref från öfverstelöjtnanten Arfved Soop, gift med Anna Elisabeth v. Ascheberg, till svågern öfverste David Macklier, gift med Eleonora Elisabeth v. Ascheberg, och då i Malmö vistande. Angår en efter Kongl. Rådet och Fältmarskalken grefve Rutger v. Aschebergs död utsatt sammankomst af dess arfvingar i Malmö, dit Soop dock icke ansåg sig kunna komma tillstädes, men förklarade sig nöjd med de öfrigas beslut. Bland nyheter i brefvet förmäles om ett rykte, att Macklier skulle komma till Venersborg som landshöfding efter Eldstjerna, som förflyttats till Östergötland, hvilket ock gick i uppfyllelse. Stylen i detta bref är helt och hållet olik den i hans äldre bref N:o 24 och 25; möjligen är det nu ifrågavarande skrifvit af annan person (frun?) emedan Soop genom olyckshändelse mistade sin syn. Dat. Hammar d. 30 Aug. 1693.

N:o 271.

d. 3 Sept.r 1693.

"Specification uppå hvad gröda, som är blefven på säteriet Ström och öfverste-bostället Castelle-ladugård; med den derpå gjorda prof-tröskning pro anno 1693." Uppsatt af Mårten Christensson. Dat. Ström d. 3 Sept. 1693.

N:o 272.

d. 7 Sept. 1693.

"Specification uppå hvad gröda, som är blefven på Säterierne Gullmarsberg, Holma och rusthållsgården Faleby, vid den derpå gjorda prof-tröskning pro anno 1693." Attesterad af Mårten Mårtensson, gårdsfogde på Gullmarsberg, d. 7 Sept. 1693, Börje Pehrson gårdsfogde på Holma d. 8 Sept. Jakob Lillja gårdsfogde på Faleby d. 9 Sept. och ändteligen af befallningsmannen Christen Heidemark.

N:o 273.

d. 21 Sept. 1693

Tvenne Mårten Christenssons uppsatser på victualier, "som äro uppköpta för penningar, och till höfvälb. hr. grefvens (Chr. Ludv. v. Ascheberg) hofhållning vid regementsmötet nedskickat. Dat. Göteborg d. 21 Sept. 1693.

N:o 274.

d. 18 Okt. 1693.

Protokollsutdrag, lemnadt på ting å Svansund (Oroust) af häradshöfd. Erik Simmingschjöld, intygande, att välb. Daniel Bildt Knutsson inlagt protest emot pantbrevet på Wedens gods (jemf. N:o 263 - 268) "af det skäl, att hans höggrefl. Excellenss fordom Kongl. Rådet, fältmarskalken och generalguvernören högvälborne grefve Rutger v. Ascheberg efter sin försäkring intet hemburit sal. H.r Knut Bildt Wedens godset i Norge, på hvilket köp dessa 1000 Rd och de derföre pantsatte gårdar härflyta; utan sal. h.r Knut Bildt sjelf emot förskrifningen måst inlösa åtskilliga av samma gods, till andra af hans sal. höggrefl. Excellenss hypotiserade gårdar, med mera än 2000 Rd, och således förmenar icke allenast denne protestera till panten falla, utan ock att hans sal. höggrefl. Excellenss arvingar, efter föregångnen liquidation, det öfriga lära dem godtgöra och contentera." - Meningarne äro som man ser ytterst oredigt styliserade! Dat. Svansund d. 18 Okt. 1693.

N:o 275.

d. 24 Okt. 1693.

Tjenstepersonalens på de grefl. Aschebergiska godsen i Bohuslän, nemligen Gullmarsberg, Holma, Faleby, Ström, Röstorp och Castellegården, löningsstat, uppsatt på Anfasteröd d. 24 Okt. 1693, af Mårten Christensson.

N:p 276.

d. 31 Okt. 1693.

"Kort, summariskt förslag [förteckning] öfver de grefl. Aschebergiska godsens i Bohuslän, Gullmarsbergs, Holmas, Torreby och Ströms utsäde, höbol och vissa årliga intrader etc." Undert. Mårten Christensson. Dat. Anfasteröd d. 31 Okt. 1693.

N:o 277.

d. 4 Dec. 1693.

Bref från Mårten Christensson till Kongl. Rådet, General Amiralen m. m. Grefve Hans Wachtmeister (gift med Sophia Lovisa v. Ascheberg). Christensson tackar för det han utan caution blifvit bibehållen som fogde öfver Aschebergiska sterbhusets gods i Bohuslän och utlofvar all möjlig trohet och nit. Angående en del indragningar i tjenare-personalen hvilka gr. Wachtmeister föreslagit, visar Christensson, att de ej låta sig utan skada verkställa: "Det Eders höga Exceles förmenar, att staten kunde indragas således, att en gårdsfogde kunde uppvakta tvenne säterier, och en dräng och piga på hvar gård; det är en ting, som här i landsorten aldrig kan låta sig göra; för ty ringare än tvenne pigor att rykta och gifva 60 à 70 st. boskap trenne gånger om vinterdagen med vatten och foder, och om sommaren måste de mjölka trenne gånger och väktå boskapen för ulfvar och björnar, och om natten på träet eller på "quiar" (?) i skogen ligga hos boskapen, och aldrig någon natt komma i hus; har nog att beställa och intet mer kan förrätta, så framt boskapen skall blifva conserverad. För det andra måste det ändtel. vara en mjölkedeya, som skall ta vara på eld och varme, ost och smör, och laga för folkens underhåll. Till det tredje måste der vara en gårdsfogde eller god gårdsdräng, som aflingen kan betros och dagligen hafva uppsigt med böndernas arbete. Så jag på intet sätt kan eftertänka, att något af säterierna kan underhållas med ringare än 4 personer, med mindre mitt nådiga höga herrskap skulle taga dubbel skada; förmedelst vanskötsel och försummelse etc." - Han föreslår dock, tills vidare, några indragningar, gårdsfogden på Röstorp och mjölkedejan etc. - "Angående den gravation, som skulle yppat sig vid Holma gods, att vara ansedt som Capitel-gods, så är under Holma eller

Torreby gods intet Capitel-gods af det namn eller natur, som uti Skåne till Lunds dom-capitel i förra tider varit hafver, utan under Holma och Torreby befinnes en del gods, som uti gammal tid har måst varit skatte, och efter Kongl. Privilegier varit förklaradt och ansett som frälse, hvilket Eders höggrefl. Excell.s af innelykte Extract kan erfara, att de hemman, som finnas, antecknade för landskyld, leding, "biugg," mjöl, smör och ko, äro kronans jordeboks räntor, och har i förtiden varit skatte eller bonde-gods." Christensson upplyser vidare hvarest man skulle kunna finna Kgl. Maj.ts confirmationer på dylika förvandlingar från skatte till frälse, och råder Exc. Wachtmeister, att i tid förskaffa sig säker underrättelse om dylika handlingar; "ty af slika jordeboksräntor tager reductionen sin största fundament, och vore mycket väl, sådant kunde i tid förekommas." Dat. Anfasteröd d. 4 Dec. 1693.

Det åberopade "extractet" felas; möjl. N:o 287 och 288.

N:o 278.

d. 17 Dec. 1693.

Skrifvelse från Daniel Amya till d. v. öfverstelöjtn. gr. Chr. Ludv. v. Ascheberg, angående åtskilligt förtal, som blifvit mot honom, Amya, hos general-amiralen grefve Hans Wachtmeister insinueradt, med anledning deraf, att ett framl. Kgl. rådet m. m. gr. Rutger v. Ascheberg tillhörigt fartyg, kalladt "Prins Casimir" uti hvilket äfven lagm. Alex Cock och lagm. Cedercrantz voro medredare, "blifvit, emot all rättvisa, förledit år i England uppehållit, tillika med Kongl. Maj.ts eget convoy skepp, derföre man dock förmodar satisfaction. Och nu vill man icke desto mindre tvinga mig, att svara för den tidspillan och bekostnad, som hans Kongl. Maj.ts egen höga auktoritet intet kunnat hindra, att ju Kongl. Maj.ts egen convoy sjelf måst dermed i lika måtto lyda. . . Så hoppas jag genom Guds nåd och hvar redelig mans ompröfvande förklara deras observationer till öfverflod. Såsom jag ock gerna apart försäkrar det höggrefl. sterbhuset om all den satisfaction, som det sjelf befinner sig rättvisligen vara befogadt till etc. etc." Dat. Göteborg d. 19 Dec. 1693.

N:o 279, 280, 281 och 282.

d. 20 Dec. 1693.

Skrifvelse från Mårten Christensson till Öfverste-löjtn. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Stock-holm. 1) Angående December månads räkning öfver inkomster och utgifter hvarå förteckning bifogas; beklagande derhos den rådande stora missväxt och penningebrist. 2) Angående verkställd försäljning af 76 tunnor råg. 3) Tillråder att begagna den gynnsamma konjunkturen för att försälja spannmål inomlands. Priset å råg var 3 riksd. tunnan. 4) "som jag synes (tycker) att folket uti Eders höga Nådes hus har lefvat något kostbart så har jag föreskrifvit dem innelykte Instruction (N:o 281), och på nådigt behag afskaffat den onödiga och oförnöjeliga kjökspigan; hon säger sig icke vilja gå af huset, förr än hon ser eders höga nåds ordre." 5) Rörande en värdering Christensson låtit företaga af åtskillige skeppsinventarier, som befunnits liggande på Elfsborgs kungsladugård och hvarå sänder förteckning. 6) Tillstyrker att försälja hönsen, emedan de förtära så mycket korn; de voro eljest ämnade till förtäring vid gamle Ex.n Aschebergs begrafning, som dock blifvit uppskjuten. 7) Nämnar rörande jordeböcker, hvilka han låtit upprätta öfver godsens. Dat. Göteborg d. 20 Dec. 1693.

Bilagor finnas följande:

280) Räkning öfver uppbörder och utgifter å Bohusländska godsens till och med Dec. 1693. Undert. Mårten Christensson. Inkomsterne 5.491 D 12 öre 7 1/2 p. Utgifterne 3.689 D 35 öre 1 4/5 p. Dat. Göteborg d. 20 Dec. 1693.

281) Den ofvan omnämnde Instructionen "för hans höggrefl. nåd, min herr grefves qvarlätne tjenare och hofstat uti hans höggrefl. hus i Göteborg d. 19 Dec. Anno 1693." Innefattar följande: 1mo) hålles chor afton och morgon: 2do) att elden väl i akt ta-

eldstäder
 ges, och icke flera fyrstäder brukas än af nöden är, neml.
 i salen näst vid köket, hvar samt. folket om dagen sig
 av värmen betjena kunna, och hvad till nödtorft i "Kiöke-
 net" förbrukas måste, så att den inskaffade ved med god
 försiktighet försvarligt "miniseras" (administreras?) till
 Gud vill min hr grefves lyckliga hemkomst. 3-tio) Hvad vic-
 tualiesorter, som till underhåll inskaffas, hafver Petter
 Ljungberg och kocken mäster Mathis med hvarandra dagligen
 att öfverlägga, huru förrådet med god och försigtig spar-
 samhet fördelas kan, så icke något slöseri eller öfverflöd
 af hushållningen kan förnimmas. 4.to) Isynnerhet att smör
 bättre i akt tages än hitintills förnimmes skedt vara.
 5.to) Till vidare hans höggrefl. Nådes behag, straxt af-
 skaffas den onödiga kökspigan, och hvad hon har till att
 fordra eller säga, kan hon vid min hr grefves lyckliga
 ankomst förebära. 6°) Ölet, som inskaffas, skall tagas
 tvenne tunnor öl efter en tunna malt, och dagligen för-
 spisas en kanna för hvar person. 7.mo) Skildtvakten måste
 tillhållas, att hafva om natten ett noga inseende med vagn-
 huset, stallarne och stallgårds-planket, att icke någon
 tjuvnað begås vidare än redan skedd är, hvartill de anskffa-
 de basuner i dess ställe skall förbrukas (?)
 282) Förteckning öfver en del skeppsredskap, upplagd dels
 vid Aschebergiska huset dels på Elfsborgs kungsladugård, som
 d. 19 Dec. 1693, enligt Magistratens befallning värderades
 af Thore Olofsson. Dat. d. 20 Dec. 1693.

N:o 283.

d. 24 Jan. 1694.

Afskrift af Landshöfd. generallöjtn. frih. Joh. Ben. v.
 Schönlebens kungörelse af innehåll, "att alla de som af-
 stått sine frälsehemman emot oköpte räntorne eller någon
 annan gravation, förmenandes sig der emot vara berättigade
 att erhålla så stor del af sina köpegods under frälse natur,
 måtte infinna sig här vid landscontoret till d. 16 April
 nästkommande, med ett högsbemälte Kongl. Maj.ts nådiga
 reglemente likformigt bytesproject, vederbörligen under-
 skrifvit, som dersammastädes af landskamereraren skall

öfverses, med jordeböckerne och handlingarne jemföras och underskrifvas, och derefter högbemälte Kongl. Commission tillsändas, på det hvar sak för sig må således skyndsamt till slut bringas hinna. Skulle någon denna terminen försumma, och densamme derigenom komme något att lida, har han att skylla sig sjelf emedan ingen ändring eller rubbning lærer tillåtas, sedan verket en gång är fullkomligen slutadt, som för den skull alla vederbörande till rättelse lemnas." Datum Bohus d. 24 Januari A.o 1694.

N:o 284.

d. 14 Febr. 1694.

Joh. Fahlboms skrifvelse till öfversten grefve Christ. Ludvig v. Ascheberg i Stockholm, angående tvenne firman David Amyas till grefl. Aschebergska sterbhuset ingifne räkningar, hvilkas rigtighet Fahlbom erkänner, allenast att firman kunnat uppgifva, hvilka poster som angå sterbhuset enskildt, och hvilka som angå Enkedrottnings lifregemente till häst. Bifogande en af honom sjelf uppgjord räkning, utvisande nämnde skillnad (N:o 285) Skrifvelsen dat. Göteborg d. 14 Febr. 1694.

N:o 285.

d. 19 Febr. 1694.

Commissarien och Rådsförvandten David Amyas affärer med då framl. Kongl. Rådet och Fältmarsk. m. m. gr. R. v. Ascheberg, särskildt i afseende på "particulier-medel" och särskildt för "regements-medel, utredde af Joh. Fahlbom (se N:o 284) Jemte ytterligare tillägg. Dat. Göteborg d. 19 Febr. 1694.

N:o 286.

d. 24 Febr. 1694.

"Betjenternes löningar och stat på de Bohuslänske godsens vid alla säterierna, som hädanefter består och uti gårdsräkningarne pro Anno 1694 och allt framgent afföres." Lönings-listan upptager en gårdsfogde, hvilken tillika måste göra tjenst som

gårdsdräng, och njuter i årlig lön 15 D s. mt: en mjölke-
deja årlig lön 8 D s. m. och tvenne få-pigor a 7 D s. mt.
hvardera. Till underhåll åt dessa 4 personer för hela året
anslogs dessutom 2 tunnor malt, 2 tunnor råg, 14 tunnor
korn värderade hvardera sorten till 3 D s. m. tunnan; en
tunna sill, värderad till 7 D s. m. Tvenne slakte-nöt, vär-
derade till 6 D s. m. hvardera. 3 sl.lam, tillsammans vär-
de 1 D 16 öre s. m. 2 sl.svin värda tillsammans 3 D s. m.
en half våhla torr fisk värd 1 D 16 öre s. m. en half tunna
spanskt salt, värdt 4 D s. m. en tunna franskt salt, värdt
6 D s. m. samt ändtel. 6 mk ? humla, värd 1 D 4 öre s. m.
Hvarförutan de åtnjöto hudar och skinn till skoplagg. Summa
årlig omkostnad för tjenarne vid hvarje säteri 127 D 4 öre
s. mt. "Denna specificerade gårdsstat hafver inspektoren
Mårten Christensson vid alla säterierna att inrätta och
hädanefters således uti gårdsräkningarne afföres. Stockholm
d. 24 Febr. 1694.

N:o 287 och 288.

d. 30 Mars 1694.

Tvenne uppsatser af Peter Stenbergh, rörande frälse beskaf-
fenheten af en del Fältmarskalkens m. m. gr. Rutger v.
Aschebergs sterbhus tillhörige hemman i Bohuslän (Möjl. är
detta det i N:o 277 åberopade "Extract"). De införas här
in extenso.

"Understående hemman i Bohuslän af Sal. hans höggrefl. Ex-
cell.s Kongl. Rådets, Fältmarskalkens och Generalguvernö-
rens högvälborne hr. grefve Rutger von Aschebergs gods i
Bohuslän; som äro observerade och förmenas af gamla sköte
och allodial-frälse bref kunna befrias:

Torpe härad, Vesterlanda socken. Västergården Åby frälse-
hemman 1 finnes vara såldt 1560, som attesten derpå lyder
af A.o 1592 för fritt och ograveradt frälse. Hjertums
socken; Ström, frälsehemman 1, finnes attest af 6 edsvurna
lagrättsmän, att samma gård varit fritt gods, daterad
1592. Item en äldre skrift af anno 1587, som betygas af
gamla män att bemälte gård varit frälse. Stångenäs härad

Brastad socken, Imestad, 2 hemman, Finnes för odelsfrälse försålda af Hans Sefelt 1613 till Mats Bagge på Hölma gård, och beropar sig samma bref på äldre sköten, som lärer finnas. Tanumb, 1 hemman och Rörvald 1 hemman, mageskift till Peder Bagge af Konung Fredrik den tredje i Danmark mot gammalt frälsegods igen. dat. 1648. Lärer finnas äldre bref. Westerlanda socken, Rödh 1/2 hemman, är af Mats Bagges enkefru för fri och ograverad egendom försåld 1639; lärer genom gamla bref kunna förklaras. Sörbygdens härad, Hee socken, Watnrödh, 1/4 hemman; köpe-attest af år 1576, som dicterar, så väl som dito attest 1583, att aldrig varit minst annat än samma hemman varit och brukts som fritt frälse och adels egendom. Här äro ännu en hel del quantitet gamla pergamentsbref; som skola registreras extractive till observationens förklaring. I gamla jordeböcker finnas hemmanen specificerade för odelsgods, men genom mageskifte förpantningar och köp kommet under åtskilliga förändringar. Malmö d. 30 Martii 1694. P. J. Steenbergh! 288) "Extract på de observerade hans sal. Excell.s Kongl. Rådets Fältmarskalkens och Gen:Gouverneurens högvälborne Gref. Aschebergs Norske och Bohusiske gods sköte, hvaraf förmenas dem blifva behåldne.

Sunnervikans fögderi, Lane härad, Skredviks socken, Annerödh, frälsehemman 1. Denna gård är försåld af Olof Torkelsson och Asgerd Rasmusson för fritt odelsgods, anno 1570, in Augusto, till Peder Bagge på Hölma gård, som sedan arfvingarne confirmerat och oklandradt haft 1594 in Majo. Förutan detta har Olof Persson i Anneröd till Peder Bagge sin anpart uppdragit, neml. 6 öresbol jord. dat. 24 Aug. 1570, Sörbygdens härad, Krogstad socken, Allnäs, frälsehemman 1. Detta hemman är uti konung Eriks, Norges konungs tid försåldt, neml. Kolbjörn Jonsson och hans hustru Margareta Ingesdotter sålt 10 öresbol jord i Nordre Ahlnäs, deruppå tre gamla munkestylsätkomster uti förbemälte konung Eriks tid. Sedan är mageskiftadt emellan Olof Gullbrandsson och Glör Gullbrandsson, att Olof skulle

behålla Ahlnäs och tredingen i Söndre Ahlnäs, dat. 1545. Också framgent för odelsgods såldt och brukadt. Tunge härad, Foss socken, Skulevik, frälsehemman 1. Denna gård bevisas vara odels-gods med en gammal tings-attest 1448, sedan tvenne st. sammanhäftade, att Cecilia Nylsdotter till Sigmund Jonsson sålt 12 öresbol jord ibidem, dat. 1448. Finnes ock på detta hemman verificationer till odalsfriheten, dat. 1544, 1577, 1572, 1630 och 1632. Brevik, frälsehemman 1. John Andersson till Stohla pantebref, gifvit Peder Bagge på denne dess odelsgård; dat. 28 Aug. 1579, eljest finnes på detta hemman många verificationer. Sörbygdens härad, Hee (Hede) socken; Vatneröd 1/4 hemman, bevisas med en lagtings dom att vara odals och Peder Bagge tilldömdt som ett fritt frälse, hvilket Engelbrecht Friis under Allodial frihet tillförene egt, dat. 1596. Torpe härad, Hjertum socken. Ström, frälsehemman 1, härpå finnes bref och verificationer att vara odal A.o 1575, då Esbjörn Andersson till Ström för skuld 100 gamla daler, halfva parten pantsatte i bemälte gård, men sedan är mageskiffit med högstlofl. konung Gustaf i Sverige, och finnes härhos mångfaldige dokumenter: Vesterland socken, Rödh, frälsehemman 1/2, försåldt till Daniel Bildt af Brita Knutsdotter, Mats Bagges, till everdl. odels egendom, som var sal. Hans Fikesens enkefrus lifgeding 1639. Vestregården i Åby, denna gård är försåld 1560, som attesten 1592 utvisar af Torkel Simonsson i Marud till Mats Marquersson i Norum för evindeligh odels egendom. Finnes flera verificationer. Stångenäs härad, Brastad socken, Hee (Hede) frälsehemman 1, finnes af Nils Simonsson ibidem pantebref vara pantsatt Peder Bagge på Holma gård för 50 gamla daler, dat. 1566, som sedan är af Simon Nilsson i Torp, Olof Nilsson i Hed och Mats Nilssons ibidem skötebref till bem.te Bagge på samma hemman af dato 12 Maj 1574 uppdragit. Angård, frälsehemman 1, är till Peder Bagge försåldt 1575 af åtskillige intressenter, som den arfveligen bekommit, finnes senare åtkomster. Rödh, frälsehemman 1, derpå äro sköte, gamla sedan 1528, 1545, 1531, 1589. Frälselig varit brukat. Lyse socken Kijhla,

frälsehemman 1. Uppå denna gård finnes gamla bref ifrån Hanses, norske konungs tid 1490 och framgent, med flere verificationer efter handen. Brastad socken, Rörvall, frälsehemman 1, Olof Simonssons pantebref gifvit Peder Bagge på halfparten Nordre Rörvald, den han för fattigdoms skull blef nödsakad att till bemälte Bagge sköta, dat. 1571. item Simon Olofssons i Lilla Röhre skjöte till Peder Bagge på norra stugan i Rörvald, dat. 1593. - Uppå ofvanstående och de öfrige observerade gårdar och hemman skall, i dag 8 dagar, tillika möjliga åtkomsternes afcopierande, följa en utförligare deduction och anvisning (N:o 290?), allenast här är att annotera, det somlige gårdar, som på observationen finnas, äro till förklaringen ej så expresse fördelte, antingen Nordre gård eller Sönder gård såsom Rörvald, Ahlnäs, Ström etc. hvilket dokumenterne gifva anledning till att förfråga. Malmö d. 16 Aprilis 1694 Petter Steenbergh."

N:o 289.

d. 10 Maj 1694.

Är ett papper, på hvilket öfversten gr. Christ. Ludv. v. Ascheberg händelsevis kommit att uppteckna ett och annat och som lämnar en del värderika upplysningar. Innehåller:

- a) Upsats till en orlop sedel för Greta Holmberg (möjl. den kökspiga, som nämnes i N:o 279 och 281) dat. Stockholm d. 10 Maj 1694.
- b) concept till slutmeningen i en till Reduktionskammaren inlemnad skrift, rörande den frälse beskaffenheten af åtskillige Aschebergiska sterbhuset tillhörige gods i Bohuslän, för att undgå dessas reduktion, och:
- c) Anteckning rörande de af Kgl. Rådet och Fältmarskalken gr. Rutger v. Ascheberg 1661 inköpte, fordom fru Sophie Brahe tillhörige gods, hvilka 1674 utbyttes mot Gullmarsberg. (Fru Sophie Brahe var dotterdotter till Claus Bilde och Lisbeth

Ulfstand, syster till Tycho Brahe. Föräldrarne Otte Brahe, slottsherre i Helsingborg och Beata Bilde. Att Sophie Brahe egt gårdar i Bohuslän är lätt förklarligt, när man vet att morfadren, h.r Claus Bilde, länge var slottsherre på Bohus. Grefve Aschebergs anteckning lyder: "dessa hemman hafva i fordna tider tillhört fru Sophie Brahe, hvilka min salig hr fader har sig, tillika med allt annat Brahe-gods tillhandlat af hr Öfverste Fircks, Anno 1661 d. 1 Maj; så väl som afstått närskrefne ? och desse hemman till Kongl. Maj:t och Cronan A.o 1674 under Gullmarsbergs byte." De här afsedde hemman äro: I Oroust Östre härad, Långelanda socken, Vesterby 1/2 hemman. I Oroust vestra härad, Röra socken, Köcketorp, 1/4 hemman och i Norrvikens fögderi, Svenneby socken, Skogby, 1 hemman.

N:o 290.

d. 18 Maj 1694.

Manuduction eller handledning, som i afskrift beledsagat en följd äldre åtkomsthandlingar (100 sidor) rörande de gårdar Kgl. Rådet och Fältmarskalken gr. Rutg. v. Ascheberg egde i Bohuslän. Det hela beräknadt på att visa dessa gårdars frälse natur och sålunda undgå deras reduction till kronan, inlemnades i "Kongl. Cammaren" d. 18 Maj 1694.

Manuscriptet, som här och der finnes rättadt af gr. Christ. Ludv. v. Aschebergs hand, införes här in extenso. (Är förmodligen samma "deduction som antydes i N:o 288).

"Lika lydande copia af denna manuduction är, jemte alla documenterne, insinuerad uti kongl. cammaren d. 18 Maj 1694. Till följe af höglofl. kongl. Cammar Collegii affattade observation uppå en hos hans sal. grefl. Excell.s kongl. Rådet Fältmarskalkens och Generalguvernörens högvälb. Gref Rutger v. Aschebergs, vår sal. H.r faders sig i Bohus län tillhandlade frälse gods, hafver sterbhuset låtit genomse och utdraga af välbemälte sal. faders mångfaldige dokumenter de verificationer, sköten, köpe- och åtkomst-brefver, som till merberörde gravation tjenlige vara kunna till att bibehålla sal. faders, barnen till nytta inköpte gods; och befinner sig, så vida deductive denna resan, som möjlighete

förunt att utransaka, som följer: Bohus län, Torpe härad och Hjertums socken N:o 1) Ström, frälsehemman 1. 1) Denna frälsegård är dömd till Peder Bagge på Holma för gammal gjäld-skuld af Esbjörn Andersson, 1575, den 28 Aprilis, till en half part. 2) Thormod Mattsens på Hjertum kyrkogård till lagrätten, gammalt folk af menige allmogen, gjorde question om Ströms vilkor; bekommit till svar, att det aldrig varit mer än en gård och af fordom fri frälse.

3) Fru Anna Brahes, Sten Matsons till Löberöd, skötebref, gifvit Joen Pärsson till Rörstorp, på Ström i Hjertums socken, af dato d. 28 Januari 1615. 4) Fru Margareta Knutsdotter, sal. Mats Bagges pantebref gifvit hospitalet i Kongelf för 250 R. in specie uppå Ström, dat. d. 10 Aug. 1638. 5) Hans Dyres till Knivholt, med sin frus Anna Pehrsdotter Måneskölds samtycke, afstående på halfva gården Ström till sal. Daniel Bildt på Morlanda gård, dat. d. 30 Maj 1641. 6) Berta sal. Mats Bagges till Torreby och Peder Bagges till Holma gård sköte bref, gifvit Daniel Bildt Knutsson, på Ström uti Hjertums socken, som borgmästaren i Kongelf någon tid i pant haft, beståendes det att vara en sann odal och odels-syne-dom; dat. d. 20 Juli 1693. Vesterlands socken. N:o 2 Vestergården Åby, frälsehemman 1. Torkel Simonsson i Maröd A.o 1560 sålt sin frände Mats Marquardsson uti Norum sin anpart i bemälte gård Åby, dat. d. 9 Marti 1592; bestående af 9 öresbols jord, förutan 5 öresbol jord, Mats köpte af Torkels fader. Olof Lauritzsons i Torrisröd (Torseröd) skötebref med sin hustru Inger Matsdotters och sons Helge Olofssons samtycke, gifvit Thormod Matson till Ström, på 9 örebol jord i Åbys Vestergård, dat. d. 20 Febr. 1592. Joen Pederssons till Ström pantebref, gifvit till Nils Munck till Kjerreberg på en sins bönder gård i Vesterland socken, Vestergård Åby bämämnd af dato

Martini 1638. Ibidem N:o 3 Rödh frälse hemman, Bereta, sal. Matz till Torreby och Peder Bagges skötebref, gifvit sal. Daniel Bildt på denne halfve gården Röd i Vesterland socken, hvilken som Hans Dyres fru, förmedelst ett testamente i sin lifstid njuta skulle till lifgeding. dat. d. 26 Juli 1638. Sunnervikans fögderi, Surbögdens härad, Krogstad socken N:o 4 Alsnäs frälse-hemman. Lagrätts-attest, att Olof Heljesson sålt Glöder Guldbrandsson och Thorsten Glörsson sin anpart, 3 öresbol jord, som han ärft efter sin svärmoder Osse (Åsa) i Torp, i Söder- och Nordre Ahlnäs. dat. Johannis Baptistæ dag 1544. Slottskrifvaren på Bohus Clemmet Nilssons öfverdrag och handskrift, gifven Peder Bagge till Holma gård, uppå den honom af länsmans-enkan Birgitta Evers i Ahlnäs pantsatte, efter pantebrefvets innehåll anpart i bemälte Ahlnäs. Dat. d. 16 Sept. 1580. Lagrätts-mäns vittnesbörd, att Peder Bagge till Holma gård uppbudit tredje parten i Ahlnäs, som Birgete Evers slottsskrifvaren Clement pantsatt för hennes sal. mans kronouppbörder. Dat. d. 29 Martii 1581. Birgette i Ahlness pantebref, gifvit skrifvaren Clemmet på all dess anpart i Ahlness i Krogstadh socken. dat. annunciationis Mariæ 1580. Jakob Torstensons och dess söners Anders och Tonhild Jacobssons pantebref uppå halfva Alsnäs till Peder Bagge på Holma gård, dat. d. 7 Novemb. 1581. Bemälte Jacob Torstenssons och hans söners skötebref till Peder Bagge på samma halfva part i Alsnäs, dat. d. 8 Martij 1582. Fyra lagrätts mäns attest uppå den anpart, som Hans Andersson hade på sin hustrus Toras Olofsdotters vägnar i Alsnäs. dat. Bothilds dag 1583. Lars Kåresson i Prestegården och Hans i Dunde köpebref, med deras medarvingars samtycke gifvit Beretta Olsdotter i Alsnäs uppå den anpart, de i bemälte Alsnäs med deras hustrur bekommit, dat. d. 12 Febr. 1584. Birgitta Olofsdotters i Alsnäs pantebref på halfva gården ibidem, gifvit Peder Bagge på Holma, med sina söners, Jon och Olof Eriks söners, samtycke. dat. d. 12 Apr. 1582. Skötebref af henne gifvit Baggen derpå d. 21 Jan. 1585. Joen och Olof Eriks söners

contract om besittningen af halfva Alsnäs, dat. Kyndelsmessodag A.o 1584. Anders Jacobssons tillstånd på det köp, som hans fader och broder gjort på halfva Alsnäs med Peder Bagge, dat. d. 10 Martii A.o 1599. Hee (Hede) socken N:o 5 Vattnerödh; Hemtings-vittnen, huru detta Vattneröd varit Engelbrecht Friises rätta och sanna odal, hvilken ock har följt honom, så länge man har kunnat minnas, och Peder Bagge den tillkänd på sin faders vägnar frälseligen att njuta, dat. d. 26 Marti 1576. Samma attest dat. d. 15 Apr. 1583. Lagmansdom på denna Vattneröd gård, hvilken Baggen på sin förriga hustrus barn tilldömd är, dat. d. 1605. Tunge härad och Foss socken N:o 6) Skulevik. Halfvard Björnssons i Torebo Skjötebref till Håkan Guldbrandsson på jord i Skulevik, hvilken del han med sin hustru till hemgift bekommit. dat. d. 3 Maj 1572. Guldbrand Torkelssons i Backa sköte, gifvit Håkan Guldbrandsson på sin arfvedel i samma gård; dat. in Sept. 1577. Lagmansdelning emellan Håkan, dess hustrus styfmoder och hennes syster, som Olof Eriksson ägde, om Skulevik dat. d. 26 Juni 1578. Lagmansdom, äfvenväl öfver bemälte Skulevik, emellan Håkans enka och hennes medarfvingar, dat. d. 6 Okt. 1600. Nils Stenarssons sköte på 1/2 öresbol jord i Skulevik, gifvit Guldbrand Håkansson som en rätt odal, dat. d. 25 November 1613. Lagmans dom på halfva Skuleviks besittning, hvilken utvisar samma hemmans beskaffenhet; dat. d. 3 Okt. 1620. Härads- och lagmansdomar uppå denna gårds rättigheter, dat. d. 6 Dec. och 26 Jan. 1632. Erik Rasmussons och Guldbrand Håkanssons i Skulevik mageskifte med Mats Bagge till Holmegård på förbemälte Skulevik; dat. d. 12 Dec. 1633. Peder Bagges pantförskrifning, gifven fru Margaretha Hvitfeld för 200 Rd in specie, Heen i Brosetter (Brastads) socken och Skulevik i Foss socken. Dessa hemman voro honom tillfallne på skifte

efter dess fader Mats Bagge; dat. d. 15 Sept. 1660. Dito socken. N:o 7. Brevik I. Johan Anderssons till Stohla pantebref, gifvit Peder Bagge på trenne sina frälsehemman, hvilka honom till en del äro arfveligen tillfallne och eljest af medarfvingar inlösta, hvaribland Brevik finnes; dat. d. 28 Aug. 1579. Fru Anna, Johan Anderssons till Stohla hemtings protest på Brevik, dat. d. 13 Oct. 1621. Knut Nilsson Bagges pantebref, gifvit öfversten hr Johan Fritz (Firchs) för 900 R in Specie på åtskilliga hemman, och är Brevik som ett arfveligt dem tillfallit odels gods deruti specificieradt; dat. d. 12 Juli 1653. Lane härad och Skredsviks socken, Anneröd, frälsehemman I. Olof Pehrsons i Anröd köpebref, gifvit Peder Bagge på sin odelsanpart i denna gård; dat. d. 20 Aug. 1570. Olof Torkelssons sköte till Peder Bagge på halfva Anröd gård, dat. d. 24 Aug. 1570. Olof i Mefverödt (Maröd), Rasmus Olsson i Solberg och Nils Olsson i Rafneberg stadfästelsebref på det köp, som deras sal. fader Olof Persson och brodern Anders i Kaltzås gjort med Peder Bagge uppå deras anpart i Anröd. dat. d. 13 Maj Anno 1594. Lagmans-dom, som remonstrerar uttryckeligen detta hemmans beskaffenhet. dat. d. 27 Jan. 1614. Hemtings dom emellan Anders i Fulletunga, Erik och Peder i Kaltsås samt Peder Bagge, klandrandes de den odelsrätt han "longsommelig tid" under kjøpt köp i Anröd gård possederat, och honom som en rolig häfd till känd ograverad. dat. d. 22 Martij 1652. Pehr Bagges pantebref, gifvit Fru Margareta Hvitfeld sal. Thomas Dyris på denna gård, dat. d. 15 Sept. 1660. Stangenäs härad och Brastad socken. N:o 9 Groröd har Peder Bagge sin syster Karen Bagge för 120 RD in Specie satt i pant. dat. d. 10 Maj 1650. Peder Måneskölds till Wessgårdh (Vese) pantebref till hans sal. höggrefl. Excell. ce Ascheberg, hvarutinman han gifver Groröd i pant för 120 RD in Specie. dat. 2 Jan. 1665. N:o 10 Rörvaldt. Olof Simonsson i Rörvald åtkomst på halfva Nordre Rörvald, gifvit Peder Bagge d. 17 Juni 1571. Anders Hanssons i Rörvaldt pantebref, gifvit Anders Bödker

i Åkerbräcka på sin besittande gård Rörvaldt. dat. 12 Martii 1588. Bemälte Anders Hanssons Pantebref på halfva Rörvaldt, gifvit Peder Bagge. dat. 6 May 1590. Mageskifte emellan Anders Hansson i Rörvaldt och Stenar Hansson i Ingerödh, i det denne tredje parten i Sönder Rörvaldt, undantagande I öresboljörd, som systerbarnen tillkomma, hafva skulle, och den förrige den senares anpart i Rödh hafva skulle; dat. 18 Oct. 1591. Simon Olofssons i Lilla Ryr sköte, gifvit Peder Bagge på Nordre stugan i Rörvald. dat. 13 Martij 1593. Stenar Hanssons i Ingeröd mageskifte med Peder Bagge; cederandes, mot vederlag på bonde parten i Ingeröd, sin anpart i Sönder Rörvald 2 tr. Landskyld, dat. 20 Aug. 1604. Lagmans-dom om denna gården Rörvald, hvilken tillerkänner Mats Bagge byxel-rätten till bemälte gård på sitt adeliga ständs vägnar, dat. 26 Jan. 1611. Lagmans remonstration om samma hemmans vilkor, dat. 5 Febr. 1615. Peder Bagges pantebref till Thomas Dyre på ofvannände hemman, dat. d. 9 Juli 1650. N:o 11 Dito-socken Angård I Sven-Eskilssons fästebref gifvit Peder Bagge på sin anpart, som dess hustru Warborg (är?) ärftlig i Angård i Brastad socken. Item Rasmus Hansson i Bodunga och Mats Björnsson i Rörvald på halfva gården Angård med mera, dat. 24 Juli 1575. Eriks och Hans Olofs söners samt deras sösters Oluf Olufsdotters sköte, gifvit Peder Bagge på deras anpart i Angård, dat. 27 May 1589. N:o 12 Dito sockn Hee (Hede) frälsehemman I. Simon i Torp och Olof samt Mats, med söner, i Heed sköte på Hee i Brastad socken, gifvit Peder Bagge på samma gård, dat. 12 Mars 1574. Peder Bagges pantebref till sal. Thomas Dyres enkefru Margareta Hvitfeld på Hede och Skulevik; dat. 15 Sept. 1660. Item finnes här huru Nils Simonsson pantsatt till gamle Peder Bagge på Hee, dat. 3 April 1566. N:o 13 dito socken Tonumb I. Konungs Fredriks confirmation på det mageskifte

med Peder Bagge, som befallningsmannen på Bohus slott Ifver Krabbe på Cronans vägnar förrättat, och emot vederlag bekommit denna gård; dat. 22 Juli 1648. Peder Bagges pantebref på denna gård gifvit Thomas Dyre, dat. 31 Juli 1650. N:o 14, dito socken, Rödh. Lagrättsmäns attest, huru Björn "Seguissou" afhendat till Engelbrecht Friis på halfva gården? Rödh; dat. onsdagen näst efter vinternat-
 jorden ten 1528. Item Gunnar Torkelssons köpe och fastebref till Engelbrecht Friis på halfva gården Röd; dat. tisdag näst efter hel. tre konungars dag 1531. Sköte på 2 öresbol jord i Rödh; dat. lögerdagen näst efter kyndelsmessodag 1545. Anders Hansson i Rörvald pantförskrifning på sin anpart i Rödh, gifven Peder Bagge; dat. 20 Oktober 1589. Peder Bagges pantebref till Daniel Bildt på detta hemman. dat. 1 Sept. 1646. Här hos är fogad en attest om Åby och Rödh i Vesterland socken, hvilken utvisar att ingen contributions skatt af bemälte gårdar till Cronan gått; dat. 15 juni 1655. N:o 15) ^{Imme-(?)} Funnestad gårdar. 2. (meningen obegriplig) "utvisar huru först Bereta Knutsdotter och Peder Bagge pantsatt till Daniel Bildt en mt. som den ena dem på skiftat utlagde Funnestad gård"; dat. 15 Aug. 1639. Peter Bagges pantebref gifvit Daniel Bildt på Funnestad, som Sören och Mats på bodde, dat. d. 16 April Anno 1642. Commissarien Knut Scheinhells missiv till sal. fru grefvinnan om Funnestad gården, dat. d. 16 Dec. 1665. N:o 16) Lyse socken, Högen. I. Tings-attest om Högen, som synes vara det observerade hemman Högen i Lyse socken, hvilket, med vederbörlig respect, insinueras till ytterligare ratification och förbehåld. dat. 19 Maj 1571; och finnas många flera verificationer. Kyla (Kila) ibidem. I. Tio bref, som alla angå Kila i Lyse socken, huru det varit för odelshemman man efter man brukat. dat. 20 Mars 1593, 30 Juny 1651, 9 Okt. 1627, 25 Juni 1628, 5 Jan. 1648, 2 Aug. 1679, 28 Dec. 1650 och 26 Juli 1651. Norrvikens fögderi, Quille härad och socken N:o 18) Fru Idle Lunges skjöte gifvit herr öfverste Firchs på en hel hop gods, hvar ibland finnes Torsby i Quille socken, som lär vara Torsbo i observationen."etc. etc.

N:o 291.

d. 19 Maj 1694.

Concept till en skrifvelse, hvilket förmodl. varit ämnadt att underskrifvas af generallöjtnanten gr. Chr. Ludv. v. Ascheberg, är ställdt till svågern landshöfd. frih. David Macklier och rörar några hästar, den Ascheberg ville köpa. Derå finnes - synbarligen i hast - tecknade några annotationer med gr. Aschebergs handstyl, rörande åtkomsten af någre hemman, belägne i Holta, Ödsmåls och Vesterland socknar af Bohuslän. Brevvet är dateradt Stockholm d. 19 Maj 1694. Anteckningarne deremot måste vara yngre, emedan årtalet 1697 uti dem omnämnes. Anteckningarne om hemmanen lyda:

"Hvad desse efterskrefna hemman angå, som visas och finnas uti den observation uppförde, som till . . . ankommen är, så göres öfver desamma sådan förklaring som följer: Bohus Län, Nordre härad, Holta socken. Granneby, frälse I. Detta hemman har min sal. herr fader tillbytt sig af commissarien Daniel Hartvig, och sedan A.o 1674 d. 6 Sept. afstått till cronan emot annat vederlag, neml. 1/4 crono Lassehammar och 1/2 Gröderöd benämnda, i Ödsmål socken. Torpe härad, Vesterland socken. Rödh Niels, frälse hemman I. Utaf befallningsmannen Petter Hall i Bohus län har min sal. hr fader sig detta hemman tillbytt. Bäck I uti detta hemman har min sal. hr fader allenast egt 1/8, som A.o 1697 blef uppdragen Kgl. Maj.t och Cronan till ersättning för den differens av Ströms gods och 1685 års byte för den extraordinarie räntan. De öfrige 7/8 har varit gammalt svenskt gods och tillkommit de Lejonhufvuder. Rödh 1/2 har i fordna tider varit skatte och köpt under adeln; samt efter privilegierne för insockne förklaradt, hvilket hemman finnes uti arfskifte-brevvet efter sal. Hr Jon Pedersen till Ström dat. d, 18 Febr. 1648.

N:o 292.

d. 20 Juli 1694.

Afskrift af en liquidations-räkning "öfver det, som reste-
rade på de år 1691 betingade monderingar af hans höggrefl.
Excell. ce Kongl. Rådet, sal. hr fältmarsk. och general-
gouverneuren högvälborne herr grefve Rutger v. Ascheberg,
som på liquidationen d. 7 Mars 1692 blefvo balancerade.
Undertecknad af G. Soop, A. P. Rundbom och S. Alsing.
Daterad Liquidations-mötet uti Ödsmål d. 20 Juli 1694. På
baksidan afskrifter af 3. ne David Amyas quittenser af d.
1 Febr. 1692, d. 10 Mars 1693 och d. 14 Mars 1694. (Jemf.
N:o 217, 218, 219, 130 och 1071).

N:o 293.

d. 21 Juli 1694.

Mårten Christenssons skrifvelse till Gen. löjtn. och öf-
versten grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, då i Stock-
holm vistande. Angående tillredelserna för framl. Kongl.
Rådet och fältmarsk. gr. Rutg. v. Aschebergs begrafning,
att han, Christensson derom rådgjört med fru generalinnan
(Schönleben?), och att han har redo allt hvad till be-
grafningen tarfvas, utom konfekt, öl och vin. Det är nem-
ligen till märkandes att begrafningen efter Exc. grefve
Rutg. v. Ascheberg uppsköts till öfver ett år efter dennes
frånfälle. Brevet är dateradt Castelle-ladugård d. 21
Juli 1694.

N:o 294 och 295.

d. 1 Sept. 1694.

Landshöfdingen frih. Joh. Ben. v. Schönlebens skrifvelse
till Öfversten m. m. Grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i
Göteborg, underrättande denne, att konungen, under sitt
besök i Kongelf några dagar förut, upphäft alla framl.
Kongl. Rådets och Fältmarskalken m. m. gr. Rutger v. Asche-
bergs med Kongl. Majt. och Kronan ingångna byten af gods i
Bohuslän. Bifogande afskrift af Konungens skrifvelse i
ämnet, dat. Kongelf d. 29 Aug. 1694, uti hvilket säges, att
Konungen funnit nödigt upphäfva de byten han med Kongl.
rådet m. m. Ascheberg ingått i Bohuslän; "emedan Wi finna

oss derigenom allt för mycket förfördelade, och bemälte lägenheter från Indelningsverket äro omistandes, för den knappa tillgång som finnes på hemmansränder till des förnödenhet. Alltså är härigenom till eder Vår nådiga befallning, att i bemälte utbytte lägenheter anslån till Indelningsverkets styrkio, insändandes med det forderligaste ett project till den förändring, som derigenom blifver uti detta för detta afslutne Indelningsverket, så för grefve Aschebergs anförtrodde Cavalleri regemente, som Öfverste Weinholtz dragoner, på de sådant må kunna observeras och i akt tagas vid bemälte verks renskrifvande uppe i Stockholm etc. etc." Schönlebens bref är dat. Bohus d. 1 Sept. 1694.

N:o 296.

d. 2 Sept. 1694.

Landshöfd. frih. Joh. Ben. von Schönlebens bref till högvölb. herr grefven och öfversten, sin högtärade k. svåger Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg. Innehållande en begäran, att "alldenstund hr grefven, tillika med samt. resp. dess salige herr faders sterbhusdelegare, nu förmodl. hafva öppnat testamentet, så att hvar och en fått veta sin andel af godsen och quarlåtenskapen etc etc, herr grefven täcktes påminna om de vid Göteborgs (Elfsborgs) ladugård och Tjurholmen hållne husesyner (se N:o 260) genom hvilka det grefl. Aschebergska sterbhuset kommit att häfta i skuld. för nybyggnader och reparationer, uppgående endast på förra stället till öfver 550 D s. m. Dat. Bohus d. 2 Sept. 1694.

N:o 297, 298 och 299.

d. 3 Okt. 1694.

Ansökan, ställd till Öfv. gr. Christ. Ludv. v. Ascheberg af kyrkoherden i Karreby Severin Pedersson Ström, å egna och svågern herr Claus Nilssons, pastoris i Foss, vägnar, äfvensom af pastorn i Spekeröd Gabriel Bentzonius, å egna och pastor Nils Ströms i Tossene vägnar; jemväl af en annan svåger Borg (befallnings-

mannen på Bohus; samma person som skrifvit N:o 226) hvilka begära betalning för tvenne af framl. fru Dorothea Bjelke till deras fader och svärfader, kyrkoherden i Kongelf Peder Söffrenson Ström utgifna reverser, hvilka Kongl. Rådet och fältmarsk. m. m. gr. Rutger v. Ascheberg, när han efter fru Dorotheas död inköpte Vedens gods, Ström, Apelgård med fl. hennes egendomar, åtagit sig att betala, hvilket löfte dock icke uppfylldes. Ansökan, dat. Karreby prestgård d. 3 Okt. 1694, åtföljes af följande bilagor

298) Räkning å förenämnde fordran, uträknad i daler s. m. med räntor visande en slutsumma af 2300 D/^{kapital} och 1853 D 16 öre s. m. intresse. Dat. Karreby prestgård d. 3 Okt. 1694.

299) Afskrift af: a) fru Dorothea Bjelkes skuldsedel till Peder Söffrensson Ström, daterad Kongelf d. 1 Maj A.o 1654, lydande å 500 Rd Sp. "som hand mig udi gode rede Rigsdahler til det Werjemaals afleggelse hoes welb.ne Jongfru Kjerstin Bildt ländt och med försträckt hafver. Och skall jegh aarligen giffve hannem deraf en billigh Rente, nembl. sex RD för hvar hundrede etc. etc. b) En aman hennes skuldsedel, dat. Ström d. 30 Maj 1662, lydande å 700 Rd Sp. "hvilke 700 Rd udi een samlet sum hand mig efter min flitigh begieringh till Udleg för den gaard Wedengsard wid Swinsundt lant och med förstreckt hafver. Och skal jeg aarligen gifve hannem der af een billigh Rente, nembl. sex för hvar hundrede etc. Och til Underpant setter jeg hannem af Ströms gods Pottebacken, Baggehøj, Rämna och Langegjerde med all tilliggende Skatt och Herlighed," etc. c) Fru Dorotheas pantebref, genom hvilket hon för den förstnämnda af dessa skulder till Ped. Ström pantsätter Daffinsröd, Hammar, Kortved och Fosstorp, med all Ränta, Inkomst och Herlighet. dat. Ström d. 18 Jan. 1663. Hvar emot Peder Ström under samma dato lemnar sex års prolongation på lånet. d) Generallöjtn. frih. Rutg. v. Aschebergs skrifvelse till herr Peder Söffrensson Ström, Dat. Ström d. 23 Nov. 1675. "Hvad I uti eder skrifvelse af d. 19 hujus på Hospitalets, Skolans och edra egna vägnar om den

gäld, som jag efter sal. wälb. fru Dorothea Bjelke mig påtagit att clarera, mände påminna, hafver jag väl förstått, önskandes jag nu, att jag dessa nu sväfvande, orolige och besvärlige tider, den tid som jag det antog hade tänkt skolat påkomma, hade jag mig väl annars betänkt; men efter som jag mig till det samma resolverat hafver, vill jag icke heller min resolution förändra, utan der vid förblifva skall. Hafvande fördenskull jag ordre till min fogde Reenholt Pettersen gifvit, att han hvad hospitalet och skolan angår, det intresse med första clarera skall. Och såsom capitalet till deras underhåld utestå måste, vore jag väl tillfreds att det hos mig än en tid förblefve, skulle det väl vara så säkert att tillgå, som hos någon aman. Hvad nu eder egen fordran anbelangar, så förmodar jag, att I den uti sådan consideration tagen, förmedelst desse besvärlige tider, så att hvad intresset angående är, efter senaste aftal, till ett lideligt quantum modererat blifver, att jag också utan skada blifva kan; viljandes jag mig göra betänkt, huru och på hvad sätt jag eder capitalet med snaraste och efter handen förnöja kan. etc etc! e) Copia af sal. hr Pehr Söffrenssons egenh: annotation uppå den ena obligationen och pantebrevet dat. Kongelf d. 1 Maj 1654. Anteckningen visar räntans ordentliga inbetalning hvarje år från 1655 till och med 1672.

N:o 300.

d. 9 Nov. 1694.

Bref från öfversten Gust. Macklier till öfv. gr. Christ. Ludv. v. Ascheberg, som då vistades i Malmö. Angår af gr. Ascheberg begärd caution, för att få den på Aschebergska sterbhusets egendom lagda quarstad upphäfven. Macklier tillstyrker i stället, att för förhanden varande penningebehof söka lån i banken, erbjudande i det fallet sin borgen jemte någon annan väns. En apostill till brevet lyder: "P. S. Eljest passerar intet synnerliget

föränderligt. Uthan allena at fru Generalinnan Schönleben i förleden emellan Tijsdag och Onsdags Natt är i Herranom afsomnad. Gud fröyde Sjählen och tröste dhem som detta dödsfallet sig högst åtager. Dhe främmande skjeppen ligga ännu quar och förvänte dagl. flere." Skrifvelsen dat. Göteborg d. 9 Nov. 1694.

N:o 301.

d. 3 Dec. 1694.

Skrifvelse från Mårten Christensson till Öfv. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg, med anhållan att grefven ej skulle taga illa upp, att han, Christensson, dröjde att infinna sig, emedan han just då höll på att göra bröllop åt sin systerdotter. Dat. Anfasteröd d. 3 Dec. 1694.

N:o 302.

d. 7 Jan. 1695.

"Specification uppå Kongl. Rådets, Fältmarskalkens och Generalgouverneurens, salig hos Gud, Grefve Rutger von Aschebergs allodial-frälse-gods till Kongl. Maj:t och Cronan förbytt" d. 12 Jan. 1674 (emot Gullmarsberg) d. 6 Septemb. samma år (mot gods under Ström) d. 22 Mars 1681 [för ordinarie räntan under Ström) och 1685 för insockne rättigheten under Ström, allt i Bohuslän. Upp-satt af Mårten Christensson. Dat. Anfasteröd d. 7 Jan. 1695.

N:o 303.

d. 6 Febr. 1695.

Huru det förhöll sig med de s. k. "pantegodsen" under Morlanda, är redan i N:o 263 omnämndt, hvadan det ej här upprepas. Det vill af nu ifrågavarande handlingar synas, att Daniel Bildt Knutsson, då han ej fann sina "prentioner" hos Aschebergiska sterbhuset med tillbörligt afseende bemötte, gjort saken anhängig i hofrätt, eller åtminstone ämnat göra detta. De här uti ett gemensamt häfte af 44 sidor copierade handlingar äro nemligen följande:

a) Daniel Bildts ansökan hos hofrätten, att de för 1000 R. cour. pantsatte utsockne-frälsehemmanen under Morlanda, såsom varande allenast hypothek för nyssnämnde summa, måtte mot afdrag af motsvarande belopp från Daniel Bildts och hans medarfvingsars totalfordran i Aschebergiska sterbhuset, utgörande 2460 R. 2 öre cour: capital och 1523 R. 47 1/12 öre intresse, återställas, och imman detta skett intet arfskifte de Aschebergiska arfvingarne emellan, särdeles hvad Ström beträffar, tillåtas. Dat. Morlanda d. 6 Febr. 1695.

b) Fru Dorothea Bjelkes till Ström skuldebref å 50 R. Sp. till Thomas Olofsson, borgare och "förmäm handelsmand" uti Fredrikstad. Å hvilket lån denne, i stället för intresse, skulle få åtnjuta tre års bebrukningsrätt af de Öar uti Idefjorden, hvilka sal. borgmästaren Anders Olofsson i lifstiden af fru Dorotheas fader, sal. Jens Bjelke, förunnade voro. Dock, som fru Dorothea vid tillfället icke hade sig bekant, om kontraktet mellan hennes framl. fader och borgm. Anders Olofsson lydde på att äfven dennes husfru Bertha Rasmusdotter skulle för sin lifstid vara i åtnjutande af ifrågav. bebrukningsrätt, öfverenskoms, att i fall detta senare vore verkliga förhållandet, skulle öfverlåtelsen av öarna vara ogiltig, och fru Dorothea i stället med penningar betala räntan. Dat. Halden d. 29 Sept. 1663.

c) Anders Thommeson Blix's (son till ofvannämnde Thomas Olofsson) quittens, genom hvilken han erkänner, att ädel och välb. Knut Bildt till Morlanda inlöst förenämnda öar uti Idefjorden, på så sätt, att han betalat hela capitalet, samt ränta derå till sal. mormors Bertha Rasmusdotters död, som föreskrefna öar till hennes död 1677 varit tillförsäkrade. Dat. Fredrikshall d. 29 April 1684.

- d) Gabriel Rosenschölds, fru Dorothea Bjelkes senare mans skuldebref på 300 Rd till Mons.r Niclas Stüb. Hvilka penningar Rosenschöld dels blifvit skyldig såsom lön åt Mons.r Stüb för det denne varit styfsonen Christ. Bildt följaktig på en utrikesresa och derunder gjort utlägg och dels å fru Dorothea Bjelkes vägnar. Dat. Wrem d. 9 April 1666.
- e) Niclas Stübs erkännande, att å förenämnde fordran varit afbetaldt 200 RD, samt att de återstående 100 blifvit honom godtgjorde af välb. Knut Bildt. Dat. Fredrikshall d 30 Sept. 1687.
- f) Gabr. Rosenschölds och Dorothea Bjelkes skuldebref å 400 R. till majoren Peder Olofsson Normand i Fredrikshald och dennes husfru Mette Nielsdotter Meng. Hvaruti stadgas, att i händelse denna summa ej till d. 1 Nov. 1670 skulle vara återbetald, fordringsegaren skulle hafva att uppbära intraderna af allt Wedens gods, intill dess de deraf blifvit godtgjorde så för hufvudstol som ränta. "Och för hand hafver gjort oss denne Forstreckning och anden Willighed, er hamem förundt dhen Platz Torgier Asgrimsson och Niels vid Bommen frij, med Rättigheed och Arbeid, så länge till fornemnde penge betaldh blifver." Actum Fredrichshall d. 21 Okt. A.o 1669.
- g) Erkännande af Niclas Stüb, att år 1687 d. 30 Sept. är ofvanstående summe af välb. Knut Bildt till honom betald.
- h) Gabriel Rosenschjöld's till Ström, Gråsholt och Wedensgård, Kongl. Maj.ts till Sverige välbestälde capitain öfver ett kompani dragoner i Bohuslän, med sin husfrus Dorothea Bjelkes och svågerns generallöjtnant Jörgen Bjelkes samtycke utgifna pantebref till ädel och manhaftig major Peder Olofsson Nordman och dennes husfru Mette Nielsdotter Meng. Genom hvilket till dessa sistnämnda öfverlämnas åtskilliga sågverk m. fl. lägenheter på fyra års tid emot en försträckning af 1700 R. Sp. Dat. Fredrikshall d. 12 Dec. 1666.
- i) N. Stübs qvittens, att år 1687, d. 30 Sept. är honom ofvanstående summa riktigt contenterad. Actum Fredrikshall ut supra.

k) Dorothea Bjelkes arfvingars salubref på Ström, Weden, Apelgård m. m. till Exc. d: v: frih. R. v. Ascheberg; så lydande: "Jag Knut Bildt till Morlanda och Brunstrup, så väl för mig, som för min sal. broder Christian Bildts barns förmyndare, jag Anna Elisabeth von Ascheberg till Kåröd, jag Margareta Sabina von Ascheberg, baronessa till Castellegård och fru till Wrem, för mig och mine barn sal. wälb: fru Dorothea Bjelkes rätta arvingar, härmed veterligt göre för alla, som detta vidkommer. Eftersom vi vid denna vår sammanvarelse uti Uddevalla hafva oss angeläget vara låt it, med välborne hr Capitain Gabriel Rosenschöld, om den arfvedel, som oss efter vår sal. . . fru moder tillfallen eller här efter tillfalla kunde, i Bohus län, Norge eller Jutland, på hvad ort det beläget är, vänligen att förlika, och der bredevid, utan vår förmodan, varse blifvit huru såsom de godsens Ström, Weden, Apelgård och Bergenhuuske gods och annat, allt för högt med gäld och interesse graveradt, så att vi inga medel utse kunnat, bemälte gods och lägenheter att inlösa och att infria, utan enkammerligen förnimma samma arfveskap, förutan vidlöftig process, bekostningar och molest till någon riktighet icke att kunna utföra, oss icke bastante befinna, och billig omsorg draga (försyn hafva) oss med pupilleral (?), och våra barn med sådana vidlöftigheter att inveckla, hvilkas ändskap vi icke förese kunna; alltså hafva vi ofvanbemälte arfvingar för rådligt befunnit, vår hela arfveliga pretention för en viss summa penningar att afstå, och fördenskull högvälborne h.r Rutger von Ascheberg, general af cavalleriet och baron till Castellegård, herre till Gullmarsberg, Holma, Torreby och Stenungsö, vänligen offererat bemälte våre arfveskap att inlösa och annamma, såsom här nedan förmäldt blifver. Nemligen att välbemälte hr General Ascheberg

till våra samt. arfvingar i afträde betala vill och skall Tretusende daler silfvermynt, så att hvarje lott 1000 D s.mt belöper. Så ock välb. hr capitain Rosenschjöld, efter egen förnöjan, Två tusende RD till hans contentement betala skall. Så ock godsen sedan att inlösa fullkomligt tillstånd efterlåta, och i kraft af denna arfveliga cession öfverdraga och alldeles afhända från oss och våra arfvingar all den arfsrätt, som (oss) efter vår sal. fru moder välb.na fru Dorothea Bjelkes död tillfallen är, eller i någon måtto tillfalla kunde, nemligen Ströms gods i Hjertums socken, med alla dess tilliggelser och pertinentier och hvad dertill vunnit eller här efter vinnas kan, item Wedens gård i Aggershuus län, med dess tilliggelser, sågar och herrligheter, item Apelgård i Jutland, så och allt underliggande gods, rätt och rättigheter, räntor och inkomster i torrt och vått, ehvad namn de hafva kunde, utan någon Exception, hvad nu dertill ligger eller här efter tilligga bör och dertill vunnit eller vinnas kan, och i särdeleshet hvad på det Bergerhuuseska gods och på Bohus vederlag resterar. Sådant allt hafva ofvanbemälte utaf välbetänkt mod här med samtyckt, som det in optima forma juris ske bör och skall och särdeles hafva vi enkor på Kåröd och Wrem oss allas varas beneficiar, som oss någonsin till hjälp komma kunnat, expresse härmed renunciërat, och nogsamt derom certionerat vorden, utan fullkomligen till en everdelig egendom här med cedere och öfverdrage vår arfvedel, som förbemält är, efter eget bästa samma godsen att behålla och bruka obehindradt i alla måtto. Och vilja vi denna arfveliga cession nu eller här efter utan klander oryggeligen hålla och ingen lott eller del yttermera der uti att hafva, utan allt hvad i denna transaction expresse bemäldt, nemligen att hvar arfvinge tusende D S mt. contante penningar och lösören på Ström, Lilla Wrem, Weden eller på hvad ställe det sig finna kunde. Såsom ock sal. Jöns och Christian Bildts barn, ännu omyndige, skall denna transact

deras arfveliga contingent icke præjudicera. Såsom och åtskillige vidlöftigheter och anfordran i Norge, Jutland eller Bohuus finnas kunde, alltså obliigera vi oss arfvingar, dertill fullkomlig fullmakt under våra händers namn, hvar det nödvändigt finnes att utgifva och sådant utsöka; och såsom högbemälte hr General och hans arfvingar proper gods och gäld att för den tillstånd hafva, skall allt förutan list och fara*). Till yttermera (visso?) hafva vi detta med en fri vilja transigerat och med våra händer och adeliga sigiller bekräftat, utan (så?) ock med oss sådant att underteckna ombedit kyrkocommissarien Daniel Hardewyk, såsom fullmäktig på arfvingarnes vägnar, så ock till detta möte deputerade commissarier, häradshöfdingen Gustaf Fahrter**), häradsdomaren Rasmus Henriksson; så och med Uddevalla stads insegel undertrycka och underskrifva låtit, som skedde i Uddevalla den 12 Juni A.o 1675.

1) Skrifvelse från frih. R. v. Ascheberg till sin "hochedelgeborner, sonders vielgeehrter Freundt hr Bruder und nachbarlicher sehr werter Freund" Knut Bildt i anledning af vissa skrupler denne senare fått rörande nyss anförda köpekontrakt. Slutet deraf lyder: "und versichere meinen vielgeehrten Herrn Bruder hiemit, dass das jenige, was in bemelten

---

*) Den enda olikheten mellan den ofvanstående afskriften af brevet och den som för denna legal till grund består deruti, att orden uti denna förstnämnda stafvats enligt det nu brukliga sättet, fast förebilden är skrifven på ett slags norsk svenska. Man kan dock icke undgå att finna att äfven nämnde förebild måtte vara i hög grad vårdslöst afskrifven, eller och har själva originalet varit sådant. Ty på åtskilliga ställen, t. ext det ofvanstående är rakt omöjligt, att ur orden framleta någon mening. **) Foster.

Contract berührt, nicht weiter zu verstehen ist, als was das Gut Ström, Weden, und das Gutchen in Jutland, und die Schulden so auf den Gütern häfften gemeint ist. Und habe ich wahrlich, bey diesen beschwerlichen und gefährlichen Zeiten eine grosse Last auf mich geladen so viel Schulden abzutragen, dass in Fall es noch nicht geschehen wäre, ich mich sehr bedenken würde, es einzugehen, weil ich mich aber dazu verbunden, so verhoffe Gott werde mir die Mittel beschehen, dass ich den sämtlichen Interessenten und Creditoren vernügliche Satisfaction geben könne, und des herrn Brudern sahl. Herrn Vater und Frau Mutter Reputation und gutes Namen conserviret werde." Dat. Saltkällan d. 14 Juli A.o 1675.

m) Köpebref utgifvet af fältmarsk. m. m. frih. Rutg. v. Ascheberg till välb. Knut Bildt till Morlanda gård och Brandstrup, lydande på Wedens gods i Norge, Aggershus län, Ide och Markers fögderi samt Bergs socken. Köpesummans belopp icke angifvit. Dat. Malmö d. 12 Oktober 1681.

n) Bref från Exc. m. m. frih. R. v. Ascheberg till välb. Knut Bildt. Af brevets innehåll finner man att köpesumman för Wedens gods var 3000 RD, af hvilken Knut Bildt erbjudit sig att betala 2000 genast, behållande de öfrige 1000 hos sig innestående, förebarande som skäl, att den intecknade gälden först måste betalas, eljest kunde creditorerne taga ifrån honom godset. Detta förslag vann dock ej Exc. Aschebergs samtycke, utan han fordrade hela köpesumman genast. Slutet af brevet lyder: "Men såframt min högtärade. hr svåger*) tycker, att han icke vill godset

---

*) Aschebergs syster Anna Elisabeth var först gift med Knut Bildt till Käröd. efter dennes död med Schönleben. Framställningen af hela denna tvistefråga är helt och hållet sådan den kunnat uppfattats från den Bildtska sidan. Man kan dock ej undgå att anmärka, att då det stod i Knut Bildts fria val att öfvertaga Wedens gods på de af Exc. Ascheberg fordrade vilkor, eller ock afstå det, så hade hans arfvingar egentligen ingenting att skylla Exc. Ascheberg för. Man läse äfven längre fram öfversten gr. Chr. Ludv. v. Aschebergs bref till Daniel Bildt, litt.

behålla, emedan han gör så många invänningar, så torde finna sig andra, som har låtit sig förmärka, att vilja det behålla, och måske gifva mera. Men allt hvad jag har till gjort, det är skedt att jag vill göra min högtärade hr svåger till vilje och vänskap dermed. Måske jag blir ock sinnad, så framt att min hr svåger icke har något allvar med köpet, att behålla godset sjelf och sätta en fogde dit, ej tviflandes att jag ju skall få min ränta deraf. Dat. Malmö d. 22 Dec. 1681.

o) Transsumt af ett Exc. frih. R. v. Aschebergs bref till sin bokhållare Jens Håhl. . . "och beder att I nu ändteligen gör eder högsta flit, att komma med köpet till slut och ändskap, försäkrande hvar och en, som kan hafva någon riktig præntion, att jag på cavaliers parol skall dem riktigt förnöja, så snart jag får med dem der om liquiderat. Datum Malmö d. 9 Januari A.o 1682.

p) Intyg om riktigheten af ofvanstående, afgifvit af Sören Fredrickzon och Dankwardt Päsche dat. Fredrikshall d. 28 Jan: 1682.

q) Skrifvelse från Jens Håhl till Knut Bildt, utlofvande "på Exc. m. m. baron R. v. Aschebergs dess nådige herres gunstiga behag", att assistensrådets och assessorens uti den Kgl. Ober-hof-rätt (höjeste rets assessorn) i Norge Hr Niels Stubs hafvande fyrahundrade D S. mts præntion skall efter tre månaders förlopp frän nedanskrefne dato blifva riktigt liquiderad" etc. Datum Strömstad d. 30 Jan. 1682.

r) från Jens Håhl till Knut Bildt. Uttrycker sin fägnad deröfver att Bildt nu kommit på den tanken att clarera de återstående 1000 RD och försäkrar att så fort detta skett skulle creditorerne i Fredrikshall erhålla betalning för deras fordran. Dat. Göteborg d. 22 Juni 1683.

s) från Jens Håhl till Knut Bildt. Förmäler om ett Bildts bref af d. 20 Okt. 1683, uti hvilket Bildt för-

modl. frankommit med andra förslager. . . . "bäst vore det att välb. herrn dess utsockne-gods som allenast räntar 170 D 12 öre s. mt. i underpant följa låter; ty ringare kan omöjligen låta sig göra. Jag vill dock intet annat förmoda än ju detta långsamma väsende snart en god ända få lärer, hvilket ock längesedan skett om Välb. herrn vid föreskrifven dag dess skuld clarerat . . . vore väl om välb. herrn ville nu befalla sin tjenare Jöns Giertsson att leverera i afslag hvad som åstad bringas kan, dock tages svenskt mynt i detta mål icke annorlunda emot än 8 D s. m. svenska för 1 Rd danska, hvaröfver välb. herrn sig behagade resolvera. Dat. Göteborg den 29 Oktober A.o 1683.

t) Från Jens Hähl till Knut Bildt. "Såsom hans Exc. hr Faltmarskalken uti dess bref af d. 20 passato förmäler sig icke vilja bequäma, utan välb. herren betalar capitalet, med interessen der af ifrån den tiden det bordt erläggas, samt tvenne års uppburne Wedens gods intrader, eller gifver för en sådan summa säker underpant af Morlanda gods,*) med sådane conditioner, att inom år och dag inlösa eller godset till hans Exc. då förfalla. De Fredrikshalls borgare, som med clara obligationer något af hans Exc. att söka hafva,**)

---

*) Anrep, i "Sv: adelns ättartaflor" Del. I pag. 181, säger att Knut Bildts egendomar, för det att han vid 1675 års krig med Danmark förgat sin eds och trohets pligt mot Sverige, och öfvergick till sin fordna herre, Danmarks konung, förklarades förbrutna och Morlanda gafs åt Gen. löjtn. frih. Hans Georg Mörner, till friherreskap; men återgafs sedan åt sonen Daniel. Huru kan då Knut Bildt 1681 sjelf disponera ifrågav. gods och skrivas för herre till Morlanda. II Del. sid. 952 säger samme förf. att Mörner fick godset 1676, men kunde för böndernes motstånd ej taga det i besittning, hvarföre det snart återkom i Bildtska slägtens ego." Kon. Carl XI var eljest icke den, som lät böndernas motstånd på sina åtgärder inverka! - **) Dorothea Bjelkes creditorer.

måste sig sjelva hos högben. te hans Exc. angifva; då hans Excell.s försäkrar de sin betalning riktigt undfå skola" etc. etc. Dat. Göteborg d. 11 Febr. 1684. Skrifvelsen är, enl. attest af Hans Juel: "opläst på Fredrikshalls anordnade Rådstue udi H.rr Borgmester och Raad samt tillstedz werende Borgerskaps närwahre och pååhör, d. 26 Juni 1684.

u) Bref från Exc. frih. R. v. Ascheberg till Vål. Knut Bildt. Såsom troligen ett af de få, af Exc. Ascheberg sjelf conciperade brefven, ehuru här ty värr endast i afskrift befindtligt, införes det här helt och hållet. "Hochedle, Wohlgeborner, insonders hochgeehrter hr Schwager! Dessen geliebtes vom 23 Febr. habe ich empfangen, ersehende daraus welchergestalt der herr Schwager sich beliebt wegen unsern getroffenen Handels zu erklären, dass aber ihnen gefällt sich daneben sothanig auszulassen, als wann ihnen selbiger Kauf gereute, bin ich versichert dass solches sein rechter Ernst nicht ist, sondern schreibe es allein seinen hofflichen Schertz zu, der nur allein von dessen gewöhnlichen lustigen Gemüth aufspringet. Wie importabel selbiges Gut ist, weiss ich theils selbst, das meiste aber habe mir von andern schon nur nach unsern geschlossenen Kauf berichten lassen, also dass wann ich mich nicht wiederum neu-lich allhie um Lande an den Kauf etlicher Güther eingelassen, wollte ich recht gern dass andere (Weden!) mir wiederum wünschen. Dass ich aber bin verursacht worden extreme Mittel zu ersuchen, hoffe ich der herr Schwager wird solches günstigst wissen zu excusiren, und es sich nicht befremden lassen. Dem mit der Welt und nicht mit Geldt, pflegt man zu scherzen, sonderlich da wir um einen festen Kauf und richtige Zahlung contrahiret haben. Dieses aber verhindert dennoch nicht die Affection so von der Schwägerschaft

herfliesset. Was anbelangt die Creditores, so ihre rechtmessige Forderungen haben, habe ich nie Bezahlung gewiegert, sondern wann sich solche mit ihre documenta einfinden, will ich solche gerne contentiren. Meinen Buchhalter habe ich geschrieben, und acceptire endlich des hr.n Schwager seine letzte erbietende Conditiones, um allein sehen zu lassen, dass ich nichts als lauter Freundschaft liebe, wie ich auch, nächst göttlichen empfehls, verbleibe etc." dat. Malmö d. 10 Martij 1684. Med en likadan attest som på föregående litt: t) afgifven d. 26 Juni 1684 af Hans Juel.

w) Ansökan af välb. Daniel Bildt Knutsson, att få sina och medarfvingsars pretentioner af Aschebergska sterbhuset liquiderade och pantegodset återställdt. Ansökningen, ställd till samt. Aschebergska arfvingarne, innehåller alldeles detsamma, som redan förut nämnts. Derur anförs dock följande: "Sal. fältmarskalkens höggrefl. Excell.s (har) uti dess Transport sålt vår sal. fader godset och alla dess underliggande herrligheter alldeles fritt och opåtaladt, jemväl att skadelös hålla, (det oaktadt) har vår sal. fader intet nått någon possession af allt godset, förr än han det utestående och förpantade måtte inlösa, belöpanades således capital och interesse efter upprättad räkning till 3983 RD 47 7/12 öre danske penningar, af hvilke, när vår sal. faders resterande köpeskilling afdrages, blifver saldo 2983 RD 47 1/12 öre danske penningar, som oss, sal. Knut Bildts samt. arfvingar, rättmätigen tillkomma. Och ehuruväl vår sal. fader, uti dess pantebref uppå Morlanda utsockne gods, förskrifver sig godset innan en viss tid att inlösa eller alldeles cedera, tänkandes inom bemälte tid oundvikligen komma till behörigt slut och riktighet denna handel angående, som intet skedt, ändock obligationernas inlösande inom förelagde termin skedde, kunnandes vi, såsom den tiden och ännu största delen omyndiga barn intet vara dermed skadelösa etc. etc." . . . Dat. Göteborg d. 28 Aug. 1694.

x) Exc. gr. Hans Wachtmeisters "resolution" angående Dan. Bildts ansökan. att "supplikanten, mons.r Bildt, kan för denna gången uti dess ansökande intet blifva villfaren,

emedan vi samt. arfvingar efter vår respectiva sal. hr svärfader ej alla tillstädes äro, och dessutan i samma dess sak helt okunnige etc. etc." dat. Göteborg d. 11 Sept. 1694.

y) Bref fr. Öfv. gr. Chr. Ludv. v. Ascheberg till välb. Daniel Bildt. Efter att hela affären blifvit förut åter upprepad, heter det deruti: "Alltså följer härpå till vänligt gensvar, att jag härutinnan intet kan resolvera, förrän jag med mina medarfvingar får corresponderat och min sal. hr faders documenter igenom löpa. Det synes mig mycket sällsamt att hr Knut Bildt skulle förnöja de fordringar, som min sal. hr fader hade sig påtagit att betala och creditorerne åtnöjde med, hvarföre de icke hafva fordrat honom sjelf, han var Gud ske lof sufficient att betala, och ännu de creditorer att refundera, som på vårt skifte framkommo med riktiga documenter skäl och bevis. Emellertid tillhåller jag mig med mine medarfvingar Morlands pantegods, som en väl undfången, köpt egendom, efter de oss gifna documenter etc. etc." Dat. Backa den 14 Sept. 1693. (Hvilka dessa pantegods voro, se N:o 327.)

z) Intyg af häradsh. Erik Simmingskjöld (se N:o 104-107) af innehåll att på ord. häradstinget på Svansund, i närvaro af Cronones Befallningsman välbetrodde Johan Seth och häradets edsvurna nämnd d. 17 Okt. 1693, begärde, genom skrifvelse till rätten af d. 16de, fordom hans höggrefl. Excell. ces m. m. gr. Rutger v. Aschebergs fullmäktige Märten Christensson på sitt herrskaps vägnar, "att de utsockne frälsegårdar här på Oroust, som sal. välb. Knut Bildt förpantat och sedermera fullkoml. afstått till hans sal. höggrefl. Excell. s, måtte nu lagligen blifva uppbudne och contractet påskrifvit," hvilket och skedde. Men derhos och förekom välb. hr Daniel Bildt, och deremot på det högsta exciperade etc. etc." (samma protest, som redan i N:o 274 finnes anförd)

å) Samme häradsh. E. Simmingskölds intyg att alla an-

förde copierne äro lika lydande med sina originaler. Utan dato.

ä) Förteckning på de obligationer af sal. välb. Knut Bildt inlösta, som af sal. H.r fältm. Aschebergs arfvingar med intresse böra restitueras. Dat. Morlanda d. 6 Febr. 1695.

N:o 304.

d. 17 April 1695.

Joh. Fahlboms skrifvelse till regementsquartermästaren Peter Rundbohm, anhållande att till rättelse vid ordnande af regementets räkenskaper, erhålla noggrammare uppgifter än de, hvilka Rundbohm insändt, "Helst som högvälb. herr Öfversten [Chr. Ludv. v. Ascheberg) vid dess hemkomst från Jönköping, som sist i denna månad ske lærer, vill hafva det arbetet till fullkomligt slut, som angår sal. H.r fältmarskalkens upphandling etc. Med Rundbohms egenh. anteckning, "att brefvet ankom d. 21 med prästen, men han (Rundbohm) var då icke vid handen utan på Tånga. Dat. Göteborg d. 17 April 1695.

N:o 305.

d. 10 Maj 1695.

Bref från regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahl till öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg; då i Jönköping vistande. Rörande timmer, som var af nöden till reparationer på Castelle-ladugård. Äfven om citroner och apelsiner, hvilka Hoffdahl, enligt uppdrag, efterfrågat hos köpmännen i Göteborg; men inga kunnat bekomma, emedan de fartyg, hvilka från Spanien med dylika varor ankommit, under vintern legat infrusna hvarunder varorne blifvit skämde. Dat. Göteborg d. 10 Maj 1695.

N:o 306.

d. 14 Maj 1695.

Mårten Christenssons afskrift af tvenne framl. Kongl. Rådets och fältmarsk. grefve Rutg. v. Aschebergs egenhändig underskrifna jordeboks förteckningar, nemligen a) öfver en del rusthåll under Lifcompagniet i Inlands fögderi. Dat. Ström d. 25 Okt. 1695. och b) öfver en del rusthåll af

Major Mühls compagnie i Vikornas fögderi. Dat Göteborg d. 29 Okt. 1689. Afskriften daterad Kongelf d. 14 Maj 1695.

N:o 307. d. 9 Juni 1695.

"Special räkning öfver Öfversten grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs öfverste- och ryttmästerskaps löningar för år 1695. (Debet 1200 D 22 öre 8 pgr s. m. och Credit 1334 D 30 öre 1 1/2 pg s. mt). Bland posterne märkes: "till monsieur Aschenbergh och Petter Ljungberg, att uppköpa sig 36 alnar lärft à 8 öre till 6 st. skjortor. 9 D s. m. Dat. Rödh d. 9 Juni 1695.

N:o 308, 309, 310 och 311. d. 22 Sept. 1695.

Tvenne bref från insp. Märten Christensson till gen. löjtn. gr. Chr. L. v. Ascheberg, först och främst rörande den boskap m. m., som på Warbergs ladugård eller Lindhof quarstod sedan grefve Gust. Ad. v. Ascheberg innehade gården, och som sedermera dels öfvertagits af d. v. ryttmästaren Göran Lilljehök, som efter Ascheberg tillträdde bostället, och dels af frih. Dav. Macklier tills vidare emottagits på dess gård Alfvum. Angående grefvens på Gullmarsberg varande hästar, att de vid Michaeli tiden skulle blifva intagne och satta på stall, samt emellanåt motioneras. Om en skuta, som från Ystad afsändts med spannmål till Göteborg och af grefven troddes hafva gått förlorad i senaste stormen, hvilket dock Christensson hoppades ej vara händelsen. På grefvens förmaning, att tillhålla folket att varsamt umgås med elden, svarar Christensson, att han så skrifteligen som mundteligen derom tillhållit tjenarne på godsens. "Gud nådeligen afböje all olycka"! Angående ett i afskrift bifogadt bref från lagman Alex. Cock (N:o 309), säger

Christensson att den deruti öfverklagade bristfällighet på åbyggnaderne å Tjurholmen lät han redan 1692 på grefvens befallning med stor bekostnad iståndsätta; men sedan den tiden har Genlöjtn. Schönlebens "halfna bönder" alldeles intet reparerat eller vidmakthållit, och då kan på 3 à 4 års tid mycket förfalla. "Eders grefl. nåd täcktes tillskrifva lagm. Cock, att sterbhusets interessenter icke kan svara till någon ny husesyn och taxering etc. etc." Slutligen bedes om grefvens förord hos hans Exc. generalamiralen (Wachtmeister?) att denne täcktes utverka hans Maj. ts resolution "om vederlags-godsens relaxerande från rusthållet fri hemfalla pro Anno 1695, eller om jag må tillhålla mig bytesgodset, som tillförene, med innevarande års ränta." Dat. Gullmarsberg d. 22 Sept. 1695.

309) Afskrift af lagmannen Alex. Cocks skrifvelse till Mårten Christensson, med klagomål, att den efter husesynen, som hölls på Tjurholmen efter gr. Rutg. v. Aschebergs död (se N:o . . .) utlofvade reparationen icke blifvit verkställd, hvadan lagmannen tänker låta värdera skadan, för att på sterbhusets bekostnad låta reparationen verkställa: till hvilken värderings verkställande sammankomst blifvit beramad till d. 25 Okt. då Mårt. Christensson anmodas att som ombudet för Aschebergiska sterbhuset, försedd med laglig fullmakt sig infinna. Dat. Sundbsy, d. 18 Sept. 1695.

310) Afskrift af ett Mårten Christenssons bref till gen. amiralen grefve Wachtmeister (?) Beder att få bestämda ordres huru han, för foderbristens skull skall göra med den öfverflödiga boskapen, om den skall slagtas och försäljas. Det öfriga af brefvet, ehuru med andra ord, är dock alldeles af enahanda innehåll som N:o 308. Dat. Holma d. 22 September 1695.

311) Skrifvelse från Mårten Christensson till öfversten Christ. Ludv. v. Ascheberg i Stockholm. Att den med spännmål lastade skutan från Ystad lyckligen anländt till Göteborg och han nu skulle resa in för att emottaga lasten, hvaraf en del skulle säljas till betäckande af omkostnader, det öfriga uppläggas i hyrda lägenheter, då det ej ginge an

i Aschebergiska huset för bjelkarnes svaghet, takets och trossbottmarnes otäthet o. s. v. Skutan skulle sedan återgå med last af timmer. Att skattnöjningen på de reducerade frälsegodsens tillskatte ega rum d. 9 Okt. för Oroust, d. 18 i Synnerviken vid Quistrumbro och den 29 i Norrviken på Hede (i Tanum). Christensson begär sterbhusets fullmakt, att der på dess vägnar vara tillstädes. Nämner att Generallöjtnanten (Schönleben) äfvensom kamrern på Bohus begära till köps ett par läster hafre, hvilka han dock ej utan grefvens ordre vill aflåta. Beder enträget om förhållningsorder angående den öfverflödiga boskapen, om den skall slagtas, helst höet går så fort åt till grefvens hästar. Nämner att en del af utsädet står ännu grönt och har tagit skada af frost. Om 150 st. höns som gå vi gården, att de förtära mycket korn och dö ändå bort; frågar, om de skola säljas och andra köpas i stället vid grefvens hemkomst. Nämner ock om oxar och får, som skola slagtas och insaltas etc. Dat. Castellegård d. 10 Okt. 1695.

N:o 312. d. 20 Okt. 1695.

Kort, summarisk förteckning öfver öfverste- och ryttmästare räntor, som för herr öfversten greve Christ. Ludv. v. Aschebergs räkning uti Götheborgs bank äro insatte för år 1694. Undert. Märten Christensson. Dat. Anfasteröd d. 20 Okt. 1695.

N:o 313. d. 9 Nov. 1695.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten greve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Att Hoffdahl anmodat landshöfdingen David Macklier, under ett dennes tillfälliga vistande i Göteborg, att utur en, der stående, greve Aschebergs brefkista uttaga Tostorps (Tosterups) skötebref, för att låta afskrifva detsamma; emedan afskriften behöfdes vid en ransaking rörande jus patronatus till Tostorps kyrka; men

att landshöfd: Macklier sagt sig icke kunna göra detta utan grefve Aschebergs tillåtelse. Äfven nämnes att förslaget till årets aflönings-lista låg färdig; men kunde icke afgå, innan Hoffdahl fått veta: "om någon förändring medelst herr ryttmästaren Leyonrahm sig tilldrager." Dat. Göteborg d. 9 Nov. 1695.

N:o 314. d. 14 Nov. 1695.

Inventarium öfver de på rusthålls-gården Faleby befindt-
lige lösören, bohags-saker, boskap och gröda. Uppsatt af
Jakob Lillja och Märten Christensson. Dat. d. 14 Nov. 1695.

N:o 315. d. 15 Nov. 1695.

Inventarium öfver Gullmarsbergs lösören och bohags-saker,
upprättadt d: 15 Nov. 1695 af Märten Mårtensson och Märten
Christensson.

N:o 316. d. 23 Dec. 1695.

Kort förteckning öfver Öfversten grefve Christian Ludv. v.
Aschebergs Öfverste- och ryttmästareskaps räntor pro Anno
1695. Und. Christen Heidemark. Dat. Anfasteröd d. 23 Dec.
1695. (Jemf. N:o 307 och 312).

N:o 317. 1695.

Specification, efter proftröskning, öfver grödan på de
grefl. Aschebergiska godsens i Bohuslän: Faleby, Holma,
Gullmarsberg, Ström och Castelle-ladugård, för år 1695.
Uppsats af Christen Heidemark.

N:o 318-327. 1695.

Hvarjehanda förteckningar och jordeboks-extracter, rörande
reductionen på de grefl. Aschebergiska godsens i Bohuslän,
1674-1695, nemligen:

318) "Specification uppå Kongl. Rådet, fältmarsk. och
generalguvernören, sal. hos Gud, grefve Rutger v. Asche-
bergs allodial-frälsegods till Kongl. Maj:t och Cronan
förbytt d. 12 Januari 1674 och 6.te Sept: samma år, d. 22

Martii 1681, med insockne-friheten 1685. Uti Bohuslän beläget, Undert. Märten Christensson. Dat. Kongelf 14 Maj 1695.

319) "Uppsats på det grefl. Aschebergska sterbhusets från frälse till skatte reducerade hemman." Utan dato.

320) "Extract af Sunnervikens fögderis 1693 års jordebok."

321) "Summarisk extract uppå de ograverade Bohuslänske besparde allodial frälse- och skatte-gods pro anno 1695." samt: "Extract uppå de till Kongl. Maj.t och Kronan reducerade byte- och skatte-gods. Undert. Märten Christensson. Dat. Göteborg d. 16 Jan. 1695.

322) "Designation uppå de ograverade Bohuslänske besparde allodial frälse och skatte-gods, öfver hosfogade, ny-upprättade jordeböcker pro Anno 1695.

323) "Designation uppå de ograverade Bohuslänske besparde allodial frälse och skatte-gods, öfver hosfogade, ny-upprättade jordeböcker pro Anno 1695, med rusthållen och de gamle allodial-frälse vederlags gods." Äfven "Designation uppå de till Kongl. Maj.t och Cronan reducerade byte-gods; efter commissionens skattläggning, som höllts in A.o 1692. (af Märten Christensson) utan dato.

324) "Årlik ränta och jordebok öfver mitt nådiga höga herrskaps allodial- frälse- och skatte-gods under säteriet Ström, när de till kronan reducerade byte- och skatte-gods afgår." af Märten Christensson.

325) "Årlik ränta och jordebok öfver mitt nådiga, höga herrskaps allodial frälse- och skatte-gods, som för detta har varit under säteriet Gullmarsberg. När Gullmarsberg med dess underliggande byte-gods, som till kronan reduceradt är och till rusthåll projecteradt, blifver besparadt och ograveradt pro anno 1695."

326) "Specification på de rusthåll, som hans grefl. nåd h.r öfversten grefve Christian Ludv. v. Aschebergh munderar före under Gullmarsberg." På baksidan har öfv. gr. Ascheberg sjelf skrifvit: "Jordebok öfver dhe Rusthåld

under h.r Majorens welborne hr Fridrik von Köhlers Compagnie, som h.r Öfversten högwälborne grefve Christian Ludvig von Ascheberg, i anledning af A:o 1696 åhrs Indehlning, antaget sig att Rusta före nembl.

327) "Jordebook uppå dhe Ströö Gotz som af Wällborne h.r Knuth Bildt, till Underpant hafves." Är af Mårten Christensson afskrifven från en annan vidimerad afskrift den Rein. Petterson tagit af Exc. Aschebergs egenhändigt underskrifna original. Det Morlandska pantegodset bestod enligt detta dokument af följande hemman i Tegneby socken: Skåntorp 1 hemman räntar 24 D 24 öre s. mt. Lycke 1/8 hemman räntar 2 D 8 öre. Skredsröd 1 hemman räntar 18 D 12 öre s. m. Blödekärr 1/8 hemman, räntar 6 D 8 öre s. m. Lilla Rörön, 1/2 hemman räntar 12 D s. m. Stora Rörön 1 hemman, räntar 25 D 28 öre s. m. Heerödh 1 hemman, räntar 22 D 16 öre s. m. Göksäter 1 hemman, räntar 22 D 28 öre s. m. Masteröd, 1/2 hemman räntar 8 D 16 öre s.m. Kindslätt, 1/4 hemman, räntar 4 D 16 öre s. m. Lyrås 1/4 hemman, räntar 4 D 16 öre s. m. och Bräcketorp 1/4 hemman, räntar 22 D 16 öre s. m. Summa räntor 174 D 28 öre s. m. - (Uti N:o 303 litt. 6 uppgifvas räntorne till 170 D 12 öre s. m.) Om Morlanda-pantegods se N:o 263-268, N:o 303 m. fl.

N:o 328.

1695.

"Extract af vexel-banks boken pro anno 1695. Räkning med Aschebergiska arfvingarne." Utan dato.

N:o 329.

1695.

"Förteckning uppå de till Kongl. Maj:t och Kronan reducerade byte- och skattegodts från nedanstående säterier: Ström, Gullmarsberg, Torreby och Holma. Undert. Mårten Christensson. Utan dato.

N:o 330.

1695.

"Specification på herrskapets taga *) och landskyld af de

---

*) fornn: "tekior."

från frälse till skatte reducerade gods i Bohuslän
under säterierne Holma, Torreby, Gullmarsberg och
Ström. Utan dato.

N:o 331.

Öfverstens grefve Christian Ludvig von Aschebergs
lönestater för gårdsfogden och tjänstepersonalen på
Gullmarsberg och Castelle-ladugård. Utan dato.

Fjerde Serien.

Handlingar rörande Generallöjtnanten m.m.

Grefve Christian Ludvig von Ascheberg.

N°s. 332 - 456.

1696 - 1699.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy verification of the data.

In the second section, the author details the various methods used to collect and analyze the data. This includes both manual and automated processes. The goal is to ensure that the information gathered is both reliable and comprehensive.

The third part of the report focuses on the results of the analysis. It shows a clear upward trend in the data over the period studied. This suggests that the implemented measures are having a positive impact on the overall performance.

Finally, the document concludes with a series of recommendations for future actions. It suggests that while the current progress is encouraging, there are still areas that need further attention and refinement to achieve the long-term goals.

N:o 332.

Bref från Regementsskrifvaren A: O: Hoffdahl till öfversten m. m. greve Chr. Ludv. v. Ascheberg, vilket åtföljt en vaxel på banken lydande på 398 D s. mt. "De öfrige 2 D till de begärde 400.s fyllnad äro blefne, efter banko-ordningens anledning, innehållne för provision. Dat: Göteborg d. 14 Jan. 1696.

N:o 333 och 334.

d. 14 Jan. 1696.

Löjtnanten Daniel Kjellbergs skrifvelse till öfversten greve Chr. Ludv. v. Ascheberg, med anhållan, att vid förestående arfskifte efter dennes framl. herr fader blifva ihogkommen i afseende på en fordran i fru Dorothea Bjelkes sterbhus, bestående i "en summa af Cronones medel och utkommenderade dragoners löningar," som han, Kjellberg, insatt att stå i behåll, belöpande sig till 214 D 16 öre s. mt. Hvilken fordran, jemte andra förbemälte frus och hennes senare man Gabriel Rosenschölds skulder, Exc.n gr. Rutg. v. Ascheberg, då han tillhandlade sig Ström, Veden, m. fl. fru Dorotheas gods, åtagit sig att betala, men sådant icke fullgjort, hvaremot Kjellberg, så väl efter Kgl. Maj.ts som efter gr. Rutg. v. Aschebergs egen befallning måst af egna medel utbetala till de kommenderade allt hvad de hade att fordra. Dat. Herrslätt vid Strömstad d. 14 Jan. 1696. Med följ: bilaga:

334) Afskrift af ett Gabr. Rosenschölds bref i detta ämne, dat. Hjelmared d. 3 Mars 1680.

N:o 335, 336, 337 och 338.

d. 28 Jan. 1696.

Tvenne itererade påminnelser af Stockholms Barnhus Direktion till greve Christ. v. Ascheberg om liqid för en liten fordran af 22 D 16 öre s. m. tillkommen genom Kgl. Rådets m. m. Gr. Rutg. v. Aschebergs hofmästare Güttrichs och densammes stallmästare Schergeyowitsch's 1682 gjorda requisitioner af hafre från borgmästaren i Malmö Törnschär. Jemte afskrifter af Güttrichs och Schergeyowitschs requi-

sitionssedlar, m. m. Dat. Stockholm d. 7 Juli 1694.

336) Itererad påminnelse, dat. Stockholm d. 8 Dec. 1694.

337) Räkning å samma, dat. Stockholms Barnhus Contor d. 7 Okt. 1695. (Innehåller äfven afskrifter af Güt-
richs och Schergeyowitschs requisitiones samt ett
bref fr. gr. Chr. Ludv. v. Ascheberg, innehållande
löfte att betala vid dess tillämnade ankomst till
Stockholm, dat. Gullmarsberg d. 17 Dec. 1694.

338) Räkning å samma, med afskrift af samma bilagor,
dat. d. 28 Jan. 1696.

N:o 339.

d. 3 Febr. 1696.

Skrifvelse från befallningsman Mårten Christensson
till öfversten m. m. grefve Christian Ludvig v.
Ascheberg af innehåll, att Anders Finne, som varit
i huset hos Christensson för att upprätta 1695 års
räkenskaper, med döden afgått innan detta uppdrag
hunnit fullbordas; men att der var hopp, att Israél
Ekman, som hade noga reda på allt i den vägen, skulle
kunna bringa nämnde räkenskaper till slut. Rekommen-
derar Ekman till erhållande af gårdsfogde-tjensten.
Dat. Anfasteröd d. 3 Febr. 1696.

N:o 340-346.

d. 18 Febr. 1696.

Sju stycken attester från Kongl. Maj. ts Ständers
Banco Contor i Göteborg öfver medel insatte af
Öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Under-
skrifna dels af J. Ahlehjelm och Joh. Fahlbom, dels
af den senare och Jakob Utfall. Dat. Göteborg d. 18
Febr. 2, 13, 16 och 17 Mars, 11 April och 25 Maj
1696. Dessutom afskrift af en dylik, dat. Göteborg
d. 9 Aug. 1697.

N:o 347.

d. 3 Mars 1696.

Mårten Christensson, grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs fogde, tillskrifver denne, då i Stockholm vistande, dels angående emottagandet af Kongl. Maj. ts resolution rörande 492 s. mts gravation för båtsmanshållet af de mot Gullmarsberg m. m. utbytte gods, dels angående verkställd inventering af adelsfanans i Göteborg befindtliga monderingsförråd. Äfvenså angående de sventjenare under skånska adelsfanan, hvilka vistades i Göteborg. Likaså rörande rusthållslängder för godsen i Bohuslän, hvilka han, Christensson var sysselsatt att författa. Och sluteligen angående en del timmer, som skulle sändas till Söfdeborg. Dat. Göteborg d. 3 Mars 1696.

N:o 348.

d. 25 Apr. 1696.

Mårten Christensson, grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs fogde, tillskrifver denne rörande en sammankomst på Holma, der han, Christensson, tillsport bönderna angående en del beskyllningar, som blifvit hos grefven framställde mot kyrkoherden herr Åke i Bro. Hvilka beskyllningar bönderne förklarade falska, och tillkännagåfvo deras stora belåtenhet med nämnde kyrkoherde. Dat. Holma d. 25 Apr. 1696.

N:o 349 och 350.

d. 5 Maj 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Chr. Ludv. v. Ascheberg. Med anhållan att grefven ville underskrifva ett bifogadt formulär till lyftande i banken af 390 D 21 1/2 s. m. t Sjelfva brefvet lyder dock på inalles 572 D s. mt. *) till betalande af värjor. Dessutom anhåller Hoffdahl om 14 dagars permission till företagarde af en resa i enskilda angelägenheter. Nämnar att Indelningsvirket ej lærer begynnas innan grefven sjelf kommer tillstädes. Brefvet är dateradt Göteborg d. 5 Maj 1696, men vexeln d. 10 Maj, hvadan alltså beräknades 5 dygn för vaxelns framkomst till Stockholm.

---

*) 300 dr s. m. och 272 dr kp. m.

N:o 351 och 352.

d. 5 Maj 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till Öfversten m. m. gr: Chr. Ludv. v. Ascheberg. Med öfversändande af bifogad förteckning öfver de sventjenare under Hennes Maj:ts Riks Enkedrottningens lifregemente till häst, hvilka i anledning af konungens befallning af d. 10 Dec. 1694 fått afsked, emedan de ega gårdsbruk uppe i landet och hvar i sitt ställe anskaffat andra karlar. Dat. Göteborg d. 5 Maj 1696.

Bilagan odaterad.

N:o 353.

d. 9 Maj 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till Öfversten m. m. grefve Chr. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande, hvilket bref åtföljt en, här icke befintlig, förteckning öfver Aschebergiska sterbhusets creditorer. Nämnar för öfrigt att han, Hoffdahl, delgifvit inspektorn Märten Christensson den utsatta terminen för Aschebergiska arfvingarnas sammanträde i Carlskrona, med begäran att Christensson skulle derom underrätta fogden öfver godsens. Dat. Göteborg d. 9 Maj 1696.

N:o 354.

d. 19 Maj 1696.

Bref från regementsskrifvaren Arv. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Hoffdahl tackar deruti för erhållet tillstånd att resa bort men nämner, att som han fått höra att grefve Ascheberg innan kort torde vara till Göteborg att förvänta, så stannar han kvar derstädes för att göra sin uppvaktning. "väl vetande att en och annan förrättning lärer förefalla innan grefvens afresa till Carlskrona, så väl som ock med regementsmötet, hvilket dessförinnan lärer bli anställdt, hvarvid så öfver- som underofficerare samt

de gemene, hvilka icke för detta aflagt deras trohets-ed, skola sådant prestera, likmätigt Kgl. Maj. ts förordning i Juli 1695." Brevet dat. Göteborg d. 19 Maj 1696.

N:o 355.

d. 26 Maj 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Berättar om ankomsten till Göteborg af en båtlast malt, att derstädes försäljas. Om en Joh. v. Vördens fordran för leverans af åtskillige monderingspersedlar, hvilken fordran Vörden begärt att Fistulator (Lagerbjelke) skulle beordras att med honom uppgöra. Äfvenså rörande 84 1/2 D s. m. att utbetala till Israel Granbom. Dat. Göteborg d. 26 Maj 1696.

N:o 356.

d. 30 Maj 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Rörande en från Ystad anländ båtlast malt (se N:o 355), af hvilket, då icke något förmånligt pris erbjöds, blott sålts så mycket att frakten kunnat betalas och det öfriga af varan upplagts i "generallöjtnantens" *) hus. Dat. Göteborg d. 30 Maj 1696.

N:o 357.

d. 9 Juni 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Chr. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Att Hoffdahl, för hvarjehanda orsakers skull, icke kunnat uppträtta en begärd förteckning öfver sterbhusets lösören innan grefven sjelf komme till Göteborg. Dat: Göteborg d. 9 Juni 1696.

N:o 358.

d. 27 Juni 1696.

Mårten Christensson, grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs fogde, tillskrifver denne, som då vistades i Stockholm, att Christensson erhållit kallelse från "H. Exc. Generalamiralen" (Wachtmeister) att infinna sig i Carlskrona med

---

*) Schönlebens, se N:o 368.

alla Aschebergiska sterbhuset angående räken-skaper, och der jemväl lemna underrättelse så väl om Blomsholms reducerade skatte-gods (se N:o) som om "Bild-tens pantegods" (se N:o 327 m. fl.) Råder grefven att i tid ställa om att ej Gullmarsberg och tillbytte god-sen gå till kronan igen utan heldre söka att få behålla och sjelf rusta för dem. Säger sig från Warbergs ladu-gård (Lindhof, som i lifstiden innehafts af Gust. Ad. v. Ascheberg) hafva till Göteborg afhemtad möbler och spannmål, hvilken senare, jemte en del dylik från Skåne anländ, skulle genom Hoffdahls försorg försäljas. Dat. Holma d. 27 Juni 1696.

N:o 359 och 360.

d. 7 Juli 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till öf-versten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg; för-mälände, att framl. Exc.n grefve Rutger v. Aschebergs creditorer blifvit kallade till sammankomst i Carls-krona, för att derstädes undfå betalning. Samt att Hoffdahl blifvit kallad att närvara vid indelningsverket med Bohuslänska squadronen af Enkedrottningens lifrege-mente till häst, hvarmed skulle begynnas d. 20 Juli och räcka till d. 25.te. Dat. Göteborg d. 7 Juli 1696.

360) Med bilagd "Specification uppå de pretentioner och skuldfordringar, som en och annan har uti sal. hans Excell.s fordom Kongl. Rådet Fältmarskalken och General-guvernören högvälborne grefve Rutger v. Aschebergs sterb-hus, och mig (Hoffdahl) till dato äro veterlige." Utan dato.*)

---

*) Rörande ersättnings-anspråken för Bloomesholms reducerade skatte-gods (se N:o 396 etc.) äfvensom Bildtska arfvingarnes pretentioner (se N:o 303 m. fl.) heter det här, att de "icke till en viss summa utfö-ras, allldenstund de först måste skärskådas."

N:o 361.

d. 7 Juli 1696.

Mårten Christenssons, grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs fogde, tillskrifver denne, som då vistades i Stockholm, med förbön för Maren, enka efter kyrkoherden i Skredsvik herr Claus Torgersson Brunovius: "Att emedan hennes sal. käre man med döden afgick d. 1 Maj, mot solenes uppgång, och som Hans Kongl. Maj.t's allernådigsta förordning tillhåller, att alla preste enkor skola åtnjuta nådår, så framt deras män dö inom Philippi och Jacobi dag eller 1 Maj. Och som förspörjes att den redan constituerade pastoren, herr Johan Trogelius, vill disputerä enkan sitt nådsens år, efter mannen dödde samma dag, som er emot Guds och konungens välgrundade förordning" så anhåller Christensson "emedan hon för svaghet och hjertans ängslan icke förmår rätten att sollicitera eller skrifva" att hans höggrefliga nåde "af vanlig fromhet, gunsteligen behagade hennes åliggande inför Hans Kongl. Maj.t och H.r. biskopen i bästa motton recommendera" o. s. v. Gullmarsberg d. 7 Juli 1696.

N:o 362 och 363.

d. 8 Juli 1696.

Skuldsedel utgifven genom underskrift å tryckt blankett till Riksens ständers Låne Contor i Göteborg af A. O. Hoffdahl å öfverstens grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs vägnar, lydande å 400 s. mt. Caroliner. Dervid bifogad en borgensförbindelse af David Amya, likaledes å tryckt blankett; båda daterade Göteborg d. 8 Juli 1696.

N:o 364.

d. 7 Aug. 1696.

Skrifvelse från Mårten Christensson till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Att han, Christensson, enligt tillsägelse af landshöfd. Macklier, i Kongelf sedan 3 veckor afvaktar grefvens befallning att nedresa till Carlskrona med gr. Aschebergs brefkistor och räkenskaper. Berättar vidare, att Gullmarsbergs gods blifvit indelt under cavalleriet och majorens

compagni till 12 rusthåll, deraf 5 med 90 D s. mts ränta, de öfrige på 56 D och derutöfver. Ströms bytes gods 8 rusthåll; Holma och Torreby 15 dragon-rusthåll. Och att han på vederlags-godsen bekommit generallöjtnantens (Schönlebens) immission. Dat. Kongelf d. v7 Aug. 1696.

N:o 365. . . . . d. 12 Okt. 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Carlskrona vistande. Att Hoffdahl varit på Söfdeborg, i hopp att derstädes kunna få reda på hvad belopp grefven skulle komma att godtgöra de öfriga arfvingarne, men att han ej kunnat der vinna sitt ändamål, emedan insp. Mårten Christensson icke der var till finnandes. Att denne senare derefter råkats i Malmö, hvarest han varit sysselsatt att uttaga de sterbhuset tillhörige lösören. Nämnar äfven angående 40 st. kyllrar, hvilka Hoffdahl skulle uttagit hos Joh. v. Vördens "kåresta", men icke då kunnat utbekomma flera än 10. Samt ändteligen att han tillsagt Mårten Christensson, att jämte häradsh. Baaz skaffa besked, rörande beloppet af förenämnde ersättning till medarfvingarne. Dat. Malmö d. 12 Okt. 1696.

N:o 366, 367 och 368. . . . . d. 9 Decemb. 1696.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Angår aflönings-listan, å hvilken en karl blifvit afförd och en annan införd etc. Dessutom nämnes att Hoffdahl ämnade sig till Bohus och tänkte då äfven besöka Castelleladugård, tillse huru der stod till och derom underrätta grefven. Äfven nämnes om de bifogade specificationer öfver från Skåne till Göteborg uppsänd spannmål upplagd dels i grefvens eget, dels i generallöjtnant Schönlebens hus (se N:o 356). Samt ändteligen i postskrift frågas

huru förhållas skall med en ung karl Joh. Roth, hvilken grefven antagit i sin tjenst. Dat. Göteborg d. 9 Dec. 1696. Bilagorna odaterade.

N:o 369.

d. 14 Dec. 1696.

Afskrift af Kon. Carl XI.s resolution, med bifall till kyrkoherdarnes och capellanernes uti Vexiö stift anhållan; de förra att få uppbära tertialtionden "uti skaftet, efter som Gud gifver årsväxten till," hvilket dem hittills intet varit tillåtet, utan hafva de måst låtit sig benöja med tertialen efter det upprättade kontraktet om kronotionden. Och de senare (kaplanerne) att få en half spann säd af hvarje hel och half gård, i stället att de nu intet undfå mera än en skeppa af gården. Dat. Stockholm d. 14 Dec. 1696.

N:o 370.

d. 4 Jan. 1697.

Bref från regementsskrifvaren A. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Angående underhåll och bostad för Joh. Roth (se N:o 366). Dessutom rörande uppburne och i banken insatte penningemedel; om arklimästaren i Halmstad Casper Brincks skuld till regementet, stor 76 D s. m. för hvars betalning grefven bedes lägga sig ut hos landshöfd. Tungel i Halmstad. Sluteligen nyårsönskan. Dat. Göteborg d. 4 Jan. 1697.

N:o 371-383.

d. 4 Jan. 1697.

Tretton assignationer, utgifna af öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg och ställda på bokhållaren välbetrodde Anders Ahlbom. Daterade Stockholm under åren 1697 och 1698.

N:o 384 och 385.

d. 30 Jan. 1697.

Fistulators (grefve Aschebergs kamererare, sedermera adlad Lagerbjelke) räkning öfver grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs arfslott efter dess fader. Jemte designation å öfrige fordringsegare i sterbhuset. Dat. Carlskrona d. 30 Jan. 1697. Tillika med en assignation åt handl. J. Verder för

dennes egande fordran 300 D s. m. undertecknad af
samtel. sterbhusdelegarne. Dat. Carlskrona d. 15
Febr. 1697.

N:o 386. d. 8 Mars 1697.

Christen Heidemarks redogörelse för en d. 20de Jan.
1697 på Gullmarsberg verkställd inventering af den
spanmål, der fanns i behåll sedan föregående året.
Dat. Castelle-Ladugård d. 8 Mars 1697.

N:o 387. d. 11 Mars 1697.

Gårdsfogden på Castelle-Ladugård Israel Edmans redo-
görelse till Christen Heidemark för 1696 års gröda
och hvar till densamma blifvit använd. Dat. Castelle-
Ladugård d. 11 Mars 1697.

N:o 388. d. 12 Mars 1697.

Christian Heidemarks uträkning af öfversten grefve
Chr. Ludv. v. Aschebergs inkomster för år 1696. Dat.
Castelle-Ladugård d. 12 Mars 1697.

N:o 389. d. 20 Mars 1697.

Afskrift af: "Observation uppå Hölma gods, som efter
hållen inquisition befinnes nu sedermera vara reduce-
radt till Kgl. Maj:t och kronan med 1696 års ränter."
Undert. Märten Christensson Korn. Dat. Holma d. 20 Mars
1697.

N:o 390. d. 18 Apr. 1697.

Quitto utgifvet af H. Brådt till öfversten grefve
Christ. Ludv. von Ascheberg, lydande å emottagna
4000 D s. mt. hvaraf hälften till inköp af oxar. Dat.
Söfdeborg d. 18 Apr. 1697.

N:o 391. d. 21 Apr. 1697.

Faleby gårds räkning för 1696, uppsatt af Christen
Heidemark och Jakob Lillja. dat. Uddevalla d. 21 April
1697.

N:o 392.

d. 21 Apr. 1697.

Gullmarsbergs gårds räkning för 1696, uppsatt af Christen Heidemark och Märten Mårtensson. dat. Uddevalla d. 21 April 1697.

N:o 393.

d. 24 Apr. 1697.

Christen Heidemarks uträkning öfver öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Aschebergs inkomster för 1696. Dat. Gullmarsberg d. 24 April 1697.

N:o 394.

d. 26 Apr. 1697.

Bref från Märten Christensson till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Angående svårigheten att få rusthållarne att behörigen förrätta arbetet vid Gullmarsberg med plöjning etc. hvarföre Christensson ej kan resa derifrån att i Göteborg uppvakta grefven samt redogöra för uppbörd, utan uppdragit detta åt befallningsman Heidemark. Öfversänder 1696 års gårdsräkningar för Gullmarsberg och Faleby (se N:os 391 och 392) "som hr landshöfdingen (Macklier?) ändtel. har befallt till hr grefven att lefverera: och, emot all tanke och förmodan, förmärker att eders höga nådes andel på bemälte tvenne gårdar blifvit disputerad, som eders höga nåde vidare af befallningsmannen (Heidemark) lärer blifva underrättad. Det går öfver mitt förstånd att eders höga nåde icke skulle åtnjuta sina tvenne lotter, såsom jag det uti räkningen hade delt och eders nåde sjelf kan erfara. (Syfter på tilläggen nedtill ifrågav. räkningar). Dat. Gullmarsberg d. 26 Apr. 1697.

N:o 395.

d. 20 Juni 1697.

Bref från mönsterskrifvaren Wahlman till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Rörande omkostnaderna för en resa hvilken Wahlman tillika med mönsterskrifvaren Norn i regementets angelägenheter gjort till Stockholm, hvarest uppehållet för hvarjehanda krångels skull blifvit

öfvermåttan förlängdt, för hvilket man nu ville påföra Wahlman och Norn en del af kostnaderne, hvar emot Wahlman protesterar. Dat. Malevik (Släps s:r i Halland) d. 20 Juni 1697.

N:o 396.

d. 21 Juni 1697.

Afskrift af "Högvälborne herr grefvens och öfverstens Christian Ludvig v. Aschebergs resolution på fogden Christen Heidemarks memorial förfrågande huru han sig förhålla skulle i åtskilliga fall, så väl i fråga om godsens som om regementets löning. dat. d. 21 och 25 Juni 1697.

N:o 397-408.

d. 22 Juni 1697.

Tio bref från generalmajoren Sven Rancks enka fru Anna Bergregren på Marberg (vid Kongelf) till öfversten greve Christ. Ludv. v. Ascheberg. De äro föranledda deraf, att då sedermera Kgl. Rådet och fältmarskalken greve Rutger v. Ascheberg år 1664 d. 14 Nov. till generalmajor Sven Ranck försålde Bloomesholms gods med underliggande insockne hemman, belägna i Skee socken, Watte härad af Bohuslän,, infördes, enligt vanligt bruk, i köpebrefvet en klausul, som betingade ersättning åt köparen, eller dennes arfvingar, i fall framdeles något af samma gods, "för hvarjehanda orsaks skull ginge derifrån." När nu 1694 insockne friheten af hemmanen Buvall, Boyar, Helle, Erlandsröd, Södre Flateby, Nordre Flateby, Stene, Nedre Eigst, Nedre Hjelsgård, Mellby, Södre Jörlöf, Nordre Nysteröd och Egalsröd genom reduktionen indrogs till kronan, förlorede fru Anna de räntor, hvilka dittills från nämnde hemman till egarna af Bloomesholm utgått. Hon ansöker derföre öfversten greve Ascheberg, såsom huvudman för Aschebergiska arfvingarne om ersättning för nämnde räntor, eller i annat fall att mot köpeskillingens återbetalande få tillbakalemma honom Bloomesholm med underlydande hemman. De äldre brefven i ämnet finnas ej här,

men omnämnas, äfvensom man af dokumentet N:o 360 finner att ärendet redan förut inför Aschebergiska arfvingarne förevarit. Det äldsta af de här befintliga handlar om begärdt afdrag på pretentionerne för Bloomesholm, i anseende till en fordran, den gr. Rutg. v. Ascheberg skulle haft hos generalmaj. Ranck. Brevet är, med undantag af det fjerdje i ordningen uppsatta af annan person och af fru Anna under-tecknade. Det fjerdje i ordningen är skrivit egenhändigt af fru Anna sjelf och adresserat till Chr. Ludv. v. Aschebergs grefvinna Mariana Margareta Wittenberg. Concept på tyska till svaret derå finnes bifogadt och är skrivit af grefven sjelf egenhändigt. Man ser deraf att skälet till dröjsmålet med affärens uppgörelse var att grefen uppdragit åt en sekreterare Hilmenberg att söka genom rättegång återvinna räntorna, hvarmed drog länge ut. Det drog ut med den saken i hela 21 åren, 1694-1715. Då ändteligen fann sig fru Anna föranlåten att lagsöka grefven för ett belopp, som under tiden uppgått till R. 8,531 10 öre 16 pr sp. ehuru köpesumman för hela godset varit R. 4000 sp. Men "genom förändring i guvernementet och fru Annas timade frånfälle*) kom saken att ytterligare hvila till 1721, då den ånyo upptogs i Göta hofrätt af vice-presidenten Lilljereutz, tillika med en annan ersättningsfråga för fru Annas dotterdotter fröken Rehbinders räkning, rörande godset Gripenberg. Rättegången varade ännu 1722, sedan grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg redan med döden afgått och en del af handlingarna rörande densamma finnas här i samlingen under sistnämnde år.

397) Skrifvelse från fru Anna Bergengren till samtelige Aschebergiska sterbhusdelegarne angående en pretention å 209 D 8 öre s. m. som Aschebergiska sterbhuset ansett sig ega efter generalmajor Ranck, rörande hvilken fru Anna säger sig ingenting känna, "utan allenast hört att hans sal. höggrefl. excell.s för 18 år sedan eller mer skolat haft hos en köpman uti Halmstad benämnd Hindrich Pettersson Hummel några penningar stående, och att min sal. k. man allenast varit anmodad att hafva med köpmannen inspection. Förmodar alltså, der något skulle brista der uti, då samme

*) se N:os 945, etc.

köpman eller dess arfvingar, efter mammen nu är död, derföre må vara responsable; men för min del dock gerna i öfrigt, enär derå kan visas skrifteliga skäl och bevis, intet skall unddraga mig att låta af min pretention afdraga desse 209 D 8 öre s. m." Beder i öfrigt att "med första erhålla förnöjning för sin pretention angående Blomsholm och dess gods. Dat. Marberg d. 22 Juni 1697.

398) Från generalmajor Sven Rancks enka Anna Bergengren till Öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg: "Emedan jag intet svar erhållit uppå mina tvenne uti nästförlidne år till högvälborne herr grefven och öfversten affärdigade bref af d. 2 Martii och 30 Augusti, alltså förorsakas jag att iterera innehållet af desamma, särdeles det senaste, med tjenstlig begäran, nu som ofta tillförene, det högvälborne herr grefven och öfversten behagade vara af den godheten och draga försorg att jag nu måtte njuta ersättningen för de under Blomsholm reducerade hemman, varandes redan 6 år förflutna som årligen räntan och capitalet för desse reducerade hemman varit mig utur händerne, intet till ringa afsaknad med det att contributionen härför måste till Kongl. Majt och cronan erläggas, der jag dock sjelf intet åtnjutit etc. etc." Dat. Marberg d. 14 Aug. 1701.

399) Från densamma till densamme: "Jag hafver väl härtills med flit sökt vinna herr grefven och öfversten till benägenhet, utan vidlöftighet att ersätta de bortmistade godsens och räntorna af Blomsholms gods, och alltid blifvit af herr grefven och öfversten tröstad dermed att herr grefven och öfversten förmodat vinna dem tillbaka. Men såsom tiden dermed synes utdragas och jag emellertid hvarken har nytta af capital eller interesse, mig till stor skada och afsaknad; alltså förr än jag går till extremiteten, som jag ogärna gör, vill jag än vidare hörsamst hafva herr grefven och öfversten den proposition hemställt, om icke herr

grefven och öfversten behagar betala mig den årliga bortmista räntan efter öfverlemnad räkning och capitalet blifva stående till dess ett önskeligt slut faller i Kong. Cammarcollegio etc. etc. Dat. Marberg d. 10 Juni 1703.

400) Egenhändigt bref från fru Anna Bergrengren till öfversten greve Christ. Ludv. v. Aschebergs grefvinna Mariana Marg. Wittenberg. "Högvälborne, högtärade fru grefvinna! Det lærer tvifvelsutän icke vara fru grefvinnan obekant huruledes dess käre herre, högvälborne herr grefven och öfversten, och jag hafva oss en liten räkning emellan, angående några reducerade gårdar, som min sal. k. man har sig tillhandlat af fordom hans excellens högvälborne grefven, Kongl. Rådet och fältmarskalken, dess sal. herr svärfader, Och som jag en lång tid bortåt hos dess käre herre, högvälborne herr grefven och öfversten härom har gjort ansökning till att vinna ändskap i denna saken, men ej härtill kunnat nått min åstundan, allt förthy är jag härigenom anlåten att incommodera min högtärade fru grefvinna med tjenstl. begäran, hon täcktes af sin medfödda generösitet och godhet visa prof deraf och till det bästa recommendera denna saken hos dess k. herre, om han behagade betala mig den årliga bortmista räntan efter öfvergifven (afgifven) räkning, vill jag vara nöjder till dess ett önskeligt slut faller i Cammarcollegio, antingen gårdarne äro till att återvinna eller icke. Och som jag vet, min högtärade fru grefvinna mycket förmå hos dess k. herre, gör jag mig så mycket större hopp om en god resolution i denna min ansökning. Och jag förblifver med skyldig vördnad häremot högvälborna, högtärade fru grefvinnans hörsamste tjenarinna A. Bergrengren. Dat. Marberg d. 10 Sept. 1703.

401) Öfversten greve Christian L. v. Aschebergs egenhändiga, på tyska affattade concept till sin grefvinna, att i enlighet dermed besvara N:o 399. (Om det är god tyska är en annan fråga!) "Wohlgeborrne hochgeehrte Frau Generalin! Der Frau Generalin geehrtes Schreiben habe ich erhalten, woraus ersehe, dass meine hochgeehrte Frau Generalin vermeinet mich nicht unwissend wird ^{zu?} seyn, wasmassen sie eine Forde-

rung bey meinem Herrn habe, wegen einigen reducirten
 Höffen, so sein seel. Vater an dero seel. Herrn ver-
 handelt hat. Von welchem ich zwar ^{niemals?} nimmer bin infor-
 miret gewesen, doch aber, auf meiner hochgeehrten
 Frau Generalin Befehl, deswegen mit meinem Herrn ge-
 sprochen ^{habe?} hat. Welcher mich dann befohlen hat, seinen
 gehohrsamen Gruss an meiner hochgeehrten Frau Gemah-
 lin zu vermelden, und daselbst dienstl. zu bitten,
 dass sie es nicht übel deuten wolle, dass er, ^{wieder?} gegen
 seinem Willen, noch keine Richtigkeit deswegen hat
 machen können, weilen er selbsten ist aufgehalten
 worden von einer Zeit zur andern. Ist aber versichert
 worden von dem Secretaire Hilmenberg, welchem er die
 Sache aufgetragen hat, dass es nun mit dem ersten zu
 einer guten Endschaft kommen wird. Er hoffet deswegen
 dass meine hochgeehrte Frau Generalin werde so gütig
 und genereuse seyn, und sich noch eine kleine Zeit zu
 patientisiren. Versichernd dass er allemal bereit seyn
 wird, sich zu alles^{m?}, was juste und raisonable seyn
 wird zu verstehen. Meine hochgeehrte Frau Generalin
^{kan?} können versichert seyn, dass ich allemal mit Plaisir
 mich zu dero Dienste werde employiren und mich glück-
 lich schätzen wenn ich war in (? förmodl. det svenska
 "hvaruti") weissen kann. Mit was estime ich stets ver-
 harre . . ." Dat. Göteborg d. 10 Sept. 1703.

402) Frau generalskan Ranck (Anna Bergregren) till
 öfverstelöjtnanten m. m. grefve Christian Ludv. v.
 Ascheberg i Göteborg. Tackar för hans bemödanden att
 söka återvinna de bortmistade hemmanräntorna. Erinrar
 huru hon, samtyckande: "att icke så hastigt pretendera
 ersättning för sjelfva godsens, till dess man finge se,
 hvad förhoppning man sig om deras återfående göra kan";
 i sitt senaste bref endast begärt att herr grefven och
 öfversten täcktes godtgöra henne de räntorna hon i
 några år saknat hade, och ej låta det ena årets brist
 samkas till det andras, emedan det endels i dessa be-
 svärliga tider föll henne knappt att umbära desamma och

det å andra sidan med tiden torde falla herr grefven och öfversten olägligt att aflägga (afbörda sig) allt på en gång etc etc" Dat. Marberg d. 23 Okt. 1703.

403) Från densamma till densamme. Upprepar hela affärens beskaffenhet . . . "Så faller det dock besvärligt för mig, att så länge mista arbetet och andre förmåner, dem jag till säteriets cultur nödvändigt behöfde; belöpande sig sjelfva räntorna, hvilka jag emellertid saknat hafver till ungefär 3000 D s. m. etc." Uttrycker tillika sin önskan, att helst få behålla de ifrågavarande hemmanen, emedan de ligga henne så väl tillhanda, antingen grefven kunde vinna dem åter från kronen eller för dem lemna Kgl. Maj. t annat vederlag. Dat. Marberg d. 10 Okt. 1705.

404) Från densamma till densamme. Åter upprepar hvad rörande sakens beskaffenhet redan i föregående bref nämnts, erinrande att räntorna nu, under 11 års tid, stigit till 2.979 D 15/ s. mt. Hvad sjelfva hemmanen beträffar, önskar hon helst att de kunde återfås eller och andra hemmans räntor in natura af lika belägenhet. "Men såsom detta till äfventyrs ej lärers kunna obtineras, så anhåller jag hörsamst att återbekomma hela den första köpeskillingen samt de efter medföljande räkning (N:o 404) bortmiste räntorna, emot sjelfva Blomsholms gårds och egendoms i hemman och räntor afstående till herr grefven och öfversten med innevarande 1706 års ränta. Hvaröfver högvälborne hr grefvens och öfverstens behagliga svar och godtfinnande jag afvakter etc." Dat. Marberg d. 14 Febr. 1706.

405) Bilaga till föregående. Räkning uti hvilken affärens hela beskaffenhet utförligen framställes jemte all preterad ersättning. Dat. Marberg d. 14 Febr. 1706.

406) Bref från generalskan Ranck, Anna Bergregren, till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg. Upprepar hvad i föregående skrivelser redan anförts, erinrande huru hennes fordran för de bortmiste räntorna nu på 12 års tid vuxit till 3,324 D 29/ 4 ds s. m. t. Framställer å nyo sitt anbud att återlemna Blomholm mot köpesumman och upplupna räntor för de bortmiste hemmanen, och

beder att grefven måtte utsätta en viss ultimatum termin till betalningens erläggande. Dat. Marberg d. 20 Febr. 1707.

407) Bref från densamma till densamme. Efter det hela saken än en gång blifvit framställd, heter det: "fördenskull är härmed min ytterligare tjenstliga begäran, att högvälborne hr grefven behagade till en viss ultimatum termin inom nästinstundande förste Januari 1708, förskaffa de reducerade insockne hemmanen under deras förra frihet igen, eller andra, så belägne, i deras ställe, och emellertid förnöja mig de årligen alltse-dan reduktionen skedde bortmiste räntor, med derå löpande interesse, eller ock för det sista betala mig sjelfva första köpeskillingen samt de bortmiste räntorna med interessen och taga sjelfva Blomsholms sätesgård och gods igen." Säger sig i annat fall nödgad att genom rättegång söka komma till sin rätt etc. Dat. Marberg d. 15 Okt. 1707.

408) Från densamma till densamme i Göteborg. "Jag har fuller åtskilliga gånger förledet år, utan något svar, erinrat högvälborne herr grefven och öfversten om ersättning för de reducerade hemman under Blomsholm, hvarpå räkning är gifven d. 14 Febr. 1706, då summan sig till 2,979 D 2 öre 20 ds s. m. t för bortmiste räntor med derå löpande interesse sig bestigit; jemte hvad jag då om sjelfva köpeskillingen och Blomsholms återtagande föreslagit, och sist äfven under den 15 Oktober 1707 itererat detsamma, med hvad mera mine skrifvelser i sjelfva bokstafven bebredar. Men beklagligen, som sagdt är, hvarken fått svar eller eljest förnummit eftertryck att erhålla någon fullkomlig förnöjelse antingen för det ena eller andra, oaktadt hr grefven och öfversten skulden riktigt erkänt, utlofvat all refusion och skadestånd, och forderligst försäkrat, att allt skulle contenteras; hvilket dess egenhändiga bref skola visa. Men alldenstund jag haft så långt tålmod nu uti 13 samfälda år, och låtit mig

med hr grefvens och öfverstens goda promisser afspisa; men finner dermed icke längre kunna dilationera, emedan både capital och interesse komma att stiga, mig till afsaknad och herr grefven och öfversten till stor gravation; ty till d. 1 Januari 1709 blifva de bortmiste räntor med deras capital och interesse 4.054 D 1 öre 21 ds s. mt. Alltså pro ultimo, och i regard till den consideration man för hr grefven och öfversten alltid haft, och till afböjande af all vidlöftighet, kan jag icke underlåta ännu tjenstl. anhålla, att hr grefven och öfversten härpå icke allenast sig yttra täcktes, på hvad sätt han tänker mig tillfredställa och sig det besväret afböjda; och det med forderligaste som ske kan; efter jag eljest föranlåtes, mot min vilja, att gripa till extremiteten, som torde något besvärligare och kostsammare utfalla, hvilket med ett behageligt svar och försäkring om en prompt betalning kan afböjas, hvarmed näst tjenstl. helsing och anmälan förblifver högvälborne herr grefvens och öfverstens tjenstvilliga tjenarinna A. Bergengren. Dat. Marberg d. 18 Dec. 1708. (Se vidare N:os

N:o 409.

d. 9 Juli 1697.

Hans Jakob Halbmeyers räkning till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg för piskor, tömmar, tak på åkdon, stolar m. m. från d. 9 Juli 1697 till d. 22 Juli 1698.

N:o 410.

d. 21 Aug. 1697.

Bref från regem.skrifv: Arfv. O.Hoffdahl till öfv. gr. Chr. L. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Rörer pågående reparation och målning i d. v. Aschebergska huset i Göteborg. Äfven rörande kyrkoherde enkan i Skredsvik Maren Nilsdotter (se N:o 361), som anhållit att vid afflyttning från prestgården få arrendera gården Röd i Tunge härad (se N:o 77 m. fl.) hvilken gård var uppsagd af bef. man Chr. Heidemark, som skulle flytta till sin gamle far i Uddevalla. Dat. Göteborg d. 21 Aug. 1697.

N:o 411. d. 28 Aug. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg (då trol. i Stockholm), Angående inrednings-arbetet i grefl. Aschebergska huset i Göteborg, rörande hvilket företag man här får den upplysning att det skedde i anledning af grefvens förestående giftermål. (" . . i anledning af hvilket, jag straxt låtit snickaren aftaga höjden, bredden och längden af de logementer som till högvälborne herr grefvens och öfverstens tillkommande fru Grefvinna äro här i huset utsedde etc. etc.") Dessutom nämnes att Hoffdahl varit på Castellegården och eftersett huru med bergningen avancerat, vid hvilken Solberga-bönderne presterat dagsverken. Ytterligare nämnes att vintersådden gått alldeles ut, i följd af svår väta och derå följande stark köld; att Israel, gårdsfogden tillsagts om gödning af svinen, samt om gässen och tvenne qvigor, hvilka Hoffdahl önskade tillhandla sig af grefven. Dat. Göteborg d. 28 Aug. 1697.

N:o 412. d. 28 Aug. 1697.

Promemoria, i form af frågor, uppsatt af regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfverstens m. m. grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs besvarande.

1) Om sadelmakaren och pistolsmeden skola uti årets löningslista införas? 2) Rörande en bonde, Siver Larsson på Vetorp, pistolsmedens boställe, som det samma hemmanet upptagit af öde. Nu ville pistolsmeden drifva honom derifrån, hvilket grefven ombedes att förhindra. 3) Frågas om Torp skulle blifva fogdesäte eller rustningsstam: 4) Om korporalen Rosin skulle hafva afsked och Michael Schoug i hans ställe uti aflöningslistan införas. Dat. Göteborg d. 28 Aug. 1697.

N:o 413.

d. 31 Aug. 1697.

Bref från reg. skr. A. O. Hoffdahl till öfv. m. m. gr. Chr. L. v. Ascheberg. Angående den i verket varande inredningen af huset i Göteborg med anledning af grefvens giftermål. Äfven rörande åtskilliga förnämmiteters vistelse i staden. Dat. Göteb. d. 31 Aug. 1697.

N:o 414 och 415.

d. 31 Aug. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christian Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Rörer tvenne "fältkistor" (förmodl. med apothekssaker och chirurgiska instrumenter) med hvilka regementet skulle förses, och till hvilka kostnaden, 268 D 24 2/3 öre s. mt skulle tagas af besparingsmedlen. Dat. Göteborg d. 31 Aug. 1697.

415) Bilaga: Afskrift af Statskontorets bref i ämnet, dat Stockholm d. 10 Aug. 1697.

N:o 416.

d. 9 Sept. 1697.

Mårten Christensson, grefve Chr. Ludv. v. Aschebergs fogde, tillskrifver denne, då i Stockholm vistande, att sädesbergningen på Gullmarsberg lyckligen blifvit verkställd, ehuru med mycken svårighet, i anseende till rusthållarnes motsträfvighet. Äfven rörande 36 famnar ved och 24 tolfter bräder, hvilka befallningsman Heidemark, för grefvens räkning, sänt till Göteborg att säljas. Samt sluteligen att Maren, enka efter framl. kyrkoherden i Skredsvik mag.r Claes Brunovius (se N:o 361 och 410) anhållit att få övertaga gården Röd (se N:o 77) på arrende, hvilken gård Heidemark skulle lemna emedan hans gamle far önskade honom till sig i Uddevalla. Och erbjöds i arrende för gården 45 D s. m. årligen. Brefvet dateradt Anfasteröd d. 9 Sept.r 1697.

N:o 417 och 418.

d. 16 Sept. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefven Chr. Ludv. v. Ascheberg. Förmälände,

att Hoffdahl varit då nyligen på Gullmarsberg, men vistades då brefvet skrefs på Castelle-ladugård. Bifogar uppgifter angående proftröskning på båda ställen. Nämnar att trädgården på Gullmarsberg det året ingenting renderade och att han till arrendets betalning (trädgården lärar alltså varit utarrenderad, se N:o 396) lagt kvarstad på all den humla derstädes då skördats, hvilken var af utmärkt god beskaffenhet. Äfvenså nämner han en "afritning" öfver rummens storlek på Gullmarsberg, hvilken varit brefvet bifogad, men nu ej finnes. Sluteligen ordas om ett parti bräder, som Mårten Christensson skulle skicka ner till Skåne. Skrifvelsen daterad: Castelle-ladugård d. 16 September 1697.

418) Bilaga: Kostnadsuppgift för åtskillige viktualier, som skulle uppköpas, äfvensom hvad i denna väg finnes att tillgå från Gullmarsberg och Castelle-gården. På förra stället såg illa ut i trädgården; i synnerhet var all kål förtärd af mask, men på Castelle-ladugård fanns fullt upp. Dat. Gullmarsberg d. 13 Sept. 1697.

N:o 419 och 420.

d. 24 Sept. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Uti hvilket först och främst omnämnes en ursprungligen brefvet bifogad, men nu icke befintlig böneskrift från kyrkoherde-enkan Maren Nilsdotter (se N:os 361, 410 och 416), som önskar erhålla gården Röd i Foss socken (se N:o 77) på arrende efter Heidemark, som skulle flytta till Uddevalla och der bli borgare. Likaledes omnämnes en annan supplik från en fattig enka med 4 barn på gården Gunnarsby, som var i grefve Aschebergs ego, hvilken enka gårdsfolket, efter hennes mans död, ville drifva derifrån. Äfven nämnes en gammal fogde på Gullmarsberg, Mårten benämnd, som för

ålderdoms skull ej kunde sköta tjensten, och hemställes om han ej kunde under sin öfriga lifstid få bebo någon torplägenhet. Dessutom inberättas om svårigheten att förmå bönderne att förrätta allt det arbete vid gården, man förmenade sig ega rättighet att af dem fordra; om 100 famnar ved, som skulle upphuggas; om arbetet med inredning af Aschebergiska huset i Göteborg; om kalkon afveln på Gullmarsberg och ändteligen om en gammal häst, som föreslås att bortbyta mot ett räfskinn. I postscriptet begäres, att grefven måtte hos Kongl. Maj:t understödja en Hoffdahls ansökan, att han måtte få fribrefsrätt för sin vidlöftiga korrespondans i Kongl. Maj:ts och kronans angelägenheter. Dat. Göteborg d. 24 Sept. 1697.

420) Bilaga: Hoffdahls ansökan om fribrefrätten. Dat. Göteborg d. 24 Sept. 1697.

N:o 421 och 422.

d. 28 Sept. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Rörande ifrågasatt afsked för korporalen Joh. Rosyn. Dessutom rörande borgmästaren Anders Larssons bifogade böneskrift och ändteligen om de ransakningar, som hållits vid regementet åren 1695 och 1696. Dat. Göteborg d. 28 Sept. 1697.

422). Bilaga: Borgmäst. i Uddevalla Anders Larssons ansökan, att få utbyta rusthållen Sund och Vesterby i Fräkne härad mot Ström och Ödsmål med Blibräcka på Oroust. Dat. Stockholm d. 30 Aug. 1697.

N:o 423.

d. 9 Okt. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahl till öfversten m. m. gr. Chr. Ludv. v. Ascheberg. Rörande penningemedel, som insatts i Räntekammaren. Om lifsmedel och trädgårdsprodukter, som skulle anskaffas. Om arbetet med inredningen af grefliga Aschebergiska huset i Göteborg; att målaren väntade på grefvens befallning huru taket i

stora salen derstädes skulle utsiras. Samt ändteligen att konungens resolution anländt, enligt hvilken gården Torp fortfarande skulle förblifva fogde-säte. Dat. Göteborg d. 9 Okt. 1697.

N:o 424.

d. 12 Okt. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Angående 4000 D s. m. t., som skulle för generalamiralen greve Hans Wachtmeisters räkning insättas hos bankokommissarien Ahlehjelm, hvartill Hoffdahl begär greve Aschebergs fullmakt. I ett postscript till detta bref förmäles, att "Monsieur Ascheberg och Rothen [Joh. Roth, se N:o 366 och 370] anhålla i ödmjukhet om hvar sitt par skor, hvarföre afbidas Eders grefliga nådes höggunstiga tillåtelse, att de hos skomakaren måge dem uttaga." Förmodligen var denne Ascheberg någon släktinge från Tyskland eller Kurland, ty på den tiden kunde knappast någon bastard få föra det höggrefl. namnet. Dat. Hökällan d. 12 Okt. 1697.

N:o 425 och 426.

d. 19 Okt. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahl till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Lofvas att i enlighet med grefvens befallning lemna krigsfiskalen underrättelse när något mål vid regimentet blifvit afgjort, eller protokoll fördt. Lofvar likaledes, att snart till grefven uppsända specification öfver aflöningsstaten. Likså att hummer och ostron skulle i Uddévalla bli uppköpta och till grefven afsände. Nämnar om ett regementsskrifvaren Wahlmans tillgodohafvande som blifvit användt dels för Hoffdahls egen, dels för greve Aschebergs räkning, förmodligen i följd af hvad som nämnes i N:o 395.

Om ett parti beställda stolar, och hvad dessas beklädn-
ning skulle kosta, hvarå sadelmakaren Halbmeyers (se
N:o 409) attest bifogas. Om fortgången af arbetet med in-
redningen och rummens målning i d. v. Aschebergiska huset i
Göteborg: "Murmästaren har jag nu, efter hr kapt. Lilljas
assignation och verificerade räkning, betalt 44 D 26 ./
s. m. t för allt dess arbete uppå stora och lilla taket,
med skorstenarne, spisarne, hvitlimningen i alla loge-
menter och hvad eljest som är allt preparerat etc." . . .
"Det planket som är emellan rådhuset och Eders grefliga
nådes hus, är uti den starka stormen alldeles nederblåst,
varandes bräderne så rutna, att de återigen icke uppsättas
kunna. Tillkommandes reparationen af detta planket hälften
staden och hälften Eders grefl. nåde. Och som det icke
länge kan stå oupplagdt, så anhålles i ödmjukhet om ordres
att låta det förbättra, så långt Eders grefl. nådes anpart
är etc." (Dessa ord bevisa på det aldrabestämde Asche-
bergiska husets identitet med nuvarande kommandantshuset,
samt att rådhuset redan 1697 hade sin nuvarande plats, då
det eljest ursprungligen låg just i den vinkelen af Gustaf
Adolfs torg, som är alldeles fri från byggnader; der det
och ses utmärkt på den å Museum förvarade äldsta kartan
öfver Göteborg från 1630 talet). Vidare nämnes i brevet
om några dussin "messingsljuseplåtar" som skulle köpas;
om äpplen, som ej kunde fås till köps annorstädes än på
Partele (Partilled), och kostade derstädes 4 karoliner
skeppan för konfekt-äpplen och 1 R. .courant för sämre sort.
Och ändteligen om tillstånd för gårdsfogdarne på Gullmars-
berg och Castelle Ladugård att låta anställa slaggt för
vinterns behof. Dat: Göteborg d. 19 Okt. 1697.

426) Bilaga: Halbmeyers kostnadsberäkning för stolarne,
så lydande: "Vor jeden Stuhl mit hohen Rücklehnen, mit
Russleder Bekleid und Messingen Nägel beschlagen, baar
und Arbeitslohn, ist der beste Kauf 3 Daller Silb. mint
vor jeden Stul. Hanss Jacob Halbmayr, Satler." Utan dato.

N:o 427.

d. 1 Novemb. 1697.

Tacksägelsebref från regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, för det att denne af Kongl. Maj:t förskaffat Hoffdahl tillstånd att "tjena mot revers" (se härom N:o 634, 876 etc.*) Dat. Göteborg d. 1 Nov. 1697.

N:o 428 och 429.

d. 2 Nov. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O: Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Angående målaren Gabriel Michelsson Bolts kostnadsförslag för målning af 4 rum med trappgång i grefliga Aschebergska huset i Göteborg. "De öfrige mästarne här i staden af detta embete har jag och detta arbete anbudet; men är ingen som sig det påtaga vill, etc." I postscriptet nämnes att bankokommissarien Ahlehjelm ännu ej hemkommit, hvadan de 4000 D s. m.t för generalamiralen grefve Hans Wachtmeisters räkning ännu ej kunnat insättas. (Se N:o 424). Dat. Göteborg d. 2 November 1697.

429) Bilaga: Gabriel Michelsson Bolts kostnadsförslag för målning af ofvannämnde rum, så lydande: "För hans nåde och höggrefl. excellens uppsats, takarbete, som följer: Den stora salen, måladt med oljefärg, grått i grått, och skönt blå botten, och uppriktigt gjordt, för arbetslön och omkostnad 20 RD specie. För hennes nådes och höggrefl. excell. ts sängkammare, såsom det sig kan skicka, löfverket grått i grått och en hög cinoberröd botten, midt uti bilderne och skyn måladt naturellt med sina färgor, 16 RD specie.

---

*) Hänvisningen gäller andra likadana fall, samt den olägenhet som var en följd deraf att regementsskrifvarne nödgades ställa borgen för sig.

Den kammaren der bredevid 12 RD specie, och den fjerde kammaren 16 RD specie. Det vid uppgången 8 R. specie. Det är det nogaste som man görat försvarligt och utan skada. Och begäres 16 RD specie på handen till olja och färgers uppköpande. Tiden dertill, ifrån dato, visst svar kommer, på 4 månaders tid, vill jag näst Guds hjälp hafva det kant och klart. Datum Göteborg d. 1 November A.o 1697! N. B. Ofvanstående gör sammanräknadt 72 RD sp. hvilket belopp i sjelfva brefvet uträknadt i daler s. mt. der uppgifves till 144 D s. m.

N:o 430.

d. 2 Nov. 1697.

Memorial, punktvis uppsatt af regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahl, för att öfversändas till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg. 1) Att Hoffdahl varit på Bohus, för att efterhöra huru det skulle bli med gården Torp (se N:o 423), och fått det besked, att den skulle framdeles, som förr, vara fogde-säte. 2) Att korporalen Tranberg blifvit död, hvarför Hoffdahl förfrågar sig, antingen Michael Schough eller Joh. Rooth (se N:o 366, 370 och 424) skulle i ledigheten uppföras. 3) Begär endteligen besked rörande kyrkoherde-enkan Maren Nilsdotters (se N:os 361, 410, 416 och 419) ansökan, att få gården Röd i Foss socken på arrende. 4) Om stöld af fransar från en gammal vagn, förr Exc. Rutg. v. Ascheberg tillhörig och sedermera öfverstelöjtn. Soop. (Förmodl. samma gamla "karet", som nämnes i N:o 21). 5) Om korn, som torde blifva till salu af Castelle Ladugårdens och Gullmarsbergs afkastning. 6) Om handl. Herman Gieseckes fordran af 100 D s. m. 7) Om spik och bly till fenstrens reparation i grefl. Aschebergiska huset. 8) Rörande furiren "Monsieur Aschebergs" begäran att få ett par filtstrumpor och en bröstlapp (se N:o 424). Dat. Göteborg den 2 Nov. 1697.

N:o 431.

d. 13 Nov. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahl till

öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Att Hoffdahl ändtel. hos bankokommissarien Ahlehjelm fått inbetala de 4000 D s. m. för h. ex. Kgl. Rådet, generalammiralen m. m. greve Hans Wachtmeisters räkning (se N:o 424 och 428). Dat. Hökällan (på Hisingen) d. 13 Nov. 1697.

N:o 432.

d. 23 Nov. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Angående en vaxel på 1800 D s. mt. som skulle grefven tillsändas. Äfven omnämnes att Hoffdahl just då stod i begrepp att avsluta kontrakt med målaren (se N:o 428 och 429) angående målning af rum i Aschebergiska huset i Göteborg. Sluteligen ordas ett och annat rörande grefvens på Castelle Ladugård varande hästar. Dat. Göteborg d. 23 November 1697.

N:o 433 och 434.

d. 24 Nov. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahl till öfversten m. m. greve Chr. Ludv. v. Ascheberg. Att Hoffdahl nyligen tillfrisknat efter en svår sjukdom, och sänder nu specificationen till aflöningslistan. Om mönsterskrifvaren Erik Norns önskan att uppföras i ledigheten efter afledne korporalen Tranberg etc. Att Hoffdahl före sjukdomen avslutat kontrakt med målaren, angående målning af rummen i Aschebergiska huset i Göteborg (se N:o 428 och 429). Angående några saker, hvilka ryttmäst. Lilljehök hade i uppdrag att försälja för grefvinnan Sophie v. Ascheberg (Amiralen greve Hans Wachtmeisters). Om grefvens, öfverste- och ryttmästare-räntors indrifvande. Om viktualievaror hvilka skulle uppköpas samt rörande användandet af den spanmål som erhållits från Castelle-ladugård och Gullmarsberg. Om smeden Anders Larsson Kåhögs

bilagda räkning, samt ändteligen om Indelningsverkets fortsättande, som i följd av Hoffdahls sjukdom afstannat. Dat. Bohus den 29 Nov. 1697.

434) Bilaga Smeden Anders Larsson Kåhögs räkning för hvarjehanda arbete, belöpande sig till 12 D 11 1/4 / s. m. Dat. d. 20 Nov. 1697.

N:o 435.

d. 3 Dec. 1697.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Angående grefvens förnyade påminnelse om en vaxel å 1800 D s. m. (se N:o 432) och hvarföre denna kommit att dröja. Rörande specificationen till aflöningslistan, säges att den ännu ej blifvit afsänd, emedan Hoffdahl icke vetat hvem som skulle införas i ledigheten efter afl. korporalen Tranberg (se N:o 430 och 433). Dat. Bohus d. 3 Dec. 1697.

N:o 436.

1697.

"Aflönings lista uppå hemes Kongl. Maj:ts Enkedrottningens Lif regemente, Bahus Läns Cavalleri, med öfverstens välborne grefve Christian Ludvig v. Aschebergs commando, hvar efter dess öfver- och underofficerare samt gemene ryttare sine 1697 års löner hafva att utbekomma." Handlingen är av interesse såsom innehållande namnen på alla till öfver- och underbefälet hörande personer vid 1697-tiden. Utan dato.

N:o 437.

1697.

Utdrag af Jordeböckerna öfver Aschebergiska godsens i Bohuslän före och efter reduktionen, med bytes- och vederlags-godsens. Utan dato.

N:o 438.

d. 11 Jan. 1698.

Bref från regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Att han, Hoffdahl, uttagit en vaxel

på banken lydande å 800 D Caroliner, hvarå provision afdragen, men visste ej huruvida medlen i den månaden stodo att utbekomma, emedan banken var stängd.

Dat. Göteborg d. 11 Jan. 1698.

N:o 439. d. 11 Jan. 1698.

Gerdt Spechts räkning till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg, för band, strumpor, handskar, m. m. från den 21 Januari till d. 12 Juni 1698.

N:o 440. d. 21 Apr. 1698.

Apoteks-räkning från Casparus Ziervogel till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg från 21 April till 26 Juni 1698.

N:o 441. d. 17 Febr. 1698.

P. Rundbohms: "Promemoria för min dräng Olof Unge, under dennes resa till Gillarp, att hemta 3 tunnor korn etc etc . . . . Gud gifve lycka på resan." Dat. Quarnome d. 17 Febr. 1698.

N:o 442. d. 12 Mars 1698.

Befallningsman Christen Heidemarks skrifvelse till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Stockholm vistande. Med öfversändande af förteckningen öfver 1696 och 1697 års gröda på Gullmarsberg (möjl. N:o 386 el. 392), "hvaraf förnimmes att stor bekostnad skett vid andtiderne till allmogen, som varit bjuden till hjälp att hösta och skära, emedan bönderne på Gullmarsbergs rusthåll intet mera har velat gjort än på de nio åkrarne, inspektorn dem hade utlyst att plöja, skära och tröska, sedan deraf ett stycke för hvar gård blifvit dem tillmätt etc. Äfven föreslås åtskillige anordningar till minskning i kostnaderne. Dat. Röd (i Foss socken, se N:o 77) d. 12 Mars 1698.

N:o 443 och 444.

d. 11 April 1698.

Tvenne räkningar från Sven Leffler i Stockholm till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, å diverse specerier alltsedan den 6 Februari 1698 till belopp af 210 D 4 öre s. mt. Daterad Stockholm d. 11 April 1698.

444) Samma räkning itererad och påökt, genom en senare requisition till ett belopp af 219 D 4 öre s. m. Dat. Stockholm d. 6 Mars 1705.

(N:o 440.

N:o 445 och 446.

d. 16 Sept. 1698.

Tvenne skrivelser från Generallöjtnanten och landshöfdingen, friherre Joh. Ben. v. Schönleben till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Med begäran om ytterligare medel till fortsättning af byggnadsarbetena på Elfsborgs ladugård och Tjurholmen (se N:o 296 äfvensom 260). Daterade båda från Bohus, det ena d. 16 Sept. 1698 och det andra (adresserat på Malmö och Söfdeborg) d. 13de Juli 1699.

N:o 447.

d. 15 Nov. 1698.

Afskrift af ett utaf landshöfd. m. m. frih. J. B. v. Schönleben till Kgl. Maj:t afgifvit yttrande, angående den approximativa kostnadsberäkningen för ett af d. v. öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg föreslaget nytt boningshus på Castelle Ladugård. Daterad d. 15 Nov. 1698. Afskriften vidimerad af Johan Seth.

N:o 448.

d. 4 Mars 1699.

Intyg af Joh. M. Rothlöben, Isak Parmang, Hans Schultz och Michel Heyn, angående innehället af en utaf dem inventerad fältkista, N:o 13. (Se i föreg. N:os 414 och 415). Dat. Stockholm d. 4 Mars 1699.

N:o 449.

d. 8 April 1699.

Regementsquartermästaren P. Rundbohms concepter till åtskilliga skrivelser, angående ett större parti skinnbyxor och handskar, hvilket ankommit från Helsingör till Helsingborg, förmodligen för att vidare befordras till Göteborg. (Mycket oredigt) Dat. Söfdeborg d. 8 April 1699.

N:o 450 och 451.

d. 31 Juli 1699.

Berättelse afgifven af regementsquartermästaren P. Rundbohm som af Aschebergiska sterbhuset haft i uppdrag att indrifva åtskillige framl: Kongl. Rådets fältmarsk: och generalgouv: grefve Rutger v. Aschebergs osäkra fordringar af åtskillige dess regementes officerare. Dat. Bohus färjestad d. 31 Juli 1699.

451) Med bilaga i afskrift af till en del undskyllande förklaringar från G. E. Taube dat. Utby, Gustaf Soop dat: Ormo, Valentin Köhler dat: Restad, Peter Borgstedt, Joh. v. Meyerhjelm dat. Lahall. Samt likaledes afskrift af qvitton öfver gjorda inbetalningar hos David Amya och And. Holst.

N:o 452.

d. 12 Aug. 1699.

Skrivelse på tyska från generallöjtnanten och landshöfdingen friherre Joh. Ben. v. Schönleben till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, rörande skyldighet för Aschebergiska sterbhuset att bekosta reparation å byggnaderne vid Elfsborgs Kungsladugård och på Tjurholmen. Dat. Bohus d. 12 Aug. 1699. [Jemf. N:os 296, 445 och 446).

N:o 453 och 454.

d. 2 Nov. 1699.

Skrivelse från generallöjtnanten och landshöfdingen friherre J. B. v. Schönleben till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Med öfversändande i afskrift af Kongl. Maj:t påbud af 21 Okt 1699, an-

gående kontributions utgörande (bland andra) af officerare för deras boställen.

454) Utur förenämnde kgl. förordning antecknas följande:
 . . . "Wi finna skäligt att befria Cavalleriofficerarnes häste-hemman från kontributionens erläggande, emedan de för räntan håller häst och mondering. Alla öfver- och under-officerare, som själfva bebo deras boställen och dem med egen afvel bebruka, så och alla öfver- och underofficerare, som fuller bebo deras boställen, men låta bruka dem till halfva, befrias för de 2 D s. m.t., hvilka eljest af hvarje helgiärds hemman böra utgå; dock bör bonden, som brukar något sådant hemman eller boställe till halfva erlægga en D s. m.t för sin halfva del. Men af alla andra boställen och säten, som officerare själfva icke åbo, utan på hvarjehanda sätt förarrendera eller eljest genom bönder för en viss afgift låta bruka, skola 2 D s. m.t i kontribution fullt ut betalas, förutan tiondepenningen, som utaf officerarnes lön kommer att erläggas" . . . . "Men deremot blifva ifrån contributionens erläggande de Capitaler befriade, hvilka till kyrkor och studerande finnas vara testamenterade." etc. etc.
 Landshöfd. Schönlebens skrifvelse är daterad Bohus d. 2 Nov. 1699.

N:o 455.

d. 28 Nov. 1699.

Afskrift af en förbindelse, utgifven af grefvinnan Beata Magdalena Wittenberg, gift med fältmarsk. gr. Henr. Horn och faster till öfversten greffe Christ. Ludv. v. Aschebergs grefvinna, å Kongl. Rådet och fältmarskalken greffe Arfvid Wittenbergs sterbhus vägnar, att årligen och i rätter tid erlægga tomtören till Stockholms magistrat för tvenne tomter på Blasiiholmen, hvilka blifvit sal. fältmarskalken af drottning Christina år 1651 donerade. Dat. Stockholm d. 28 Nov. 1699.

N:o 456.

d. 18 Dec. 1699.

"Clericiets årliga deputat i penningar och spannmål,"
egenhändigt underskrifvet af öfversten m. m. grefve
Christ. Ludv. v. Ascheberg. Dat. Söfdeborg d. 18 Dec.
1699. Angår egentligen Skåne.

Femte Serien

Handlingar rörande Generallöjtnanten m.m.

Grefve Christian Ludvig von Ascheberg.

N°s. 457 - 600.

1700 - 1707.

N:o 457.

Afskrift af ett intyg, utgifvit af S. Holmer, att han emottagit åtskilliga munderings persedlar nemligen ett "borderadt" violet schabrack för 50 D s. mt, karbin och pistoler 12 D s. m, ett harnesk 7 D s. m, värja 6 D s. mt, karbinrem 2 D s. m, tillsammans 77 D s. mt. Af hvilka penningar Holmer på quartermästaren Hartwigs sterbhus' vägnar till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg inbetalt 64 D s. m. utlofvande att inbetala det återstående om tvenne veckor. Dat. Bergh den 24 Febr. 1700.

N:o 458.

d. 30 Mars 1700.

Afskrift af öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs quittens att af Korporalen Sven Holmer hafva emottagit 50 D s. m. i afräkning på de 64 han var skyldig quarterm. Hartwigs sterbhus. Se N:o 457. dat. Göteborg d. 30 Maj 1700.

N:o 459.

d. 20 Nov. 1700.

J. Cedercronas protokolls utdrag, innehållande utslag i ett mål mellan öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg käreande och borgaren Christian Stare svarande, hvilken senare hvidgått, att han på Castellegården, der han haft tillstånd att taga sämre och till foder otjenligt hö, dock äfven i sina säckar påfyllt dylikt af bättre beskaffenhet, hvarför han dömdes att plikta varans tredubbla värde och ersätta målseganden densamma. Dat. Extraordinarie tinget på Jega d. 20 Nov. 1700.

N:o 460 - 465.

1700.

Sex stycken räkningar till öfversten m. m. grefve Christ. Ludvig v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1700.

N:o 466.

d. 24 Sept. 1701.

" I anledning af hans Excell.s herr guvernören och amiralen högvälborne baron hr Erik Sjöblads aflättna bref till herr öfversten för hennes Kongl. Maj.ts Rik-Enkedrottningens lifregemente till häst, högvälborne herr grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, blef besiktelse hållen på de husens nu befintliga vilkor vid dess anslagna boställe Castellegård, som voro der ståndandes vid högbemälte herr grefvens och öfverstens tillträde. Öfvervarandes hr ryttmästaren vid regementet välb.ne. Gustaf Soop och Capiteinlieutn. ädel och manhaftig Berendt Agrell samt undertecknade." De sistnämnda äro häradsh. J. Cedercrona och befallningsman Borg (se N:os 222-226 och 297-299) hvilka både undertecknat sina namn och vid dessa tryckt. sina välbehållna sigiller. Dat. d. 24 Sept. 1701.

N:o 467.

d. 18 Okt. 1701.

Inventarium öfver all på Castellegården befintlig lösegendom, upprättadt på Öfversten grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs befallning af J. Rooth (se N:os 366, 370, 424) och Erik Pijhl. dat. Castellegården d. 18 Okt. 1701.

N:o 468.

d. 12 Dec. 1701.

Afskrift af öfversten m. m. grefve Christian Ludvig v. Aschebergs intyg, att nyutnämnde kvartermästaren, f. d. korporalen, Sven Holmer inbetalt de 14 D s. m. som återstodo på de 64, han skulle betala för de monderingspersedlar, han tillhandlat sig efter fram-

ledne kvartermästaren Hartvig. Dat. Göteborg d. 12 Dec. 1701. (Se N:os 457 och 458). Emellertid faller det sig svårt att förklara, huru skulden, som ursprungligen, enligt N:o 457, var 77 D, nedgått till 64.

N:o 469, 470 och 471. 1701.

Tre st. räkningar till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1701.

N:o 472 och 473. d. 16 Jan. 1702.

Skrifvelse från Mårten Christensson till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, angående ett skeppsankare och ankartåg m. m. hvilka varit liggande på Elfsborgs Ladugård, men blifvit förda till Anfasteröd, och hvarå värdering är bifogad. Dat. Anfasteröd d. 16 Januari 1702.

N:o 474. d. 16 Juni 1702.

Bref från kvartermästaren Sven Holmer till regementsquartermästaren Pehr Rundbohm, Kongsbacka och Quarnome; hvilket bref förklarar det här ofvan vid N:o 468 anförda tvifvel. Ty Holmer säger här, att han innelykt tillsänder Rundbohm grefve C. L. v. Aschebergs quittenser på 64 D s. m. som Holmer till grefven i tvenne terminer inbetalt och de öfriga 13 D måste han lefverera till herr öfverste (ryttmästare?) Kjöhler innan monderingarna fingo föras från dennes gård. Och alltså 77 D s. m. tillsammans. Dat. Labo d. 16 Juni 1702.

N:o 475. d. 3 Juli 1702.

Hofslagaren Erik Danielsson Lundhs räkning till öfv. gr. C. L. v. Ascheberg å 5 D 6/. s. m. t för åtskilligt smidesarbete. Dat. Göteborg d. 3 Juli 1702.

N:o 476. d. 22 Sept. 1702.

Göran Staffansson, profoss vid ryttmäst. Soops compagni,

erkänner att han af kommissarien, ädel och högaktad David Amya emottagit en blå ryttarekappa, värd 15 D s. mt. hvilken han lofvar att nästkommande midsommar af sin då utbekommande lön betala, och för säkerhets skull medgifver, att beloppet må blifva belagdt med quarstad hos de två bönder i Sörröd, i Björlanda socken på Hisingen, hvilka det ålåg att lönen utbetala. dat. Göteborg d. 22 Sept. 1702.

N:o 477, 478 och 479. 1702.

Tre st. räkningar till öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1702.

N:o 480. d. 9 Febr. 1703.

"Fiäre härads compagniets (af Enkedrottn.s Lifreg.te till häst) rulla öfver de till fyrmännings ryttarne uttagne bäst befindteliga munderingar i Backa d. 9 och 10 Febr. 1703."

N:o 481. d. 14 Febr. 1703.

Kontrakt afslutadt mellan öfversten m. m. grefve Christ. Ludvig v. Ascheberg och en timmerman, som å egna och kamraters vägnar endast ritat ett bomärke, A, under handlingen, hvilken angår uppförande af en stallbyggnad af ouppgifven längd och bredd men 9 alnar hög. Den betingade arbetslönen var 28 D s. m.t och en tunna svagdricka, till förtäring under den tid arbetet påstod. dat. Göteborg d. 14 Febr. 1703.

N:o 482. d. 5 Sept. 1703.

"Kort förslag på reseomkostnader åt Malmö, att henta 200 st. karbiner för fyrmänningarne. Undert. Michael Schoogh. Dat. Göteborg d. 5 Sept. 1703.

N:o 483 och 484.

d. 26 Okt. 1703.

Tvenne räkningar från hofslag. Er. Danielsson till öfv. gr. C. L. v. Ascheberg för åtskilligt smidesarbete. Dat. d. 26 Okt. och 8 Dec. 1703.

N:o 485.

d. 3 Nov. 1703.

Specifikation öfver kostnaderna för en resa från Stockholm till Göteborg, skjuts, förtäring och nattqvarter. Betald af grefvinnan Mariana Marg. Wittenberg, gift v. Ascheberg till Gottfrid Eppenritter. Handlingen af interesse, utvisande hvilken väg vanligen togs, afståndet i mil och skjutslegan. Hela vägens längd från Stockholm till Göteborg uppskattas till 48 $\frac{1}{8}$ mil och kostnaden 12 D 24 öre s. m. hvaraf dock 2 D 16 öre åtgått till förtäring och nattquarter. Dat. Göteborg d. 3 Nov. 1703.

N:o 486, 487 och 488.

1703.

Tre st. räkningar till öfversten greve Christ. Ludv. v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1703.

N:o 489, 490 och 491.

1703.

Tre st. räkningar till grefvinnan Mariana Margareta Wittenberg, gift v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1703.

N:o 492 och 493.

d. 16 Apr. 1704.

Tvenne räkningar å åtskilliga s. k. galanterivaror, utgifne af Gerdt Specht och ställde på öfversten greve Christ. Ludv. v. Ascheberg. dat. Stockholm d. 16 Apr. 1704.

N:o 494 - 500.

d. 11 Maj 1704.

Rättegångs-handlingar uti ett mål emellan mantalskommisarien Anders Frigell kårande och öfversten m. m. greve Christ. Ludvig v. Ascheberg svarande. Den förstnämnde hade varit anställd som betjent hos grefven från 1695 d. 27 Nov. till 1703 d. 27 Jan. "då contoiret hos

Frigel försegladt blef." Frigel gör nu anspråk på lön för nämnde tid, efter 600 D s. mt om året, som för 7 1/6 år gör 4300 D s. mt. Hvertill kommer påökning med 200 D s. mt. årligen, enligt ett grefve Aschbergs förevisade bref af d. 12 Juli 1699; hvilket från sistnämnde dato gör 716 D s. mt; alltså tillsammans 5016 2/3 D s. mt. Hvilken fordran Svea hofrätt, "sedan det ostridiga blifvit skiljdt från det stridigt är," godkänt och beslutat, "att högvälborne herr grefven och öfversten måtte föreläggas en viss dag och termin att deponera till så stor del af 5016 2/3 D s. mt., som icke kan med behörige och uppå lönen uttryckligen lydande quittenser visas redan till fullo betaldt vara." Hvarjemte grefve Ascheberg ådömdes böter för "otjenligt skrifvande," så väl mot kgl. rätten som mot sin vederpart." Utslaget, dat. Stockholm d. 11 Maj 1704, är undertecknad af G. Falckenberg och H. Heerdhjelms. Men alldenstund grefve Aschebergs fullmäktige, kommissarien Lagerholm, androg att grefven "hvarken var boende i Stockholm, eller der hade någon egendom," hvaraf depositionen kunde præsteras," så hänvisades mantalskommissarien Frigel "till den ort, der herr grefven bor och hafver sitt hemvist," d. v. s. till herr guvernören och amiralen baron Eric Sjöblad i Göteborg. Slottskansliets utslag härom är af d. 26 Juli 1704 och undert. Jonas Rothoff. Men som grefve Ascheberg då var bosatt i Skåne, der han och hade sin förnämsta egendom, så förviste amiral Sjöblad målet vidare, genom utslag, dat. Göteborg d. 15 Sept. 1704, till herr baron, generalen och guvernören Rehnschjöld i Malmö, i hvars frånvaro handlingarne, beledsagade af en skrifvelse, dat. Malmö d. 22 Sept. 1704 och undertecknad A. Falzburg, kommunicerades grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Handlingarne äro följande: .

494) Afskrift af Svea hofrätts resolution i målet: "Sedan Kongl. Rätten icke allenast d. 19 Martii för-

ledit år 1703 för skäligt pröfvat, det borde öfversten
 Ascheberg Frigels bevisligen återstående lön deponera,
 utan ock ytterligare, d. 19 Septembris samma år, parterne
 till executoren remitterat, att sedan det ostridiga blif-
 vit skiljdt ifrån det som stridigt är, förelägga hr öfvers-
 ten Ascheberg en viss dag och termin, efter hans kongl.
 Maj:ts förordning, inom hvilken han skulle det ostridiga
 deponera, men det som stridigt och tvist vore om, till
 domarens laga afgörande ifrån sig förvisa; har Kongl.
 Slottskansliet genom dess resolution af d. 7 December
 ofvannämnde år, förklarar, att emedan parterne stodo med
 hvarannan om förberörde lön in contradictoriis, kunde
 kongl. Slottskansliet om depositions quantum i detta mål
 sig intet utlåta; utan saken till domaren i vederbörligt
 foro remitterat. Hvilken resolution, ehuru väl hr öfvers-
 ten Aschenberg förmenar sig vara befogad att njuta till
 godo; alldenstund utaf de skäl, som han uti Kongl. Slotts-
 kansliet under Frigels egen hand låtit producera, skall
 vara befunnit, att uti hela hans fordran jäf vore. Dock
 som bägge parterne der uti ense äro, att kommissarien
 Frigel är d. 27 Nov: anno 1695 och öfversten grefve
 Aschenbergs tjenst antagen vorden, och hr öfversten uti
 dess d. 12 Juli a.o 1699 till Frigel skrifne bref, med
 sådana ord sig finnes utlåtit hafva, att han ock med det-
 samma sände 300 D s. mt, som till Frigel remitteras skulle,
 hvilket var ett halft års lön, utan att derhos på något
 sätt förklara, det lörens beräkande till den summan
 allenast för samma år och efter den tiden men icke till-
 förene skulle till föreståendes vara. Fördenskull pröfvar
 den Kongl. Rätten, i så beskaffad sak, härmed för rättvist,
 det bör öfversten grefve Aschenberg hvad som på Frigels
 lön, till 600 D s. mt årligen beräknad, ifrån d. 27 Novem-
 ber A.o 1695, till d. 27 Januari 1703, då kontoret för
 honom försegladt blef, icke med behörige och uppå lönen
 uttryckligen lydande qvittenser bevises redan till honom
 utbetaldt vara, utan vidare uppehåll uti quarstad sätta.

Och hvad de 200 D s. mt. tillökning på lönen vidkommer, hvilken kommissarien Frigel, i förmågo af hr öfverstens genom förromtalde dess bref af d. 12 Juli A.o 1699, uppå dess grefvinnas vägnar honom gjorda tillsägelse, fordrar; så, oansedt hr öfversten genom dess fullmäktige påstår benämde summa Frigel vara lofvad, så framt en angelägen berörda grefvinnas affär genom hans flit och vaksamhet tydeligen utfalla kunde, hvaruti sådant lyckligt slut aldrig sedan skall uppvisas kunna, och besagde lofven derföre vara utan verkan: dock likväl som hr öfversten Aschenberg, uti förberörde dess bref till kommissarien Frigel, honom tillsagt att dess grefvinna ock lofvat, om hon är så lycklig att hon kan komma till penningar, skall han ock få 200 D s. mt. om året utaf henne, hvar uppå Frigel ock dess dokumenter om händer fått, dem Kongl. Rätten genom dess resolution af d. 19 Martii 1703, som laga kraft vunnit, erkänd honom befogat att behålla, till dess hans bevisligen återstående lön deponerad vore, och Frigel till ofvansagda vilkor, hvaruppå hr öfverstens fullmäktige föregifver oftaberörde bref afseende hafva, alldeles nekar, hafvandes hr öfversten ej visat, det Frigel emot de 200 D s. mt lön ingenting gjort hafver. Alltså finner Kongl. Rätten skäligt, det bör samma, Frigel lofvade 200 D s. mt årlig lön ifrån meromrörde brefs dato, nemligen d. 12 Juli A. 1699, då den honom tillsagt blifvit, till d. 27 Januari 1703, på lika sätt, som tillförene förmält är, deponerad blifva. Hafvandes Frigel, likmätigt Kongl. Rättens d. 19 Martii och 19 September nästbemälte år fällde resolutioner hvad således uti quarstad ställdt varder emot full borgen att lyfta och anamma, hr öfverste Aschenberg, efter Kongl. Maj.ts påbud till alla rätter och domstolar om executioners befrämjande af d. 10 Juli A.o 1669 § 4 inom natt och år öppet lämnad saken uti vederbörligt

foro lagligen att återvinna, sedan han först denna quarstads anamningen fullgjord hafver. Och skall öfversten grefve Aschenberg för otjenligt skrifvande så väl emot Kongl. Rätten, som dess vederpart, likmätigt den 22 § uti Kongl. Maj. ts process-ordning af d. 4 Juli 1695, erlägga i anseende till det förra 20 D, och till det senare 10 D s. mt." Dat. Stockholm d. 11 Maj 1704.

495) Uträkning af Frigels fordran hos öfversten grefve Christ. L. v. Ascheberg å inalles 5016 2/3 D s. mt. Med derå tecknad anmaning, ifall något af denna fordran skulle redan vara betald, att deröfver inför Slottskansliet förete Frigells originalquittenser. Undert. Joh. Rothoff. Dat. Stockholm d. 18 Maj 1704.

496) Extract af Kongl. Slottskansliets protokoll d. 26 Juli 1704, förmälände hurusom kommissarien Frigel har i Kongl. Slottskansliet inleffererat en uträkning på den omtvistade lönen till 5016 2/3 D s. mt, anhållande om assistens emot hr grefven och öfversten . . . hvaraf Kongl. Slottskansliet också gifvit hr grefvens och öfverstens fullmäktige kommissarien Lagerholm kommunikation . . . Och alldenstund denne exciperar dess hr principal ej hafva någon egendom här i staden [Stockholm], hvaraf depositionen kan prästeras, och derföre förvisar kommissarien Frigel till orten, der hr grefven och öfversten bor och hafver sitt hemvist, i anledning af påberopade lagsens rum uti 24 cap. tingbalken och 12 cap, rådst:b., kunnandes icke heller Frigel sjelf utvisa någon hr grefven och öfverstens egendom som sorterar under Kongl. Slottskansliets befallning; alltså ser Kongl. Slottskansliet sig i så måtto ej kunna härvid annat tillgöra, än i följe af executionsstadgans 8 punkt igenom promotorial till hr guvernören och amiralen i Göteborg, der herr grefven och öfversten är boendes, befordre kommissarien Frigel till samma hr grefven och öfversten åliggande depositions behöriga fullgörande efter välbemälte Kongl. Rättens resolutioner. Undert. Jonas Rothoff. Actam ut supra.

497) Kongl. Slottskansliets promotorial, genom hvilket kommissarien Frigel rekommenderas till hr guvernören och amiralen frih. Sjöblad i orten der hr grefven och öfversten har sitt hemvist till all laga handräckning. Undert. Jonas Rothoff. Dat. Kgl. Slottskansliet d. 5 Aug. 1704.

498) Mantalskommissarien Anders Frigels inlaga till guvernören frih. Erik Sjöblad i Göteborg, att alldestund Kgl. Slottskansliet i Stockholm, i hänseende dertill, att högvälbemälte hr grefve och öfverste intet hafver någon egendom under dess befallning, igenom sin resolution remitterat Frigel till hans Exc. ns hr friherren på den ort, hvarest hr grefven och öfversten Ascheberg hafver sitt hemvist och är boendes . . . . och såsom denna underdåniga ansökning grundar sig uppå högbemälte kongl. hofrätts laga kraftvundna resolutioner, Kongl. Maj. ts allernådigste förordningar och kongl. slottskansliets promotorial, alltså förtröstar jag (Frigel) mig ödmjukeligst om en nådgunstig, skyndesam handräckning och expedition etc." Utan dato.

499) Guvernörens i Göteborgs och Bohuslän frih. Erik Sjöblads skrifvelse till guvern. Rehnschjöld i Malmö. Uti hvilken, sedan målets beskaffenhet blifvit refererad, säges: "hvarföre, och som herr grefven och öfversten är vistande uti Skåne, der han ock sin egendom hafver, thy har jag funnit mig föranlåten en sådan expedition till herr baron, generalen och guvernören härmed tjenstligen att remittera och rekommendera etc. etc." Dat. Göteborg d. 15 Sept. 1704.

500) A. Faltzburgs skrifvelse till öfv. m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg med öfversändande af handlingarne i målet . . . "Alltså har jag intet annat kunnat än detta med hr grefven och öfversten communicera, och förnimma huruledes han sig här uppå vill utlåta, antingen att göra samma deposition här eller der hr gr.

och öfv. eljest är boende och sin öfriga egendom hafver etc. etc. Uti högvälb. hr barons generalens och gouv.:ns frånvaro. Malmö d. 22 Sept. 1704.

N:o 501.

d. 25 Maj 1704.

David Amyas räkning till öfverstelöjtn: G. W. v. Mühl å den andel dennes kompagni skulle betala i kostnaden för Aschebergiska regementets beklädning. Räkningen är afskrift, dock af Amya egenhändigt. Dat. Göteborg d. 25 Maj 1704. (Lyder å 95 D s. m.)

N:o 502 och 503.

d. 16 Aug. 1704.

Bref från häradsh. J. Hoffdahl, senare adlad v. Hoffdahl, broder till då nyl. afledne regementsskrifvaren Arfv. O Hoffdahl, till öfversten grefve Christ. L. v. Ascheberg. Af innehåll, att alla af den afl. brodern innehafda regementets handlingar voro registrerade *) och i tvenne små kistor under försegling nedlagde o. s. v. Att 1703 års uppbörder voro ordentligt verkställda och i ordning, så när som på dem å hvilka uppsats bifogades. Föreslår Peter Palmborg, sedermera regementsskrifvare, till uppbärande af grefvens halfårs inkomster och löningsräntor. Angående löjtnantssätet Faleby**), som den till ryttmästare utnämnde Valentin v. Köhler dittills innehaft, så skulle münsterskrifvaren Dahlgren påtaga sig hälftenbruket, hvarigenom de 59 D 4 öre s. m. besparingsränta, som Köhler häftade för, skulle bli betalde. (Se N:o) Rekommenderar Israel Treutinger att förestå brodrens sterbhus. Dat. Guddehjem d. 16 Aug. 1704.

503) Bilaga: Upsats på de Kongl. Maj:ts och kronans fordringar, hvilka efter afl. regementsskrifvaren Arf. O. Hoffdahl återstodo att af en del officerare m. fl. uppbära. Dat. Guddehjem d. 16 Aug. 1704.

---

*) se N:o 504. **) Vahlby.

N:o 504)

d. 29 Aug. 1704.

Inventarium, undertecknad af Gustaf Soop, "öfver de räkningar bref och handlingar, som funnits uti sal. hr regementssekreteraren Hoffdahls hus, hvilka till en del så väl angå godsens uti Skåne som det höggrefl. Ascheberg'ska sterbhusets angelägenheter. (Se N:o 502). Dat. Guddehjem d. 29 Aug. 1704.

N:o 505.

d. 30 Sept. 1704.

Anton Cortmeyers intyg "dass ich heute dato empfangen habe von monsieur Gottfried Eppenritter (se N:o 485) wegen die Frau Gräfin Wittenberg (gift v. Ascheberg) 5 D s. mt vor 10 ellen rothe Band. Noch vor rothe tafften Bande 4 D 19/, solches thue hiemit bescheinigen." Christianstad d. 30 Sept. 1704.

N:o 506.

d. 22 Nov. 1704.

Afskrift, dock egenhändig, af en räkning från David Amya, angående det, som han ännu egde att fordra för beklädnad af Major Muhls kompagni af Enkedrottningens lifreg. te till häst. Åberopas räkningens i föreg: N:o 501 belopp D 95 och tillkommer ytterligare D 315. 8 sål. 410 D 8/. Dat Göteborg d. 22 Nov. 1704.

N:o 507.

d. 14 Dec. 1704.

Afskrift af presidentens och samtel. ledamöternes i Kongl. Kammarkollegium fullmakt och instruktion för regementsauditörem välbetrodde Casper Nordenberg, som först i 6 års tid tjenstgjort som kammarskrifvare på slottet, sedan i öfver 3 år varit regementskommissarie och auditör vid svenska armeen i Pohlen, under öfverste Buchwalds dragoner och sedermera under generallöjtnant Ridderhjelm's regemente under Norra skånska kavalleriet, att vara regementsskrifvare vid Halländska kavalleriet uti den aflidne Arfvid Hoffdahls ställe. Instruktionen lyder sålunda: "Och skall han näst den huld och trohets

pligt, med hvilken han högstbemäldte hans Kongl. Maj.t och dess crono förbunden är, och städse vara skall, isynnerhet veta sitt embete derutinnan bestå, att hålla den mönsterrulla, som en och annan tid vid generalmönstringar uppå bemäldte regemente upprättad och underskrifven varder, riktig, ren och oförfalskad, icke tillstädjande för sin person, att någon förändring derutinnan mönstringarne emellan, utan Kongl. Maj.ts eller Kongl. Krigskollegii vilja och förordning ske må. Äfven på lika sätt bör ock ske med den rekrutering eller komplettering, som på ett eller annat sätt under regementet kan tillkomma, anoterandes dag och datum, när det sker, så väl som om någon sotdör, förrymmer eller på hvarjehanda sätt afgår, derpå han behörig riktighet hålla bör och skall. Sedan skall han ock hålla en noga specification och riktighet uppå alla officerares och gemenas under regementet löningar och hemmansräntor, så af häste- och fördels hemman som reserve- och beneficie hemman vid regementet, så ock krigsmans husmedlen angående, följandes Militie-Jordeboken och förseglade ruller, samt hans Kongl. Maj.ts underskrefna stat och aflöningslista för Officerarne, till dess hans Kongl. Maj.t eller Kongl. Statskontoret genom någon sedermera honom gifven skriftelig order, finner godt något derutinnan af sine särdeles skäl att förändra. Dock skall han veta sin pligt vara, hvilket ock honom härhos påläggas, att dependera af öfverstens för regementet ordres och befallningar, och intet understå sig något att försumma eller manquera i den respekt och lydnad honom bör och tillkommer. Varandes icke regementsskrifvaren lofgivit, att göra någon fördelning af lönen utan öfverstens minne och vetskap. Men skulle han utan förmodan sig uti sin tjenst förse, då skall öfversten eller officerarne icke hafva makt honom med ett eller annat straff efter dess eget godtycke att belägga eller afsätta, utan stände sådant till hans Kongl. Maj.t och detta (Krigs)kollegii lagliga utslag och förklaring. I det öfriga måste han vara förtänkt, årligen och i rättan tid sina räkningar verifi-

cerade med giltiga räkningar och befallningssedlar inlefferera, allt efter Kongl. Maj:ts underskrifna aflöningslista. Blifvandes han i tjensten intet verkligan installerad förrän han præsterat en nöjaktig samt behörigen ställd verificerad caution. Och på de han sådant med så mycken större flit och trohet må och skall kunna förrätta, thy bestås honom årligen den lön och underhåll som staten förmår och innehåller etc. etc." dat. Stockholm d. 14 Dec. 1704. Undert. Fabian Wrede, C. E. Gyllenstjerna etc. etc. etc.

N:o 508.

d. 20 Dec. 1704.

Mårten Christenssons skrifvelse till grefve Christian Ludv. v. Ascheberg angående några skeppsinventarier, af hvilka landshöfdingen friherre David Macklier önskat behålla en del och brefskrifvaren sjelf önskade tillhandla sig det öfriga, eller i utbyte lemna björkved. (Se i öfrigt N:os 279 och 282). Dat. Anfasteröd d. 20 Dec. 1704.

N:o 509, 510 och 511.

1704.

Tre st: räkningar, ställde på öfversten m. m. grefve Christ. Ludvig v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1704.

N:o 512.

d. 5 Mars 1705.

Skrifvelse från P. W. Schaey till öfv: gr: Chr. L. v. Ascheberg, anhållande om tverme dagars permission för en resa till Venersborg. Dat. Berg d. 5 Mars 1705.

N:o 513.

d. 17 Mars 1705.

Skräddaren Pehr Pehrsson Berghs räkning för klädespersedlar förfärdigade åt öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs betjenter. Dat. Göteborg d. 17 Mars 1705.

N:o 514.

d. 31 Maj 1705.

Intyg af Johan Thelin, att den högvälborna frun, född grefvinna Wittenberg och gift fru grefvinna v. Ascheberg, till honom låtit aflemna en af tullkammaren i Göteborg förseglad låda, tillhörig jungfru Johanna Elisabeth Siltman. Dat. Göteborg d. 31 Maj 1705.

N:o 515.

d. 22 Juli 1705.

Skrifvelse från S. Vising till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg, att brefskrifvaren, som blifvit kallad till husesyn på löjtnantsbostället Hassungelund, icke ansåg sig ännu böra tillträda detsamma, emedan det under året bebrukades af hans förman och ryttmästare och Vising alltså skulle finna sig från den fria dispositionen deraf afskuren. Dat. Grisebo d. 22 Juli 1705.

N:o 516 och 517.

d. 25 Juli 1705.

Regementsquartermästaren P. Rundbohms skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg, angående en Rundbohm påbördad skuld till förre regementsfältskären Georg Crolly's sterbhus. Dat. Quarname d. 25 Juli 1705.

517) Bilaga: Vidimerad afskrift af David Amyas quittens å 8 D 13/. s. mt. som regementsquarterm: Rundbohm till Amya inbetalt för regementsfältsk:mäst. John (Jöran?) Crolly. Dat. Göteborg den 30 April 1693.

N:o 518.

d. 31 Juli 1705.

Ryttmästaren Georg Nicolas Werres "Memorial" till högvälborne herr grefven och öfversten m. m. Christian Ludvig v. Ascheberg, angående några angelägenheter beträffande Lif-kompagniet af Enkedrottningens lifreg:te till häst. Dat. Göteborg d. 31 Juli 1705.

N:o 519.

d. 8 Aug. 1705.

Vidimerad afskrift af div: räkningar m. m. för resterande

beklädnadspenningar vid Enkedrottningens Lifreg:te till häst. Vidimationen af Sam. Reuterbergh. Daterade under året 1705.

N:o 520.

d. 11 Aug. 1705:

Bref från quartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då på Gullmarsberg vistande. Att Norn uti Esperöds rusthålls saken emot tullförv. Waldenström, om hvilken sak se N:o , blifvit ålagd "juramentum calumniæ et malitiæ," hvaremot han protesterar, såsom varande i detta mål endast greve Aschebergs fullmäktige. Dat. Uddevalla d. 11 Aug. 1705.

N:o 521 - 527.

1705.

Fyra skrivelser från mönsterskrifvaren *) Petter S. Palmborg till öfversten m. m. gr. Chr. Ludv. v. Ascheberg, med bilagor, neml.

521) Begär förhållningsordres, angående företrädarens Hoffdahls enka och kyrkoherden Ratterey i Kongelf, hvilka båda begärt att erhålla betalning af de, Palmborg till uppböra anförtrodde, greve Aschebergs öfverste- och ryttmästareräntor, den förra för ett hennes framledne mans tillgodohafvande och den senare för offer för ladugården (Castelle-ladugård). Brevet utan dato.

522) Ansökan, skriven af Palmborg, men undertecknad af Christina Greve, framl. regementsskrifvaren Hoffdahls enka, begärande att greve Ascheberg ville ålägga åtskillige officerare, äfvensom mönsterskrifvaren Abr. Bergman, att skyndsammast inbetala hvad de i sterbhuset häfta för. Utan dato.

523) Bilaga: räkning med mönsterskrifv: Abr. Bergman. Dat. Göteborg d. 10 Febr. 1705.

524) Bilaga: räkning till åtsk. officerare. Utan dato.

525) Quittens utgifven af P. S. Palmborg å 59 D 9 öre 17 $\frac{3}{5}$ pg s. mt. hvilka han af greve Chr. Ludv. v.

---

*) (se N:o 577).

Ascheberg uppburit "på 1703 års besparing efter förre löjtnanten, då förtiden ryttmästaren Valentin v. Köhler. (se i föreg. N:o 502). Dat. Göteborg d. 21 Juni 1705.

526) Angående en bifogad förteckning på det skattebelopp, grefve Ascheberg dittills årligen brukat erlægga för sina tjenstehjon, uppgående till 100 D 25 öre 14 $\frac{2}{5}$ pg s. mt; af hvilket belopp dock, under åren från 1699 till och med 1703 endast hälften utgick.

527) Ofvannämnde förteckning, så väl som brefvet daterad Guddehjem d. 2 Nov. 1705.

N:o 528.

d. 12 Nov. 1705.

Utdrag utur fyrmännings-rullan af hr Ryttmästare Berendt Agrells kompani, hållen på regementsmötet å Faurås-bräcka d. 27 Okt. 1705. Undertecknad af C. Nordenberg. Dat. Bohus d. 12 Nov. 1705.

N:o 529-532.

d. 6 Dec. 1705.

Böneskrift till öfversten m. m. Grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg af 10 utfattige torpare och fiskare under Castellegården; af innehåll, att alldenstund kronans befallningsmän Borg och Eriksson hos dem anställt utmätning för kronoutskylderne, men detta skett emot d. v. tillförordnade vice-guvernören Seths resolution, och likaledes emot sockennämndens intyg om deras medellöshet, så anhålla de att herr grefven täcktes hos herr guvernören och Amiralen Sjöblad inlägga sitt förord att de måtte återfå den ringa egendomen. Utan dato. Med följ. bilagor i afskrift:

530) J. Seths i guv. amiral Sjöblads frånvaro utgifna resolution, att supplikanterne såsom varande besutna torpare ej kunna befrias från kontribution; "men skulle någon finnas så utfattig och oförmögen, att till betalningen ej finnes någon tillgång, så hafver kronobefallningsmannen derpå att taga tings-attest till vidare approbation och afkortning." Dat. Göteborg d. 19 December 1704. Med till-

lägg af R. S. Fersen, så lydande: "Emellertid lemna de oförmögne, särdeles nya torpare omolesterade."
 531) Häradshöfd. J. Cedercronas tingsattest, förmälande huru som ladugårdsfogden vid Castellegård välbetrodde Erik Pyhl föredragit, att de torpare under nämnde gods, hvilka äro oskattlagde, skola till en del vara så oförmögne, att de ej förmå betala någon kontribution; nemligen Anna Christensdotter på Rundsvallen. Anders på Hagen, Anders på Åberget och Börje på Smällen. Dernäst äro andra, som ej förmå betala fördubblingskontributionen, nemligen Mattis på Iskällan, Anders ibidem, Lars på Enerkullen, Eriks enka på Rundsvallen och Sifver samt Sven på Gullöslätten. Dessutom är en dotter skrefven på Vestre Rundsvallen, som ej kan betalas kontribution före, emedan modren är husarm och dottren ej mer äger än dåliga vallmarskläder hon går uti. Och såsom häradsnämnden, efter behörigt undersökande, besannade både desse torparens fattigdom och oförmögenhet till kontributionens betalande; jemväl att ingen tillgång finnes till den påskrefna dottrens kontribution, så vardt sådant till attestatum under härads sigill kommunicerat och deras skonsmål till hans exc. ce hr guvernören ödmjukel. remitteradt. Dat. Hede på Inland d. 3 Mars 1705.

532) Intyg afgifvet, under edsförpligtelse om så skulle påfordras, af fem bönder, att de ofvananförde kontributionsskyldige äro till betalning alldeles oförmögne och utan tillgång. Dat. Castellegård d. 6 Dec. 1705.

N:o 533-536.

1705.

Fyra st. räkningar till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1705.

N:o 537, 538 och 539.

1705.

Tre st. räkningar till grefvinnan Mariana Margareta Wittenberg, gift v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1705.

N:o 540.

d. 2. Januari 1706.

Ryttmästaren Georg Nikol. Werres skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, dels angående några kasserade hästar, dels angående Sven Olofsson, som utan att dertill vara lagligen berättigad velat deltaga i rusthåll. Dat. Halleby d. 2 Jan. 1706.

N:o 541 och 542.

d. 5 Januari 1706.

Regementsquartermästaren P. Rundbohms skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Gborg. Med anhållan om dennes mellankomst uti en tvist med grannarne kring Rundbohms boställe Quarnome, angående rättighet till ollontägt och vedhygge uti angränsande skogar. Dat. Quarnome Januari 1706.

542) Bilaga: E. Stjernmans stämning till Rundbohm och dennes grannar att möta vid nästa Viske härads ting i Backa. (Afskrift, vidim. af L. G. Schyring). Dat. Kongsbacka d. 3 Jan. 1706.

N:o 543.

d. 18 Jan. 1706.

Räkning från Nicolas Matsen till grefvinnan Mariana Margareta v. Ascheberg, lydande på modeartiklar till ett belopp af 215 D 29/s s. mt. Dat. Göteborg d. 18 Jan. 1706.

N:o 544 och 545.

d. 23 Jan. 1706.

Tvenne bref från Ryttmästaren B. Agrell till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, angående quartermästaren Hassell, som för någon olyckas skull satt fängslad. Uti det första beder Agrell om någon hjälp till honom i hans stora elände, så framt han ej alldeles skulle gå under. Detta är dateradt Lahall d. 23 Jan. 1706; och

545) Uti det andra brefvet berättar Agrell, att Hassell fått

sin dom från hofrätten, lydande på 100 D s. mt böter. Derjemte nämnes att Agrell sänder grefven med brefvet en liten råbock; "om herr grefven vill vara så gunstig, och ej misstycka en så ringa ting." Dat. Lahall d. 17 Mars 1706.

N:o 546. d. 5 Febr. 1706.

Quartermästaren Casper Nordenbergs (se N:o 507) skrifvelse till öfversten grefve Christian Ludv. v. Ascheberg, med klagomål öfver mönsterskrifvaren Anders Rööks senfärdighet. Dat. Bohus d. 5 Februari 1706.

N:o 547, 548 och 549. ²⁴
d. 4 Mars 1706.

Handlingar, rörande korporalen vid Enkedrottningens Lifregemente till häst, Lars Ståhlberg, som hos öfversten m. m. grefve Christian L. v. Ascheberg ansökt om afsked från regementet; men sedermera ångrat sig och sökt återfå sin förra anställning. Handlingarne äro följ:

547) Ståhlbergs ansökan hos grefve Ascheberg, att, i anseende till en "förborgad passion" (hemlig sjukdom), äfvensom i anseende till svårigheten att förse sig med ny mondering, få afsked från regementet. Utan dato. Härå tecknad grefve Aschebergs resolution, genom hvilken Ståhlberg meddelas afsked från regementet. Dat. Göteborg d. ²⁴₄ Mars 1706.

548) Ståhlbergs andra skrifvelse till grefve Ascheberg, att han ångrar sitt förhastande, och önskar blifva i tjensten åter insatt. Utan dato.

549) Ryttnästaren Knut Ugglas skrifvelse till grefve Ascheberg, med förbön för Ståhlberg, att denne måtte återfå sin tjenst. Dat. Ormo d. 2 Mars 1706.

N:o 550. d. 20 Mars 1706.

Öfversten Georg Selens (?) bref till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs angående återsändande af sådana soldater, som från brefskrifvarens i näder

anförtrodde regemente rymt, och möjligen blifvit vid Aschebergs regemente antagna. Dat. Götala d. 20 Mars 1706.

N:o 551, 552 och 553.

d. 9 Apr. 1706.

Öfverstelöjtn. Georg Lilljehööks skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg, angående en karl, Sven Svensson, hvilken öfverstelöjtnanten hade låtit komma från sin hembygd i Vestergyllen, under löfte, att han skulle bli anställd som ryttare under Enkedrottningens lifregemente. Men då karlen, vid ankomsten till Lindhof, ej träffade öfverstelöjtnant Lilljehök der hemma, begaf han sig till Varberg, hvarest han på svekfullt sätt blef värfvad till infanteriet under kapt. Lilljecrona. Dat. Lindhof d. 9 Apr. 1706. Med följande bilagor

552) Rytterne Carl Hvalfisks och Olof Wessmans berättelser, angående drängen Sven Svensson, som af Kapt. Lilljecronas sergeant blifvit värfvad. Dat. Lindhof d. 5 April 1706.

553) Kapt. Lilljecronas förklaring deröfver, hufvudsakligen framhållande, att Sven om aftalet med öfverstelöjtn. Lilljehök ingenting nämnt, och att han redan svurit fanan. Dat. Varbergs slott d. 4 April 1706.

N:o 554.

d. 12 April 1706.

Ett häfte, innehållande, å sidorna till venster, klagomål emot förre mönsterskrifvaren Constans Falck, för det att han origtigt uppgifvit den afgift, hvarje rusthållare, vid sin inskrifning, skulle till krigsmanshuset erlægga, hvilken rätteligen utgiorde 1 D s. mt. ehuru han stundom låtit dem erlægga den dubbelt och tredubbelt; ja stundom, ehuru de betalt afgiften, hade de ej blifvit för rusthållare inskrifne, utan de förut varande rusthållarnes namn fått i rullorna qvarstå. Och å de motsatta sidorna i häftet ser man Falcks svar till beskyllningarne. Dat. Träslöf d. 12 Apr. 1706.

N:o 555.

d. 24 April 1706.

Regementsqvartermästaren Pehr Rundbohms skrifvelse till Öfversten m. m. grefve Chr. Ludvig v. Ascheberg, med begäran, att alldenstund löjtnanten Sten Alsing, som af grefve Ascheberg beordrats till fullmäktig uti ett mål, rörande en år 1702 af byamännen i Öfra Syllinge på Rundbohms boställes, Quarnome, gemensamma mark upptagen torfmåssa, afsagt sig befattningen med detta ärende, grefven måtte tillsätta någon annan att i Alsings ställe vid Viske härads varting i Backa, d. 4 tillstundande Maj, bevaka denna boställets angelägenhet. Dat. Quarnome d. 24 April 1706.

N:o 556.

d. 28 April 1706.

Räkning för åtskillige munderingspersedlars anskaffande till öfverstelöjtnantskompagniet af Enkedrottningens lifregemente till häst. Underskrifven af J. Lillje .. s. Daterad Ottersäker d. 28 April 1706.

N:o 557.

d. 1 Maj 1706.

Intyg af Casp. Nordenberg (se N:o 507) att framledne regementsskrifvaren Arfvid O. Hoffdahl icke upptagit ödesmåls räntan af Misteröd uti någon 1707 års regements-räkning. (Frågas huru meningen är, då Hoffdahl 1706 var död och räkningen gällde påföljande året?) Dat. Göteborg d. 1 Maj 1706.

N:o 558.

d. 7 Juni 1706.

Gustaf Gyllenbergs skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, angående för lågt beräknade husrote-medel för det af Gyllenberg tillträdde bostället Risby, beläget i Holta socken på Inland. Dat. Risby d. 7 Juni 1706.

N:o 559.

d. 25 Juni 1706.

Skrifvelse från häradshöfdingen J. v. Hoffdahl (se N:o 502) till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Rörande J. Arenhiels till förfång för häradshöfdingens framl. broders, regementsskrifvaren Arfv. O. Hoffdahls, sterbhus ländande besvär öfver greve Aschebergs förordning angående rusthållet Guddeby, om hvilken förordning dock ej vidare nämnes än att den utgafs då redan för 4 år sedan. Dat. Göteborg d. 25 Juni 1706. (NB Hoffdahl adlad föreg. året)

N:o 560.

d. 3 Juli 1706:

J. Cedercronas berättelse öfver en på Öckerön, efter gouv. och amir. frih. Erik Sjöblads befallning, hållen undersökning, rörande bergningen af ett öfvergifvit och till Rörön indrifvit skepp, lastadt med spanmål och hampa. Vid hvilket tillfälle en löjtn. Gyllenberg (boende på Risby, i Holta socken, se N:o 558), biträdd af en korporal Ståhlberg (Se N:o 547 till 549) med våld från bergarne borttog en hel båtlast bergadt gods, sägande att detta skedde på öfversten greve Aschebergs befallning, emedan denne "af Rörö skatten tog, och alltså grunden egde." Daterad Öckerön d. 3 Juli 1706.

N:o 561.

d. 9 Juli 1706.

Bohusläns lagmans Alexander Cocks skrifvelse till öfversten m. m. gr. Chr. L. v. Ascheberg i Göteborg, underrättande denne, att gårdsmannen Pehr Dalin söker drifva rusthållaren Håkan Eriksson i Backa (Uklums s:n, Inland) från nämnde rusthåll, tvärt emot en på lagmansting 1703 utgifven resolution grundande sig på ett remissorial, som greve Ascheberg sjelf 1695 insändt. Daterad Sundsby (Tjörn] d. 9 Juli 1706.

N:o 562 och 563.

d. 22 Juli 1706.

Tvenne bref från biskopen i Göteborg Olaus Nezelius till

öfversten grefve Chr. L. v. Ascheberg. Båda brefven angå ryttarnes vid det i biskopens prebende-pastorat, Tölö, förlagda ryttmästaren v. Meyerhjelm's kompani af Enkedrottningens Lifregemente till häst försunlighet att, i enlighet med Kgl. Maj. ts förordning af d. 26 Okt. 1687, betala i årlig presträttighet hvar sina 12 öre s. mt. eller och i stället prestera tvenne dagsverken (förmodl. vid biskopsgården Björkeris). För hvilken rättighets utbekommande biskopen anhåller om grefve Aschebergs åtgärd. Brefven daterade Göteborg d. 22 Juli 1706 och d. 17 Maj 1707. NB. Den åberopade kgl. förordningen har varit bilagd; men finnes ej nu.

N:o 564. d. 26 Juli 1706.

Casp. Nordenbergs förteckning på de mönsterskrifvare, som ej aflemnat sina uppbörder för år 1705. Dat. Bohus d. 26 Juli 1706.

N:o 565. d. 29 Juli 1706.

Bref från Joh. v. Berco, troligen till grefvinna Mariana M. v. Ascheberg född Wittenberg, då på Gullmarsberg vistande. I brefvet nämnes att Berco sänder något svart silke, som grefvinnan förmodligen begärt, samt lack till "välb. jungfru Soop" - troligen en dera af Arfvid Soops och Anna Elis: v. Aschebergs båda yngsta döttrar. Nämnar i öfrigt om fartyg från Ostende, som lågo i Göteborg och hade ett och annat till salu samt om guvernörens och dennes familjs (Sjöblads) vistelse i Göteborg, samt att "öfversten och öfverstinman" (Wallenstjerna?) hvarken varit till honom bjudna, ej heller sett honom hos sig. Brefvet skadat af fukt. Är dat. Göteborg d. 29 Juli 1706.

N:o 566. d. 1 Aug. 1706.

Skrifvelse från fru M. Benzelia, gift med biskopen

D.r. Olaus Nezelius. Rörer samma sak som N:os 562 och 563. Hon skrifver i sin mans frånvaro, i anledning af ett från grefve Ascheberg anländt bref. Klagar på ryttmäst. Meyerhjelms ryttares försumlighet att prestera dagsverken. Dat. Göteborg d. 1 Aug. 1706.

N:o 567.

d. 6 Aug. 1706.

Skrifvelse från Erik Norn till öfversten m. m. grefve Christian Ludvig v. Ascheberg på Gullmarsberg. Med begäran att erhålla grefvens fullmakt såsom dennes ombud i Esperöds-saken, emot tullförvaltaren Waldenström (Se N:o 520). Dat. Uddevalla d. 6 Aug. 1706.

N:o 568.

d. 13 Aug. 1706.

Räkning från handlanden Gerdt Specht till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Aschenberg för åtskillige galanterivaror. Dat. Göteborg d. 13 Aug. 1706.

N:o 569.

d. 21 Aug. 1706.

Lagmannen i Bohuslän Alexander Cocks skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Aschenberg, då på Gullmarsberg vistande. Tillkännagifvande att grefvens fullmäktige i Esperöds-saken, Quartermästaren Erik Norn väl interponerat vad, och deponerat det derföre i lag stadgade penningebelopp; men att detta förfaringssätt, enligt kgl. förordningen af 1695 § 24, vore olagligt och försiggått under det att Cock genom en attack af sin vanliga stenpassion varit förhindrad att åt målet egna tillbörlig uppmärksamhet; hvadan han begär, att grefven skulle från vadet afstå och beordra Norn att återtaga penningarne. Dat. Uddevalla d. 21 Aug. 1706. Jemf. N:os 520, 567.

N:o 570.

d. 21 Aug. 1706.

Quartermästaren Erik Norns skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg. "Hvad för en comedia är

passerad, sedan jag i går kl. 3 eftermiddagen und-
 fick appellation, kan jag ej underlåta eders hög-
 grefliga nåde allerödmjukeligst vid handen att
 gifva. Så snart tullförvaltaren (Waldenström) i går
 blef kungjordt det jag undfått appellation till
 högl: kongl. Hofrätten, blef han sällsam i sitt
 sinne och gick ifrån det ena huset till det andra,
 och i synnerhet hos rådmän Päsche Pehrsson, som stod
 i sin boddörr vid gatan, utlät sig, att der som icke
 appellation hade fortgångit, och han åtnjutit den af
 lagmansrätten resolverade syn, skulle Esperöds åboer
 sin urminnes häfd hafva förlorat . . . . I dag kl. 9
 f. m. kommo tvenne nämndemän ifrån lagmansrätten af-
 skickade till mig, det skulle jag mig vid lagmans
 rätten infinna. När jag dit kom, stod lagman upp,
 och med en sådan oration sitt tal begynte; huru som
 han i går, förmedelst sin svaghet har resolverat och
 meddelt mig appellation, som han sedermera har befun-
 nit vara uppå hans meddelta remissorialdom intet an-
 ständigt, och derpå tog de 6 mark vadpenningarne i
 sin hand, och tillböd mig desamma tillbaka och bene-
 ficium juris upphäfven, återkallade af mig både domen
 och appellationen. Der emot jag svarade: "jag kan
 allt sådant icke göra, utan håller mig fast vid det,
 som af lagmansrätten resolveradt är, kunnandes jag så-
 dant utom min nådige hr öfverstes correspondence intet
 samtycka, dock förbehåller mig vid appellation. Derpå
 svarade hr lagman, det borde Esperöds åborne söka
 samma appellation och jag intet. (svarade jag): "hvad
 jag efter min fullmakts innehåll och ratione officii
 gjort, lærer stånda." När han förmärkte intet kunna
 vinna sin effekt, sänder tvenne nämndemän till Esperöds
 åboer, att de sig vid lagmansrätten inställa skola;
 jag straxt, contrarium deremot, lät en af våra ryttare,
 som bor här i staden (Uddevalla), löpa ut till bönderne
 med förmaning att hålla sig utur vägen och intet inkomma,

på det de till domens återtagande icke skulle öfvertalas. Nu lärer fuller hr lagman eders höggreflige nåde härom tillskrifva (rätt gissadt! se föregående bref N:o 569) och torde hända mig angifva; men deremot jag allerödmjukeligst implorerar, det täckes eders höggrefl. nåde med undfången appellation mig och Esperöds åboer maintainera. Jag skall i dag vid tillfälle och igenom tvenne ärliga män tillsända tullförvaltaren communication och terminens utfärdande (att) sig vid höglofliga Kongl. hofrätten comparera och sig inställa, etc. etc." Dat: Uddevalla d. 21 Aug. 1706. (samma dag som föreg. N.o)

N:o 571.

d. 4 Sept. 1706.

Skrifvelse från quarterm. E. Norn till öfv. m. m. gr. C. L. v. Ascheberg på Gullmarsberg. Att Norn enl. uppdrag köpt hummer i skärgården, 10 tjog à 12 styfver tioget, likaledes höst-makrill, en åtting för 2 caroliner. Dat. Kåleröd d. 4 Sept. 1706.

N:o 572.

d. 28 Sept. 1706.

Skrifvelse från quartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg. Af innehåll, att Norn enligt uppdrag skall uppköpa 4 halftunnor kabeljo, god vara. "Men makrill blir svår att bekomma, så framt Gud icke vill förläna sådan väderlek, att fiskarne hädanefter någon bekomma kunna. Den, som för detta uti skärgården kunde vara, blef på marknaden uti Uddevalla försåld, och för hvarje åtting bekommo de 6 D s. m.t" . . . "Dagen efter, sedan eders höggrefliga nåde reste ifrån Gullmarsberg för jakten derifrån till Göteborg, och ehuru väl alltsedan varit mycket stormväder, förmodas hon vara väl framkommen. Hos eders höggrefliga nåde gör jag en allerödmjukaste påminnelse för de fattiga rusthållare uti Esperöd (se N.os 520, 567, 569, 570) om en nådig rekommendation till vice-presidenten uti Jönköping (vid Göta hofrätt), dit de kunde få honom med sig." Vidare förmäles att Norn träffat aftal med postmästaren i Uddevalla att alla dit ankommande,

till grefven adresserade bref blifva Norn tillsända. Att sadelmakaren är på Gullmarsberg och gör munderingar. Att "bönderne i Hee (Hede) äro ännu i betänkande hvad de göra skola. Icke vilja de uppgifva ängen tillbaka, och för rättegångs process bära de fasa. Det lärer intet förr än till vintertinget blifva afgjordt. Eljest göres en allerödmjukaste påminnelse om en fullmakt. Dat. Berg d. 28 Sept. 1706.

N:o 573. d. 6 Okt. 1706.

Joh. Henr. Halcks räkning till grefvinnan Mariana M. Wittenberg, gift v. Ascheberg. Dat. Göteborg d. 6 Okt. 1706.

N:o 574. d. 20 Okt. 1706.

Greger Kalls skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg; med anhållan att herr Grefven täcktes gifva befallning om liiquid för åtskillige obetalde kronoräntor. Dat. Utby d. 20 Okt. 1706.

N:o 575. d. 16 Nov. 1706.

Skrifvelse från kvartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Angående några bönder hvilka natten före Michelsmessodagen föröfvat stöld i Gullmarsbergs trädgård, hvilket Norn anser böra beifras ej allenast som stöld, utan ock som sabbatsbrott. Vidare heter det i brefvet: "Bönderne uti i Hede (se N:o 572) vilja intet med godo lemna till Bön (en gård så kallad) det stycke äng, de sig tillegnat, utan det lagligen sökes, alltså förväntar jag af eders höggrefliga nåde en liten fullmakt eller order derom." Dat. Berg d. 16 Nov. 1706.

N:o 576. d. 16 Nov. 1706.

Transsumt. af ett välb. herr major Soops bref angående en sjuk häst. Vidimeradt af R. Schuberg. Dat. Berg d. 16 Nov. 1706.

N:o 577-585.

d. 3 Dec. 1706.

Sju stycken bref gående från d. 3 Dec. 1706 till d. 6 Juli 1707. De röra officers löner och fördröjda räkenskaper vid Bohusläns cavalleri eller det s. k. Enkedrottningens lifregemente till häst. De första tre äro skrifna af regemensskrifvaren Casper Nordenberg, under dennes sista sjukdom och sedan han aflidit har hans maka Ebba Guesilia Nordenberg tills vidare öfvertagit hans befattning, och tyckes, af brefven att dömma, hafva skött densamma som en hel karl. Brefven ställde till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg, äro följande:

577) Af reg.skr. Casper Nordenberg, angående regementsräkningarne för 1706 hvilka fördröjts genom mönsterskrifvarne Anders Rööks och Petter Palmborgs försumlighet. Beder grefven genomse och underskrifva några dokumenter, samt gifva uppdrag åt någon sin fullmäktige att närvara då den instundande 6 Dec. beneficii- och reserv-räntorna skulle i kassa kistan på Bohus insättas. Dat. Göteborg d. 3 Dec. 1706.

578) Af reg. skr. Casp. Nordenberg. Beklagar att han för sjukdoms skull ej kan uppvakta grefven. Nämnar vidare att af de i kassakistan på Bohus insatte 1098 D 27 / . s. mt voro 217 D 3/ . 7 1/2 pg s. k. dödsfalls besparing, som enligt Kgl. Maj.t förordning skulle insättas i landtränteriet, hvarföre Nordenberg beder att desamma måtte åter uttagas ur kassakisten på Bohus. Dat. Göteborg d. 8 Jan. 1707.

579) Klagar öfver befallningsmännens senfärdighet att inleverera det contanta augmentet, som skulle utdelas till kompanierne. Dat. Gborg d. 14 Jan. 1707.

580) Detta, som de följande, till och med N:o 583 äro af Ebba Guesilia Nordenberg "en högt bedröfvad enka." - "Högvälborne herr grefven och öfversten tackar jag ödmjukeligst för den omsorg, han täckts draga för mig och min salig mans räkenskaper. Så är deröfver mitt allernådigste svar, att hvad 1705 års räkning angår, så är den behörigen afsluten

och lefvererad, med sine fullkomlige verificationer till mönsterskrifvaren Palmborg, som lofvat densamma uti höglofl. kongl. kammaren att inlefverera. Beträffande 1706 års räkning, huru och på hvad sätt jag tänker den att afsluta, samt hvem jag dertill bruka vill; så lemnas derå mitt ödmjuka utlåtande, att jag jemte min skrifvare Lars Kjellman förmodar med Guds hjälp densamma att förfärdiga, samt vara honom följaktig på alla de resor, som dertill reqvireras, efter som han bästa kunskapen härom hafver. Men vid afslutningen, då alla uppbörder äro infordrade, är mig försäkradt af en min sal. mans goda vän, som slika räkningar väl förstå kan, att han skall derpå hafva ett noga inseende, det allt blir rätt och tillbörligt gjordt, som det vara bör; försäkrandes härjemte högvälborne herr grefven och öfverstem, att allt det som länder till Kongl. Maj.ts tjensts befrämjande icke uti någon del skall försummas eller eftersatt blifva. Skolandes jag så laga, att contante augmenterne och förhöjnings ersättningen för halländska esquadronen med första, så snart jag får besked af befallningsmännerna dersamma städes att sådana medel äro insamlade, som ännu icke skett är, riktigt skall blifva emellan vederbörande herrar officerare och gemene rusthållare utdelte och lefvererade. Så att allting, genom Guds nåd, skall riktigt och rätt till hans Kongl. Maj.ts tjenst, och högvälborne herr grefvens nöje blifva förrättadt etc. etc." (Ett duktigt quinnfolk!) Dat. Göteborg d. 21 Febr. 1707.

581) Begär att grevfe Ascheberg ville af vederbörande herrar ryttmästare och kaptenlöjtnanter låta infordra specifikationerne öfver 1706 års tjenstehjonskontributioner för öfver- och underofficerare vid Bohusläns squadron emedan gouv. amiral Sjöblad befallt att de ofördröjligen i landskontoret skulle inlefvereras. Dat. Göteborg d. 13 Mars 1707.

582) Att "1706 års räkningar ännu ej äro så vida komne, att något förslag kan upprättas," lofvar emellertid påskynda arbetet. Dat. Göteborg d. 15 Juni 1707.

583) Som grefve Ascheberg befallt, att officerarnes vid regementet halfva 1706 års löner ej utan hans speciella order finge utbetalas och statskontoret redan förut till kgl. amiralitetet i Carlskrona ifrågavarande halfårslöner, så beder hon grefven om dennes skriftliga ordres att för vederbörande uppvisa, när de om assignationernas inlösen göra ansökan. Anhåller vidare att grefven täcktes ålägga samtelige mönsterskrifvarne att inkomma med deras 1706 års compagnie och uppbördsräkningar," emedan man dessförinnan med 1706 års huvudräkning intet kan komma till slut och ändskap." Äfvenså anhålles om ordres till rusthållarne under ryttmäst: v. Fersens kompani att genast återställa uppburne 12 D 18/. 12 pg, som orätt blifvit dem tilldelade, "härrörande af tvenne ödesmåls hemman, hvilkas räntor icke utgå kunnat." Dat. Göteborg d. 6 Juli 1707.

584) Bilaga (afskrift): Statskontorets skrifvelse till framlidne Casper Nordenberg att alldenstund 1706 års extraordinarie amiralitets stat bör bekomma 3325 D s. m. af det årets hemmavarande officerares halfva löningsräntor, så anmanas Nordenberg att på Kongl. Amiralitets- Stats- och Kammarkontorets disposition dessa 3325 D s. m. låta affölja och derå taga qvittens. Dat. Stockholm d. 8 Mars 1706. Undert. Fabian Wrede. G. Wallrave. J. Jeger. P. Wingeflycht.

585) Bilaga: (afskrift) Befallningsman Lars Unges intyg: "att af de till refusion för förhöjningen anslagne hemman, är ett, benämndt Yered alldeles på ödesmål och 1/4 uti Tornbjörnhult efter ödesmål på frihet upptaget. Belöpandes alltså, som afgår för bemälte öde och på frihet upptagne hemman 12 D 18/. 12 pg s. m. t Dat. Falkenberg d. 11 Maj 1707.

N:o 585 och 587.

d. 27 Dec. 1706.

Skrifvelse från regementsqvartermästaren P. Rundbohm till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg, angående

en häst den Rundbohm till regementet försåldt, hvilken häst då var frisk och färdig; men sedermera af en saxisk hofslagare förklarats sjuk och af honom med någon slags smörja kurerats, för hvilket nämnde saxare af bönderne till hvilkas rusthåll hästen hörde uppburit betalning den han ej lärer haft rättighet till. Dat. Quarnome d. 27 Dec. 1706.

587) (Bilaga) Hofslagaren Clas Enns (ej den förenämnde saxiske) intyg, att den brune hästen regementsqvartermästaren Rundebom sistledne höst försålde till ryttare häst i Bohuslän, var den tiden, hr regementsqvartermästaren honom egde, frisk och färdig. Datum Backa d. 9 Dec. 1706.

N:o 588-597.

d. 20 Juli 1706.

Handlingar rörande regementsqvartermästaren Peter Rundbohms ansökning, att få åtnjuta sina s. k. "fördelsränder" in natura, eller åtminstone efter markegången, oaktadt landshöfdingen v. Dellighusen uti tvenne förordningar utlåtitt sig deremot.*) Handlingarne äro:
588) Regementsqvartermästaren Rundbohms ansökan hos öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg, att denne ville hos landshöfdingen i Halmstad, generalmajoren frih. Reinh. Joh. v. Fersen förhjälpa Rundbohm, att i kraft af kongl. resolutioner samt häradsfogdeinstruktionens 4de punkt få åtnjuta sine ränder efter jordeboken in natura; af skatte och krono separate, efter jordeboksreglementet, "emedan han (Rundbohm) det samma af nöden hafver, särdeles till hö och hafre för sina tjänstehästar . . . hvilket så mycket svårare är att bekomma, som ingenting på denna orten fås till köps" Dat. Quarnome d. 20 Juli 1706.

589) Egenhändigt af Rundbohm till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg i Göteborg. Anhåller att grefven täcktes förhjälpa honom till jordebokspersedlarnes åtnjutande in natura af häste- och fördelshemmanen som för de 12 åren Rundbohm varit i tjenst belöpte sig till öfver

---

*) Målets beskaffenhet i sin helhet ses bäst af N:o 596.

238 D s. mt, och att han sedermera fortfarande måtte få åtnjuta dem in natura. Dat. Quarnome d. 10 Nov. 1706.

590) Från densamme till densamme. Att såsom högvälb. herr baron, generalmajoren och guvernören Reinh. v. Fersen, uppå Rundbohms ansökning att få åtnjuta sina jordebokspersedlar in natura, remitterat honom till regementets befälhafvare grefve Ascheberg, att få njuta vederbörlig handräckning, så framt han, Rundbohm, "något reelt skulle hafva att andraga," så hade Rundbohm, genom regementskrifvaren Nordenberg, son ansökan hos grefve Ascheberg inlemnad, men derom sedan dess intet svar från grefven bekommit. Nu förmäler sig Rundbohm redan långt före jul hafva låtit tillsäga bönderne på sina tjenstehemman, "att hafva deras halfva ränta i beredskap, att efter Kongl. Maj.ts reglemente och de åtskillige andra förordningars innehåll, lefverera med sin afrad vid Thomasmessan. Men som de förnimma, att mig (Rundbohm) ännu ingen assistence är vederfaren, så blifva de ock dermed alldeles ute och finnas motvillige etc." Beder derföre att hr grefven högunstigst ville meddela honom, Rundbohm, promotorial till guv: frih. v. Fersen, på det att denne, i förmågo af sin instruktions 41 punkt, måtte, genom vederbörande kronobefallningsman, låta Rundbohm åtnjuta en prompt handräckning, till utbekommande af det, hans Kongl. Maj.t honom i nåder består, "alldenstund jag (Rundbohm) ej annat kan tro, än att högvälborne herr generalmajoren och guvernören lär finna, att hans Kongl. Maj.ts förordningar lära vara reella nog." Dat. Quarnome d. 28 Jan. 1707.

591) Bilaga: Transsumt af häradsfogde-instruktionens 4de punkt. Af innehåll, att hvad angår räntan af de hemman, som på militie-eller landstaten äro indelte, så njuta kronans betjänta räntan efter kronovärderingen, så ett den vinst, som kan härflyta af markegången blifver dem oberäknad. Dato ?

592) Transsumt af hans Kongl. Maj.ts allernådigste bref till högvälborne herr baron, generalmajoren och landshöfdingen Tungel . . . "widare skall merabemälte almoge finna

sig mycket graverad genom den årliga förhöjningen på landgille persedlarne, nemligen 24 öre på hvar tunna spanmål, 12 öre på en tunna hafra och 8 öre på ett lispund smör. Hvilken förhöjning derutaf är blefven förorsakad, att då landet 1648 på några år blef alldeles förarrenderadt vardt denna förhöjningen såsom en markegång satt på persedlarne för arrendesummans skull. Hvilket landsbokhållarne sedan, den ene efter den andre, hafva följt. Men som denna förhöjningen hvarken af oss eller vårt Cammarcollegio är blefven stadgad vidare än för arrende-åren, så är ock vår nådige vilje, att den samme icke attenderas; emedan indelningen till militien i Halland efter en rätt cronovärdering likasom annorstädes öfver hela riket äro inrättade. Blifvandes sedan förhållit, vid räntornas betalande, efter våre för militien och landsstaten upprättade och förklarade reglementen, samt häradsfogde-instruktionen etc." Dat. Stockholm d. 5 Mars 1692.

På baksidan af samma N:o "Carl med Guds nåde etc. Såsom . . . vi i nåder hafva upphävit förhöjningen på persedlarne i edert anförtrodda län och förklarat, att de för vederbörande skola blifva oberäknade, eftersom densamma icke heller skall vara inbegripen under indelningen, utan lemnadt kronans besparde hemmans åboer fritt att lefverera persedlarne in natura etc." Det öfriga handlar om huru den derigenom uppkommande brist skall fyllas. Dat. Stockholm d. 20 Juni 1693.

593) Afskrifter af åtskillige andre allegater; någre redan i föreg. anförde. Af de andra anföras allenast följande: "Transsumt af hans Kongl. Maj.ts allernådigste förklarade reglemente. Dat. Stockholm d. 7 April 1685. 4de punkt. "Ehuruväl Kongl. Maj.t hade kunnat låta sig till godo beräkna allt hvad såväl spannemåls som den öfriga räntan årligen kan komma till att stiga efter markegången högre än cronovärderingen, så har likväl Kongl. Maj.t af särdeles ynnest och nåde, till officerarnes och landtbetjenternes så mycket bättre utkomst,

så ock till förekommande af all svårighet och oreda, som vid uppbörden och de årliga afräkningarna lätteligen kunde förorsakas, för godt funnit, att lemna dem all deraf flytande vinst, som i somliga år till ett anseeligt (belopp) stiger öfver deras rätta och dem i staten påförde lön."

"2 punkten: Men om officeraren betarfvar sin spanmål sjelf, så måste bonden i rättan tid förut ansägas, och sedan i rättan tid föra honom (spanmålen) till hans (officerarens) hemvist och rätta boställe, om det ligger inom lagsagan.

"Herr Generalmajor, landshöfdingen, nu salig högvälborne hr Hans v. Dellinghausens gifna resolution till regementsqvartermästaren Rundbohms tjenstebönder, d. 7 Dec. 1700." Alldenstund regementsqvartermästaren uppburit förhöjningen efter markegången af dess anslagne tilldelning- och fördels hemman, som här vid regementet intet varit brukeligt, alltså måste regementsqvartermästaren bönderne sådant restituera och återställa; men i vidrigt tillåtes dem sådant igen på innevarande års skatt afräkna och innehålla. Förbjudandes ock härmed regementsqvartermästaren sådan förhöjning af bönderne hädaneftter att uppbära.. Dat. Warberg d. 7 Dec. 1700."

"Rustnings-stommens N:o 83 af ryttmästare Agrells Compagnie tilldelning bondens Nils Hanssons erhållna resolution af d. 7 Dec. 1700. Alldenstund icke varit vanligt, att rustningshållarne någon förhöjning efter markegången på räntan af deras tilldelta augmentshemman för detta att utfordra; blifver supplikanten i thy derföre befriad. Och der han något derpå skall hafva betalt, skall det vara honom tillåtligt i skatten hädaneftter få decourtera. Dat. Varberg d. 7 Dec. 1700."

594) Intyg af en person i Stockholm (namn ej underskrifvit) af innehåll att han icke känner till någon förordning angående sättet för räntepersedlarnes uppbärande i Halland, annorledes än efter markegången, och om regementsqvartermästaren icke njuter dem tillgodo, men likväl förmenar sig vara dertill berättigad, så ser brefskrifvaren för honom

(Rundbohm) ingen annan utväg, än att söka höga öfverhetens resolution. Dat. Stockholm d. 18 Dec. 1706.

595) Ansökning af regementsqvartermästaren Pehr Rundbohm hos sin chef öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg. "Högvälborne herr grefven och öfversten är jag undertjenst-ödmjukeligen föranlåten per supplicando förekomma med hosföljande supplique, med undertjenst-ödmjuklig bönfallan, högvälborne herr grefven och öfversten höggunstigast täcktes förhjelpa mig hos högvälborne herr baron, generalmajoren och gouverneuren (Reinh. Joh. v. Fersen) att jag måtte komma till mine anhörige gevinster och jordeboks persedlarne, i anledning af hosföljande Kongl. Maj.ts (förordningar *)]

. . . som visa ju så tydligen och mig desamma tillbinda (tillerkänna) och icke mina anslagna bönder, skönt sal: generalmajoren och landshöfdingen v. Dellinghuusen dem sådant tillerkänt, tvärtemot Kongl. Maj.ts honom gifna instruktion" (Landshöfdinge instruktionens af 22 Jan. 1687. 41 punkt). Rundbom andrager vidare, huru han blifvit tillrådd att rörande dessa pretentioner börja rättegång, men att det faller honom för kostsamt. Nämner äfven att inom regementet råder en allmän önskan att få denna sak på det klara, ja andra derhän att en del skulle vilja derföre offra en fjärdedel af ett års lön och andra hela årets. Dat. Quarnome d. 29 Jan. 1707.

596) Ansökning af regementsqvartermästaren Pehr Rundbohm till generalmajoren och guvernören i Halmstad frih. Reinh. Joh. v. Fersen. Som denna lemnar en klar öfverblick öfver sakens beskaffenhet så införes den här hel och hållen, ehuru visserligen något vidlöftig. "Högvälborne herr baron, generalmajoren och guvernören har jag härigenom undertjenstödmjukeligen att betacka för meddeladt svar uppå min gjorda ansökning om persedlarnes åtnjutande in natura, eller åtminstone den deraf flytande gevinst efter markegången, skatte och

---

*) Handlingen, som nästan allt hvad Rundbom skrifvit, utmärker sig för en särdeles oreda i meningar. Med få undantag äro de alla uppsatta af andra personer.

krono separate, hvaruti högvälborne herr baron, generalmajoren och guvernören behagar remittera mig till högvälborne herr grefven och öfversten Aschenberg, som lærer gifva mig en behörig handräckning, så framt jag något reelt har att andraga. I anledning hvaraf jag ock gifvit hr grefven och öfversten mine skäl vid handen, och alldenstund han funnit desamma af den beskaffenhet, att saken endast beror uppå exekution, så har ock herr grefven och öfversten velat ställa min angelägenhet under högvälborne herr barons, generalmajorens och guvernörens verkliga hjälp och höga embetes adsistence, i den förmodan, att högvälborne herr baron, generalmajoren och guvernören täcks låta mig till godo njuta, hvad som skäligt och rättvist är, hvarföre föranlåtes hos högvälborne herr baron, generalmajoren och guvernören jag å nyo härmed inkomma, undertjenstödmjukeligen bedjandes, det täcktes högvälborne herr baron, generalmajoren och guvernören af en berömlig justice med tålmod understående mine skäl anse och uti en höggunstig konsideration komma låta, såsom 1.mo hans Kongl. Maj.ts allernådigste bref af d. 5 Mars 1692 förmåler, att med rånornas betalande skall förhållas, efter det upprättade och förklarade reglementet samt häradsfogde-instruktionen.

2.do) Nu tillåter reglementsförklaringen 2 punkt officerarne att uppbära/^{sin}af radsspanmål in natura, när de densamma behöfva; och det med klara och ovillkorliga ord. 3.o Den fjärde punkten af högstbemälte förklaring samt häradsfogdeinstruktionens 4 § benådar officerarne, att få åtnjuta och uppbära den vinst, som öfverskjuter kronovärderingen, hvilka högstbemälte hans Kongl. Maj.ts allernådigste förordningar

5.o Landshöfdingeinstruktionens 41 punkt således itererar, att HH. landshöfdingarne, hvar i sin ort, när någon klagan i slikt mål inkommer, skola ställa sig desamma till ögonmärke; det ock 6.to bestyrker den 6.te punkten af merhögstbemälte reglementsförklaring; hvaruti förmåles, att när officeraren intet af bonden bekommer, det hans Kongl. Maj.t honom förundt, skall sådant hos vederbörande guvernörer

och landshöfdingar i rättan tid tillkännagifvas, då reqvirenten handräckning af kronones befallnings- och länsman vederfaras skall. Af desse ofvanförmälte hans Kongl. Maj.ts allernådigste och klare förordningar täcks högvälborne hr baron, generalmajoren och guvernören höggunstigt intaga, huru jag en slik af hans Kongl. Maj.ts allernådigst förundt nåd varit och ännu är befogad att påtala och söka att få åtnjuta. Men att en del af de andre herrar officerare sådant förteगत, förhoppas jag icke kunna kränka min rätt. Men på det högvälborne herr baron, generalmajoren och guvernören höggunstigt må skönja, att denna hans Kongl. Maj.ts nåd alltid varit mig uti ett underdånigt minne till dess åtnjutande, har jag alltid, så väl då sal. herrar guvernörer varit här i orten, såsom ock genom skriftliga påminnelser, gjort ansökning att åtnjuta dess delaktighet, som l.mo min undertjenstödmjuka och omständeliga demonstration till salig generalmajoren och guvernören Dellinghusen af år 1701, hvilken förmodeligen uti landskontoret eller kansliet tillfinnandes är, lärer utvisa. 2.do tillstå mine tjenstehemmans bönder uti deras supplik N:o 1, att jag uppburit vinsten för 1698 och 1699; men derpå fallit en vidrig resolution, att jag densamma skall bönderne återställa. 3.o har ock välbemälte sal. guvernör, uppå böndernes besvär, uti N:o 2, förbudit mig att uppbära mer än som vanligt varit; men af hvad orsak sådant skett, kan jag intet veta, alldenstund inga skäl till min rätts betagande deruti äro motiverade, hafvandes bönderna 4.to fått orsak sig deröfver besvara, i det A.o 1698, då befallningsmannen Olof Gillman publicerade, att Kongl. Maj.ts besparde allmoge skulle utgöra vinsten efter markegången, ifrån 1693, då hans Kongl. Maj.ts allernådigste bref ankom, lät jag ock äfvenväl om min allernådigst förundt gewinst göra vidare påminnelse hos bönderne, hvaruppå

de sig desse ofvanrörde resolutioner utverkat, gifvandes ock de af mine qvittenser allegerade kopior vid herr grefvens och öfverstens resolution tillkänna, att jag af den skatt, som bönderne lefvererat, gjort mig vinsten betalt; men resterar deremot så mycket på den årliga räntan, varandes för mine anslagne bönder ej större svårighet berörde vinst erlægga, än för allmogen på Kongl. Maj.ts besparde hemman, som denna gewinst ifrån 1693 och till denna tiden betalt och härefter erlægga måste, alldenstund de alla äro väl behållne och kunna sådant förmå. Och der något tvifvelsmål skulle vara om en bonde uti Källstorp-Bäckegård, vill jag, när han huserötan af sin egendom betalt, cavera för gårdens häfd och brukande, samt skatternas erläggande. Och skulle jag fuller undertjenstödmjukeligen andraga flera skäl, att jag min rätt tidigt bevakat; men som jag gerna vill spara att besvåra högvälborne herr baron, generalmajoren och guvernören med vidlöftig skrifvande, så måste jag nu gå dem förbi. Hafvandes eljest till denna oredan mycket varit orsaken, att salig guvernören Tungel A.o 1693, då Kongl. Maj.ts allernådigste bref ankom, att den ständiga förhöjningen skulle upphöra och den nya efter markegången komma på gång, låtit bref till häradsfogdarne utgå, att den förra skulle af räkenskaperne uteslutas; men intet nämner, att den senare deremot derefter skulle observeras, och att befallningsmännen skulle låta noga efterse att militiebönderne, men icke militiebetjenterna detsamma åtnjuta måge. Hvilket ock höglofliga kongl. kammarrevisionen tagit i akt, och derföre gjorde på sal. generalmajorens arfvingar observation och märkelig balance, som till en del är af allmogen betald. Högvälborne herr baron, generalmajoren och guvernören af denna min undertjenstödmjuka berättelse höggunstigst täcktes förnimma, först den nåd, som mig och de öfrige officerarne förunnad är, och till det andra, hvad vigilance, jag till dess åtnjutande brukat, men dock ingen adsistence af den, som vederbort, kunnat åtnjuta, dock utan ringaste brukadt skäl, som mitt påstående kunnat ogilla, Thy är, såsom ett ultimatum till högvälborne herr

baron, generalmajoren och guvernören min undertjenstöd-
mjuka ansökning, det täcktes högvälborne herr baron,
generalmajoren och guvernören, i kraft af sitt embetes
auktoritet, manderade vederbörande kronobefallningsmän,
att räcka mig, efter instruktionen och fordringarne,
handen, så väl till erhållande af de förra årens inne-
stående gēwinster, såsom ock att hårefter få åtnjuta,
efter Kongl. Majes. ts allernådigste reglemente, de mig
anslagne jordebokspersedlar in natura, hvaröfver högväl-
borne herr baron, generalmajorens och guvernörens hög-
gunstiga resolution afvaktas etc." På baksidan af hand-
lingen finnes landshöfdingen, generalmajoren, friherre
Reinh. Joh. v. Fersens resolution, så lydande: "Sedan
min ankomst till orten har jag mig ingen disposition
öfver militiehemmans-räntorne antagit, eller något för-
bud på utbetalandet, med eller utan förhöjningen gjort,
hvarföre som regementsqvartermästaren skatten sjelf af
dess anslagne löningshemman uppbära låtit i så många år
han under regementet varit, och således ej okunnig,
hvad honom efter indelningsverket deraf tillkommer,
hvaruti jag honom intet förhinderlig vara vill, utan
lemnas regementsqvartermästaren samma frihet hädan-
efter som förr, den anslagna skatten uppbära. Dock att
bönderne med något öfver skäl ej belagde blifva, hvar-
igenom de uti ödesmål och ruin råka, som på dess eget
ansvar komma. Halmstad d. 8 April Anno 1707.

597) Rundbohms egenhändig berättelse i bref till sin
chef, öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg,
om allt det bråk, han hade för att få resolution på sin
ansökning. Införes här, för kuriositetens skull, hel och
hållen: "Högvälborne herr grefve och öfverste, höggunstige
herre! Med högvälborne herr grefvens och öfverstens hög-
gunstiga resolution af d. 28 Febr. *) begaf jag mig d. 3
Martii på väg till Halmstad, emedan der äro ordinarie
supplikdager om tisdag och thorsdag. Men under vägen

---

*) Ej bland dessa handlingar befindtlig.

berättades mig, herr baron, generalmajoren och guvernören vore om måndagen rest ut ifrån Halmstad strandvägen till doktor Riddermark, och ärnad om tisdagen till Varbergs ting; men blef densamma dagen af det osedvanliga storm- och snövädret förhindrad, att han intet kunde komma till Varbergs ting, förr än d. 6.te då jag fuller min supplique, med högvälborne herr grefvens och öfverstens remissorial om aftonen insinuerade; men bekom der det svaret, att der kunde för mig ingen resolution falla, utan att jag måtte komma in till Halmstad. Men hr baron, generalmajoren och guvernören kom intet förr än d. 7.de om aftonen kl. 8. Då var den supplik-dagen allt förbi, och fredagen postdag. Om lördagen reste herr generalmajoren och landshöfdingen till öfverste Sinclair, till middagsmåltid, och efter måltiden till räntemästaren Timmerman [Zimmerman?] Men om måndagen, efter måltiden, kom jag först hr generalmajoren och guvernören uti tal, och då berättades så mycket vara då med posten att göra. Och om tisdag var supplikdag, men då skulle hr generalmajoren åter ut uppå Skrea ting, och sedan åter straxt till ett amat ting, sunnan från Halmstad; att jag sålunda den gången intet kunde utvänta någon resolution; men blef mig fuller af herr baron och generalmajoren be- lofvadt, att jag skulle få min supplik med resolution, an- tingen med kronofogden Erik Waller eller posten. Men som jag förnam Erik Waller var redan den 21 Marti ankommen hem till Varberg, men ingen supplik för mig med honom kommen, derföre gjorde jag åter min undertjensthörsamste påminnelse om bemälte ärende den 24 hujus. Men i morgon reser en frälsefogde härifrån och till Halmstad; med den- samme vill jag nu se till att kunna få besked om bemälte ärende och påminnelse om något svar skall vara för mig att förvänta. Detta jag nu icke längre kunnat lemnat högvälbor- ne hr grefven och öfversten obemäldt etc." dat. Quarnome d. 30 Mars 1707.**)

**) Alltså en hel månads spring, och ändock intet besked!

N:o 598.

1706?

Skrifvelse från ryttm. Knut Uggla till öfversten m. m. grefve Chr. L. v. Ascheberg rörande en husesyn på Ugglas boställe Halleby (Jörlanda socken) öfver vilken Capit.löjtn. Werre anfört besvär, som af Uggla vederläggas och visas att Uggla på nämnde gård byggt för vida mera än honom ålegat. Utan dato.

N:o 599.

1706?

Tvenne blad af en ofullständig uppsats, rörande det antal tjenstefolk, för hvilket officerarne m. fl. af Enkedrottningens Lifregemente till häst påføres kontribution. Utan dato.

N:o 600.

1706?

Rulla öfver det af Kongl. Maj.t förordnade rekryterings manskapet för herr generalmajor Kruses cavalleriregementes lifcompagni. Uppsatt af Geörg Nicolas Werre. Utan dato.

Sjette Serien.

Handlingar rörande Generallöjtnanten m.m.

Grefve Christian Ludvig von Ascheberg.

N°s. 601 - 758.

1707 - 1710.

210

N:o 601.

Posträkningar, uppsatte af S. Thelin, och ställde på öfversten m. m. grefve Christian Ludvig v. Ascheberg. Inalles sex st. Daterade: Göteborg, den 7de Januari, 4de Mars, 22dre Maj, 6te Juni, 3dje Juli och 1. ste Augusti 1707.

N:o 602.

d. 11 Jan: 1707.

Räkning för viner, socker m. m. gående från d. 30 Aug. 1697 till d. 27 Juni 1698, utgörande en fordran af inalles 1466 D 2 s. mt, hvarå inbetalte 964 D s. mt. Utgifne af Valentin Toutin "på sterbhuses vägnar"; och ställd på en person, som icke nämnes, men tituleras grefve, guvernör och landshöfdinge. Dat: Stockholm d. 11 Jan. 1707.

N:o 603.

d. 8 Febr. 1707.

Bref från kvartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Inberättar om ransakningen angående ett ängstycke hvilket påstods att åboerne i Hede med orätt innehåft och att det tillhörde en annan gård, Bön kallad. (Se N:o 572 och 575.) "Eders höggrefliga

nåde låter jag allerödmjukeligast förnimma, det jag varit på tinget, angående Böns ängstycke, som rusthållerne uti Hede till denna tid innehaft. Och blef af tingsrätten sålunda resolveradt, att emedan åboerne i Hede höllo sig, så väl som jag, vid den domen, jag hade, af dato 1640, hvilken förmåler, huru som rätta skillnaden emellan Hede och Bön likmätigt tingsdomen, skall vara av djupet eller djupaste bäcken, och linea recta upp till mässekullen och vahlen, som står högt upp å berget på utmarken; det eders höggrefliga nåde af följande "lilla karta med nåder täckes anse. Hvilken jag några dagar förr än tinget begyntes var på egendomen och all beskaffenheten i ögonmärke tog, som ock kartan derefter upprättade; den härads höfdingen ock som en rättmätig skillnad upptog och accepterade, befinnandes att hon med bemälte gamle dom var rätt observerad. Tillfrågade häradshöfdingen bemälte åboer i Hede, med hvad laga skäl de annorlunda kunna bevisa samma ängstycke dem tillhöra? Hvarpå de svarade, att de hålla sig vid förbenämnde dom, dock så, att de vilja hafva rätta skillnaden uti den lilla dalen eller Sylke djupet N:o 4, der efter de, som deras förfäder, ville hålla för rätta skillnaden; hvaremot jag protesterade, att det är ett olaga fång, och påstod, att den skadan, som Böns åboer i så många år lidit, de fullgöra (ersätta) måtte. Alltså, emedan de hålla sig fast vid oftabemälte dom, resolverade häradshöfdingen till en syn och landtmätning, som nästkommande Maj månad företagas skall, vid hvilken Bön icke allenast kommer till ängen igen, utan ock en god del af utmarken, som Hedes boer nu hafva." Vidare nämnes i brefvet, att regementsskrifvaren aflemnad det contanta augmentet för grefve Aschebergs rusthåll hos korporal Schätte etc. Att Norn på tinget reserverat sig mot alla expenser, som ock blef i protokollet observeradt o. s. v. Dat. d. 8 Febr. 1707.

N:o 604.

d. 3 Mars 1707.

Bref ifrån kvartermästaren Erik Norn till öfv.-gr. C. L. v. Ascheberg i Göteborg. Af innehåll att Norn med skepparen Christian Nilsson från Strömstad sänder grefvan en half våhla färska långor. Dat. Gullholmen d. 3 Mars 1707.

N:o 605.

d. 15 Mars 1707.

Ett häfte om 9 skrifna sidor, afskrifter af handlingar i ett mål mellan inspekt. Westerling kâränd och öfverstelöjtnanten G. Lilljehöök svarande, angående ett fiske, det öfv. löjtn. Lilljehöök låtit uppföra nedanfö bron vid Lindhofs ladugård, men som Westerling påstod, genom s. k. "bakflod," göra hinder för hans innehafvande Neder-möllans qvarn. Handlingarne äro:

- a) Westerlings klagoskrift till landshöfdingen i Halmstad, generalmaj. Reinh. Joh. v. Fersen, med dennes derå tecknade remis till öfverstelöjtn. Lilljehöök, för att inhemta dennes yttrande. Dat. Halmstad d. 15 Mars 1707.
- b) Lilljehööks genmäle derå, affattadt i sex punkter:
  - "1) kan jag intet se huru inspektorn Westerling kan vara befogad öfver detta mitt fiske att klaga, som är så långt nedanföre hans qvarn uppbyggdt, der strömmarne efter vattenpass så sidt faller att vattnet deraf, hans qvarn till hinder, omöjligen uppdämmas kan. 2) Så är ock hr inspektorns klagan obefogad, efter emellan stenkaren uti mitt fiske är ungefär så vidt, som emellan brokaren under stora bron, der konungsvägen öfver ligger, hvilken emellan qvarnen och mitt fiske är belägen. Dämmes nu intet vattnet upp af brokaren, så kan det icke heller af stenkaren däckas, som nedanföre ligga och sins emellan väl så vida äro.
  - 3) Kallar hr inspektorn mitt fiske ett nybygge; och säger att det förra ålfisket under bron är genom sal. högvälborne hr generalmajoren och landshöfdingen Tungels assistence bortrifvit. Det som icke lærer kunna bevisas. Ty fast jag detta fisket å nyo byggt, så lærer jag dock kunna bevisa att fiske-byggnad på samma ställe tillförene varit, som

af bifogade sockne-mäns attest nogsamt är att se; och att sal. inspektor Borgstedt, när han ladugården brukade, hade äfven der sitt fiske, förutan ålfisket under bron, hvilket sal. öfverstelöjtnanten Mühl (+ 1704) återigen lät sig öfvertala af sal. Borgstedt till att upprifva, och sålunda den härligheten ifrån konungsgården och säteriet lät oförsvarligen bortgå, som af ålders tider dertill lydt och legat hafver; det jag ock i sinom tänker vidare påtala. 4) Och undrar mig storligen att hr inspektor Westerling Nedermöllan, som alltid under säteriet Lindhof har lydt, ifrån den tiden säteriet funderades, hvars egor till mjölqvarnens underhållande äro af säteriets egor intagna, nu vill eller understår sig disputeras säteriets gamla härligheter, som jag förmodar nu så mycket mera böra maintineras, sedan säteriet Kongl. Maj.t och kronan hemfallit är, och till öfverstelöjtnants-säte aldrånådigst förordnad. Hvilket med andra rusthåll, så efter reglementet som andra kongl. förordningar, bör till alla sina härligheter beskyddas och handhafvas. Deremot kan den som skattemanna rätten till Nedermöllan nu äger ej större rätt pretendera, än detta hemman egde, när det blef taxerad och i kronones jordabok infördt.

5) Efter som och emot herr inspektoren Westerlings obilliga klagan bör anses detta hemman nu ej större skatt och utlagor till Kongl. Maj.t af sig kastar, än för detta skett, när det var säteriets qvarnehemman, och förutan den årliga skatten, att säteriets mäld utan tull årligen måste mala, hvilken förmån säteriet af detta hemman allt stadigt haft, förutom skatten, intill sal: öfverstelöjtnanten Mühls tid, då sal. inspektor Borgstedt lika som nu sker, den nyttan säteriet ifrån drog, allt af egennyttighet. Vet alltså intet 6) Orsaken hvarföre hr inspektorn så mycket på denna odalqvarnen sig beropar, af hvilken

Kongl. Maj:t ingen nytta hafver. Ty egendomen i åker och äng är taxerad och svarar ännu rikeligen emot den skatt som af detta hemmanet går, fast qvarnen aldrig vore, som och för detta ej stort hafver importerat. Men att byggningsverket nu så stort är och qvarnen nu så mycket importerar är åboens och intet konungens nytta. Ty vill herr inspektorn invända, att slotts mälden (till Varbergs slott) blifver all vid denna qvarnen malen; så svaras, att konungen måste nu så mycket för hvar tunna utgifva, som det skedde när kronomälden vid andra qvarnen malen blef, och har ingen fyrks profit af denna qvarnen. Undrar alltså hvilken som denna qvarnen till en så högt privilegierad odalqvarn har gjort, att sjelfva säteriet, jemte många andra rusthåll, skall sina härligheter för dess skull bortmista. Skulle nu egennyttigheter så anses, som här nu af detta mitt hästehemman försökes, så komme säteriet alltför mycket att lida. Det jag väl vet högvälborne hr generalmajoren och landshöfdingen lärer förebygga, och åtminstone unna mig det kapitel i lagen till godo njuta, som vederparten sjelver citerat; då jag vidare skall mig i denna saken förklara etc. Dat: Lindhof d. 18 Mars 1707.

c) Intyg af fjorton bönder, att der, hvarest öfv. löjtn. Lilljehök anlagt sitt fiske, redan förut befunnits ett dylikt, under Lindhof lydande:

"Såsom välb. hr öfverstelöjtnanten Georg Lilljehök af oss undertecknade, äldste män i Lindbergs socken boende, begär ett sannfärdigt vittnesbörd, om till ladugården Lindhoff för detta icke varit fisken uppbyggde; Alltså, sanningen till styrkio, kunna vi ej annat än välb. hr öfv. löjtn. detta till bevis lemna, som vi i vår lifstid och af våra förfäder sett och hört, att till ladugården vid broen varit oklandradt ett ålfiske, och på det ställe, hvarest välb. hr öfverstelöjtn. uppsatt sitt fiske, ett annat fiske, dock icke med sådan omkostnad som detta, utan med pålar och inflätadt ris, till flagar att sätta måler uti, och med stockar att gå på öfver hela strömmen, uppbyggt, som vi minnas, i afledne arrendatorerne Pehr Olsons, borg-

mästaren sal. Agrells, hr öfverste Hamiltons, Petter Klints och tullförvaltaren sal. Borgstedts tider, som ladugården disponerat, stått. Men ålfisket i sal. öfverstelöjtn. Mühls tid borttagit, och det andra föredess tid, som så varaktigt ej var byggt, är förmedelst att det ej årligen blifvit vid makt hållet, utgånet. Dock hafva vi aldrig hört eller förnummit något förbud på samma fisken vara skedt. Ej heller kan detta af herr öfverstelöjtnanten uppbyggda fiske gravera odalqvarnen Nedermölla med bakflod; ty när vestanvind är, driftsvattnet, så väl ofvan som nedan fisket, ur sjön på välb. hr öfverstelöjtnantens åkrar och ängar; men eljest ingen flod sker för fiskets skull. Det vi med namn och bomärken, och med liflig ed, om så fordras bekräfta vilja. Lindhoff d 18 Mars 1707." Fjorton underskrifter med bomärken.

d) Befallningsmannen Erik Wallers stämning till öfverstelöjtnant Georg Lilljehök, att infinna sig vid ordin: sommaringet med Himle härad i Warberg d. 24 Maj, för att stånda i denna sak till svars. Dat. Warberg d. 27 April 1707. ("Uppå grefvens och häradshöfdingens Timotheus Polus' vägnar")

e) Intyg af Canuth Tegnehr och And. Transberg, rörande några för öfverstelöjtnanten Lilljehök och dennes yngre dotter fröken Magdalena Eleonora Lilljehök förnärmande yttranden, hvilka häradshöfdingen grefve Timotheus Polus haft efter en husesyn på Lindhoff. Dat. Apelvik d. 6 Sept. 1706. Detta intyg hvars sammanhang med ofvan refererade mål ej är lätt att inse, men som dock såsom tidsbild är af intresse, lyder som följer: "Uppå välb. hr öfverstelöjtnanten Georg Lilljehöks begäran, angående någre ord, som herr grefven och häradshöfdingen högvälb. Polus, till hr öfverstelöjtnantens defamie i Hvalinge prestgård nästleden d. 22 Aug. fällt hafver, lemnas till ödmjukt följe detta efterföljande välb. hr öfverstelöjtnanten till upplysning; hvilket i presence, så väl af befallningsmannen välbem. de Erik Waller

och hans värdighet comministern till Hvalinge hr Daniel Asp, som oss undertecknade, blef passeradt, nemligen: Först som vi suto om aftonen, blef ibland annat discuterat om den hållna husesyn på ladugården Lindhof, och huru dermed skulle vidare aflöpa; hvartill hr grefven och häradshöfdingen, högvälb. Polus, svarade, att han skall vara en skälm, om det nånsin blir annorlunda, än gjort är. Vid en stund derefter, började högvälb. hr grefven och häradshöfdingen Polus, att dricka välborne hr öfverstelöjtnantens yngsta dotters fröken Noras skål, med sådana ord, att "jag menar henne godt, och om hr öfverstelöjtnanten vill vara min vän, så är det väl; hvarom icke, gifver jag honom fanen." Och det icke en utan åtskillige gånger itererade med stor ifver. "Sålunda i sanning vara förelupit attestera vi med våra namns och signeters undersättande, och om så påfordras viljom vi sådant med vår lifliga ed betyga. Apelvik d. 6 Sept. A.o 1706. Canuth Tegnehr. And. Tranberg."

N:o 606.

d. 6 April 1707.

Skrifvelse från häradshöfdingen Petter Kall till kvartermästaren Erik Norn på Kolleröd. Med öfversändande af stämningen till hemmanet Hedes odelsmän, att tillstädeskomma vid den på häradstinget beslutade skillnads-syn, angående en äng (se N:o 603). Kall anhåller tillika, att Norn ville hos grefve Ascheberg utverka en ordre, att så väl en landtmätare som kronofogden Gråå, denne senare på kronohemmanet Böns vägnar, måtte till ifrågavarande synesförrättning d. 6 Juni komma tillstädes, och kvarstanna för att följande dagen äfven tillstädesvara vid en annan, då förekommande syn emellan gårdarne Käppeln och Smörtungan samt Svensröd och Rörberg. Dat. Ingalsröd d. 6 April 1707.

N:o 607.

d. 13 April 1707.

Bref från regementskvartermästaren Petter Rundbohm till öfversten m. m. grefve Christian Ludvig v. Ascheberg. Förmodligen är här fråga om samme mål som i N:o 588-597.

"Om officerarne och rusthållarne vid denna squadron skulle vilja någon upp till höga öfverheten uppsända, att göra om förhöjning ännu behörig ansökning, befinner jag att tiden drages för långt ut, att nu kunna bekomma 1705 och 1706 års förhöjning, om någon önskeligare resolution skulle utverkas. Ty denna resolution [som senast meddelades] kan bonden vrida och vända som honom bäst är tjenligt, så länge ingen verklig exekution af högre sänd (?) utfogar (?) och officeraren sådant är betaget . . . skulle herrar officerare falla uppå de tankar att de behagade ställa någon sin fullmäktige upp i detta ärendet, så vore önskeligt dermed måtte nu kunna hastas, att man måtte kunna samla resepenningar nu, när som det kontanta augmentet och förhöjningsersättningen blifver lefvererade etc." Brevet är som man ser temligen oredigt conciperadt, hvartill orsaken är att Rundbohms vanliga skrifvarebiträden voro för tillfället dels sjuka, dels hemförlovade. Dat. Quarnome d. 13 April 1707.

N:o 608.

d. 19 Apr. 1707.

Bref från quartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg. Samma ärende som i N:o 606. "Häradshöfdingen Petter Kall hafver mig igenom dess skrifvelse communicerat terminen till den af häradstingsrätten resolverade syn emellan. Bön och Hede i Skredsviks socken, angående egoskilnaden, samt citation för samtelige Hedes åboers till stämmings platsen inställande, samt hvad mera han förmåler. Hvilken citation jag med 2. ne andra gode män dem tillställt och föreläsit. Finnandes häradshöfdingen nödigt att (så väl) landtmätaren som kronobefallningsmannen sig der inställa . . . Och vore det fuller min aldraödmjukaste skyldighet resa till Göteborg och eders höggrefliga nåde andraga; men som Gud den aldrahögste

hafver behagat igenom den timliga döden hädankalla d. 17de nästledne April, min sal. k. hustru, så inflyr jag med lika allerördmjukhet, /^{att?} mitt uteblifvande med onåder ej upp-
tages. Dat. Berg d. 19 Apr. 1707.

N:o 609, 610 och 611.

d. 29 Apr. 1707.

Tre stycken tullräkningar för spannmål och viktualier, under-
tecknade af A. Callman Göteborg d. 29 April 1707 och
Peter Tillroth Göteborg d. 14 Januari 1709. Den tredje li-
kaledes af Callman men utan dato. N.B. Petter Tilleroths
och dennes husfrus Cecilia Grottes namn med årtalet 1707
finnas på en af bänkarna i Skala kyrka på Oroust "Petter
Tilleroth aquisivit sibi hane sedem anno 1707." Se min
reseberättelse för 1872.

N:o 612.

d. 14 Maj 1707.

Skrifvelse undertecknad af ryttmästaren J. v. Meyerhjelm
och ställd till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v.
Ascheberg. Angående en nyvärfvad rekryt som majoren vid
infanteriet Örnevinge påstått tillhöra sitt kompani:
"Detta lemnas herr grefven och öfversten till hörsam för-
klaring på herr majoren Örnevings angifvande. Hvad hans
bönde vidkommer, så är han en ung, frisk och styfver karl
som infann sig hos mig och begärde att kunna blifva ryttare
under mitt i nåder anförtrodde kompani. Hvilken jag då väl
examinerat, om han skulle på något sätt hafva varit knekt,
eller eljest tagit några penningar till konungens tjenst.
Då han sade sig alldeles vara fri, hvarpå jag honom då
stadde med penningar och gaf honom mitt pass, att han til-
lika med de andra ryttarne skulle infinna sig när de blefvo
uppbudade. Men några dager derefter kom benälte karl till-
baka, och sade att han har varit hemma och förnummit att
he majoren skulle hafva utlåtit sig att sätta honom till
knekt. Hvarpå jag frågade honom af hvad orsak han sådant
ville göra? om han på något sätt har gått utur hr majorens
tjenst? Svarade han nej, utan var alldeles afsagd utaf hr

majorens hemman, som han har brukat; men hr majoren skola hafva tagit någre af hans creatur och låtit skära öronen af dem, och tagit dem till herregården; då bemälte karl sade, att der han intet kunde få igen dem, ville han söka hr majoren för lag och rätt, allenast han vore försäkrad att hr majoren intet skulle hafva makt till att gifva honom till någon knekt eller soldat. Hvarpå jag repeterade honom en punkt uti Krigs-artiklarne; hvad det hade på sig, efter som han tagit penningar allaredan af mig, till konungens tjenst, att han skall vara fri, och intet taga penningar på andra ställen, som mycket har att säga, och förer mycket försvar med sig. Utan är han någon tjenst skyldig till hr majoren, så må han den fullgöra lika fullt, hvarutaf jag intet finner mig någon part att taga utaf etc." Dat. Hammargård d. 14 Mai 1707.

N:o 613.

d. 16 Maj 1707.

Bref från quartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Uti hvilket Norn förnyar sin begäran (se N:os 606 och 608) att hr grefven ville så laga, att landtmätaren och kronofogden måtte få högvälb. baron, guvernören och amiralen Sjöblads order, att vid den tillstundande synen mellan hemmanens Böns och Hede i Skredsviks socken sig infinna. Dat. Berg d. 16 Maj 1707.

N:o 614.

d. 30 Maj 1707.

Bref från ryttmästaren Evert Joh. v. Meyerhjelm till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Rörande den stora svårigheten att anskaffa rusthållare på de i lägervall råkade hemmanen. "Till allerunderdånigste följe af reglementets innehåll, har jag gjort min högsta flit om att få rusthållare, åboer och brukare i denna svåra tiden på de nu för tiden här vid compagniet förlamade och till en del åbolösa rustningsstammar, och

ändteligen så vida bragt det hän, att desse efterskrefne, hvilka närmast lutat till ödesmål, denna gången, så godt man kunnat äro blefne försedde, nemligen på Blixered en, Skårby-Aronsgård en, Ibidem Thorsten Bengtssons en, Frebo en och Fogelsten en. Men på den delen uti Lingoms by (Lindome) N:o 52, som den gamle afledne skyttsrättaren och rusthållaren Thore Gunnarsson lemnat uti ett mäktigt utfattigt tillstånd efter sig, kan jag hvarken med lockande eller pockande få någon, ehuru goda vilkor jag dem ock anbudit. Ty enkan och barnen ega först intet sjufva till en hönas värde, för hvilken orsaks skull de så väl som tillika med de andra börde-männen afsade sig sin bårdsrätt till skattejorden; och fast jag uppå embets vägnar låtit å predikstolen d. 7 April tillbjuda hvem som lyster denna gårds-part tillräda, emot det att få njuta skattejorden och rustningen utan någon betalning, så vill dock, för det andra, sig likväl ingen dertill beqväma eller angifva. Och på slutet (har jag) de förmögnaste grannar uti byn framkallat och samma vilkor dem anbudit; men alla ursäktade sig dermed att gården är för liten och svag, som allenast skall bestå af sex tunnors utsäde, att hålla så stora rustningar före, som närvarande tider fordra etc. etc." Dat. Hammargård d. 30 Maj 1707.

N:o 615.

d. 31 Maj 1707.

Skrifvelse från kvartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg. Anhåller än ytterligare att grefven ville så ställa, att landtmätaren måtte komma tillstädes vid syneförrättningen mellan Bön och Hede, d. 6 Juni (se N:os 606, 608 och 613). Meddelar äfven afskrift af ett häradshöfdingen Kalls bref, uti hvilket denne säger sig ej kunna ammendera landtmätaren men väl vilja correspondera med befallningsmannen om dennes tillstädeskommande. Dat. Klef d. 31 Maj 1707.

N:o 616.

d. 8 Juni 1707.

Skrifvelse från kvartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheber i Göteborg. "Eders höggrefl. nåde låter jag allerödmjukast förnimma, att synen emellan Bön och Hede i förrgår blef afgjord; genom hvilken, utan att grund och /^{emot?} domens samt annan upplysnings innehåll, ängen blef dömd ifrån Bön till Hede, och åter Hede åboerne (att) betala till syningsmännen 19 D s. mt., kunnandes jag ej annat göra, än deremot appellera under den höglofliga lagmansrätten etc. etc." . . . . "Esperöds åbor (se N:o 520, 567, 569, 570 och 572) hafva uti Jönköpings hofrätt ernått en hugneligare resolution och dom emot tullförvaltaren Waldenström, angående den såg och ström, som flyter ifrån deras gård; men beklagligt att de så oförmögne äro att de intet förmå resa dit upp, domen att afhemta, mindre honom inlösa etc. Dat. Berg d. 8 Juni 1707.

N:o 617.

d. 11 Juni 1707.

Bref från ryttmästaren Evert Johan v. Meyershjelm till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Anhållande om husesyn på kvartermästare-bostället Högsered och korporals-bostället Hvarla. Daterat Hammargård d. 11 Juni 1707.

N:o 618.

d. 12 Juni 1707.

Skrifvelse från kvartermästaren Erik Norn till öfversten m. m. grefve Chr. L. v. Ascheberg. Förmälade att Norn blifvit af häradshöfdingen P. Kall förvägrad appellation till lagmansrätten i målet emellan Bön och Hede, rörande en äng.. (se N:os 616, 613, 608, 606 och 603). Dat. Berg d. 12 Juni 1707.

N:o 619 och 620.

d. 21 Juni 1707.

Daniel Bildts skrifvelse till öfversten m. m. grefve

Christ. Ludv. v. Ascheberg i Göteborg; angående felande persedlar i nunderingarne för det manskap, grefven var skyldig att utrusta för sina gårdar i Bohuslän. Dat. Morlanda d. 21 Juni 1707.

620) Bilaga: Utdrag af amotations-rullan, som hållits vid mönstringen d. 3 Juni.

N:o 621.

d. 4 Juli 1707.

Bref från ryttmästaren Evert Joh. v. Meyerhjelm till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, angående förut (se N:o 617) begärd husesyn på kvartermästare bostället Högsered och korporals bostället Hvarla. Med ett egenhändigt postscript af Meyerhjelm, hvilken såsom född i Liffland man väl må ursäkta att han skrifer dålig svenska. Meningen är eljest denna: "Min nådige herr grefve, jag sänder en lax till min herr grefve. Hade jag fått en större, skulle han följt med; men här vankar så litet af det slaget. Min nådige herr grefve, tag till godo denna gången." Dat. Hammargård d. 4 Juli 1707.

N:o 622.

d. 1 Aug. 1707.

Bref från ryttmästaren Evert Johan von Meyerhjelm till öfversten m. m. grefve Christian Ludv. v. Ascheberg. Angående något tillämnadt uppbrott eller ock endast en fältöfning med ryttmästarens kompagni, som till den ändan skulle samlas vid Kungsbacka. Dat. Hammargård d. 1 Aug. 1707.

N:o 623.

d. 3 Aug. 1707.

Skrifvelse från ryttmästaren J. v. Meyerhjelm till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Angående en trossgosse Carl Myra, som ej kom tillstädes på mötet, utan troddes hafva begifvit sig på sjön, hvarföre ryttmästaren i stället qvarhållit en af gossens kusiner. Dat. Hammargård d. 3 April 1707.

N:o 624.

d. 22 Sept. 1707. —

Ett häfte af 14 skrifna sidor. Innehållande underrättelser med bifogade afskrifna handlingar, rörande de 1691 beställde kyllrar och kyllerärmar [se N:os 130, 131, 217, 218, 219, 245, 256 och 292). Likaså rörande alnemättet på ett ordinärt ryttaretält af buldan, priset derå samt vigten och kostnaden för en vanlig fältkittel. Uppgifterne, enligt begäran, lemnade af regementsqvartermästaren P. Rundbohm i bref till öfversten m. m. greve Christ. L. v. Ascheberg. Dat. Quarnome d. 22 Sept. 1707. Tyckes vara egenh. af Rundbohm. Med följ. bilagor.

a) Fältmarskalken m. m. greve Rutger v. Aschebergs skrifvelse till endera af sina äldre söner, att denne ville låta inkassera och hos David Amya insätta de medel, hvilka skulle användas att betala åtskillige beställde munderingspersedlar, enl. bifogad specification. Brefvet är af följande lydelse: "Högvälborne herr greve, öfverstelöjtnant och käre son! Det månne jag fuller under d. 24 sistledne oktober min k. son öfverskicka vissa specificationer uppå den halländska squadronens begärde munderingssorter, och den summa, som till en begynnelse dertill inkasseras skulle. Men som jag sedermera, förutan bemälte och den uppå bohuslänska esquadronens nu nyligst insända förteckningar uppförde, en sådan mundering för hvart och ett compagni beställa låtit, som bifogade specification närmare utvisar: alltså och emedan hr Johan von Vörden tvenne assignationer i dessa dagar utbekommit, hvardera på 2000 D s. mt. och jag honom dessutom en post penningar af 700.de D s. mt. betalt; fördenskill ville min k. son dess ordre till vederbörande skyndsamast afgå låta, att så många penningar, som uppå berörda hosgående specification för hvart och ett compagne finnas uppförde, efter handen forderligst må inkasserade och hr commissarien Amya emot veder-

börlig quittance tillställde blifva. Förblifvandes Min käre sons käre fader Rutger von Aschebergh. Dat. Malmö d. 16 Novemb. 1691.

b) Förteckning på de munderingspersedlar, hvilka fältmarsk: v. Ascheberg 1691 beställt.

c) Förteckning på 1691 års begärde och betalte byxor, kyllrar och handskar, som lefvererades till den halländska squadronen af enkedrottningens lifregemente till häst. Dat. Carlskrona d. 5 Dec. 1696.

d) Öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Aschebergs order till regementsqvartermästaren Rundbohm, att låta till rusthållarne utdela de på Bohus förvarade kyllrar. etc. Dat. Göteborg d. 3 Juli 1695.

e) Ryttmästaren v. Köhlers ordres, som tills vidare uppskjuter utdelandet till den bohuslänska squadronen af förenämnde munderingspersedlar, och endast medgifver att den halländska squadronen måtte få sig deraf tilldeladt. Dat. Groröd d. 9 Aug. 1695.

f) Grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs förteckning på de compagnier af den regemente, till hvilka regementsqvartermästaren hade att ifrågavarande munderingspersedlar utdela. Dat. Göteborg d. 2 Aug. 1695.

f) Uppgift å mått och kostnad för ett ordinärt ryttaretält, äfvensom vigt och kostnad för en fältkittel. Utan dato.

N:o 625. d. 12 Okt. 1707.

Mönsterrulla öfver Fräkne compagni af H. M. Enkedrottningens Lifregemente till häst, som öfversågs och mönstrades af högvälborne herr grefven och öfversten Christ. L. v. Ascheberg på Backamo d. 12 Okt. 1707.

N:o 626. d. 9 Nov. 1707.

J. Rooths qvitto å frakt för saker, nedsände till Skåne. Dat. Göteborg d. 9 Nov. 1707.

N:o 626-629. 1707.

Fyra st. räkningar till öfv. m. m. gr. C. L. v. Ascheberg, inkomne under året 1707.

N:o 630-633.

1707.

Fyra st. räkningar till grefvinnan Mariana Margareta Wittenberg, gift v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1707.

N:o 634.

d. 19 Jan. 1708.

Skrifvelse från regementsskrifvaren Petter Palmberg till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Angående boutredningen efter regementsskrifvaren Casper Nordenberg. Af innehåll att dennes kautionsist Erik Nilssons egendom, tillsammans med gäldenärens egen, ej räckte till att betala Nordenbergs efterlemnade skuld, stor 360 D s. m.; hvadan Palmberg påstått att Erik Nilsson skulle i häkte hållas, hvarifrån dock denne undsluppit genom att ställa borgen att han ej skulle afvika. Äfven anhåller Palmberg, att hh officerare m. fl. måtte uppmanas att inbetala deras restantier innan d. 1 Febr. Dat. Göteborg d. 19 Jan. 1708.

N:o 635.

d. 12 Maj 1708.

Bref från ryttmästaren v. Meyerhjelm till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg. "Jag har skrivit min nådige hr grefve till med Kongsbacka post d. 7 hujus, angående det manskap som värffvas skall uti denna hasten, men hvartill ännu inga penningar äro komna som af ofvanbemälte bref lærer finnas. I lika måtto skref jag i Söndags d. 10 hujus med Varbergs-posten om hästarna, som ock min ödmjuka förfrågning lærer finnas, och ännu till denna dato inga penningar lefvererade till hästarnes uppköpande. Och efter tiden drages ut, och embarquerings-termin har man d. 1 Juni, ty synes att svar med posten af hr grefven kunna dröja för länge. Ty är jag tvungen uti denna hasten att sända Hindrik exprés neder till hr grefven, som skall rida genom natt och dag, att inhemta hr grefvens nådiga svar, om hästar och karlar finge tagas ur compagniet, så att konungens tjenst icke må studsas; och det andra kunde

allt efter handen skaffas. Ty straffe mig Gud, om jag ser någon annan moyen till konungens välbehållna tjenst, der icke hr grefven vill vara så nådig och bifalla detta förslag. Kanske att en del andra compagnier lärer finna det rätt så svårt; ty, som jag låtit berätta mig, så lärer det vara några och trettio mil till Skenäs. Kan hr grefven nu finna, huru omöjligt det är, medan man skall resa socken från socken, gård från gård, Skåne land mest öfver, och kanske icke få en god häst bland 20, huru många dagar det vill till. Olycklig är jag på köpet, corneten är sjuk och löjtnanten föga bättre, så att jag är värre ställd än illa, och tiger om mig sjelf. Ty i Söndags reste jag till öfverstelöjtnantens, hvarest jag måste lägga mig på vägen; och tänkte rådfråga mig vidare med hr öfverstelöjtnanten; men kom derifrån så klok sedan som förr. Och tillböd jag hr öfverstelöjtnanten, att vi ville sända en express neder till hr grefven, emedan posten går långsamt; men han ville dertill intet consentera; alltså måste jag detta göra för min egen räkning, efter ingen penning hvarken till hästar eller karlar ännu är hit lefvererad. Jag menar, näst Guds hjelp att Hindrik lärer kunna vara här innan 4 el. 5 dagars förlopp med min nådige hr grefvens svar etc. (Grefve Ascheberg var i Skåne) Dat. Hammargård d. 12 Maj 1708.

N:o 636.

d. 18 Maj 1708.

Skrifvelse från ryttmästaren Georg Nicolas Werre till öfversten m. m. grefve Chr. L. v. Ascheberg, då på Söfdeberg i Skåne vistande. Angående de af honom, Werre, vidtagna åtgärdar, att anskaffa hästar och folk, till fyllande af luckorna i compagniets leder, att dermed går trögt . . . "Jag beklagar att medlen intet lära hinna till, att få fulla talet, emedan till dato intet alla penningar äro lefvererade; ej heller äro officerarne så förmögne, att vi kunna göra förskott på så många penningar. Hvad värffningen angår, så går dermed ock mäktigt sent, emedan ifrån Vester-götland kommer intet stort folk, och här på orten törs man

ingen angripa, emedan de hållas i försvar för båtsmansväsendet." Frågar om honom må tillåtas att bland de andra åter antaga en f.d. ryttare, som varit försvunnen till tjufnadsbrott. Huru han skall kunna ersätta munderingspersedlarne för hemmanet Myrbacka, som blifvit "förbrände"; förmodligen vid någon hemmanet öfvergången våld. Anhåller om någon hjälp till rusthållarne, till munderingarnes åter i stånd sättande. Dat. Halleby d. 18 Maj 1708.

N:o 637.

d. 27 Maj 1708.

Lars Björcks skrifvelse till öfversten m. m. greve Christ. L. v. Ascheberg, då på Söfdeborg vistande. Angående fyra st. hästar, hvilka Björck låtit aflemna till major Soops compagni; men för hvilka betalning innehölls, till dess de vid mönstring förevisats. Dat. Kongelf d. 27 Maj 1708.

N:o 638.

d. 5 Juni 1708.

Joh. Lilljevalls räkning till löjtn. Georg Soop för lön och husröte-ersättning för bostället Uttersåker (i Hjertums socken). Attesterad af befallningsman Mårten Christenson, som här egenhändigt skrifvit sitt slägtnamn Schåre, ej Korn som annorstädes. Och då denne man som oftast daterar sina skrivelser från Anfasteröd, torde han möjligen hafva varit af den välkända Anfasteröds-Schåre-slägten [se Ödmans "Chorogr. Bahus:"] Räkningen daterad Uttersåker d. 5 Juni 1708.

N:o 639.

d. 14 Juni 1708.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till öfversten m. m. greve Christ. v. Ascheberg. Palmberg hade skolat, enligt uppdrag från grefven, i Göteborg anskaffa en växel å ett större penningebelopp; men kunde ingen få hos något af handelshusen i Göteborg, ej ens hos Tham, emedan de sade sig hafva flera penningar i Stockholm än i Göteborg. Ändteligen fick han dock adress till

en bokhållare Åke Håkansson, som tycktes benägen att lemna vaxeln. Skrifver nu, för att bedja grefve Ascheberg till vaxelns betalande sända honom, Palmborg, assignationer, betalbara i Stockholm. Dat. Göteborg d. 14 Juni 1708.

N:o 640-645.

d. 14 Juni 1708.

Sex st. rullor på det efter höglofliga Kongl. Defensions commissionens nådgunstiga befallning samt grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs ordres anvärfvade nya manskap och uppköpta hästar. (Denna värfning och uppköp af hästar skedde genom bedrifvande af befälet vid Enkedrottningens Lifregemente till häst, för att derigenom komplettera och förstärka generalmajoren frih. C. G. Kruses regemente. (Vestgöta kavalleri, se Anrep sv. Adelns ättartaflor II sid. 510). Rullorne äro följande:

640) från Öfverstelöjtnant Lilljehök. Dat. Lindhof d. 21 Juni 1708.

641) från ryttmästaren G. W. v. Fersen, dat. Varberg d. 17 Juni 1708.

642) från ryttmästaren E. J. v. Meyerhjelm; dat. Hammargård d. 14 Juni 1708.

643) från ryttmästaren B. Agrell; dat. Lahall d. 24 Jan. 1708.

644) från ryttmästaren Gustaf Soop utan dato.

645) från ryttmästaren Knut Uggla; dat. Ormo d. 23 Juni 1708.

N:o 646.

d. 28 Juni 1708.

Skrifvelse från regementsskrifvaren Petter Palmborg till öfversten m. m. grefve Christian L. v. Ascheberg, då på Söfdeborg i Skåne vistande. Skrifver, att utsigten att af bokhållaren Åke Håkansson få en vaxel [se N:o 639] under tiden försvunnit, emedan denne fått alltför många andra assignationer på sig, och att förnyade försök, att få en vaxel af något handelshus i Göteborg, misslyckats. Råder grefve Ascheberg, att skriva till statskontoret, för att få penningar, samt sända en kvartermästare, åtföljd af

Palmborgs skrifvare upp till Stockholm för att afhemta dem. Hvilken åtgärd Palmborg beräknar skulle kosta inalles 60 D s. mt, nemligen 20 för resan upp, 20 för nedresan, efter tvenne hästar; 10 D för en häst till transport af penningarne från Stockholm - det var alltså fråga om metallisk cassa - och 10 D till förplägning under resan. Dat. Göteborg d. 23 Juni. 1708.

N:o 647.

d. 10 Juli 1708.

Afskrift af grefvinnan Ebba Lewenhaupts, förmodl. den, som varit gift med öfverstelöjtnanten friherre Gustaf Carl Banér, skrifvelse till kommissarien Anders Ekman, att till ryttare taga en torpare under Östad (vid Alingsås), Anders i Dalen benämnd. Dat: Stockholm d. 10 Juli 1708. Derå påtecknad (likaledes endast afskrift) guvernören friherre Erik Sjöblads resolution, att i anseende till frälserättigheten och Kongl. Maj:ts förordning af 1678 befrias nämnde torpare från värffning. Dat. Göteborg d. 30 Juli 1708. Afskrifterne vidimerade af förenämnde Anders Ekman.

N:o 648.

d. 9. Aug. 1708.

Skrifvelse från regementsskrifvaren Petter Palmborg till öfversten m. m. grefve Christian L. v. Ascheberg. Af innehåll, att Palmborg, som förmodligen sjelf, dock emot sin önskan blifvit utsedd till beskickningen till Stockholm, för att hemta penningar [se N:o 646], då han var resfärdig, fick statskontorets ordres och hänvisning till räntmästaren i Halmstad, för att erhålla penningar, och reste alltså dit och hentade dem der. Äfven skrifver Palmborg rörande regementsrullorna, som skulle upprättas, att dermed blefve aldrig bra, med mindre samtelige mönsterskrifvare finge ordres att infinna sig hos honom på Guddehjelm och der förrätta arbetet under hans ögon. Dat. Guddehjelm d. 9 Aug. 1708.

N:o 649 och 650.

d. 20 Sept. 1708.

Öfverstelöjtnanten Georg Lilljehöoks skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christian L. v. Ascheberg, om verkställd besigtning, till utfinnande af en lägerplats vid Kongsbacka för Enkedrottningens lifregte till häst. Dat. Kongsbacka d. 20 Sept. 1708. samt.

Ryttmästaren E. J. Meyerhjelm's skrifvelse till grefve Ascheberg i samma ämne. Dat. Hammargård d. 29 Sept. 1708.

N:o 651.

d. 3 Okt. 1708.

Räkning mellan J. Lilljevall och löjtn. Soop å 126D 16/ s. mt Daterad mönsterplatsen vid Kongsbacka d. 3 Okt. 1708.

N:o 652 och 653.

1708.

Tvenne räkningar till grefvinnan Mariana Margareta Wittenberg, gift v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1708.

N:o 654.

d. 19 Jan. 1709.

Ryttmästaren G. W. v. Fersens skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christian Ludv. v. Ascheberg. Innehållande först och främst nyårs önskan till herr grefven och fru grefvinnan. Dernäst rapport, att hofrättens utslag anländt, genom hvilket en korporal blifvit dömd till 100 D s. mts mansbot, 80 D s. mt till "quinnans man" - alltså förmodligen för dråp på en qvinna - samt att stå uppenbar kyrkoplikt. En ryttare, förmodligen för delaktighet i brottet, till 7 hvarf gatlopp mellan 50 par ris. Ryttmästaren förfrågar sig hos grefve Ascheberg, huru han skall bära sig åt i fall korporalen ej kan anskaffa penningar till de ådömde böterne. Brefvet på tyska är dateradt Munkegård d. 19 Jan. 1709.

N:o 655.

d. 23 Jan. 1709.

Quartermästaren Sv. Holmers skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christian L. v. Ascheberg, angående ett par hästar, om hvilka han för grefvens räkning stod i handel. Dat. Tofta d. 23 Jan. 1709.

N:o 656.

d. 18 Febr. 1709.

Böneskrift från enkan "Brita, sal. Christian Doyers" till öfversten m. m. grefve Christian Ludv. v. Ascheberg, att han måtte förhjälpa henne till erhållande af betalning för en sedan längre tid egande fordran hos en viss, i brefvet ej namngiven ryttmästare. Dat. Göteborg d. 18 Febr. 1709.

N:o 657.

d. 3 Mars 1709.

Afskrift af Kongl. ögonläkaren G. W. Öltkens besigtning-intyg öfver öfverstelöjtnanten Georg Lilljehöoks blindhet, förorsakad af den s. k. grå starren. Attesterad med hand och sigill af Erik Mauritz Soop. Besiktningen verkställd d. 3 Mars 1709.

N:o 658.

d. 4 Mars 1709.

Bref från ryttmästaren Gust. Soop till öfversten m. m. grefve Christian Ludv. v. Ascheberg. Angående rekryter som skulle anfärfvas. Brefvet illa skrifvit och svår-läst. Dat. Lysiö (?) d. 4 Mars 1709.

N:o 659.

d. 26 Mars 1709.

Räkning från Justina Buchovius till öfversten m. m. grefve Chr. Ludv. v. Ascheberg för lärft och linband. Dat. Göteborg d. 26 Mars 1709.

N:o 660-664.

d. 19 Sept. 1708.

Trenne skrifvelser från Gabriel Stjerncrona [Welt] gift med dottren till David Amya d. ä. Angående Amyas sterbhus' fordran hos öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg, nemligen:

660) Stjerncrona skrifver till grefve Ascheberg, att som vid förestående arfskifte det är fråga att han, brefskrifvaren, skulle på sin anpart erhålla en sterbhusets pretention hos grefven, stor 4455 D s. m. så är honom angeläget, innan förslaget antages, att få veta, huru snart han kan påräkna liquid. Dat. Stockholm d. 27 Mars 1709.

661) Bilaga: afskrift af Gabr. Stjerncronas och D. Amya den yngres räkning, dat. d. 19 Sept. 1708.

662) Stjerncrona påminner å nyo om ifrågavarande fordran, som lofvats blifva betald, men det oaktadt icke på 4 år afhörts. Skulle gerna än vidare lemnat anstånd. Men som under tiden David Amya avlidit, och enkan skulle afvittras, så beder Stjerncrona, att åtminstone någon viss tid måste för liquiden uträttas, utgörande skuldens belopp nu 5603 D s. mt. Dat. Göteborg d. 5 Maj 1714.

663) Bilaga: räkning å 5603 D 16/. s. mt. Dat. Göteborg d. 5 Maj 1714.

664) Än ytterligare påminnes om ifrågavarande fordran, och anhålles, att som han, Stjerncrona, nu reser till Medevi helsobrunn, grefve Ascheberg måtte dit adressera den förut öfversända räkningen accepterad. Dat. Göteborg d. 1 Juni 1714. Uti denna sak ses vidare handlingen under N:os

N:o 665.

d. 12 Apr. 1709.

Egenhändig skrifvelse från generalmajoren och öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg till öfversten av infanteriet, vice guvernören öfver Elfsborgs län och Dal, välb. Reinhold Patkull. Innehållande begäran att låta fasttaga och till ryttmästaren Uggla försända en karl, Anders Dahl, hemma på ett litet torp under Östad herregård, som blifvit lagligen värfvad, men höll sig undan. [Förmodligen samma karl, som omtalas i N:o 647] Dat. Göteborg d. 8 April 1709. Med Patkulls derå tecknade bifallande resolution. dat. d. 12 April:

N:o 666-675.

d. 26 April 1709.

Trenne bref från David Amya d. y. till öfversten m. m. grefve Christian Ludv. v. Ascheberg. Innehållande den begäran, att, i anseende till arfskifte efter då afledne commissarien och rådsförvandten David Amya d. ä., grefve Ascheberg täcktes foga anstalt, att åtskilliga, sedan flera år tillbaka obetalde skulder till sterbhuset, dels

regementets officerares, dels rest för regementets beklädnad, måtte med första blifva liquiderade, förslagsvis genom sequestration af en del af officerarnes löner.

666) Brevvet N:o 1. dat. Göteborg Novemb. 1708.

667) Brevvet N:o 2. dat. Göteborg d. 26 April 1709.

668] Bilaga: afskrift af J. von Meyerhjelm's revers å 150 D s. m. rest å kostnaden för Kongsbacka kompanies beklädnad. Dat. Göteborg d. 29 Dec. 1702.

669) Bilaga. Afskrift af Gabr. Stjerncronas och David Amya d. y.s räkning till ryttmäst. Meyerhjelm för ofvanstående jemte derå under sju år åtta månader upplupen ränta, tillsammans 226 D 26 2/3 /. s. mt. Dat. Göteborg d. 18 Sept. 1708.

670) Bilaga: Afskrift af G. W. v. Fersens skuldebref till David Amya d. ä. å 100 RD Specie. Dat. Göteborg d. 7 Aug. 1700.

671) Bilaga: Afskrift af Gabr. Stjerncronas och David Amya d. y.s räkning till ryttmäst. v. Fersen å ofvanstående, här beräknadt till 200 D s. mt. jemte 8 års och 1 månads upplupen ränta 97 D s. m. Inalles 297 D s. m. Dat. Göteborg d. 18 Sept. 1708.

672) Bilaga: Afskrift af cornetten Claes Memsens obligation å 48 D s. m. t på beklädning. Dat. d. 16 Nov. 1705. Varandes å obligationen tecknadt att derå afgå 16 D 16/. s. mt. eller 11 RD för ett par oxar lefvererade till klädemakaren Hans Geey. Alltså restera 31 D 16/. s. m. Dat. Göteborg d. 6 Nov. 1708.

673) Bilaga. Afskrift af David Amyas räkning å resterande fordran för beklädning åt framl. öfverstelöjtn. Mühls äfvensom åt majorens kompani, inalles 410 D 8/. s. mt. Dat. Göteborg d. 22 Nov. 1704.

674) Bilaga: Afskrift af David Amyas räkning till öfversten m. m. greve Christ. Ludv. v. Ascheberg för 200 ryttare-rockar å 10 D s. mt. inalles 2000 D s. m. och 181 alnar aurora-kläde till schabraker å 4 D s. m. inalles 241 D 11/. s. m. Summa 2241 D 11/. s. mt hvarå

i åtskillige poster betaldt 1796 D s. m. resterar 445 D
11/. s. mt. Dat. Göteborg d. 31 Okt. 1704.

675] Bref från David Amya d. y. till öfversten m. m. grefve
Chr. L. v. Ascheberg. Af huvudsakligen samma innehåll som
de föreg. Utan dato.

N:o 676.

d. 29 Apr. 1709.

Bref från kvartermästaren Erik Norn till öfversten m. m.
grefve Chr. L. v. Ascheberg. "Eders höggrefliga nådes
nådiga skrifvelse har jag med djupaste vördnad undfångit,
att inkomma med räkning för det till högvälborne herr
generalmajoren Kruse anvärfvade manskapets uppköpta hästar.
Så emedan jag ej haft någon underrättelse derom . . .
hafvandes välb. hr majoren själv [så väl] som hr corneter
den handeln gjort . . . ty nedfaller jag i allerdjupaste
ödmjukhet och bönfaller [att] dermed dilation nådigst för-
unnas, tills välborne hr majorens "lyckliga nedkomst etc."
Dat. Kolleröd d. 29 Apr. 1709. [Se N:os 600, 640-645 m.
fl.]

N:o 677-685.

d. 10 Maj 1709.

Åtta bref från cornetten Simon Heller till öfversten grefve
Christian L. v. Ascheberg i Göteborg. Allesamman begärande
ny husesyn på cornetts-bostället Holma i Herrestads socken
[ej att förblanda med säteriet af samma namn i Brastads
socken], emedan en föregående husesyn, hållen d. 21 Maj
1706, försig gått innan Heller ännu fått fullmakt, så att
han icke dervid själv kunnat närvara och få göra sina er-
inringar. Brefven dels utan dato, dels daterade mellan
d. 28 Maj 1707 och d. 16 Juni 1709.

Härtill sluter sig protokollet öfver den ändteligen ernåd-
da nya husesynen på cornetts-bostället Holma, som hölls d.
10 Maj 1709 af kapt. Anders Andersson, Ryttmästaren Knut
Uggla, häradshöfdingen Peter Kall och befallningsmannen
Hans Gråå, närvarande cornetten Simon Heller. Dat. Holma
d. 10 Maj 1709. NB. Alla här omnämnda boningshus d. v. s.
manbyggningen med tvenne flyglar, äro s. k. ryggåsastugor.

Den förstnämnda kallas "en Rögåhs Stuga med säng Cammar och Låft öfver." Och i N:o 681 yttrar Heller derom:

"taket är så mycket mer oförsvarligen satt, som man på väggarne kan föra en knytt näfve mellan stockarne, varandes de två, om icke de tre, nedersta syllarne rutt-
na och förderfvade, af orsak att rundt omkring är gjordt mullbänkar, och ännu stå till synes. Och isyn-
nerhet taken äro så bristfällige, att jag med min hustru och barn, när något litet regnar, måste rymma huset. Ja icke så stort rum fritt utanöpp, att jag kan ha mitt gevär och mondering hängande på stallen . . . Alla de hus, som för behållna äro uppförda, äro af samma beskaf-
fenhet etc etc."

N:o 686.

d. 19 Maj 1709.

Bref från ryttmästaren Gustaf Soop till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg. Med öfversändande af räkning för rekrytmanskapets anvärfvande och hästars uppköpande. Beder om ursäkt för det långa uppskofvet med nämnde räknings insändande, hvartill orsaken anföres, nemligen att kvartermästaren Erik Norn, som skulle uppsätta räkningen, "ej hade fått de angelägnaste dokumenter om händer, och isynnerhet den upsatsen på utgiften till manskapet, när de marskerade från Prysskrogarne vid Göteborg till Skenäs." [har väl sammanhang med den i N:o 635 af ryttm. v. Meyerhjelm såsom tillämnad omnämnda trupprörelse] . I öfrigt säger Soop sig behöfva en tjenstehäst, i fall grefve Ascheberg har någon att aflåta.
Dat. Berg d. 19 Maj 1709.

N:o 687-688.

d. 22 Maj 1709.

Gustaf Soops skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg i Göteborg. Med öfversändande af en afskrift af Uddevalla stads rådhus rätts utslag af d. 14 Maj 1709, genom hvilket tvenne ryttare kännas skyldige till stöld af en jernbeslagen skrinda. Förfrå-
gande sig Soop om han må som rekryter anvärfva nämnde

tvenne ryttere. Beder om permission för en resa till Venerborg i privata angelägenheter och för att efterspana ett par rymmare. Dat. Berg d. 22 Maj 1709.

688] Bilaga. Ofvannämnde afskrift af Uddevalla stads rådhusrätts utslag.

N:o 689.

d. 8 Juni 1709.

Ryttmästaren J. Gyllenschooghs skrifvelse till öfversten grefve Christ. L. v. Ascheberg. Med anhållan att utbekomma "hästehjälpen" till rusthållarne; emedan dessa eljest, för medellöshets skull, icke förmå anskaffa nya hästar i stället för de kasserade. Äfven omnämnes, att han, Gyllenschoogh, i tysthet anvärfvat rekryter. Dat. Utby d. 8 Jan. 1709.

N:o 690.

d. 30 Juni 1709.

M. V. Consistorii i Göteborg skrifvelse till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg: "Högvälborne herr grefve och öfverste! Det hos högvälborne herr grefven och öfversten en student vid namn Erik Stobæus, af förmodan att komma till successionen efter sal: hr mag: Pet. Warnmarck, hafver sig angifvit och till att med predikande visa prof af sin lärdom och skicklighet tillstånd bekommit, har consistorium låtit sig berättas. Och som man sedermera förnummit, det högvälborne herr grefven och öfversten till bemälte student fattat ett höggunstigt behag och till sin [hans?] ödmjukaste sökians [ansökans] främjan hos högvälborne herr grefven och öfversten consistorii rekommendation här är vorden begärd, så har man ensamma intet kunnat honom neka; utan för dess skicklighet flit och dygdiga lefverne, som man vet han här vid gymnasium visat, och spordt han jemväl vid academien fört, såsom och för dess vackra predikogåfvor, vill hos högvälborne grefven och öfversten consistorium gerna hafva honom till det bästa recommenderad; emedan han dessutom utlåtitt sig vilja conservera den afledne regements pastorens efterlätne enka och barn. Viljandes consis-

torium i öfrigt förmoda, det, så snart högvyrdige hr-biskopen hemkommer och samme student begärer admitteras till examen, han då lærer finnas responsabel och svarsgod etc. etc." Undertecknad "in absentia reverendissimi domini episcopi" Johannes Otto Burchardus, Elias F Bark, Sveno A. Gadelius, Jonas Florander. Dat. Göteborg d. 30 Juni 1709. Utanskriften: "Kongl. May.ts Troman och högbeställte öfverste till Hennes May.ts Enkedrottnings Lyfregemente till häst, den högvälborne herren, hr grefve Christian Ludvik von Aschenberg, uppvaktas här med. Götheborg."

N:o 691 och 692.

d. 3 Juli 1709.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmborg till öfversten m. m. grefve Chr. L. v. Ascheberg. Angående cornetten S. Hellers skuld till Kongl. Maj.t och Kronan, till hvilkens betalande föreslås seqvestration af en del af hans löner. Dat. Göteborg d. 3 Juli 1709. 692) Bilaga: Hellers förklaring i ämnet, ställd till guvernören m. m. frih. E. Sjöblad. Utan dato.

N:o 693.

d. 5 Juli 1709.

Afskrift af ett intyg, affattadt på tyska och afskrifvit under edsförpligtelse i Stade d. 9 Dec.r 1682 af Joh. Phil. v. Langen, rörande arfskiftet efter fältmarskalken grefve Arfvid Wittenberg, mellan dennes son grefve Leonh: Joh. Wittenberg och dottren Beata Magdalena, sedermera förmäld med fältmarskalken Henrick Horn. Afskriftens riktighet är intygad genom egenhändig påskrift af Henr. Horns och Beata Magd. Wittenbergs dotter Henriette Beata Horn, som skedde i Göteborg d. 5 Juli 1709.

N:o 694.

d. 13 Sept. 1709.

Utdrag af Kon. Carl XII.s till Defensions-commissionen inkomna nådiga bref, angående officerarnes och de

gemenas aflöning. Dat. lägret vid Bender d. 13 Sept. 1709.

N:o 695. d. 13 Sept. 1709.

Öfverstelöjtnanten Georg Lilljehöoks uppsats på monderingspersedlar, som vid hans kompagni tarfvade reparation eller förnyelse, äfvensom förfrågan, huru med fyrmänningarnes undermåliga hästar förhållas skall. Dat. Lindhof d. 13 Sept. 1709.

N:o 696. d. 20 Okt. 1709.

Generalmajoren af Cavalleriet, öfversten för H. M. Enkedrottningens Lifregemente till häst, Christian Ludvig v. Aschenbergs, grefve till Söfdeborg och Ågerup, friherre och herre till Tostorp [Tosterup] etc. afsked för rytteren Lars Jernberg, som tjenat vid regementets södra compagni i 28 års tid. Ounderskrifvet, men dateradt Göteborg d. 20 Okt. 1709.

N:o 697. d. 2 Nov. 1709.

Öfverstelöjtnanten Georg Lilljehöoks förteckning öfver det befäl och manskap af ryttmäst. v. Meyerhjelm, Agrells och v. Fersens compagner, som beordrats att d. 5 och 6 Nov. r marchera från Kongsbacka till Kärre; jemte hvad antal skjutshästar till bagaget erfordras. Dat. Kongsbacka d. 2 Nov. 1709.

N:o 698 och 699. d. 29 Nov. 1709.

Gustaf Soops förteckning öfver bohuslänska squadronen af Enkedrottningens lifreg. te till häst. 2. ne uppsatser. Daterade Berg d. 29 Nov. 1709.

N:o 700. d. 17 Dec. 1709.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till öfversten m. m. gr: Christ. L. v. Ascheberg, då på Gullmarsberg vistande. Rörande från officerarne begärde, men ännu ej inkomna uppgifter till aflöningslistan. Förfrågar sig äfven, huru förhållas skall vid aflemmandet af vaxel

till liqvid af värjor. Önskar angenäm jul och godt nytt år. Dat. Guddehjem d. 17 Dec. 1709.

N:o 701 och 702.

d. 24 Dec. 1709.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till öfversten m. m. gr. Christ. L. v. Ascheberg. Angående ännu ej medhunnen uppbörd af åtskillige medel, som skulle användas till inköp af vapen, hvilken uppbörd mycket försvårades genom det stora eländet och medellösheten bland bönderne: "här är sådan en jemmer och elände hos det fattiga folket, så att ingen det tro kan." Likaså om den stora svårigheten för officerarne, att, enligt Kongl. Statskontorets förnyade befallning (jempf: N:o 583 och 584), i anseende till Rikets stora nöd, återbära hälften af sina uppburne löner. Önskar lycklig jul och godt nytt år. Dat. Guddehjem d. 24 Dec. 1709.

702) Bilaga: afskrift af Kgl. Stats Contorets ofvannämnda förnyade befallning. Deruti heter det bland annat: ". . . hvaruppå eder [skrifvelsen är ställd till Palmberg] till svar och behörig efterrättelse ländar, att som dessa officerare ej mer än alla andra deras vederlikar kunna eller böra undandraga sig, att vara nöjda med halftva lönen uti desse svåra beklaglige conjuncturer; och deremot Kongl. Amiralitetet [de sålunda besparde medlen voro bestämda för flottan] ej måste uppehållas deras anordning riktigt att undfå; så hafven I, så kärt eder är, att undgå det ansvar, som härvid följer, straxt och oförsummadt med alfvar att infordra ofvannämnde vår anordning och Kgl. Amiralitetet tillställa. Gudi befallad Stockholm d. 22 Nov. 1709.

N:o 703.

1709.

Laurent Carlbohms räkning till grefvinnan Mariana Marg. v. Wittenberg, gift v. Ascheberg, för "6 par skor, med kläde beklädde efter 9 mk paret. 2. ne par af Maxocca- [Marocko?] läder, efter 8 1/2 mk paret och 4 par af Coll.r (?) läder efter 8 mark paret. item ettusende knappnålar 1 D s. m. ett annat tusende, förmodligen sämre, dylike 24 /. s. m. Summa för alltsammans 27 D s. mt. Dat. i Okt. 1709.

N:o 704.

d. 25 Jan. 1710.

Bref från P. W. Schaey till öfversten m. m. grefve Christ. Ludvig v. Ascheberg, angående en gevär-transport, som skolat afgått från Stockholm, men ej blifvit färdig i tid. Dat. Stockholm d. 25 Jan. 1710.

N:o 705.

d. 1 Febr. 1710.

Bref från B. Belfrage till öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då i Halmstad vistande; Anhållande att grefven ville hos guvernören i Halmstad, generalmajoren Reinh. J. v. Persen göra föreställningar mot dennes befallning, att de sjuke soldaterna, oaktadt den stränga vinterkölden, ändock skulle följa sina kompagnier åt, och i stället utverka, att de måtte få stanna efter i Halmstad, der de kunde få behöflig hvila och vård. Dat. Fyllinge d. 1 Febr. 1710.

N:o 706.

d. 14 Apr. 1710.

Bönderne Pehr Pehrssons, Anders Svenssons och Pehr Bengtssons qvitto å 11 D 20 öre s. mt. för 31 dagars underhåll af fyra stycken öfversten och generalmajoren grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs tjenare å 3 öre s. mt om dagen. Dateradt Åfvarp d. 11 April 1710.

N:o 707.

d. 14 Apr. 1710.

Håkan Larssons qvitto å 2 D 11 öre s. mt, för 25 dagars underhåll åt en öfversten och generalmajoren grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs tjenare. Dateradt Gunnestorp d. 14 April 1710.

N:o 708.

d. 18 Juni 1710.

Ett häfte af 36 skrifna sidor innehållande handlingarne uti ett mål angående åtskillige af allmogen anlagda fisken, hvilka ansetts hinderlige för den i N:o 605 omnämnda Nedermöllans kronoqvarn, och derföre i följd af en härads höfdingen grefve Timoth. Polus's dom blifvit borttagne, hvaröfver Björn Jörgenson och enkan Gunnel Börjesdotter, hvilka ansågo sig derigenom hafva lidit orätt, klagade hos öfv. löjtn. G. Lilljehök på

Lindhof, bedjande honom förhjelpa dem till att i detta utslag erhålla behörig rättelse. Handlingarne äro:

a) Öfverstelöjtnanten Georg Lilljehöoks, å rusthållares och andra tilldelningsbönders vägnar, hos guvernören öfver Skåne, Halland etc. grefve Magnus Stenbock framställda klagomål, dels öfver olagligt intrång på rusthållarnes betesmark, dels öfver borttagandet af allmogens häfdvunna ålfisken och ängarnas förderfvande genom vid Nedermöllans qvarn anbringad hög fördämning; dels ändteligen öfver allmogens tvingande till anläggning och underhåll af en enskild väg från Warberg till Giöringe, samt ådömda höga böter för uteblifvande från en besigtning af nämnde väg, till hvilken besigtning de ej blifvit kallade etc. etc. Rörande fiskena säges här: . . . "beträffande ålfiskenas utdömande och utdrifvande samt ängarnes förderfvande genom vattnets uppdämmande, så är dermed så beskaffadt. Sal. inspektorn Borgstedt i Varberg, hvars efterlemnade enka den nu varande inspektorn Westerling till hustru äger, har af Kongl. Maj.t högloflig i åminnelse fått skatte-rättigheten på en qvarn, Nedermöllan benämnd, som allena bestod af ett par stenar. Men bemälte Borgstedt har vid denna qvarn, som nu består af 4 par stenar, låtit göra en mycket hög dämning, och densamma tvärt öfver åen i andra landet fästa; och satt på kronans ström vid samma dämning en såg-qvarn på rusthållens egor, och således ifrån Kongl. Maj.t och kronan icke allenast innehafver strömmen, utan och med sådan olaglig dämning fördränker rusthållarnes egor, och gör dem lika med nedersänkta moraser, som de [rusthållarne] i sin klagoskrift besvära sig öfver. Och innan som någon å Kongl. Maj.ts vägnar vill . . . . derom ransaka, huru olaglig denna dämningen är, som står till en del på kronans grund, och hvad skada den Kongl. Maj.ts militie egor tillfogar; som först bör föregå och med laga ransakning och dom afgöras, innan det kan sägas att ålfiskena hindrar vattengången, så utdömas rusthållarnes urminnes ålfisken och

deras ängar dränkas och göras onyttiga, som icke synes försvarligt. Och nämnes uti domen, som rusthållen med 40 D böter belägger, denna qvarnen för kronans odalqvarn, der hon dock af inspektor Westerling, för dess skatte-rättighet och enskilda qvarn försvaras. Till hvilken kronans bönder hafva måst göra en stor allmän åkeväg, och denne för en privat person vid makt hålla, under den förövning, att Varbergs slotts mäld der förrättas, för hvilken Westerling låter sig af Kongl. Maj:t och Kronan och andra, som der mala full tull erlægga och anamma. . . "

Uppsatt af Jakob Maidell. Dat. Göteborg d. 18 Juni 1710.

b, c, d, e, f, g.) Bilagor af sex stycken allmogens klagoskrifter, afgifna dels till öfverstelöjtnanten Lilljehök, dels till landshöfdingen frih. R. J. v. Fersen, alla utan dato. Utur den första klagoskriften anföres följande:

"Anno 1705, en 14 dagar efter midsommar, stämde befallningsmannen Erik Waller ett möte vid Åttebron (?), att alla åboerne uti Clastorpa by skulle möta; och ingen visste, hvad det skulle betyda. När vi kommo dit, så kom han och Westerling med länsmannen och några nämndemän och foro vid dessa undertecknade ålefisken, och nödgade oss att gå med och dem i grund att utkasta, och nu i år, 1707, lät Erik Waller instämma oss åboerne uti Anders-Svens-gård och Pehr-Anders-gård till Himle-härads varting och der måste vi parera och uppvakta i tre dagar i våra bästa sädesdagar, hvarutaf vi togo en märkelig skada. Och der att stånda till ansvar, om vi sedan hafva haft (fiske) i denna bäck, hvar-till vi svarade nej, och nämndemannen Anders Jönsson i Trömninge gjorde sin . . . (svårläst ord!), som dem näst tillförene hafver besigtigat, att de ligga alldeles öde, och dock blef oss förelagdt mundteligen af herr grefven och häradshöfdingen [Polus], att vi dem aldrig mera skulle bruka eller vid makt hålla, vid 20 D straff tillgörande. Och nu i forleden sommar, en 3 eller 4 veckor efter midsommar hafver åter kronones befallningsman utskickat soldater, samt 2. ne män af Treslöf, som hafva så hanterat oss ovitterliget [med ovett?] som aldrig tillförene är skedt. Grundstockarne med annan bråte, som låg

uppe på backen, hafva de allt i stycken sönderhuggit — och kastat i elfven, samt stora ohörliga (?) stenar utbrukit, som till landband hafva legat. Och, detta alltsammans till att fullbringa, gör hr inspektör Westerling i Varberg sin största flit, med befallningsmannens (Wallers) tillhjälp, föregifvande att de hafva generalmajorens och landshöfdingens order dertill, hvarföre vi töra icke söka någon hjälp hos honom, utan äro nu nödträngda, att tillkännagifva hos eder, välborne herr öfverstelöjtnant, huru med oss och den egendom handteras, som till våra bruk hafver varit af ålder och af urminnes tider. Och härhos betygas kan, att i gamla tider hade våra ålfisken den frihet, att aldrig någon torde dem rubba eller röra antingen vinter eller sommar. Nu veta vi oss ingen annan råd än vi bönfaller ganska ödmjukeligen till eder, välborne herre, om I veten af ingen råd, oss till att kunna bispringa och hjälpa i detta mål, eller också gifva sådant tillkänna hos högvälborne herr grefven och öfversten, om han kunde veta oss fattige undersåtare någon räddning i detta mål, eller blifva våra hemman alldeles öde. Ty af oss sjelfva är det omöjligt, något härvid att kunna uträtta." Landshöfdingen R. J. v. Persens resolution, tecknad ofvanföre den till honom adresserade klagoskriften, är af denna lydelse: "Såsom uti denna saken är lagligen dömdt och domen vunnit vires rei judicatæ, alltså kunna supplikanterne intet befrias för de böter som de äro fällda till. Varberg d. 20 Febr. 1707."

h) Himle härads tingsrätts dom emellan krono-länsmannen Renich Cortson, å embetets vägnar, käreande och Tröminge hemmans i Lindbergs socken, åboer m. fl. svarande. Angående tvenne ålfisken, hvilka bemälte åboer uppbyggt, kronans odalqvarn Nedermöllan till prejudice. Afsagd af grefve Timotheus Polus, häradshöfding. "Det vilja fuller svaranderne och kvartermästaren å deras vägnar sustinera, att de emot de 8 öre s. mt. årliga afgift

hafva magt att bygga dessa tvenne ålfisken på bägge sidor om den midströms liggande ön och öfver hela strömmen utför deras egor, påståendes jemväl, att desamma intet skola orsaka något hinder, hvarken för Nedermölla qvarn eller de å båda sidor omliggande ängar och egor, som kronolänsman- nen föregifvit. Så skall ej heller bevisligt vara, att de, sedan dessa ålegårdar äro förledet år öppnade, för vattenloppets skull af kronobetjenterne, samma grundfästen åter upplagt, vidare än förleden höst, då lofgifvit skall vara, sådana fisken saklöst bygga efter behag, nedlagt de stora stenar i sitt förra rum igen; skolandes de öfrige, som vattuloppet alldeles tilltäppt, med strömmen och fors- sen vara ditkomna utan deras (böndernas) vållande, med mera, de till ursäkt föregifva. Men som vid den af nämnden hållna syn öfver dessa åtgårdar bevist är, ej allena att grunden är åter nu befunnen så fast lagd och tillstoppad af så stora stenar, som omöjligen af vattnet och strömmen kunnat ditskyndas, utan med flit och stort arbete anlagde utan och att vattenloppet till kronans odalqvarn Neder- möllan, hvarest kronomälden till Varbergs garnison årligen males, mycket derigenom hindras, jemväl de kringlig- gande hemmans egor till stor afsaknad, medelst vattnets stämmande. Alltså finner Tingsrätten skäligt att belägga svaranderne Trönninge hemmans åboer med laga böter. 1.mo med 40 D; för det tvärt emot högvälb. hr generalmajor och landshöfd: Gustaf Tungels, dem så ofta kungjorda ordres på hela quarn-commissionens vägnar, de Anno 1697 d. 9 Sept, de understått sig, dessa omtvistade ålgårdar årligen åter upprätta, vattenloppet till skada, ändå sedan kronobetjen- terne, i kraft af samma ordres, dem så ofta år efter amat öppnat. Samt 2.do efter byggn. balkens 33 cap. sine 3 ms, för det de olagligen byggt öfver hela strömmen, och kunna icke visa ringaste skäl eller tillstånd dertill, der lik- väl de ega allena land på ena sidan strömmen, och derföre dem icke tillåtit att bygga längre ut än midströms. Börande de jemväl i kraft och förmågo af samma kapitel, inom 14 dagars förlopp, sjelfve alldeles upprifva och borttaga den

ena ålgården söder om ön, der de inget land ega. Kunnandes tingsrätten så mycket mindre attendera svarandernes producerade document och syn de Anno 1689, som det lyder emellan dem och Clastorps åboer, som ofvanföre hafva sina egor, och således till detta mål ingalunda kan appliceras emot denna Nedermölla qvarn, som af långt en annan situation och belägenhet är." Dat. ordinarie tinget i Varberg d. 27 Juni 1706.

i) Björn Jörgenssons och enkan Gunnel Börjesdotters böneskrift till öfverstelöjtn. Georg Lilljehök: "det välborne herr öfverstelöjtnanten gunstigast oss förhjelpa ville, att denna saken . . . må bli på sina höga ställen behörigen rättad." Utan dato.

N:o 709.

d. 28 Juni 1710.

Afskrift af Kongl. Försvars-commissionens skrifvelse till amiralen och guvernören frih. Erik Sjöblad, anhållande att han af all magt ville påskynda, att vederbörande rusthållare måtte med godt och duktigt manskap, munderingar och gevär ersätta den afgång, som vid de i Göteborg och i Bohuslän varande regementen timat, att de måtte vara redo, att, vid första ordre från fältmarskalken grefve M. Stenbock, till Skåne afmarskera; emedan, enligt ingångna skrivelser, de danska förberedde en landstigning. Och derest, i anseende till de svårigheter, som torde möta rusthållarne, rekryterne icke innan uppbrottet kunde med blå kläder förses, de då, utom underkläder af skinn, måtte erhålla goda vallmarskläder, och sålunda utrustade, antråda marsken ner åt Skåne. Dat. Stockholm d. 28 Juni 1710. Undert. Fabian Wrede, C. G. Gyllenstjerna, G. Falkenberg, Knut Posse, Arved Horn, J. Cronfeldt. Vidimerad af L. Barck.

N:os 710, 711 och 712.

d. 2 Juli 1710.

Handlingar rörande handelsmannen i Varberg Björn Nilsson, som sökt tillåtelse, att öfvertaga 1/3 i rusthållet N:o 29 Olastorp, under öfverstelöjtn. G. Lilljehöks compagni och

Halländska squadronen af Enkedrottningens lifregemente till häst. Handlingarne äro:

710) Björn Nilssons ansökan hos generalmajoren grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, att få ansvara för ifrågasvarande 1/3 rusthåll, och dymedelst vinna fasta på gården, till hvilken han, i kraft af en fordran hos förre innehafvaren förvärfvat eganderätt. Dat. Varberg d. 2 Juli 1710. Derå tecknad grefve Aschebergs hänvisning till öfverstelöjtnant Lilljehök, för att erhålla dennes yttrande. Dat. Göteborg d. 4 Juli 1710.

711) Öfverstelöjtnant Lilljehöks skrifvelse till grefve Ascheberg, af innehåll att Björn Nilsson är i allo sufficient att ansvara för ifrågasvarande 1/3 rusthåll etc. etc. Dat. Göteborg d. 18 Juli 1710.

712) Conceptet till grefve Aschebergs resolution, samtyckande att Björn Nilsson må antagas till rusthållare för Olastorp. Utan dato.

N:o 713, 714 och 715.

d. 27 Juli 1710.

Landshöfdingen i Mariestad friherre Carl Gustaf Soops skrifvelse till generalmajoren grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, angående soldaten Lars Andersson, som af öfverstelöjtnanten G. Lilljehök uppgifvits vara på bedrägligt sätt värfvad. Dat. Marieholm d. 27 Juli 1710. Med följ. bilagor:

714) Kronolänsmannen Nils Warlings förklaring i saken. Utan dato.

715) Intyg rörande förloppet, afgifvit af tvenne bönder. dat. Hendene d. 12 Juli 1710.

N:o 716.

d. 31 Juli 1710.

Erik Norns ansökan till generalmajoren och öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg om afsked från sin innehafvande kvartermästare anställning vid Enkedrottningens Lifregemente till häst, under hvilket han, i egenskap af ryttare, mönsterskrifvare, korporal och kvartermästare, tjenstgjort i inalles 34 år, nemligen från 1676 till 1710. Bedjande

om grefvens förord till erhållande af anställning vid något annat regemente. Dat. Berg d. 31 Juli 1710.

N:o 717.

d. 31 Juli 1710.

Gustaf Soops skrifvelse till generalmajoren och öfversten Christ. Ludv. v. Ascheberg. Innehållande tacksägelse för dennes löfte, att anställa Johan Stake vid Enkedrottningens lifregemente. Anhåller att denne, bland åtskillige lediga tjänster, måtte erhålla kvartermästaretjensten vid ryttmästare Agrells kompani. Nämnar äfven om åtskilliga ekonomiska frågor inom regementet. Äfvenså om kvartermästaren Erik Norns afskedstagande, hvars afskedsansökan, se föreg. n:o, varit detta bref bilagd. Beder för honom om en gunstig rekommendation. Dat. Berg d. 31 Juli 1710.

N:o 718.

d. 1 Aug. 1710.

Ett häfte med fyra skrifna sidor, innehållande i afskrifter: (Jemf. N:o 723).

a) Uträkning hvarefter nedan specificerade Artilleri-betjente [nemligen Artilleri-staben 2 man, Compagnie-staben 54 man och Stall staten 6 man; inalles 62 man,] likmätigt herr capitain Clöfverschjöld's ingifna förslag, komma, i afräkning på deras Augusti månads fält traktamente, att åtnjuta samma månads underhåll och proviant Anno 1710.

Undert. C. L. Aschenberg, A. Waldenström. och.

b) Uträkning hvarefter de underofficerare och gemena af Vestgöta Dals infanteri och öfversten välb. Georg Reinh. Patkulls regemente, som uti Bohuslän cantonerar, och efter hr Majoren Gust. v. Mentzers ingifna förslag till 686 man sig bestiger, böra åtnjuta deras Augusti månads proviant underhåll pro Anno 1710. Undert. af samma personer som föreg.

N:o 719.

d. 3 Aug. 1710.

Afskrift af Landsh. i Elfsborgs län frih. Ax. v. Faltsburgs skrifvelse till öfverstelöjtnanten G. Lilljehök, angående tvenne karlar, nemligen Pehr Hansson i Diserhult och Anders Pehrsson i Lilla Höghult, hvilka skolat gripas, emedan de sades hafva tagit värfning för tvenne rusthåll under öfverstelöjtnants kompaniet vid Halländska squadronen af Enkedrottningens lifregemente. Faltzburg nekar att utlemna dem, helst rusthållarne vid Lilljehöoks kompani återfått värfningspenningarne. Dessutom var Pehr Hanssons värfning vid det Halländska regementet olaglig alldenstund han då ännu var anställd vid Elfborgs regemente, der han ej kunde undvaras, emedan regementet, så väl i slaget vid Helsingborg som sedermera, blifvit mycket medtaget. Anders Pehrson deremot var redan öfver 50 år gammal, hade tjenat som ryttare under generalmajor Lejonhufvuds regemente, och kunde derföre, efter lag, ej tagas till ryttare under ett annat regemente etc. Dat. Venersborg d. 3 Aug. 1710.

N:o 720.

d. 13 Aug. 1710.

Gust. Willemots, i generallöjtn. och guvernören friherre Reinh. Joh. v. Fersens frånvaro, utgifna ordres, angående anstalter till skyndsamt ersättande af den förlust, som genom danska kriget uppstått i svenska härens leder. Dat. Halmstad d. 13 Aug. 1710. På baksidan till skyndsamt verkställighet anbefalld af befallningsmannen Erik Waller. Dat. Varberg d. 22 Aug. 1710. (Copi?)

N:o 721.

d. 23 Aug. 1710.

Afskrift af en brefvexling emellan landshöfdingen i Halmstad friherre Reinh. Joh. v. Fersen och Kongl. Defensions-commissionen, angående den dåvarande stora svårigheten för rusthållarne att komplettera, hvad som felades i utrustningen, så väl vid grefve Aschebergs regemente, som vid generalmaj. grefve Levenhaupts. Uti hvilket besvär så väl Ascheberg som v. Fersen tillstyrkt någon lindring, den Defensions-commissionen dock ej velat medgifva. Dat. Stockholm d. 23 och 30 Aug. 1710.

N:o 722.

d. 25 Aug. 1710.

Bref, undertecknad af ryttmäst. Gust. Soop, och ställdt till generalmajoren och öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, angående ettskrifvelsen ursprungligen bilagd, men här icke befintligt förslag till aflöning åt Officerarne för Mars månad. "Hvarjemte jag tjenstodmjukeligen påminner om huru många hästar högvälborne herr generalmajoren behagar insätta vid compagniet, på det jag av andra anbudande må kunna veta huru många jag sedan behöfver att emottaga." Dat. Berg d. 25 Aug. 1710.

N:o 723.

d. 5 Sept. 1710.

Aflönings-rulla, undertecknad af Gust. v. Mentzer, enligt hvilken så öfver som underofficerare af Vestgöta-Dals infanteri regemente komma att åtnjuta Augusti månads fälttraktamente [Jemf. N:o 718 litt: b] Dat. Ståndqvarteret Saltkällan d. 5 Sept. 1710.

N:o 724 och 725.

d. 6 Sept. 1710.

Öfverstelöjtnanten Georg Lilljehöoks skrifvelse till generalmajoren grefve Christ. Ludv v. Ascheberg. Med öfversändande af förteckning [ej här befintlig] å det antal s. k. pistolstrumpor (pistolhölster?), som vid Halländska squadronen af Enkedrottningens lifreg. te till häst felades. Hvarjemte högeligen beklagas rusthållarnes svåra betryck och bedes "att hr grefven och generalmajoren ville dem förhjelpa, att de för vidare rekrytering måtte frikallade blifva eljest går så detta som de öfrige compagnier alldeles under, och framgent ingen tillgång finna, då de nuvarande ordinarie fyrmännings och tross-munderingar något behöfva. Dat. Lindhof d. 6 Sept. 1710.

725) "Förslag [förteckning] uppå de rusthåll och rotar, hvilka, efter hr majorens visiterings-rulla, behöfva nya pistolstrumpor. Undert. E. J. v. Meyerhelm. Dat. Hammargård d. 3 Sept. 1710. [Är ej samma förteckning som i N:o 724 ontalas, ty denna af Meyerhjelm nämnes i samma bref särskildt för sig.

N:o 726.

d. 9 Sept. 1710.

Bref från öfverstelöjtnanten G. Lilljehöök till generalmaj. och öfversten gr. Chr. L. v. Ascheberg, med öfversändande af ett memorial, öfver hvilket innehåll dock ej vidare upplyses. Nämnar äfven, att han befullmäktigat cornetten Tegner till uppgörande af liquidation hos regementsskrifvaren. I öfrigt helsas från hustru och barn. Dat. Lindhof d. 9 sept. 1710.

N:o 727.

d. 10 Sept. 1710.

Förteckning, eller som man då för tiden skref, "förslag," upprättadt af Gust. v. Mentzer, öfver det på den tiden i Bohuslän cantonerade manskapet af Vestgöta-Dals infanteri och öfversten Georg Reinh. Patkulls regemente, inalles 650 man, af hvilka en del låg vid Quistrum (Salatkällan), en del var kommenderad till Uddevalla för vakthållning och arbete på skansen derstädes, åter en annan del, 28 man, låg sjuk på Salatkällan. Dat. Salatkällan d. 10 Sept. 1710.

N:o 728.

d. 13 Sept. 1710.

Bref från öfverstelöjtnanten G. Lilljehöök till generalmajoren och öfversten grefve Christ. L. v. Ascheberg i Göteborg, angående det då påbudna regementsmötet, öfver hvilket han uttrycker sin fägnad. Nämnar äfven om en gripen rymmare och hästtjuf. Dat. Lindhof d. 13 Sept. 1710.

N:o 729.

d. 27 Sept. 1710.

Afskrift af en förteckning öfver juveler, penningar m. m. som i vittnens öfvervaro blefvo nedlagda i ett jernbeslaget skrin, det hr öfvervisitören Olof Claësson och Madame Engelke emottogo. Dessa dyrbarheter tyckas, af handlingen att dömma, hafva varit qvarlåtenskap efter en person, som icke nämnes, men tituleras "salig fru generalinnan." Dat. Hede (i Björketorps s.n. Elfsborgs Län) d. 27 Sept. 1710. (Bland vittnena märkes Joh. v. Hoffdahl) (Generalskan v. Bockum, se N:o 732).

N:o 730.

d. 29 Sept. 1710.

Bref från öfverstelöjtnanten G. Lilljehök till öfvers-
ten m. m. grefve Chr: Ludv. v. Ascheberg, angående
tvenne korporaler, som ej utbekommit deras månadssold.
Dat. Lindhof d. 29 Sept. 1710.

N:o 731.

d. 1 Okt. 1710.

Bref från d. v. Majoren (Ingel) Casper Weinholtz till
generalmajoren grefve Chr. L. v. Ascheberg i Göteborg.
Angående de norskas rörelser under kriget: "Högväl-
borne herr grefvens bref med inneslutne bekom jag med
posten, hvarföre jag aldra underdånigast tackar för
den stora nåd, som högvälb.ne hr grefven behagar emot
en ringa tjenare visa. Och har jag nu med mitt ringa
bref uppvaktat högvälb.ne hr gouverneuren. Sedan mitt
senaste är icke vidare att rapportera, utan den commen-
derade underofficern . . . . kom tillbaka, som med
stor möda kunde framkomma, emedan de norska lofvat
bortsnappa dem, som af våra ^{dit?} der bort commenderas, att
lyssna om fiendens företagande, så att man nu har svårt
till få veta, hvad de sig företaga, så framt icke pen-
ningar kunna bekommas, att gifva dem, som skaffa kun-
skap. Bemälte underofficer visste berätta, att bryggan
skall vara färdig gjord, och ligga ett stycke från
Hall (Fredrikshall?) som bevakas av en underofficer med
12 man *) och skola tvenne farkoster ligga inlastade
med ammunition, med hvart de ärnade sig dermed var obe-
visst (okänt). På Danska sidan hålles mycket strängt
med vakten. På den sidan från Hall och till Spånviks-
skansen uti Enningedalen skall en major vara ankommen
vid namn Järnskog (? otydligt) med tvenne compagnier
fotfolk, utom lands-soldaterna, som der ligga. Och pa-
trulleras intill vår sida af deras landt-dragoner. Det
kommer . . . . för manskapet hos oss med vakter och
patruller och kostar fasligt på hästarne, när härefter
vägarne begynna att bli elaka." I postskript: "Det

*) Menas troligen till bryggans bevakning, ej till
Halls. Namnet mycket otydligt.

spargeras att en af våra patruller, som blef skjuten, illa skjutit en dansk lieutenant af samma parti." (?) Brevet dat: Led d. 1 Okt. 1710.

N:o 732. d. 3 Okt. 1710.

Bref från Häradshöfdingen J. v. Hoffdahl till öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg. Angående afledna generalskan Elisabeth von Bockums testamente af dess sätergård Hede i Björketorps socken Elfsborgs län, sina lösören och penningar till de fattige i nämnde socken. Dat. Apelnäs (samma socken) d. 30 Okt. 1710. Jemf. N:o 729.

N:o 733. d. 11 Nov. 1710.

Öfverstelöjtn. G. Lilljehööks bref till öfv. gr. Chr. L. v. Ascheberg, angående verkställd afhemtning af munderings persedlar. Dat. Lindhof d. 11 Nov. 1710.

N:o 734 och 735. d. 14 Nov. 1710.

Ryttmästaren G. W. v. Fersens skrifvelse till generalmajoren grefve Christ. L. v. Ascheberg, angående ryttaren Arved Björnsson, som påstods vara skrifven för soldat vid infanteriet. Bifogande en med nämnde ryttares bomärke undertecknad uppsats, uti hvilken denne berättar huru med värfningen tillgått och att han dertill varit lös och ledig. Båda handligarne daterade Munkegård d. 14 Nov. 1710. Jemf. N:o 736.

N:o 736. d. 23 Nov. 1710.

Protokoll öfver ett förhör, hållet i följd av välb: hr öfverstelöjtnant Tranhjelm's befallning med roten Anders-Bengtsgård i Fritzla, angående rotens soldat Arved Björnsson [se N:os 734 och 735], hvilken sadet någon tid efter inskrifningen hafva afvikit till Halland och der tagit värfning som ryttare. Öfvervarande vid förhöret löjtn. Schwarzkoppf m. fl. Dat. Wicklingstorp d. 23 Nov. 1710. Den åberopade bilagan Litt. A är samma handling som N:o 735.

N:o 737.

d. 23 Nov. 1710.

Förteckning på i Göteborg emottagna resterande munderingspersedlar för Lifcompagniet af Enkedrottningens lifreg.te till häst. Undert. George Soop. Dat. Kyrkeby d. 23 Nov. 1710.

N:o 738.

d. 1 Dec. 1710.

Extrakt af en räkning å ett dyrbart skärp, som requirerats från David Watson i London, med en kostnad af inalles £ 18.3.6, eller 163 D 18/. s. mt. Qvitterad af Gripenstedt [Hieron. Berger nobil. Gripenstedt öfvertullinspektör]. Dat. d. 1 Dec. 1710.

N:o 739.

1710.

Utdrag af mönsterrullan vid Elfsborgs läns infanteri reg.te och Lifcompagniet för år 1710. Undert. E. Rözling. Utan dato.

N:o 740.

1710.

Förteckning öfver ankomne order om munderingars anskaffande och de hållna möten m. m. från d. 2 Juni 1710 till 7 Mars 1711.

N:o 741-752.

1710.

Åtskillige räkningar till generalmajoren och öfverstent grefve Christ. L. v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1710.

N:o 753.

1710?

Postscript till ett bref, innehållande förfrågan om brefskrifvaren skulle för sitt herrskaps räkning erlägga 6 D smt. reserve capital, som då nästförledne söndag blifvit påbudet. Äfven nämnes att Arved Thorbjörnsson i Uddevalla beder att få hugga några ekar i Gullmarsbergs skog mot 1 R st., "som de gifva uti Sveriget." Af hvilket sistnämnde uttryck skulle

kunna slutas, att handlingen är äldre än 1658, då Bohuslän kom under Sverges krona. Sannolikare är dock, att brevskrifvaren, som ännu en del bohuslänningar, gjort skilnad på Bohuslän och det egentliga Sverge. Utan dato.

N:o 754-757.

1710.

Fyra st. räkningar, ställda på grefvinnan Mariana Marg. Wittenberg, gift v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1710.

N:o 758.

d. 7 Dec: 1710.

Ansökan från regementsskrifvaren Petter Palmberg till öfversten m. m. grefve Christian Ludvig v. Ascheberg. Af innehåll, att alldenstund mönsterskrifvaren Olof Styfvert blifvit befordrad till arklimestare på Bohus, grefven täcktes samtycka, att Palmberg måtte få mönsterskrifvaren Memsen till hjälp, emedan Palmberg sjelf omöjligen ensam förmådde sköta de honom åliggande trägna göromål och icke vid hela regementet visste någon annan på hvilken han ansåg sig kunna lita i fråga om de betydliga uppbörder han hade om händer. "Helst regementet verkligen står i fält, och jag intet, oaktadt jag måste underhålla en fullkommen skrifvare, och dessutan skrifvare-gosse, likväl måste beklaga intet kunna förrätta mitt arbete fullkomligen; bedjande ödmjukeligen, det eders höggrefliga nåd täcks taga i betraktande, huru ingen regementsskrifvare, sedan regementet blef upprättadt, måste dragas med så svårt och mycket arbete, som jag nu dagligen är öfverhopad med, hvartill min ringa lön ganska litet förslår, ty alla dessa skrifvare måste jag på min bekostnad, både på resor och hemma i huset underhålla,; ståendes nu ute vid regementet 6950 D s. mt. gevär-penningar, 3000 D s. mt recruterings-penningar, 1100 D s. mt. eders höggrefliga nådes egen uppbörd, och dessutom en anseelig summa, som Kongl. Maj:t och kronan enskildt tillkommer, hvilket fuller, vid nuvarande svåra conjunkturer är äfventyrligt, men måste dock sådant tåla etc." Dat. Göteborg d. 7 Dec. 1710.

256

Sjunde Serien.

Handlingar rörande Generallöjtnanten m.m.

Grefve Christian Ludvig von Ascheberg.

N°s. 759 - 900.

1711 - 1717.

N:o 759.

Maxime Venerandi Consistorii Göteborg skrifvelse till generalmajoren m. m. grefve Christian Ludvig v. Ascheberg. Innehållande bifall till dennes förslag, som rekommenderat sin regementsprest magister Andreas Hagræus att alldenstund kyrkoherden i Värö och Stråvalla i Halland, magister Arfvid Brag, aflidit, komma i åtanke att blifva dennes efterträdare; "hest som han [Hagræus] sinnad är, genom äktenskap upprätta den aflidne pastorns fattiga sterbhus. Som biskop Olaus Nezelius var blefven död 1710 och Johan Poppelman ännu icke efter honom tillträdt embetet, så är skrifvelsen undertecknad: "in defectu reverendissimi domini episcopi" af Johannes Otto Burchardus, Elias F. Bask, Sveno A. Gadelius, Jonas Florander, Herman Schröder och Jonas M. Montin. Dat. Göteborg d. 4 Januari 1711.

N:o 760.

d. 6 Jan. 1711.

Casp. Erne's ansökan hos generalmajoren grefve Christian Ludv. v. Ascheberg, att blifva antagen till regementspastor vid Enkedrottningens lifregemente efter Hagræus (se N:o 759). Tillika med en nyårsönskan lång och svassande, efter den tidens presterliga sed, hvadan brefvet här såsom tidsbild i sin helhet införes. Det är på tyska. "Hochwolgebohrner herr graf und General Major, gnädiger Herr! Es hat ihre Excellentz der hochwolgeborne H.r General en Chef und Gou-

verneur v. Fersen mit vorigem Post bey eure hochgräfliche Gnaden meiner Wenigkeit zu dero Regiments-Priester zu recommendieren gnädigst gefallen lassen. Ihre hochgräfliche Gnaden jetzt selbst darum anzusprechen ist zwar eine Vermessenheit, sintemalen ja mich um selbe in keine Dinge verdient gemacht, doch lebe (in?) der sichere Hoffnung, dass Ihre hochgräfliche das an meine Niedrigkeit werde vollführen, was Sie und dero hoch grafl. Eltern an meinen seeligen Vater als dero Special-clienten schon für lange Jahren gnädigst angefangen. Zwar sind mir dann und wann gute Conditiones vorgeschlagen., kann aber mit Wahrheit sagen, dass mir nichts so sehr gefallen, als da bey meiner unterthänigster Aufwartung Ihre Excellenz selbst über der Mahlzeit mir diesen Vorschlag gegeben; weilen ich dadurch verhoffete einen glücklichen Gelegenheit zu finden in der That zu erweisen, wie dass ich, nicht weniger als mein Vater, seliger auch in der Gruben, ein unterthäniger Verehrer der hochgräflichen Aschenbergischen Familie sey. Wünsche im Übrigen euren hochgräflichen Gnaden und dero hochgräflichen Gemahlinn ein erfreuliches neues Jahr. Dass der liebe Gott wolle Ihre hochgräfl. Händen stärcken, dero Hertz befestigen: Sie zu Maur machen, wieder welche kein Feind vermag abzusiegen. Auf dass, so oft es in diesen Gräntzen soll heissen, wie in Israel: "hie des Herren Schwerdt und Gideon! hie des Herren Schwerdt und unser theuerster Carolus," der höchste dann auch gegen euern Hochgräfllichkeit thue, was Er solchen theuren Streitern hat versprochen, dass Er dero hohe Person zur Zeit des Streits beschirme; dero Feinde wie Stäub zerstäube, und dero Bogen wie Jonathans beglücke, dass Sie niemals fehlen. Allermeist dero Seelen so bewahre, dass Sie niemals ihres Zwecks der ewigen Zufriedenheit vermisse. Also wünscht von Hertzen der sich im Leben und Todt verspricht Eurer

hochgräfl. Gnaden unterthänigster Knecht Casp. Ennes." Dat. Halmstad d. 6 Jan. 1711.

N:o 761 och 762.

d. 12 Januari 1711.

Öfverstelöjtnanten Georg Lilljehööks skrifvelse till generalmajoren grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, angående den eskort, som skulle åtfölja den norska generalskan Löwendahl till danska gränsen. Äfven angående den då afledne Regementsqvartermästaren P. Rundbohms begrafning och efterlemnade papper, samt om anskaffande af åtskilliga munderingspersedlar. Dat. Lindhof d. 12 Jan. 1711.

762) Öfverstelöjtnant G. Lilljehööks uppsats rörande huru han finner bäst för Halländska suadronen att underoffice-rarne, som komma att följa den norska generalinnan (Löwendahl) kunna fördelas till aflösning. Dat. Lindhof d. 12 Jan. 1711.

N:o 763 och 764.

d. 24 Jan. 1711.

M. Schooghs skrifvelse till generalmajoren och öfversten grefve Chræ L. v. Ascheberg, jemte öfversändande af liquidations-protokollet mellan regementssekret. Palmborg och löjtnantskan Ekelund. Så väl bref som protokoll daterade Guddehjem d. 24 Jan. 1711.

N:o 765, 766 och 767.

d. 1 Febr. 1711.

Klagoskrift ingifven till generalmajoren grefve Christ. Ludvig v. Ascheberg å postböndernas i Tjuvkil m. fl. ställen vägnar af Joh. Thelin, i anledning af den odrägliga tunga, för hvilken ifrågavarande postbönder, såsom tillika rusthållare, voro utsatta. Dat. Göteborg d. 1 Febr. 1711, ryttmäst. G. N. Werres förklaring derå, dat. Guddehjem d. 31 Mars 1711 och Joh. Thelins ytterligare förklaring. Dat. Göteborg d. 8 April 1711. Postböndernas anförda besvär äro följande: att deras hemman 1704, efter hans Kgl. Maj:t egen allernådigsta befallning, varit utbytte från rusthållandet och beqvämare samt förmögnare hemman i deras ställen då redan antagna, såsom Håla, Rolfsby och Tega, hvilka och

verkligen förestått monteringen uti 5 år, hade och gerna sett sig blifvit dervid maintinerade. Men (genom?) ett ej lyckligare behjertande af hans Kongl. Maj. ts allernådigsta zele och ömhet om postens angelägna gång och högst importante kgl. försorg för dess obehindrade lopp alla tider, men särdeles i ofreds och krigstider, då hans Kongl. Majt. allernådigst och heldst vill hafva postbönderne befriade för odrägliga andra besvär och hinder till så väl ordinarie som extraordinarie posternas oförsummeliga fortskaffande; och äfven som det var högst angelägnast att observera sådan hans Kgl. Maj. ts allernådigste helsosamste förordning vid fiendens sista fredsbrott, så blefvo dessa postbönder påbördade att taga halfslitna monderingar, och uppfylla (utbättra) allt hvad som dervid felade. Och bemälte hemman, som afsade samma monderingar (Håla, Rolfsbo och Tega, se föreg. sida) äro blefna fördelshemman. Men hvarföre bönderne icke så gerna måtte få betala deras årliga skatt till officerarne, och sedan obehindrade må få uppvakta Kongl. Maj. ts tjänst med postväsendet, den subtiliteten af hans Kongl. Maj. ts derunder förstådda interesse är obegriplig. Vidare måste dessa postbönder låta platza (belasta?) sig med tre karlars aflönande; med tre hästars underhållande af det bästa fodret som finnes; med odrägeliga och oändeliga, ja nästan dageliga möten, då hvarje karl, förutom mat och hästefoder, måste hafva 4 styfver drickspenningar. Boskapen, som bonden skall lifnära sig utaf med hustru och barn samt posthästarne till sådan allmän Kgl. Maj. ts tjänst måste drifvas på öarna och i bergsskrefvorna för att gnaga sig bete. När då postbonden ifrån postförändret intet kan på slika möten infinna sig så hastigt, som de andra rusthållarne, som intet annat hafva att sköta, så öfverfallas de med hugg och slag ohörda och utan laga förhör. Äfven påbördas desse postbönder, att betala 10 D s. mt till krigsmanshuset, likasom de, som å nyo först blifvit

rusthållare. Och förutom oskäligt hot och trug, njuter postbonden aldrig ett godt ord, utan måste ändå hafva uppdukadt bittida och sent för alla kommande och farande officerarnes bud och befallningar, så att det är både otroligt och obegripligt, hvarföre postbönderne så obarmhertigst förföljas, deremot de andra rusthållarne i byn hafva större lisa och gunst. Ja, andra rusthållare hafva redan fått eller förtröstas om häste-ersättnings-penningar; men desse postbönder, som ock mist deras häst i Skåne, tillika med den öfriga bästa monderingen, som de sedan allt af nyo åter måst tillskaffa, höra intet minnas om någon tröst och lisa för sig, i det mindsta eller det mesta."

N:o 768.

d. 15 Febr. 1711.

Krigskommissarien A. Waldenströms uppsats på hvad 1710 års förordning består en gemen soldat till underhåll, särskildt för en månad, för 3 månader, för 6 månader och för ett år; i bröd eller spannmål, köttvaror, ärter eller gryn, mjöl, salt, tobak, svagöl, malt humb och kontanta penningar, eller och penningar för alltsammans hvilket senare upptages sålunda: för en månad, 3 D 24/. s. mt.: tre månader, 11 D 8/. s. mt: sex månader, 22 D 16/. s. mt: helt år 45 D s. mt. Hvarjente på sista sida finnes antecknad huru mycket hvarje helt hemman skall till aflöningen in natura bidraga. Dat. Göteborg d. 15 Febr. 1711.

N:o 769.

d. 21 Febr. 1711.

Öfverstelöjtnanten G. Lilljehööks skrifvelse till generalmajoren grefve Christian L. v. Ascheberg. Med anhållan om dennes föreskrift, huru med ryttarnes stöfler förhållas skall, alldenstund en del duger att halfsula, men en annan del måste förses med nya skaft. "Och för de karlar, som i bataljen blifvit slagna finnas alldeles inga. Dat. Göteborg d. 21 Febr. 1711.

N:o 770, 771 och 772.

d. 30 Mars 1711.

Öfverstelöjtnanten G. Lilljehööks skrifvelse till generalmajoren grefve Christian L. v. Ascheberg, med öfversändande af förslaget (förteckningen) öfver Halländska squadronen af Enkedrottningens lifregemente för April månad. Tillika afgifver han berättelse om ett groft öfvervåld, det cornetten Tegner föröfvat dels emot ryttaren Anders Buur, dels emot rusthållaren Lars Hvalfisk, hvilkas klagoskrifter i afskrift bifogas. Lilljehööks bref dateradt Lindhof d. 30 Mars 1711.

771) Bilaga: förteckning öfver Halländska squadronen af Enkedrottningens Lifregemente till häst. Dat. Lindhof d. 1 Maj 1711.

772) Bilaga: Afskrift af rusthållaren Lars Hvalfisks och ryttaren Anders Buurs klagomål öfver den råa behandling cornetten Tegner låtit dem undergå. Den senare var en gammal kolgsbuss, som tjenat i 34 år, hvilken cornetten befallte i full mundering infinna sig vid Åhsb... Dit ankommen befallte cornetten honom helt kort och godt att stiga af hästen och lägga sig på marken hvarpå han med sin värja pryglade honom så att ryttaren derutaf hela Julhelgen och ända till kyndelsmessen låg sjuk. Detta åsågs af vittnen. Vid ryttarens klagoskrift finnes ett intyg, att han med cornetten Tegner blifvit förlikt och att han anhåller att Tegner för sitt förfarande ej måtte tilltalas - det brukar så vanligen tillgå när en understående af en högre stående förfördelas! - men i Öfverstelöjtnant Lilljehööks bref heter det derom: "ryttarens angifvande är i sanning, och fuller ändteligen förlikt med cornetten, fast jag den förlikningen intet attenderar eller god erkänner, med mindre högvälborne hr grefven och generalmajoren så gunstigt behagar . . . . emedan de reprimander, jag cornetten tid efter annan redan gifvit uti en och annan föröfvad otjenlig syssla, har intet kunnat verka etc." Klagoskrifterne utan dato.

N:o 773.

d. 31 Mars 1711.

Intyg, utgifvit af tvenne rusthållare, Jöns Carlsson i Hvena och Bengt Börjesson i Kärna, af innehåll att postbönderne i Tjufkil för dem tillstått, att de aldrig gifvit hr Thelin [se N:o 765, 766 och 767] i uppdrag att författa den under nyssnämnda n:o befindtliga besvärsskrift, samt att han "densamma oanständigt tillökt, till herrar officerares m. fl. vanvörkning." De andraga för öfrigt att det varit rusthållarnes mening allenast att beklaga svårigheten för dem att bestrida både rusthåll och postförning; att de aldrig hos officerarne anfört klagomål öfver ryttarnes sjelfsvåld med uttagande af drickspenningar; samt ytterligare att de i intet mål hade öfver herrar officerare att klaga. Dat. Guddehjem d. 31 Mars 1711.

N:o 774.

d. 24 Apr. 1711.

Maxime Venerandi Consistorii i Göteborg skrifvelse till generalmajoren och öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg, med bifall till dennes förslag, genom hvilket philos. cand. Caspar Ennes utnämnes, att i embetet efterträda pastorn vid Halländska squadronen af Enkedrottningens lifregemente mag.r Andreas Hagræus, som vunnit befordran, [jempf. N:o 760] . Undert: "vacante episcopatu" af Joh. Otto Burchardus, Elias J. Bask, S. A. Gadelius, Petter Lamberg, Herman Schröder, J. Boritz. Dat. Göteborg d. 24 April 1711.

N:o 775 och 776.

d. 26 April 1711.

Skrifvelse från ryttmästaren B. Agrell till generalmajoren och öfversten grefve Christ. L. v. Ascheberg; med anhållan att denne täcktes medverka för att vinna befrielse för ryttaren Måns Börjesson Kjellstedt, som på olagligt sätt blifvit värfvad till soldat vid öfverste Rutenschölds infanteri, och kvarhölls i Halmsted. Dat. Lahall d. 26 April 1711.

776) Bilaga: Afskrift af ett intyg, huru med ofvannämnde värfning tillgått, utgifven af Håkan Rosenlund, Anders Holm, Lars Billing och Håkan Tånge. dat. Lahall d. 5 Okt. 1710.

N:o 777.

d. 30 April 1711.

Borgensförbindelse, ingången af Mats Börjesson och Markus Reersson i Stenung (Norums socken, Inland, Bohuslän] samt Björn Torgersson och Rasmus Pehrsson på Askerön, för Olof Germundsson i Stenung, att han skulle vidmakthålla $\frac{3}{8}$ rusthåll under Lifkompagniet af Enkedrottningens Lifreg. te till häst. Dat. Stenung d. 30 April 1711.

N:o 778.

d. 19 Maj 1711.

"Förslag uppå högvälborne herr grefven och generalmajoren Christian Ludvig Aschenbergs cavalleri regemente och Bohuslänska squadronen, som den verkligen befinnes till tjenstgörande och afgang för April månad. Undert. af Gustaf Soop. Dat. Berg d. 19 Maj 1711.

N:o 779 - 789.

d. 27 Juni 1711.

Elfva bref från generallöjtnanten frih: Jakob Burenskjöld, befälhafvare öfver svenska krigsmagten under den s. k. Löwendahls fejden 1711. Brefven äro ställda till generalmajoren och öfversten för det i Bohuslän förlagda Enkedrottningens lifregemente till häst grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, som, efter hvad adresserne på brefven tillkännagifva, hela tiden, åtminstone till d. 18 Okt. vistades i Göteborg, hvaremot Burenskjöld efter d. 22 Juli uppehöll sig i Uddevalla. Enligt hvad det sista brefvet utvisar, äro de alla, kanhända med ett enda undantag, uppsatta af en C. Christophersson och sedan af frih. Burenskjöld underskrifna men uti tre af dem har denne tillagt egenhändiga apostiller. Data går från d. 27 Juni till 18 Okt. 1711. *) Det enda af någon vigt man af dem får veta, är hvad som läses uti de tvenne första brefven, rörande de posteringar af Aschebergs regemente, som skulle utställas vid Onsala och Askim; en korporal och tio hästar på hvardera stället:

---

*) Se N:o 794.

"för att gifva akt på, om någon fiendtlig eskader utur sjön skulle dit anlända och tentera någon landstigning etc!" Samt Burenskjölds egenhändiga apostill efter det fjerde brefvet i ordningen, uti hvilken han nämner att man såg "fienden" campera på andra sidan Svinesund, och inlasta proviant. Det var 8 dagar efteråt som Löwendahls hela armée inbröt i Bohuslän, "sedan han förut nöjt sig med att genom utsända ströfpartier utplundra länets nordligaste härader, och jaga dess värnlösa allmoge blott och bar till fjellen." [Holmbergs Bohusl.s hist.] Brefföljden slutar med följande postskript egenhändigt af Burensköld från Uddevalla d. 18 Okt. 1711. "Jag tycker, det vore rådligast om hr grefven och generalmajoren min högtärade k. broder kunde så länge blifva i Uddevalla. Generaladjutant Lejonhufvud har jag gifvit lof på 2 à 3 veckor resa till Vester-götland, men att ögonblickligen vara här om något fiendtligt förnimmes. Jag skall intet länge blifva borta." Burenskjöld reste nemligen till Stockholm lemnande derunder åt Ascheberg att, i samråd med generalmajor Patkull, föra befälet.

N:o 790.

d. 10 Juli 1711.

Ryttmästaren G. N. Werres bref till generalmajoren grefve Christ. L. v. Ascheberg angående af ryttaren N:o 53 vid Werres compagni Anders Steenman sökt afsked. Äfven rörande öfverstelöjtnanten Hårdhs anbud af en arrendesumma af 400 D s. mt. årligen för Castelle-ladugård. Dat. Ormo d. 10 Juli 1711.

N:o 791.

d. 31 Juli 1711.

"Specification uppå de n:o af Södra Compagniet [af Enkedrottningens Lifreg.te till häst], som inga smorlädersstöflor hafva, utan till dato betjäna sig af de gamla vaxläders stöflorna, dels författade (förskodde?) och dels isatta (nya?) skaft, som synas merendels odugliga att göra någon marche med." Undert. M. Schoogh. Dat. Risby d. 31 Juli 1711.

N:o 792.

d. 31 Juli 1711.

"Specification på Södra Compagniets [af Enkedrottnin-
gens Lifreg.te till häst] vaxläders-stöflor, de som äro
någorlunda behållna och kunna passera, så och de, som
behöfva författas [förskos?] samt [de, som] alldeles
äro odugliga" [Jemf. N:o 791] Undert. M. Schoogh. Dat.
Risby d: 31 Juli 1711. NB med namn på alla ifrågavarande
kompagnis rusthållsgårdar.

N:o 793.

d. 19 Sept. 1711.

P. W. Schaeys "anteckning uppå de proviants-persedlar och
penningar, som till högvälborne herr grefven och general-
majoren Aschenbergs cavalleri-regementes förplägning und-
fångne äro pro Augusti och Septembris månader Anno 1711"
Dat. Uddevalla d. 19 Sept 1711. Attesterad af Joh. Staaf
Uddevalla d. 20 Sept. 1711.

N:o 794.

d. 21 Sept. 1711.

Skrifvelse från generallöjtnanten friherre Jak. Buren-
schjöld till generalmajoren och öfversten grefve Chris-
tian L. v. Ascheberg, rörande aflåtande tills vidare af
en "fältskärs-gesäll" från dennes regemente till kongl.
flottan. Dat. Uddevalla d. 21 Sept. 1711. NB. hör rätte-
ligen till brefföljden N:os 779-789.

N:o 795.

d. 9 Okt. 1711.

Ryttmästaren Georg Nic. Werres "specification uppå de
rustningshästar, som finnas odugliga till Kongl. Maj.ts
tjenst vid Södra Compagniet. Dat. Ormo d. 9 Okt. 1711.

N:o 796.

d. 15 Okt. 1711.

Krigskommissarien A. Waldenströms skrifvelse till general-
majoren grefve Christ. L. v. Ascheberg, med öfversändande
af en dennes ej här i saml. befindtlig assignation. Dat.
Uddevalla d. 15 Okt. 1711.

N:o 797.

d. 17 Okt. 1711.

Maxime Venerandi Consistorii i Göteborg skrifvelse till generalmajoren grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, angående ryttaren under Lifcompagniet af Enkedrottnings Lifreg.te till häst Thorsten Frimodig, som häfdat adeliga jungfrun Anna Helena Oxehufvud, och nu åstundade, att med henne komma i äktenskap, hvilket dock ansågs stå i strid mot adelns privilegier, hvarom consistorium önskade höra herr grefvens utlåtande, såsom varande förenämnde ryttarens chef. Undertecknad af Isaac Lithovius, Elias J. Bask, Johannes Otto Burchardus, Sveno A. Gadelius och Joh. Börritz. Dat. Göteborg d. 17 Okt. 1711. Anm. Något äktenskap de två emellan lär ej kommit till stånd; ty enligt Anreps Sv. Adelns ättartaflor III s. 104, afled Anna Hel. Oxehufvud ogift.

N:o 798.

d. 19 Okt. 1711.

Ett häfte med 22 skrifna sidor, kalladt "Extract af Inquisitions-commissionens undersökning för majorens compagnie af högvälborne herr grefven och generalmajoren Aschenbergs regemente." Innehållande uppgifter på hvad från de särskilda hemmanen blifvit under kriget utfuragerat, hvad de af säden bortmistat, hvad som åtgått till underhåll af ryttare och hästar etc. Attesteradt af N. M. Schåre och N. Uddmark. Dat. Rålanda d. 19, 20 och 21 Okt. 1711.

N:o 799.

d. 24 Okt. 1711.

"Bey der von dem Landrentmeister Cochenhausen eingereichter Calculation wegen der in hiesige königl. Renterey geflossener und ausgezahlter Gelder vom 24 Okt. 1711 ist folgendes zu erinnern." Utan underskrift.

N:o 800 und 801.

d. 28 Okt. 1711.

Joh. Staafs skrifvelse till generalmajoren och "vice general en chef" [se N:o 789] grefve Christian L. v. Ascheberg, hvilken skrifvelse åtföljt protokollet öfver ett sammanträde

med samtelige rusthållare i Stångenäs och Sotenäs härad, vid hvilket dessa högeligen klagat öfver den svåra tunga, som hvilade på dem, så väl i fråga om det ständiga anlitaudet af deras hästar, till soldaternes bruk, som i afseende på dessas underhåll under kommanderingar och det höga pris, rusthållarne måste kontant erlægga för ryttarnes skinnkläder, hvilka billigare kunde tillverkas hos rusthållarne sjelfva. Dat. Mälby d. 28 Okt. 1711.

801) Bilaga: förenämnde protokoll. Dat. Mälby på Stångenäs d. 28 Okt. 1711.

N:o 802.

d. 2 Nov. 1711.

Krigskommissarien A. Waldenströms skrifvelse till generalmajoren grefve Christian L. v. Ascheberg, rörande huru förfaras skulle med åtskilliga inkomna skrivelser, antingen de skulle blifva vid krigskommissariatet liggande eller annorstädes försändas. Dat. Göteborg d. 2 Nov. 1711.

N:o 803, 804 och 805.

d. 5 Dec. 1711.

Trenne handlingar angående en af generalmajoren grefve Christian Ludv. v. Ascheberg förrättad mönstring af Uplands i Bohuslän cantonerande infanteriregemente: nemligen

803) Skrifvelse från Krigskommissarien A. Waldenström till grefve Ascheberg, med öfversändande af tvenne denna mönstring beträffande handlingar; hvilka dock, af brefvet att sluta, ej lära varit de, som här nedan anföras. Dat. Uddevalla d. 7 Dec. 1711.

804) Öfversten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Aschebergs skrifvelse till Kongl. Defensions-commissionen, skildrande det ytterst bedröfliga tillståndet med ifrågavarande regemente. "Kunnandes man nogsamta bevittna om detta regemente allt för usla och beklageliga tillstånd, i thy att manskapet äro till beklädnad så ut-

blottade att de till ullet och linnet knappt kunna skyla kroppen; varandes kläderna så slarfviga, förfallna och förslitna, att de mera intet med någon reparation kunna botas och hjälpas, såsom och regementet merendels med af sina värdar lånta stöflar och skor sig vid mönstringen infunnit och (en) del, i mangel af skor, ej kunnat komma tillstädes, hvilket och vid den i Skåne vid Oderljunga d. 29 nästlidne Augusti hållna mönstringen äfven befunnits . . . Så att om regementet intet snart med nya monderingar samt goda vinterquarter hos landtmannen blifver soulageradt och hulptit, har man om detsammas conservation och upprätthållande i högsta måttan orsak att tvifla, såsom det ock för detta regementet en pur omöjlighet är, att kunna längre cantonera och vakthållning prestera, med mindre det af vintrens köld skall alldeles crevera, ruineras och undergå. Detta allt föranlåter mig till en billig observance af min anburdne eds och embetes plikt, detta regementets alltför miserabla tillstånd hos . . . den höga kongl. commissionen ödmjukeligen att anmäla, och till den undsättning i bästa måttan recommendera, som Kongl. Maj:ts tjenst och regementets conserverande befordra kan; helst intet mindre herr öfverstens och dess hurtige officerarnes conduite, än sjelfva manskapet en nådig åtanke förtjenar. Hvad geväret vidkommer, så är det behållet [i godt stånd] undantagandes några små bristfälligheter, som nu under händer hafvas att repareras." Undertecknad C. L. Aschenberg. Dat. Generalmönsterplatsen vid Saltkälla d. 5 Dec. A.o 1711.

805) Ännu en annan oundertecknad uppsats i samma ämne, troligen af det ifrågav. regementets öfverste frih. Fleetwood, af ungefär samma innehåll som föregående. Man erfar deraf att soldatens beklädnad den tiden skulle bestå af 1) hatt, 2) lifrock, 3) peyrocker eller kappa, 4) skinntroja, 5) bröstlapp, 6) skinnbyxor, 7) handskar, 8) strumpor, 9) skor, 10) svart halsduk och 11) skjorta. "Geväret," d. v. s. beväpningen, bestod af 1) värja, 2) musket, 3) bajonett, 4) gehäng, 5) bandtler, med tillhörige remmar, och 6) ränsel. Dat. Generalmönsterplatsen vid Saltkälla d. 3 Dec. A.o 1711.

N:os 806-812.

1711.

Sju st. räkningar, ställda på generalmajoren m. m. grefve Christian Ludv. v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1711.

N:os 813 och 814.

1711.

Tvenne räkningar, ställda på grefvinnan Mariana Margareta Wittenberg, gift v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1711. Märk å den första "10 ₰ puder" !

N:o 815.

d. 12 Jan. 1712.

Christer L. Posses attest om en ryttare vid namn Pehr Dahl, hemma vid Posses frälsegård Haraldstorp, Gilsta. [Gällstad?] socken, hvilken saknats vid Enkedr. Lifreg.te. Dat. Löfsås d. 12 Jan. 1712.

N:os 816 och 817.

d. 3 Febr. 1712.

Egenhändig skrifvelse från generalmajoren grefve Christian Ludvig v. Ascheberg till öfverkrigskommisarien A. Waldenström, jemte öfversändandet i afskrift af ett exc. Reinh. v. Fersens bref, angående en assignation, som, i anseende till felaktig beräkning, önskades utbytt emot en annan, hvarom grefve Ascheberg begär Waldenströms råd. Dat. Göteborg d. 3 Febr. 1712.

817) Ofvannämnde afskrift af v. Fersens bref. Utan dato.

N:o 818.

d. 24 Febr. 1712.

Joh. Staafs skrifvelse till generalmajoren och "vice generalen en chef", [se N:o 789] grefve Christian Ludv. v. Ascheberg, angående liquidation för regementet uti sista varande ruptur. Dat. Uddevalla d. 24 Febr. 1712.

N:o 819.

d. 1 April 1712.

Intyg, afgifvit af P. W. Schaey, rörande hvad tid föregående året den Halländska squadronen af generalmajoren grefve Aschebergs cavalleri stötte till Vestgöta-armeen, och när hela regementet marscherade tillbaka hem i sina kvarter. Dat. Quarnome d. 1 April 1712.

N:o 820.

d. 30 Juli 1712.

Skrifvelse från Joh. Staaf till generalmajoren grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, angående dennes fälttraktamente, som Staaf lofvar nedsända med krigskommissarien Waldenström, hvilken skulle nedresa till Göteborg i sällskap med generalen [förmodl. Burenschjöld]. Äfven anhåller Staaf att få en afskrift af grefve Aschebergs generalmajors fullmakt. Önskar lycka till regementets ifrågavarande uppbrott (hvarthän nämnes icke. Dat. Uddevalla d. 30 Juli 1712.

N:o 821 och 822.

d. 2 Aug. 1712.

Hofslagaren vid Lifkompagniet af Enkedrottningens Lifregemente till häst Christen Schmidts böneskrift till generalmajoren och öfversten grefve Christian Ludvig v. Ascheberg. Af innehåll, att som Schmidt blifvit beordrad att med de andra till Pommern afgå [förmodligen det uppbrott, som i föreg. N:o 820 afses] och måste qvarlemna hustru och flera barn i stor fattigdom, så anhåller han, att grefve Ascheberg täcktes nådigst honorera en bifogad räkning å 35 D 12 1/2 öre s. mt., hvilka Schmidt efter 6 års tjenstgöring hade till godo. Dat. Honeröd d. 2 Aug. 1712.

822) Förenämnde Christ. Schmidts räkn. å 35 D 12 1/2/. s. m. under samma dato.

N:o 823.

d. 25 Sept. 1712.

Afskrift af Fältmarskalken grefve Magnus Stenbocks fullmakt, ad interim och till hans Kongl. Maj.ts vidare nådiga approbation, för quartermästaren Joh. Dahlgren, att vara cornett vid Hennes Kongl. Maj.ts Riks-Enke-Drottningens Lifregemente till häst, uti Gustaf Mackliers ställe, som avancerat till löjtnant. Dat. Lankenhof på Wittmunt d. $\frac{17}{28}$ Sept. 1712.

N:os 824-841.

1712.

Åtskilliga räkningar, ställda på generalmajoren och öfversten grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1712.

N:os 842, 843 och 844.

1712.

Tre st. räkningar, ställda på grefvinnan Mariana Margareta Wittenberg, gift v. Ascheberg, inkomna under året 1712.

N:os 845 och 846.

d. 23 Juli 1713

Tvenne bref från regementsskrifvaren Petter Palmborg till generalmajoren och öfversten greve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då nyligen anländ till Söfdeborg förmodl. från Pommern.

845) "Eders höggrefliga nådes skrifvelse af d. 17 hujus har jag i dag med största glädje undfått, och fägnar mig hjärteligen öfver Eders höggrefliga nådes lyckliga hemkomst ifrån så stora och bedröfliga farligheter, som Eders höggrefliga nåde nu en lång tid sväfvat utinnan, men Gud ändock så nådeligen hulpit, oss dess underhåvande, så väl som de öfrige Sveriges rikets undersåtare till största hjälp och bistånd. Oaktadt min hustru beklagligen ligger för döden uti en svår barnsäng, så skall jag till nästkommande Thorsdag, som jag ock emellertid har mycket angeläget att beställa, begifva mig på vägen nerföre, och uppvakta Eders höggrefliga nåd, så att [vill Gud] innan tre dagars förlopp jag kan vara framme. Hvad eljest nådiga fru grefvinnan och generalskan befallt, skall bli efterkommit," etc. Dat. Guddehjem d. 23 Juli 1713.

846) "I ödmjukaste följe af Eders höggrefliga excellences nådiga befallning, har jag beställt för Eders höggrefl. excellens hästar, om något fiendtligt infall ske skulle; men har inga fått, mera bordt förtinga i Halland, än allena hos hr öfverste-löjtn. t Fersens fru för 4 st. hr öfverste-löjtnant Lilljehök 4 st., ryttmästar Agrells fru 2 st. och hr major Meyerhjelm's jungfrur 2 st. Blifvandes och för äfven så många råd i Bohuslän, om vi eljest intet blifva alltför olyckliga, som man dock intet vill förmoda, emedan ingenting vid norska sidan tenteras . . . . Hans Excellens

guvernören frågade mig huru (det) blir med rusthållarnes betalning för byxor och handskar, hvarpå jag svarade honom, att rusthållarne ingen skada lidit, utan lära de bli förnöjde vid regementets upprättande igen; hvarpå han teg stilla. Häradshöfding Hoffdal är här i staden; han förban- nar sig på, (att) hvarken han, hr assessor Lilljehöök, Gripenstedt eller assessor Cronhjelm varit med uti råd, an- gående den fällda resolutionen (hvilken?) utan är det skedt i Stockholm dem ovetande . . . Här äro många för glädje skull, som intet tro, att Eders höggrefliga excellens är i Skåne etc." Dat. Göteborg d. 25 . . . (oläsligt) 1713.

N:os 847, 848 och 849.

1713.

Trenne stycken räkningar, adresserade till grefvinnan Mariana Margareta Wittenberg, gift v. Ascheberg, inkomna under loppet af år 1713.

N:o 850.

d. 17 Febr. 1714.

Bref från regementsskrifvaren Petter S. Palmberg till generallöjtnanten och öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Rörande aflöningarna till åtskillige officerare vid regementet, med uppgifvit belopp för hvarje m. m. Nämrer även att till mönsterskrifvare efter den afl. Teigner antagits Peter Petrejus, anhållande Palmberg om grefve Aschebergs underskrift å dennes fullmakt. Inberättar att ladugårdsfogden vid Castelle-ladugård Erik Pihl begynt rättegång mot häradshöfdingen Cedercrona, derföre att denne på tinget kallat Pihl en skälm; hvarföre Palmberg anhåller, att alldenstund Grefve Ascheberg redan eftergifvit Pihl dess straff för någon förut begången förseelse, grefven täcktes gifva Pihl ett godt vittnesbörd öfver dennes förhål- lande vid Ladugården, på det att häradshöfdingen ej måtte kunna under rättegången framdraga, hvad som redan tillgifvet var. Dat. Göteborg d. 17 Febr. 1714.

N:os 851, 852 och 853. d. 21 Mars 1714.

Bref från regementsskrifvaren Petter S. Palmborg till generallöjtnanten och öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg. Af innehåll, att Palmborg uttagit 200 D s. mt i vaxlar på Stockholm hos assessor Stjerncrona [mågå till Amya] och deponerat dem hos Tham. Äfven beder Palmborg om grefvens underskrift på 1713 års löningslista, samt dennas försändande till Krigskollegium. Likaså nämnes, att han med posten afsändt en vaxel å 568 D s. mt till de i Danmark krigsfångne officerare och soldater. Samt ändteligen i postskript, att han emottagit en ordre från landshöfdingen m. m. friherre Mörner, hvilken order i afskrift bilägges. Brefvet dat. Göteborg d. 19 Mars 1714.

852) Bilaga: afskrift af landshöfdingen frih. Mörners skrifvelse till regementsskrifvaren Palmborg, af innehåll, att alldenstund H. K. H. prinsessan [Ulrika Eleonora] och Riksens Råd befallt, att Enkedrottningens Lifregemente till häst, som i kriget blifvit förstördt, skulle å nyo uppsättas och rekryteras; så önskade landshöfdingen få besked, hvilka munderingspersedlar, som till ifrågavarande förnyelse voro af nöden, hvilka deraf på fästningarne funnos i förråd och hvad rusthållarne voro skyldige m. m. Dat. Göteborg d. 17 Mars 1714.

253) Bilaga: a) Förteckning (uppsats af Palmborg, förmodligen till svar å landsh. frih. Mörners frågor) öfver de munderingspersedlar, som funnos i förvar på Bohus. b) förteckning på dem, hvilka rusthållarne hade hemma hos sig sjelfva. Dat. Göteborg d. 21 Mars 1714.

N:o 854. d. 26 Mars 1714.

Bref från regementsskrifvaren Petter S. Palmborg till auditör Jean Petrejus, bröder till mönsterskrifvaren af samma namn, och vistande hos grefve Ascheberg på Söfdeborg. Brevet afhandlar åtskilliga ämnen hvilkas beskaf-

fenhet är svår att förstå, äfven derföre att bilagorna fattas. Men som det likväl tycks innehålla upplysningar, endast man visste hvart de höra, så afskrifves det här. "Jag har nu fått k. brors skrifvelse af d. 19 hujus, och länder derpå till hörsammaste svar, att jag uti alla delar skall fullgöra och efterlefva densamma. Och ville k. bror med nästa post låta mig få copia af kongl. senatens communicationsbref. Hr öfverste Bildt har jag ännu intet talat med, emedan han än intet är nedkommen; men uti Göteborg har jag måst infinna mig hos generalen och guvernören Mörner, hvarest jag ingifvit hosföljande förslag (Möjl. N:o 853 *) som förmodligen lärer vara hans grefl. excell.tz till nådigt nöje; lärandes hr generalen och guvernören Mörner derom tillskrifva kongl. senaten; fast han å nyo fått admonition af hans grefl. excell.tz Kongl. Rådet Cronhjelm att bringa den bekanta saken med A. och H. (Ascheberg och Hoffdahl ? se N:o 846) till ändskap, hvarpå jag svarat, sedan jag gifvit vid handen alla upptänkliga omständigheter och raisoner, å hans grefl. Excell.ts vägnar, hvilka intet gerna ville attenderas, att hans grefl. excell.ts sökt Kongl. Justitie-revisionen om ändring; hvilket, om det ännu intet är gjordt, k. bror måtte laga (att det) ske måtte med första, tagandes den reductionen; som nådiga fru grefvinnan har hos sig, sig till rättelse. Här är publiceradt på alla predikstolar, att rusthållarne få taga hästar af 9 quarter, som de ock merendels få här i landet, och jag redan anskaffat, så att dervid ingenting lärer blifva, som ej förr tålts vid. Om Pihlens attest, som jag förr begärt [se N:o 850] påminner jag, och der den intet står till att erhållas, att jag det med första måtte få veta etc." Dat. Guddehjem d. 26 Mars 1714.

N:o 855.

d. 3 Apr. 1714.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmborg till general-löjtnanten och öfversten grefve Christ. L. v. Ascheberg. Till en del om samma ärenden som föreg. bref till Petrejus . . . "Det är mycket väl att Eders höggrefliga excell.ts

*) Erinras att "förslag," enligt den tidens språkbruk, står i st:f. "förteckning!"

sökt kongl. justitie-revisionen om det bekanta ärendet. . . . Angående vexlarne för en del [krigsfångne] officerare och gifte betjente, så skall jag äfven hålla möte med deras hustrur, då de skola uppvisa hvad vexlar de gjort och utremitterat. Emellertid har jag tillskrifvit herr öfverstelöjtnant Fersen, att meddela mig uppsats på så många officerare och betjente *), som inga penningar undfått; då jag sedan skall draga derföre all möjlig försorg. Jag har fuller för åtskillige gjort en vaxel för en 14 dagar på 568 D s. mt. som ock riktigt framkommit." [Jemf. N:o 851] Dat. Göteborg d. 3 Apr. 1714.

N:o 856.

d. 19 Juli 1714.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till generallöjtnanten och öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg. Rörande officerarnes hästhemmans räntor; med hänvisning till en bifogad afskrift derom handlande, som dock ej återfunnits. Äfven rörande åtsk. grefvens papper, hvilka skulle finnas i framl. Treutigers sterbhus. Dat. Guddehjelm d. 19 Juli 1714.

N:o 857.

d. 20 Aug. 1714.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till generallöjtnanten och öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg på Söfdeborg. Rörande en från Kongl. Rådet m. m. grefve Gyllenstjerna ankommen befallning, att till grefve Ascheberg mot qvitto aflemna 1713 års reserve-, beneficii och fördubblings-corporals räntor, 1167 D 17/. 1 pg's. mt till utfattige rusthållares understödjande . . . " för någre dagar sedan äro hemkomne, som utur fångenskapen echapperat, trumpetaren Gotthards och Forsters söner, trumpetarne Pelickan och Broberg,

---

*) "Betjente," ordagrann öfversättning af "Knecht",
-finnes den tiden brukadt i st. för gemen soldat.
Männe ej dets. som beställningspersoner? se t.ex. nr 869.

samt 3 st. ryttare. Om nu eders höggrefl. excell. ce täcktes visa nåd, kunde trumpetaren Forsters son bli hulpen i en af de förrymdes ställe" etc. Dat. Göteborg den 20 Aug. 1714.

N:o 858. d. 25 Aug. 1714.

Ett häfte med 31 skrifna sidor, innehållande i afskrift Konung Carl XII:s Utbetalnings ordning för värfvade cavalleri och dragonregementen. Inalles 34 paragrafer. Contrasignerad C. Feif. Gifven Demotica d. 25 Aug. 1715.

N:o 859. d. 2 Okt. 1714.

Bref från regementsskrifvaren Petter S. Palmberg till generallöjtnanten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg, Söfdeborg. Rörande en af Palmberg afsänd secunda-vexel äfvensom rörande slarf vid Kongelfs postkontor. Dat. Göteborg d. 22 Sept. 1714.

N:o 860. d. 2 Okt. 1714.

Öfversten Samuel Wallenstjernas skrifvelse till en löjtnant hvars namn ej finnes utsatt. Med öfversändande af Kongl. Rådets och fältmarskalken grefve Nils Gyllenstjernas skrifvelse, af innehåll, att de elgskinns-byxor och handskar, hvilka i framl. Ex.s grefve Rutg. v. Aschebergs tid blefvo upphandlade och af rusthållarne betalde; men sedermera casserade [jempf. Nos 217, 218 och 219] och ännu på Bohus lågo i förvar, kunde af rusthållarne, såsom lindring i deras utgifter, utbekommas: "dock ej högre beräknade än hvad de nu kunna vara värda" [!]. Grefve Gyllenstjernas skrifvelse daterad Gunnarstorp d. 2 Okt. 1714 och öfverste Wallenstjernas: Göteborg d. 7 Okt. 1714.

N:o 861. d. 16 Okt. 1714.

Förslag [förteckning], som visar huruvida rusthållarne fullgjort den förestående rekrytering "vid hennes Maj. t Enkedrottningens Lifregemente till häst och Halländska squadronen. Undertecknad S. Wallenstjerna. Dat. Göteborg d. 16 Okt. 1714.

N:o 862 och 863.

d. 16 Okt. 1714.

Öfversten Samuel Wallenstjernas skrifvelse till "general-löjtnanten" grefve Christ. Lüdv. v. Ascheberg, då på Söfdeborg vistande. Af innehåll, att enligt bref från hr baron och generalguvernören C. G. Mörner, denne af Kon. Carl XII, genom skrifvelse från Demotica, blifvit beordrat att mönstra allt krigsfolk i Bohus län, Vestergötland, Nerike och Vermeland. Till följe häraf grefve Ascheberg uppmanas, att hålla den Bohuslänska squadronen af Enkedrottnings Lifregemente i beredskap att nämnde mönstring undergå. Med bilaga i afskrift af frih. Mörners skrifvelse i ämnet. Dat. Göteborg d. 14 Okt. 1714 och Wallenstjernas bref dat. Göteborg d. 16 Okt. 1714.

N:o 864.

d. 22 Okt. 1714.

Afskrift af Kongl. Rådet, presidenten i Krigskollegium och fältmarskalken grefve Nils Gyllenstjernas fullmakt för second-ryttmästaren ädel och manhaftig Erasmus Lehman, att ad interim, under Georg Niclas Werres fångenskap i Danmark vara premier ryttmästare vid hennes Maj:t Riks Enkedrottnings Lifregemente till häst och södra compagniet. Dat. Gunnarstorp d. 22 Okt. 1714.

N:os 865 och 866.

d. 30 Okt. 1714.

Skrifvelse från regementsskrifvaren Petter Palmborg till generallöjtnanten grefve Christian L. v. Ascheberg. Rörande en af konungen [se N:o 863] befalld mönstring af samtelige regementen i Bohuslän; Dal, Vermland och Vestergötland; i anledning af hvilken, Palmborg af mönsterherren, landshöfdingen friherre Mörner tillsagts att upprätta mönsterrulla. Anhåller äfven, att i anseende till aflöningslistornas uppsättande, ryttmästaren Meyerhjelm måtte beordras, att inkomma med förteckning på alla i dansk fångenskap varande officerare m. fl. *) Beder äfven om prolongation af arrendekontrakt på Castelle Ladugård. Brefvet dat. Göteborg d.

---

*) Att Meyerhjelm sjelf var fången, ses af N:o 881.

30 Okt. 1714.

866] Åtföljande föreg: bref. En skrifvelse till auditören J. Petrejus, rörande förutnämnde kontrakts prolongation, hvarå Petrejus ombedes att skaffa greve Aschebergs underskrift, hvarjemte bedes att kontraktet måtte ställas på 3 år; dock så, att Petrejus slipper reparera husen. *) Dat. Göteborg d. 30 Okt. 1714.

N:o 867.

d. 27 Nov. 1714.

"Förslag [förteckning] för Novembris månad af hennes Kongl. Maj:ts Enkedrottningens Lifregemente till häst, uppå regements-, compagnie- öfver och underofficerare betjenter och gemem ryttare samt rustnings hästar, såsom det nu effektive befinnes. Undert. G. W. v. Fersen. Dat. Falkenberg d. 27 Nov. 1714.

N:o 868.

d. 4 Dec. 1714.

Skrifvelse från regementsskrifvaren Petter Palmborg till auditören J. Petrejus. Erkänner emottagandet af avancementslistan. Erinrar om återsändandet af kontraktet rörande arrende af Castelle-ladugård. Beder Petrejus lägga sig ut för pukslagaren Fontin. Dat. Kongelf d. 4 Dec. 1714.

N:o 869.

d. 27 Dec. 1714.

Afskrift af ett cirkulär, utgifvit af Hugo Hamilton i generalen och guvernören friherre C. G. Mörners frånvaro; af innehåll, att, alldenstund Kongl. Rådet, presidenten och fältmarskalken greve Nils Gyllenstjerna önskat, att genom ett s. k. "generalförslag" få begrepp om krigsmaktens tillstånd och brister, så anmodas öfversten greve Christ. L. v. Ascheberg, att inkomma med fullständiga uppgifter, angående det under hans befäl stående regemente. Dat. Göteborg d. 27 Dec. 1714.

---

*) Palmborg.

N:o 870 och 871.

d. 5 Jan. 1715. —

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmborg till generallöjtnanten gr. Christ. Ludv. v. Ascheberg. Först och främst nyårsönskan, så väl till greffen som till greffvinnan. Dernäst ett erkännande, att Palmborg riktigt återbekommit det kontrakt, som tillförsäkrar honom förlängd arrende af Castelle-ladugården. Vidare nämnes om ett rusthållarens *) Johan vid Stocken [under Gullmarsberg (?)] vid brev till mönsterskrifvaren Uddmark, uti hvilket bref bemälte Johan säger sig icke vara i stånd att betala de påbudna rekryterings-afgifterne. Slutligen inberättas, att Palmborg talat vid vice-rådman Rambo [Rambeau] rörande det belopp, till hvilket gr. Aschebergs hus och tomt i Göteborg blifvit taxerade m. m. Dat. Göteborg d. 5 Jan. 1715.

871) Bilaga: Upsats af ofvannämnde Jean Rambeau, angående förbemälte taxering, och uppmaning till greffen, att uppgifva till taxering äfven sin lösegendom. Dat. Göteborg d. 5 Jan. 1715.

N:o 872.

d. 24 Jan. 1715.

Afskrift af protokollet öfver ett förhör, som hölls d. 24 Jan. 1715, på öfverste Wallenstjernas befallning, med kvartermästaren Hammar, angående åtskilliga beskyllningar, mot honom framställda af trossdrängarne vid Enkedrottnings Lifreg. te till häst, rörande förseelser till hvilka [Hammar] gjort sig saker, under regementets hemmarsch från Skåne, i det att han förhållit trossdrängarne en del af deras sold och hästarne en del furage. Närvarande vid förhöret ryttmästaren George Soop, löjtn. Feltstjerna, cornett Aschenbohm och kvartermästaren Weiser. Förhöret slutade som följer: "Sist blef honom Hammar tillfrågadt, hvarföre han intet straxt, då han utfått penningar, dem till trossdrängarne utbetalte. Hvarpå han svarat, han dem uti sin fattigdom, stora nöd och sjukdom samma angripit;

---

*) gårdsfogdens

betygandes nu vilja [penningar] utbetala, och underdån-
ödmjukast om nåd för sin stora förseelse beder.

N:o 873 och 874.

d. 2 Febr. 1715.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmborg till general-
löjtnanten och öfv: gr. Chr. L. v. Ascheberg, då på Söfde-
borg vistande. Af innehåll, att Palmborg från landshöfd.
frih. Mörner erhållit befallning, att inkomma med förteck-
ning på alla de utlagor rusthållarne fått vidkännas under
de nästlidna åren, och vore nu med upprättande deraf sys-
selsatt, begynnande med 1708. Beder grefven förordra, att
en liten kassakista måtte göras, för att uti densamma för-
vara de penningar, hvilka tillkommo de ogifta af de krigs-
fångne officerarne och gemene; samt att denna kista blefve
hos Palmborg stående, emedan, i fall medlen inlades i kassa-
kistan på Bohus, kunde lätt hända, att de blefvo använda
till andra utgifter. Beder om återbekommande af några as-
signationer, dem han förmodligen till greve Ascheberg
förut öfversänt, till erhållande af dennes underskrift.

Dat. Guddehjem d. 2 Febr. 1715.

874] Bilaga: Afskrifter af a] Prinsessan Ulrika Eleonoras
[i K. Carl XII.s frånvaro] skrifvelse, rörande åstundad
underättelse om förbemälte rusthållarnes utlagor. Adresse-
rad till frih. Mörner. Dat. Stockholm d. 11 Dec. 1714.

b) landsh. ns skrifvelse derom till Palmborg, dat. Göteborg
d. 21 Jan. 1715. c) Palmborgs skrifvelse derom till mönster-
skrifvaren vid Faurås comp: dat. Guddehjem d. 24 Jan. 1715.

N:o 875.

d. 7 Febr. 1715.

Bref till regementsskrifvaren Petter Palmborg till general-
löjtnanten och öfversten greve Christ. Ludv. v. Ascheberg.
Angående de penningemedel, hvilka Kongl. Rådet greve Gyl-
lenstjerna anordnat till öde och utfattiga rusthålls upp-
hjelpande *), men som af Kongl. Statskontoret blifvit an-
vända till officerarnes fältgages afbetalande etc. Nämnar

*) Jemf. N:o 857.

äfven, att rusthålls-afgiften vid majorens kompagni utgjorde 50 D, 2 öre, 22 pgr s. mt på hvarje rusthåll o. s. v. Äfven angående några penningar grefven begärt men hvilka ej kunnat honom tillsändas för bristande lägenhet. Dat. Guddehjem d. 7 Febr. 1715.

N:os 876, 877 och 878. d. 25 Mars 1715.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till generallöjtnanten och öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, då på Söfdeborg vistande. Af innehåll, att Palmberg med ryttmästarne Georg och Erik Soop till grefve Ascheberg afsändt inalles 300 D s. mt. Jemf. N:o 875. Äfven rörande en ansökan hvilken Palmberg insändt till Kongl. Maj.t, att få "tjena mot revers", alldenstund vid Palmborgs anträde till tjensten öfverenskomms att de personer hvilka gingo i borgen för hans uppbörder, ej skulle cavera längre än 3 år; men nu voro 8 år förflutna, under hvilka Palmberg haft mycket svårt att förskaffa sig nya cautionister. Dat. Guddehjem d. 21 Mars 1715.

877) Bilaga: Afskrift af regementsskrifvaren Petter Palmborgs ansökan till Kongl. Maj.t, att få "tjena mot revers." Utan dato.

878) Bilaga: Afskrift af krigscollegii skrifvelse till Kongl. Maj.t i ämnet, tillstyrkande bifall till Palmborgs ansökan. Dat. Stockholm d. 16 Maj 1715.

N:o 879. d. 23 Mars 1715.

Jean Rambeaus [N:o 870] skrifvelse till generallöjtnanten grefve Christian L. v. Ascheberg, angående en, efter dennes begäran, företagen ändring i uppgifterne till "contributions-längden" Dat. Göteborg d. 23 Mars 1715.

N:o 880. d. 20 Apr. 1715.

Bref från A. M. Schåre till generallöjtnanten och öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg, adr. Lund & Söfde-

borg, vid öfversändandet af tvenne suppliker från regementets rusthållare till Kongl. Maj:t "att få behålla de nya elgläders-byxorna och handskarne." [har möjl. sammanhang med N:o 860] Äfven om en, förmodligen enskild affär, gr. Ascheberg hade med kronan, om hvilkens beskaffenhet dock brefvet icke närmare upplyser. Om en korporal Esping, hvilken grefven erbjudit anställning vid Söfdeborg. Om Browalds utnämning till ryttmästare, samt om de i mönsterrollan för Gullmarsberg införde ryttare-hästar. Dat. Holma d. 20 April 1715.

N:o 881.

d. 15 Maj 1715.

"Extract af general-mönsterrullarna för Bohuslänska squadronen af H. M. Enkedrottningens Lifregemente till häst, hållne i Kongelf och Uddevalla d. 15 och 18 Maj 1715." Ehuru, enligt titeln, handlingen endast beträffar Bohuslänska squadronen, igenfinnas dock namn tillhörande den Halländska, exempelvis Evert Joh. v. Meyerhjelm [hemma på Hammargård i Hanhals socken, fången] och G. V. v. Fersen. Handlingen är i öfrigt märkelig, såsom visande regementets tillstånd efter hemkomsten från Pommern och Holstein. Flera officerare och gemena fångne i Danmark [utom Meyerhjelm äfven ryttm. Werre m. fl.] andra nyligen ur fångenskapen hemkomne, dismunderade och dismonterade; inga pukor; fältkistan utan instrumenter; regementets befälhafvare generallöjtnant C. L. v. Ascheberg vistande alltjemt på sitt gods Söfdeborg i Skåne, förmodligen, antingen af blesyrer eller af andra orsaker, ur stånd att tjänstgöra; sekund-chefen öfv. Wallenstjerna undertiden förande befälet, men flera officerare vistande hos Ascheberg på Söfdeborg, o. s. v.

N:o 882.

d. 17 Juni 1715.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till generallöjtnanten och öfversten gr. C. L. v. Ascheberg adr. Söfdeborg. Af innehåll, att Palmberg blifvit underrättad, att militie-contoret blifvit lagdt under krigscollegium och

ville derefter rätta sig. Äfven ordas angående regementspred. Mag.r Ennes' löningsräntor samt om löningslistan. Dat. Guddehjelm d. 17 Juni 1715.

N:o 883.

d. 30 Juni 1715.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmborg till generallöjtnanten och öfversten grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg. Af innehåll, att Palmborg enligt befallning meddelad genom Volrath Tham, utbetalt 39 D 14 öre s. m. [till Tham?] hvarå räkningen sändes qvitterad. "Eljest som jag har största orsak att tacka och berömma Eders höggrefl. excell.s för dess nådigast för mig fällda rekommendation till det höglofl. Kongl. Krigscollegio, angående mitt cautions . . . [svårläst ord] så har jag ej annat bordt än i underdån-ödmjukhet communicera Eders höggrefl. excell.s den remonstration, som högbemälte Kongl. Krigscollegium för mig derom låtit afgå till hans Kongl. Maj.t [se N:o 878]. Så att jag, med Guds hjälp, förmodar vinna mitt nöje, och med större oppriktighet än nånsin tillförene göra min tjenst. Dat. Guddehjelm d. 30 Juni 1715.

N:o 884.

d. 27 Juli 1715.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmborg till generallöjtnanten m. m. grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg, adr. Lund och Söfdeborg. Angående en summaaf 200 D s. m. hvilken Palmborg fått befallning att till grefven översända men kunde hvarken derå erhålla vaxel (att sända med posten) ej heller något säkert bud [för att öfverbringa den metalliska valutaf summan]. Äfvenledes nämnes om två tunnor malt, hvilka Palmborg lofvat hålla i beredskap till vidare ordres. Dat. Göteborg d. 27 Juli 1715.

N:o 885.

d. 2 Aug. 1715.

"Juli månads förslag [förteckning] på Hennes Kongl. Maj.ts Enkedrottningens Lifregemente cavalleri, under

herr generallöjtnanten grefve Aschebergs commando, såsom det sig nu verkligen befinner till tjenstgöring och brist! Undert. af öfversten Sam. Wallenstjerna. Dat. Göteborg d. 2 Aug. 1715. (Omfattar endast Halländska squadronen den Bohuslänska se N:o 881)

N:o 886.

d. 3 Aug. 1715.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till general-löjtnanten m. m. grefve Christian L. v. Ascheberg, adr. Lund och Söfdeborg. Förmodligen har grefven af regements-skrifvaren begärt någon större försträckning af under dennes vård stående medel, hvilken dock Palmberg ej kunnat bevilja till större belopp än en 800 à 1000 D s. mt. Äfvenledes nämnes om andra 200 D s. mt, hvilka skolat till grefven afsändts, men lågo kvar i Göteborg, af brist på vaxel eller passande bud. (Jemf. N:o 884). Dat. Göteborg d. 3 Aug. 1715.

N:o 887.

d. 14 Aug. 1715.

Bref från regementsskrifvaren Petter Palmberg till general-löjtnanten och öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg. Af innehåll, att Palmberg af handl. Cleve från Malmö lyckats erhålla en vaxel på de 200 s. mt, som lågo färdiga att till grefve Ascheberg afsändas [se N:os 884 och 886] hvilken vaxel varit detta bref bifogad. Beklagar derhos att han ej kunnat vara grefven till tjenst uti hvad denne begärt i en föreg: skrifvelse [svaret derå i N:o 886]. Klagar öfver ryttmästar Burman, som våldsamt öfverfallit Palmbergs skrifvare Petter Tångström, och hotat honom sjelf till lifvet, för det att Palmberg icke ansett sig böra godkänna och honorera en Burmans påstådda fordran. Dat. Göteborg d. 14 Aug. 1715.

N:o 888.

d. 31 Dec. 1715.

Öfversten Samuel Wallenstjernas rapport om ryttare- och trossmunderingarnes tillstånd vid H. M. Enkedrottningens Lifregemente till häst. Dat. Göteborg d. 20 Okt. 1709.

N:o 889.

d. 11 Febr. 1716.

Marschruta för "Bohusläns och Hallands kavalleri-regementet" till generalmönstringen i Uddevalla, utgifven af landshöfdingen, generallöjtnanten frih. C. G. Mörner [Afskrift]. Dat. Göteborg d. 11 Febr. 1716.

N:os 890-897:

d. 6 Augusti 1716.

Skrivelse från Borgmästare och Råd i Göteborgs stad till generallöjtnanten grefve Christian Ludvig v. Ascheberg, påminnande om snar inbetalning af, alltsedan 1696, innesående tomtören och sammanskottspenningar, hvarå [891] räkning, dat. i Augusti 1716, bifogas, och dessutom (892) afskrift af en skrivelse från Magistraten till Kongl. Rådet, generalen och generalguvernören friherre C. G. Mörner, dat. d. 29 Dec. 1715, hvaruti denne ombedes, att använda allt sitt inflytande till att förmå grefve Ascheberg till restantiernas inbetalning. Magistratens skrivelse till grefve Ascheberg är dat. Göteborg d. 6 Aug. 1716. Hit höra troligen 5 st. qvittenser å betalde kronoutskylder; nemligen:

893) För nya skattnings-contributionen, roten N:o 6, huset N:o 51 å 86 D s. mt dat. 10 Mars 1715.

894) En lika lydande, dat. d. 19 Maj 1716.

895) Nya Durchtägs-contributionen 4 D 9 $\frac{2}{8}$ /. s. mt för samma hus, dat. d. 19 Maj 1716.

896) Debetsedel, ej qvitterad, å sammanskotts och båtmanspenningar samt tomtören för huset under 6.te roten N:o 15 [51?] 10 D 8 öre. Daterad d. 20 Febr. 1721.

897) Å afgifter, för 1716, för huset i 6.te roten N:o 51, 6 D s. mt. Dat. d. 26 Juni 1718.

Det är svårt att förstå huru Magistraten ännu 1721 kan påminna om dessa restantier, som synes af handlingarne [åttonde serien N:os]. beträffande Aschebergiska husets vid Göteborgs stora torg [Gust. Adolfs] det året ifrågasatta försäljning. Den fjerde debetsedeln i ordningen-[N:o 896] är anmärkningsvärd såsom visande huru de

olika skatttitlarna betalades i olika slags mynt och sedlar. Den är undertecknad "Burggrefve, Præsidenter, Syndicus, Magistratens Äldsta och Råd."

Uti Magistratens skrifvelse nämnes, att grefve Ascheberg 1713 var i Pommern. Brevet är i öfrigt märkvärdigt, liksom hela proceduren, utvisande en embetsmannakårs på den tiden, undfallenhet för en högt uppsatt och mäktig herre.

N:o 898.

d. 19 Aug. 1716.

Öfverstelöjtnanten [Ingel] Casp. Weinholtz's quitto till generallöjtnanten grefve C. L. v. Ascheberg å uppbyren husröte ersättning för byggnaderne å Faleby. 192 D 18/. s. mt. Dat. Lindholmen d. 19 Aug. 1716.

N:o 899.

d. 19 Jan. 1717.

Quittens utgifven af Casper Busch [en tysk, förmodl. tjernare i grefl. Aschebergska huset, att han på sin lön bekommit 12 D s. mt i mynttecken. Dat. Göteborg d. 19 Jan. 1717.

N:o 900.

d. 28 Febr. 1717.

Afskrift af en räkning till Kgl. Rådet och fältmarskalken grefve Wittenbergs arfvingar å tomtören för 3/4 af framl. kongl. Rådet grefve Gustaf Stenbocks 2. ne tomter på Blasiiholmen för åren 1695 - 1717. Utgifven af Olof Eker. Dat. Stockholms stads Contor d. 28 Febr. 1717.

290

Åttonde Serien.

Handlingar rörande Generallöjtnanten m.m.

Grefve Christian Ludvig von Ascheberg.

N°s 901 - 988.

1717 - 1723.

292

N:o 901-924.

Handlingar uti ett mål emellan generallöjtnanten m. m. grefve Christ: Ludv. v. Ascheberg och dennes efterträdare på bostället Castelle-ladugård, öfversten Samuel Wallenstjerna, vilken sistnämnde utverkat sequestration på grefve Aschebergs vid bostället quarlemnade boskap och en del lösören, för att sålunda förmå denne till betalning så väl af en regementets fordran hos grefven av 1400 D s. mt, för af gr. Ascheberg [Rutger?] 1691 lefvererade elgskins-byxor och handskar, hvilka befunnits odugliga, men för hvilka grefven ändock uppburit penningar af rusthållarne, som af husröte-ersättning för byggnaderne på Castelle-ladugård, 2000 D s. m. Handlingarna äro följande:

901) Kongl. Rådet, fältmarskalken och generalguvernören grefve C. G. Mörners skrifvelse till generallöjtnanten grefve Christ. L. v. Ascheberg, att alldenstund han, gr. Mörner, funnit nödigt, att med husesynen på Castelle-ladugård skulle i anseende till andra förrättningar något uppskjutas, men det försports, att gr. Ascheberg vore sinnad, att derifrån flytta sin boskap och lösegendom, så uppmanas gr. Ascheberg att låta dem derstädes qvarstå, så vida han icke ville se dem belagde med seqvester. Dat. Göteborg d. 15 Maj 1717.

902) Öfversten Sam. Wallenstjernas skrifvelse till förenämnde grefve C. G. Mörner; med anhållan, att denne täcktes söka förmå grefve Ascheberg, att till rusthållarne återlemna de penningar, dessa redan 1691 erlagt för de oduglige befunde elgskins-byxor och handskar. Dat. Bohus d. 30 Juli 1717. [Jemf. N:os 130 (?) 215 (?) 217, 218, 219, 860 880 och 919].

903) Densammes skrifvelse till densamme, anhållande att grefve Mörner behagade fastställa en bestämd ultimattermin, inom hvilken grefve Ascheberg ålåg att betala husröte-ersättningen för byggnaderne på Castelle-ladugård. Dat. Bohus d. 30 Juli 1717.

904) Kongl. Rådet, fältmarskalken och generalguvernören

grefve C. G. Mörners skrifvelse till generallöjtnanten grefve Chr. L. v. Ascheberg, innehållande uppmaning till denne, att, senast inom d. 19 Aug. till öfverste Wallenstjerna inbetala så väl de för elgskinsbyxor och handskar orätt uppburne medel, som husröte-ersättningen för byggnaderne å Castelle-ladugård. Detta senare så mycket nödvändigare, som öfverste Wallenstjerna ansett sig icke kunnat bebo de på Castelle-ladugård befindtliga byggnader, utan måst hysa sig bostad i Kongelf, tills han med ifrågavarande husröte-ersättning kan bekosta en ombyggnad. Dat. Göteborg d. 1 Aug. 1717.

905) Concept till ett bref från generallöjtn. gr. Chr. L. v. Ascheberg till generalguvernören grefve C. G. Mörner af innehåll att gr. Ascheberg var villig att betala så väl för elgskinsbyxorne och handskarne, som för husrötan på Castelle-ladugård. Men som det blifvit påstådt att han skulle äfven lemna ersättning för husröta på ryttmästare-bostället Hede, anhåller han, på i brefvet anförda skäl, att varda derifrån befriad. Beder, att grefve Mörner måtte beordra regementsskrifvaren Palmberg - som under sista åren af den tid grefve Ascheberg haft Castelle-ladugård sig till boställe anslaget, arrenderat det af denne, se N:os 865, 868 och 870 - att, efter skedd liquidation, vara der tillstädes, för att enligt inventariet aflemna grefve Aschebergs boskap och bohag. Utan dato.

906 och 907] Concept till bref från densamme till densamme, innehållande samma ämne, fast något utförligare. Tillika ses derutaf att grefve Ascheberg den tiden låg illa sjuk. Häraf tvenne exemplar, det ena odatradt, det andra dat. Göteborg d. 9 Okt. 1717.

908) Concept af samma innehåll, tillika bittert klagande öfver en af befallningsman Hasselberg dagligen verkställd seqvestration af grefve Aschebergs på Castelle-ladugård kvarstående egendom. Utan dato.

909) Öfverste Sam Wallenstjernas ansökan hos general-

guvernören greve Mörner, att denne måtte än ytterligare ålägga greve Ascheberg, att utbetala så väl de 1400 D s. mt för 1691 års, odugliga befunna, munderingspersedlar, som husröte-ersättningen för Castelle-ladugård och Hede, här upptagen till 2213 D 28 1/2 öre s. mt. Och att "såsom tiden är inne på hvilken creaturen böra försynas med fourage, så väl morgon som afton, täcktes eders grefl. Excellens [Mörner] tillåta, att jag finge skaffa från Ladugården samma creatur, ju förr ju heldre; och att mig nådgunstigt måtte tillåtas så mycket behålla af samma creatur, som hosföljande räkning saldo till mitt skadestånd, som är 175 D 27/. 18 pgr. s. mt. Dat. Göteborg d. 14 Okt. 1717. Derå tecknad greve Mörners resolution af samma dag, med anmaning till gr. Ascheberg, att betalningen till fullo erläggas.

910) Bilaga: Öfversten Sam. Wallenstjernas "liquidation och räkning med högvälborne hr. grefven och generallöjtnanten Ascheberg, angående dess uppå öfverste-bostället Castelle-ladugård i förleden sommar varande creatur." Hvad för dem i gräsgångs penningar, sedan d. 1 Maj 1717, bör erläggas, äfvensom hvad som betalts i lön till ladugårdspigorna; samt kostnader för den lägenhet, öfversten måst hyra sig i Kongelf, då han ej kunnat bebo de på Castelle-ladugård befindtliga byggnader. Från detta allt afdragit hvad kreaturen inbringat i smör, mjölk etc. återstår till öfverste Wallenstjernas favör 175 D 27 öre 18 pgr. s. mt. Dat. Bohus d. 12 Okt. 1717.

911-916 Allegater till föregående: Åtskillige räkningar och värderingar från uppsyningsmamen och rusthållaren Sv. Ljungberg, angående kostnaden och inkomsten af ifrågavarande boskap. Tillika en afskrift af hyreskontraktet emellan öfverste Wallenstjerna och kommissarien Sven Bång, genom hvilket denne senare till öfversten uthyrer sin gård i Kongelf. Af dessa allegater, äfvensom af sjelfva liquidationsräkningen, finnes ännu en afskrift bilagd.

917) Regementsskrifvaren Petter Palmborgs skrifvelse till grefvinnan Mariana Wittenberg, gift v. Ascheberg, som, i

anseende till sin mans sjukdom *) , utrest till Kongelf för detta ärendets skull och vid ditkomsten låtit tillställa Palmborg generalguvernören grefve Mörners ordre rörande utlevereringen af grefve Aschebergs boskap m. m. Palmborgs skrifvelse innehåller i korthet, att alldenstund grefve Ascheberg, vid frånträdet af Castelle-ladugård, gifvit Palmborg, som innehåft gården på arrende af grefven, sitt quitto på, att allt, hvad Palmborg derstädes disponerat, blifvit riktigt återställdt, så ansåg sig Palmborg med grefve Aschebergs på ladugården qvarstående boskap och saker hafva ingenting att skaffa. Dat. Halleby d. 16 Okt. 1717.

918) Concept till en skrifvelse från generallöjtnanten m. m. grefve Christian L. v. Ascheberg till generalguvernören m. m. grefve C. G. Mörner, inberättande regementsskrifvaren Palmborgs svar och anhållan, att i Palmborgs ställe borgmästaren i Kongelf måtte beordras att vara tillstädes vid den seqvestrerade boskapens m. m. utlemnande i enlighet med inventariet. Utan dato.

919] Öfversten Samuel Wallenstjernas quitto på de af generallöjtnanten grefve Christ. L. v. Ascheberg ändteligen utbetalte 1400 D s. mt. för 1691 lefvererade men såsom odugliga kasserade elgskins-byxor och handskar och 2000 D s. mt husröte-ersättning för byggnaderne på Castelle-ladugård. Dat. Göteborg d. 14 Okt. 1717.

920] Grefvinnan Mariana Marg. Wittenbergs, gift v. Ascheberg, egenhändiga annotation, rörande försålda kreatur af dem som från Castelle-ladugård återbekommits. Utan dato.

921) "Specification på boskap och får, som, efter nämndemäns attest, blef undtagen på Castelle-ladugård 1717 d. 19 Okt. och nu sedan vid Steken försålde"; nemligen 44 st. boskap. Undert. A. Marius. Med grefvinnan Mariana Wittenberg-Aschebergs egenhändiga intyg och namnteckning - den enda namnteckning af henne, som här i samlingen befinnes - så lydande: "denna räkning hafver sin riktighet i alla mål. M. Wittenberg. Dat. Göteborg d. 7 Nov. 1717.

922 och 923) Ett par mindre hithörande attester.

---

*) fångenskap ?

924) "Räkning å de penningar, som bekommits för husgeråd etc. som efter inventariet och värderingslistan emottogs på Castelle-ladugård, och huru de här i Kongelf till högsta pris äro försålde. Utan underskrift. Dat. Kongelf d. 7 Nov. 1717.

N:o 925.

d. 9 Nov. 1717.

Bref från A. Marius till generallöjtnanten grefve Christian L. v. Ascheberg, angående försäljningen af dennes i Kongelf kvarvarande saker m. m. Dat. Kongelf d. 9 Nov. 1717. Hör egentl. till gruppen N:os 901-924.

N:o 926.

d. 11 Juli 1717.

Liquidationsräkning med kammartjenaren C. Ahlqvist, som tjenat generallöjtnanten grefve Chr. L. v. Ascheberg i 4 års tid. Å 40 D s. mt årligen. Med Ahlqvists qvitto. Dat. Göteborg d. 11 Juli 1717.

N:o 927.

d. 10 Juli 1717.

Räkning från hofslagaren Erik Danielsson till generallöjtnanten grefve Christ. L. v. Ascheberg öfver smidesarbete. Dat. Göteborg d. 10 Juli 1717.

N:o 928 och 929.

1717?

Tvenne räkningar för hvarjehanda specerier, utgifna af Cataharina H. Lautherbach, ställda den ena på grefve "Carl" Aschenbergh [bör förmodligen vara Christian]. Denna är daterad, men datum svårläst. På den andra räkningen fattas all antydning af tiden.

N:o 930-935.

d. 29 Apr. 1718.

Concepter till, äfvensom dubletter af handlingar, rörande arrende, förpantning och försäljning af Gullmarsberg med derunder lydande gods, från generallöjtnanten grefve Christian L. v. Ascheberg till handelsmannen i Göteborg Alexander Williamsson. Handlingarne äro följande:

930) Concept uppsatt af generallöjtn. gr. Christian L. v.

Ascheberg till arrendekontrakt emellan honom och handelsmannen i Göteborg Alexander Williamsson, hvilken senare derigenom skulle erhålla Gullmarsberg på 5 års tid, 1718-1723 med 400 D s. mt årligen. Dat. d. ? 1718.

931) Duplett af föregående.

932) Formulär till en förklaring, genom hvilken Alexander Williamsson förklarar ett af honom innehåft pantebref på Gullmarsberg dödadt, i hvars hand det vara må, emedan han, Williamsson, för reda penningar tillhandlat sig ifrågavarande gods. Utan dato.

933) Skrifvelse från handelsmannen i Göteborg Alexander Williamsson till generallöjtnanten grefve Christian L. v. Ascheberg, rörande erhållande af grefvens underskrift å pantebrefvet till Gullmarsbergs gods. ". . . jag utbeder mig derjemte tillstånd att berättta högvälborne herr grefven, huruledes jag icke mindre i år, än uti förledet år, med odräglig stor tunga af inqvartering och eljest ströfvande flyktige partier, varit öfverhopad, så på Gullmarsberg, som derunder liggande rusthåll, hvarigenom jag haft en så ansenlig skada, att den icke kan taxeras, ej heller har jag derföre att förvänta mer refusion, än det att höga öfverheten förlagt ryttarne i qvarter på andra orter öfver vintern, efter så väl höet som säden hos mig alldeles blifvit förderfvadt och medtaget. Jag vill dock, med Guds hjälp förmoda, att det mesta och svåraste merendels öfverstått (år), och att jag framdeles någorlunda får vara fri för sådant extraordinarie besvär, och får efter görligheten tillse, på hvad sätt jag de timade olägenheter kan öfvervinna. Men emedan sådant ogörligen lärer kunna verkställas, med mindre att jag kunde göra mig förvisad om en evärdelig possession och besittning af berörde gård och de derunder liggande rusthållen; då jag eller de mina i framtiden kunde göra sig det hopp, att efterhanden indraga, hvad jag i dessa tvenne åren vid 1000de och 100detals förlorat och tillsatt, fördenskull, och till en

slik åstundad säkerhets erhållande, har jag för nödigt vaktat, att ytterligare taga min tillflykt till högvälborne hr grefvens och fru grefvinnans alltid betygade bevågenhet, och till min och de minas större huggnad och säkerhet begära det högvälborne herr grefven och nådiga fru grefvinnan höggunstigt behagade underskrifva det förpantningsinstrument, som jag under hr kyrkoherden Magister Ennes couvert öfversändt, och honom att föredraga anmodat etc." Dat. Göteborg d. 6. Dec. 1719.

934) Formulär å köpebref å Gullmarsberg, med underlydande Finsland, Baggetorp, Bön, Bro och Bjerga, från general-löjtnanten grefve Christ. L. v. Ascheberg och till handelsmannen i Göteborg äreborne och välaktade Alexander Williams-son, för en summa af 7200 D s. mt. Dat. Göteborg d. 25 Juni 1718. Utan underskrift.

935) Pantebref utan underskrift, genom hvilket generallöjtnanten grefve Christian L. v. Ascheberg för en summa af 10,000 D s. mt. pantsätter Gullmarsbergs gods till handelsmannen i Göteborg Alexander Williams-son. Dat. Göteborg d. 29 Apr: 1718. Anmärkes att grefve Ascheberg kallar här sin grefvinna Eva Magdalena, ehuruval hon enligt N:o 934, och många fler exempel, hette Mariana Margareta. *)

N:o 936.

d. 29 Juli 1718.

Intyg af P. Kall och Hans Gråå, rörande en besigtning å skogen vid Gullmarsberg, afgifvit å nämnde ställe d. 29 Juli 1718.

N:o 937.

d. 23 Sept. 1718.

Christina Kolthoffs Apothekare-räkning ställd på general-löjtnanten gr: Christian L. v. Ascheberg. Dat. Göteborg d. 25 Sept.r 1718.

N:o 938-941.

d. 25 Sept. 1718.

Fyra st. förteckningar, på hvilkas omslag funnits grefvinnan Mariana Wittenberg-Aschebergs, här äfvenledes bilagda, egenhändiga anteckning, så lydande: "hier in liegen die

---

*) Obs. Handl.n är uppsatt af Williams-son. Jf. 933.

Aufsätze, was in unserer Hauss in Gottenburg ist eingepackt und niedergesetzt, wie auch die Specification des Silbers." Tvenne af listorna äro af grefvinnan sjelf på tyska språket uppsatta: den som uppräknar silfret är daterad "Göteborg d. 25 Sept. 1718.

N:o 942 och 943.

d. 16 Aug. 1718.

Tvenne räkningar från Anna Dorothea Reimers till grefvinnan Mariana Wittenberg-Ascheberg. Dat. Göteborg d. 16 Aug. 1718.

N:o 944.

d. 20 Aug. 1719.

Räkning från Volrath Tham till grefvinnan Mariana Wittenberg, gift v. Ascheberg å 105, 18 styfver, holländska gulden för från Holland införskrifne franska gazer, dels å 18 holl. styfver, dels a 12 st. pr. aln. Utgörande hela summan i dåtidens svenska mynt efter 42 ms kopparmynt pr RD, D s. mt. 148:8. Daterad Göteborg d. 20 Augusti 1719.

N:o 945-959.

d. 10 Febr. 1721.

"Åtskilliga rättegångshandlingar, angående Ranckiska sterbhusets pretentioner hos hr grefven [Christ. Ludv. v. Ascheberg] för bortmiste hemman under Blommersholms [sic!] gods i Bohuslän, samt andra angelägna dokumenter, som till upplysning i denna sak kunna tjena." Rörande detta ämne, finnes redogjort fru Anna Bergengrens, generalmajoren Sven Rancks enkas 10 bref till d. v. generalmajoren och öfversten grefve Christian L. v. Ascheberg 1694-1708 (N:os 397-408). De nu följande handlingarne äro:

945] Vice-presidenten i Göta hofrätt friherre N. Lilljecreutz's skrifvelse till generallöjtnanten grefve Chr. L. v. Ascheberg. Af innehåll, att frih. Lillje-creutz, såsom Ranckiska arfvingarnas fullmäktige, åtagit sig utförandet af rättegången, tillika med ett annat fordringsanspråk, å landsh. frih. Reinh. Rehbin-

ders omyndiga dotter Anna Stinas vägnar, för likaledes reducerade hemman under godset Gripenberg, beläget i Säby socken af Jönköpings län [Anrep kallar Anna Stina Rehbin- der Anna Catharina, hennes mor var frih:n Magdalena Ranck]. Vice-presidenten Lilljecreutz redogör uti ifrågavarande bref på ett särdeles redigt och granlaga sätt för målets beskaffenhet och bifogar å Ranckarnas fordran räkning be- stigande sig till 8531 D 10/. 16 pgr s. mt. Brevet date- radt: Jönköping d. 10 Febr. 1721.

946] Ofvananförda räkning under samma dato som brevet.

947] Skrifvelse från And: . . . [namnet svårläst, vapnet i sigillet ett oxehufvud och öfver skölden ett annat oxehufvud mellan tvenne horn] till generallöjtn. gr. Chr. L. v. Ascheberg, med öfversändande af vicepresidenten frih. Lilljecreutz's, såsom fullmäktig för Ranckiska arfvingarna, till den då frånvarande guvernören öfver Skåne, Halland och Blekinge (Gr. C. G. Mörner?) *) ingifna stämning. Brevet dat. Malmö d. 24 Mars 1721.

948] And: . . . . [se föreg. N:o] och J. Laurels i gu- vernörens öfver Skåne frånvaro afgifna svar på grefve Aschebergs anhållan om uppskof med svaromåls afgifvande, beviljande 5 veckors anstånd. Dat. Malmö d. 13 Maj 1721.

949 och 950) Bref från landskamrern H. Scharp till general- löjtn. gr. Chr. L. v. Ascheberg innehållande upplysningar rörande de reducerade räntorne af Blomsholms godset. Äfven tacksägelse för emottagna tvenne sp. dukater och bifogade 6 1/2 ark div. upplysningar och kalkyler, grundade på hand- lingar, befintlige å landskontoret i Göteborg. Brevet dateradt Göteborg den 25 Maj 1721.

951) Skrifvelse från H. Scharp till gr. Chr. L. v. Asche- berg, angående felande underskrift på sistnämnde upplysning- gar. Dat. Göteborg d. 6 Juli 1724.

952) Generallöjtnanten grefve Christ. l. v. Aschebergs concept till svar å stämningen, sådant det afgafs till vicepresidenten i Göta hofrätt frih. N. Lilljecreutz. Dat. Söfdeborg d. 22 Juli 1721.

---

*) anteckning svårläst.

- 953) Densammes (gr. Aschebergs) gensvar å stämningen, afgifvit till guvernören öfver Skåne etc. Dat. Söfdeborg d. 22 Juli 1721.
- 954) And . . . [se N:o 947] skrifvelse till generallöjtnanten grefve Christ. L. v. Ascheberg, innehållande vägran af begärdt ytterligare anstånd med svarmåls afgifvande. Dat. "i högvälb. hr barons och generalguvernörens frånvaro. Dat. Malmö d. 24 Juli 1721.
- 955) Upsats, undertecknad N. L. [Nils Lilljecretz] med vederläggning af grefve Aschebergs svar å stämningen. Erbjudande i öfrigt att söka förmå Rankiska arfvingarna, att med restitution af köpsumman afstå hela Blomsholms-godset, allenast de få sina räntor betalde. Jemte ytterligare upprepande, huru dessa ersättningsfordringars giltighet redan förut blifvit, så väl af grefve Ascheberg sjelf som af hans medarfvingar erkänd. Dat. Jönköping den 8 Aug. 1721.
- 956) Vicepresidenten frih. Nils Lilljecretz's skrifvelse till grefve Christ. L. Ascheberg, beklagande allt det obehag, han nödgats förorsaka denne genom rättegångarne om Blomsholm och Gripenberg. Dat. Gunnilaberg d. 18 Aug. 1721.
- 957) J. Laurels *) skrifvelse till grefve Christ. L. v. Ascheberg, jemte åtskillige "påminnelser vid saken angående Blommersholms(sic!) gods etc." Äfven innehållande tacksägelse för 10 lass bränsle. Dat. Guvernementskontoret i Malmö d. 15 Nov. 1721.
- 958) "Calculation på ersättningen af Blomsholms reducerade räntor. Utan namn och dato. **)
- 959) "Extract af Fältmarskalken och generalguvernören hr grefve Rutger v. Aschebergs till generalmajoren högvälborne baron Sven Ranck gifna köpebref, dateradt Holmegård d. 14 Nov. 1664." - På näst sista bladet finnes, med samma styl, conceptet till en orlofssedel för John Mathias Fers, "som 2 1/2 års tid tjenat som laquai hos min sal. k. broder, framledne generallöjt-
-
- *) landskamrer i Malmö. **) (af H. Scharp se 950).

nanten högvälborne hr grefve Christian Ludv. v. Ascheberg." Denna senare uppsats förmodl. skrifven af någon grefve Aschebergs efterlevande syster, är dat. Söfdeborg d. 11. Aug. 1722.

N:o 960-969.

d. 3 Augusti 1721.

Handlingar rörande försäljningen af Aschebergska huset vid s. k. stora, eller nu mera Gustaf-Adolfs torg i Göteborg. [Enligt befintliga debetsedlar, låg det i 6.te roten under N:o 51 el. 15, ty båda N:o uppgifvas. Af vissa detaljer i handlingen N:o 425 framgår dessutom att det var samma hus som nu är kommandantens i Göteborg bostad]. Handl. äro följande:

960) Egenhändigt bref från commercerådet Sebastian Tham till generallöjtnanten grefve Christian Ludv. v. Ascheberg. Dels angående "den sal. fru grefvinnans likkista, som skulle komma öfver Örebro och Christinehamn till Göteborg [Grefvinnan Mariana v. Ascheberg afled enligt Anrep d. 24 Juli 1720. Dels rörande Thams svågerns, handl. Abr. Petterssons tillämnade inköp af Aschebergska stenhuset vid torget, för hvilket det erbjudna priset, 10,000 D s. mt, såsom särdeles antagligt, af Tham tillstyrktes, helst huset var mycket förfallet. Dat. Sannum d. 3 Aug. 1721.

961) Ett underskrifvit, men ännu inte beseglat köpebref å samma stenhus (rote och N:o nämnas ej) till handelsmannen välförnåme herr Abraham Pettersson. Dat. d. 2 Okt. 1721.

962) Skrifvelse från Magistraten i Göteborg till grefve Chr. L. v. Ascheberg, angående af fordringsegare, nemligen Kongl. Rådet och öfveramiralen grefve Claes Sparre, Justitiekansleren friherre Gabriel Stjernkrona, å dennes frus Antoinette Marie Amya's vägnar, och öfversten Georg Lilljehök sökt seqvester å köpeskillingen för huset, i fall köpet skulle komma till stånd. Magistraten gör äfven påminnelse om inbetalning af de sedan 1696 obetalte årlige tomtöre och sammanskotts afgifter, om hvilka se N:o 890-897. Brefvet, underskrifvet af samt. d. v. ledamöter af magistraten, är dat. Göteborg d. 23 Okt. 1721.

963) Landshöfdingen grefve Nils Posses egenh. bref till grefve Christ. L. v. Ascheberg, rörande den af Justitiekansleren frih. Gabr. Stjerncrona sökta seqvester å köpeskilligen; belöpande sig hans fordran till 7.065 D 16/. s. mt. Dat. Göteborg d. 26 Okt. 1721. Sigillet qvarsitter.

964) Bref (ej egenhändig) från Sebastian Tham till grefve Christ. L. v. Ascheberg. Angående köpeskilligen för det försålda stenhuset, hvilket i anseende till den mellankomna seqvestern ej fick utbetalas, gående fordringsegarnes pretentioner till öfver 9000 D s. mt, hvarutaf mer än hälften bestod af undertiden upplupna räntor. I anseende till hvilken sakernas ställning, Tham ansåg sig ej böra kunna lemna Pettersson köpebrevet, utan hade i stället föreslagit honom, att mot hyra bebo huset. Men huset fordrade stora reparationer, taket var otätt, fenstren åt gatan sönderslagna, golf och fensterposter uppruttnade, o. s. v. Råder till försäljning af en del af grefvens efterlemnade möbler. Dat. Göteborg d. 26 Okt. 1721.

965) Ett ark concepter af grefve Christ. L. v. Ascheberg. a) till Magistraten i Göteborg. Svar å dess skrifvelse af d. 26 Aug. [skall förmodl. vara den 23 Oktober].*) Förmäler sig hafva hopp, att med svågern, G. Lilljehök, komma öfverens, angående den sökta seqvestern (Se N:os 962, 963 och 964; Ascheberg tycks efteråt hafva gottgjort Lilljehök dennes fordran genom medel lånte af Tham). Lofvat betala de vid huset häftande skulder för tomtören etc. hvarå ny räkning begäres. b) Till Seb. Tham, innehållande redogörelse för sin affärställning, och sitt hopp att kunna klarera densamma, dels genom försäljning af sina i Göteborg kvarstående möbler, dels genom sina betydliga gods i Skåne, och dels genom en fordran hos Braheska huset.***) Dat. Söfdeborg, Okt. 1721.

*) Brevet af denna dag finnes ej i samlingen, se N:o 962.

**) Förmodligen härrörande från något arfskifte, möjl. efter fursten af Putbus eller dennes grefvinna, hvilkas gods Spiker på Rügen kom till Braherne. Putbus, gr. Nils Brahe och Aschebergs svärfar, gr. J. L. Wittenberg voro

966) Skrifvelse från Magistraten i Göteborg till grefve Chr. L. v. Ascheberg, uttryckande fägnad öfver grefvens förhoppning, att med svågern G. Lilljehöök träffa öfverenskommelse angående seqvestern å köpeskillingen. Ytterligare angående de obetalte tomtören etc. hvaröfver räkning, daterad d. 26 Okt. 1721, bifogas. Sjelfva skrifvelsen, undertecknad af Magistratens d. v. samtelige ledamöter, neml: E. E. Tellander, Jean Rambeau, Abrah. Bruhn, G. v. Öltken, And. Aurell, Jacob Bratt, H. Andersson och H. de Silentz, är daterad Göteborg d. 25 Okt. 1721.

967) Bihang till föreg: "Extract af Göteborgs Stads Restlängder uppå det högvälborne H. r. grefve Aschebergs hus till Staden finnes skyldig. Neml: (Går fr. 1696-1721; slutsumman 152 D 8/. s. mt. Undert. Henr. Gilius Kierman, dat. Göteborg d. 26 Oct. 1721.

968) Bref från Seb. Tham till grefve Chr. L. v. Ascheberg (ej egenh.) tillrådande snar försäljning af möblerna (se N:o 964), hvilka Tham undertiden låtit flytta till sitt eget hus. Varnar för eldfara, i anledning af en d. 28 Nov. timad eldsvåda: . . . "till detta tillrådande föranlåtes Jag nu å nyo medelst en ny olycka af vådeld, som vi, Gud bättre, haft här norr i staden, hvilken sig d. 28 hujus, eller natten imellan Tisdagen och Onsdagen klockan half ett itände, oss alla här i staden till högsta förskräckelse, emedan vädret dervid temligen starkt blåste. Men blef likväl, igenom Guds nåd och en god anstalt, som då af vederbörande förfogad vard emot morgonen åter släkter och allenast 3. ne hus i askan lagde. Som denna olyckan den tredje är, som vi i detta år haft, så synes deraf, huru farligt det är, att hafva något här i staden stående etc. etc." Med en egenhändig apostill af Tham, angående åtskillige penninge-transaktioner. Dat. Göteborg d. 30 Nov. 1721.

969) Egenh. bref från justitiekanslern frih. Gabr. Stjern-

---

gifta med hvar sin af trenne döttrar till riksam. gr. Carl G. Wrangel. Se Anrep "Sv. Ad. ns ättartaflor" Senare anmärkning: Carl G. Wrangel egde Spiker.

crona (Welt, af en Göteborgs slägt) till gr. Chr. Ludv. v. Ascheberg, innefattande ett höfligt men bestämt afslag å dennes begäran om återkallande af seqvestern å köpeskillingen för Aschebergiska huset. Dat. Stockholm d. 3 Jan. 1722. (sig. qvarsitter)

De bref, hvilka hafva utanskrifterne qvarsittande, äro adresserade på Lund och Söfdeborg. Grefve Christian Ludvig von Ascheberg, som redan förut synes varit mycket sjuklig, afled på Söfdeborg en månad efter emottagandet af föreg. Just.kansl. frih. Stjerncronas bref.

N:os 970-972.

d. 12 Okt. 1721.

Handlingar uti ett märkeligt mål, rörande mynttecknens fallande värde, nemligen:

970) Afskrifter af följande:

a) Öfversten för Enkedrottningens Lifregemente till häst Samuel Wallenstjernas skrifvelse till "Kongl. Maj.ts och Riksens ständers commission." Af innehåll, att, som den ersättning för husröta, hvilken grefve Chr. L. v. Ascheberg blifvit ådömd att till sin efterträdare, öfverste Wallenstjerna för åbyggnaderne på Castelle-ladugården utbetala, belöpande sig till 1600 D s. mt., blifvit erlagd i mynttecken, hvilka till husens iståndsättande och nybyggnad icke kunnat användas, utan vid devaluationsterminen blifvit i Göteborgs och Bohusläns landtränteri för Kongl. Maj.ts och kronans räkning insatta, med ansökan, att de antingen af Kongl. Maj.t och kronan eller och af den, som dem utgifvit måtte ersättas, så framt boställena icke skulle förfalla. Och som derjemte samma betalningssätt blifvit användt af flera andra afträdande boställsinnehafvare, så anhåller Öfv.ste Wallenstjerna om en nådig resolution, huru härmed förhållas skall. Dat. Castelle-ladugård d. 21 April 1721.

b) "Transsumt af Kongl. Maj.ts nådiga resolution och förklaring öfver de ärenden, hvilka dess trogna krigsbefäl af de indelte regementen till häst och fot vid denna sista påstående riksdag i underdånighet föredragit." Hvilket ärende hänvisas till Riksens Ständers tillförordnade commissions afgörande. Dat. Stockholm

d. 27 Jan. 1720.

c) Intyg af öfverste Wallenstjerna och regementsskrifvaren Palmberg, att öfverste Wallenstjerna i landtränteriet insatt 1600 D s. mt. i mynttecken, hvilka grefve Christ. L. v. Ascheberg, för husröta på Castelle ladugård, till Wallenstjerna utbetalt, hvilka mynttecken ej till utbetalningar kunnat användas, hvadan för dem begäres ersättning, antingen af Kongl. Maj:t och kronan, eller ock af grefve Ascheberg, så vida bostället skall kunna komma till sina laga och nödige hus. Dat. Göteborg d. 29 Maj 1719.

d) Olof Styfverts quitto, att dessa 1600 mynttecken blifvit i Göteborgs och Bohusläns landtränteri insatte. Dat. Göteborg d. 29 Maj 1719.

e) Densammes intyg, att dessa 1600 mynttecken äro åter uttagne à 2 öre s. mt stycket, och sedan ånyo inbetalte i landtränteriet, som gör 100 D koppar styfvar (!)

Dat. Göteborg d. 30 Maj 1719. f, g och h) Trenne intyg af samma personer, Wallenstjerna, Palmberg och Styfvert *) att husröte-ersättningen blifvit inbetald för boställena Stora Risby, Quensland och Torkelstorp (i Halland) likaledes i mynttecken nemligen för Stora Risby 297 D s. m. som nu ej gällde mera än . . . . . 18 D 18/.

Quensland 78 . . . . . 4: 28

Torkelstorp 42 . . . . . 2: 20.

Alla under samma data som det rörande Castelle ladugård.

971) Landshöfdingen frih. Nils Posses officiella skrifvelse till generallöjtnanten grefve Christ. L. v. Ascheberg, underrättande denne om öfverste Wallenstjernas ansökan, och anhållande om bestämda uppgifter, vid hvad tid så väl hansom andra boställs-innehafvare liqviderat husrötepenningarna i mynttecken. Undert. Nils Posse. Sirenius. Dat. Göteborg d. 12 Okt. 1721.

972) Under samma dato, ett egenhändigt postskript på en särskild lapp, tydligen af helt och hållet privat egenskap. Friherre Posse säger sig deruti förmoda, att öfverste Wallenstjerna haft andra mynttecken, hvilka han på detta sätt velat göra sig utaf med; till hvilken förmodan frih. Posse leddes genom data i förranförlämnade qvittenser, helst grefve

---

*) Stuart?

Aschebergs afträde från Castelle-ladugård inträffat redan 1717, alltså långt före devaluationen. För öfrigt tillönskar herr grefven en god helsa och beder helsa till fru grefvinnan och fröken (? C. L. v. Ascheberg hade inga barn, förmodligen afses någon hos dem boende släkttinge). Sluteligen bedes, att, i fall "k. brors" möbler komma att i Göteborg förauktioneras, få efter värdet inlösa några stolar, en kista m. m. Dat. Göteborg d. 12 Okt. 1721.

N:o 973.

före 1721.

Friedr. Krantz's "Memorial på sina debitorer (bland befäl och manskap vid Enkedrottningens Lifreg. te till häst) om hvilka han till högvälborne Herr generalmajoren och grefven v. Ascheberg ödmjuk ansökning gjort till betalnings erhållande. Utan dato.

N:o 974.

före 1721.

En uträkning eller "förslag", som det den tiden kallades, huru stor löningssumma skulle kunna inbesparas, om en del regementen kunde sammanslås. Hvarken författarens namn, ej heller något dato finnas utsatte, likväl såsom funnen bland generallöjtnant Chr. L. v. Aschebergs papper, torde uppsatsen knappast kunna anses yngre än 1721.

N:os 975-983.

d. 9 Juli 1722.

Handlingar, rörande grefl. Aschebergiska grafkoret vid Christinæ eller tyska kyrkan i Göteborg. För deras intresses skull införas de här till hela deras innehåll. 975) Promemoria uppsatt af Öfverstelöjtnanten Magnus Fredrik Meck, (gift med äldsta dottern till C. L. v. Aschebergs syster Marg. Sabina v. Ascheberg gift Lilljehök), då han skulle uppresas till Göteborg med nyssnämnde grefve Aschebergs och dennes grefvinnas lik, för att nedsätta dem i Aschebergiska grafkoret. Dat. Söfdeborg d. 9 Juli 1722. Ödmjukt Memorial! Såsom de höggunstige och respektive arvingarne uti det höggrefliga Aschebergiska sterbhuset behagat befalla mig till att bevista den auktion, som de tänka

i Göteborg låta hålla öfver en del der varande samma sterbhus tillhörige lösören, samt att emottaga de salige greflike liken vid ankomsten till Göteborg, och om deras behöriga nedsättande i grafven, med mera, ombeställa, och jag mig [detta] påtagit; ty har jag fördenskull nödigt eraktat, hos högvälbemälte respektive arfvingar följande momenta, angående desse ärender i ödmjukhet att andraga, och afvaktar öfver allt sådant deras höggunstiga ordres och utlå-tande. 1) att fullmakt och instruktion till auktionens för-rättande och sakernes försäljande mig behörigen meddelad blifver, som ock specifikation och ordres på de sorter af sakerne, som de respektive arfvingarne auktioneradt åstunda sjelfve lösa. - Svar: [förmodligen uppsatt af Riksrådet och öfver Amiralen grefve Clas Sparre, gift med Sophia Lovisa Soop, Chr. L. v. Aschebergs systerdotter) Häröfver blifver herr öfverstelöjtnanten en perfekt fullmakt, af oss samte-lige underskrifven, tillställd. - 2) Om auktionens kontin-gents betalande. - Svar: förfares efter förordningen, i så måtto, att de, som med auktionen hafva att beställa, inalles och ett för allt bekomma 2 procent för allt silfver, guld och metall, som förauktioneradt varder; men för alla andra möbler och lösören 3 D af hvarje hundra. - 3) Lärer under-stundom skjutshästar för likvagnarne emellan städerne behöf-vas, medelst desse (mig till resan öfverlätne) hästars ålder och oförmögenhets skull. - Svar: Sterbhuset vill hafva lem-nat till herr öfverstelöjtnanten, att, så ofta det emellan städerne pröfvas nödigt, låta taga skjutshästar för lik-vagnarne; dock att de dertill förordnade 2 spann hästar alltid gå för samma vagnar igenom städerna. - 4) Om under-hållspenningar till betjenterne, som medfölja. - Svar: Till underhåll för betjenterne finner sterbhuset skäligt, att bestå 20 öre s. mt. om dagen för stallmästaren, 16 öre för Jonas Falk och 12 öre för hvar och en af de öfrige. - 5) Sammaledes till furage penningar, till hö och hafre för hästarne. - Svar: hvad till furage för hästarne under resan till Göteborg uppgår, består sterbhuset; hvaröfver, så väl som underhållet och andra omkostningar, behörig räkning

göras måste. - 6) Jemväl underhåll för 3 mina drängar, - som medfölja till Göteborg, så väl på dit- som återresan som (ock) medan vi der vistas. - Svar: Herr öfverstelöjtnantens drängar njuta likaledes 12 öre s. mt till underhåll om dagen, både på fram och återresan och så länge aucionen i Göteborg påstår, efter som de deremot icke mindre än sterbhus-betjenterne, som härifrån med de greflige liken följa, skola vara förbundne att för- rätta, hvad som till befordran af sterbhusets tjenst vid den herr öfverstelöjtnanten uppdragna commissionen anbefalles och nödigt pröfvas. - 7) Att mig bestås skjutspenningar till 5 st. hästar i uppresan, och sammaledes i återresan till och ifrån Göteborg. - Svar: Skjutspenningar till fem hästar för herr öfverstelöjtnanten och dess drängar består sterbhuset inalles på fram och återresan. - 8) Till smörja åt vagnarne under vägen, samt något till hvarjehanda påkommande förnödenhet, i fall seltyg eller annat för likvagnen skulle söndergå, behöfves penningar. - Svar: likaledes bestås, hvad till smörja samt seltygens och vagnarnes lagande, jemte hästarnes skötsel på resan till Göteborg nödtörf- tigt behöfves. - 9) Jemväl reqvireras penningar, att betala för kvarter och stallrum, både under vägen och i Göteborg. - Svar: Quartier och stallrummen i staden beta- las likaledes af sterbhuset efter en skälig räkning *) - 10) Förfrågan, om officerarne, som komma att bära och in- sätta de salige höggrefliga liken i grafven, skola trak- teras med vin och confect? - Svar: (och består sterbhuset) en anständig consumption af vin och confect för de offi- cerarne, som de grefliga liken i deras graf bära och ned- sätta. (Öfverstruket läser man här: dock att de trakteras innan liken bortbäras och nedsätts. - 11) Sammaledes, om till kyrkobetjenterne och kyrkan något i discretion skall gifvas, och på den händelsen, huru mycket. - Svar: Så vida grafven med egen bekostnad af vår salige herr- samt

---

*) I originalet stå frågorna åt höger och svaren äro an- tecknade åt venster. På detta ställe förefinnes såsom öfver- gång till svaret på nästa fråga, orden: "och består sterb- huset," hvilka här äro utelemnade:

svär- och morfader byggd är, samt ett anseeligt kapital gifvit till kyrkan, till grafvens vidmakthållande, skulle sterbhuset tycka, att kyrkan vid detta tillfälle intet bör hafva; dock om det pretenderas, betalas så mycket som vid andre grafföringar vanligt vara plägar; börandes klockare bekomma 3 D och kyrkovaktaren 2 D s. mt. - 12) Jemväl om län-fanorna skola hängas i kyrkan vid grafven? - Svar: hela sterbhuset finner bäst och skickligast vara, att så väl den grefliga som friherrliga länfanan måtte öfver grafven upphängd och uppsatt blifva, och består sterbhuset omkostnaden. - 13) Item, om det svarta spannet hästar tillika med seltyget och begge rustvagnarne skola säljas i Göteborg? och huru högt? - Svar: Herr öfverstelöjtnanten gör sitt bästa att jemte öfverkommissarien herr Swartz till högsta pris kunna föryttra så väl de sex svarta hästarne, som de dertill hörande bästa seltyg och förridare-selar, tillika med begge rustvagnarne. - 14) Till betjenternes underhåll på återresan samt kvarter med mera, requireras penningar. - Svar: Underhålls- och kvarterpenningar består sterbhuset på samma sätt, som förut är förmält. - 15) Om någon af sakerne icke efter eller så högt, som värderingen är, utan ringare vid auktionen påbjudes, förfrågas huru dermed förhållas skall? - Svar: Sterbhuset finner bäst vara, att alltsammans bortauktioneras till det pris, som på auktionen kan bekommas. Men hvad salig grefvinnans egna kläder vidkommer, måste de inte säljas på auktionen utan hithemtast. Annars tillåtes det Jonas Falk att af skabrakerne utvälja, hvilket han helst behagar. - 16) Likaledes förfrågas: i hvad mynt, antingen silfverpenningar eller plåtar, sakerna skola betalas? - Svar: Det gångbara myntet får intet vägras; dock såge sterbhuset gerna, att silfverpenningar kunde bekommas, om det utan deras olägenhet ske kunde, som sakerne på auktion inropa. - 17) I lika måtto förfrågas: hvartill dessa penningar employeras skola, och huru jag mig dermed förhålla skall? - Svar: Huru de skola employeras förbehåller sterbhuset sig, att skrifteligen låta herr öfverstelöjtnanten veta, sedan sterbhuset blifvit underrättadt till hvad

summa lösören och möblerna efter handen stiga och i hvad myntsort de blifva betalte. I det öfriga har sterbhuset till herr öfverstelöjtnanten det goda förtroende, att han vid allt detta lär hafva sitt afseende på hela sterbhusets nytta och fördel, lärandes sterbhuset deremot ej underlåta, att med tacksamhet erkänna den möda och godhet, som herr öfverstelöjtnanten sterbhuset härvid bevisandes varder. - Under frågkolumnen till höger står: "Datum Söfdeborg d. 9 Juli 1722, och under svarkolumnen till venster: "Söfdeborg d. 10 Juli 1722." Ett äfven lika lydande har jag emottagit, som betygas. Magnus Friedr. Meck.

976) Fullmakt för förenämnde öfverstelöjtnant Meck vid samma tillfälle och under samma dato. - "Undertecknade befullmäktiga härmed öfverstelöjtnanten välborne herr Magnus Friedr. Meck och öfverkommissarien Swartz, att å våra vägnar emottaga och föranstalta om alla vår salig k. svågers, broders och morbroders, generallöjtnanten grefve Christian Ludvig Ascheberg, i Göteborg efterlemnade lösören och möblers ofördröjeliga bortauktionerande till den mestbudande. För hvilken orsak vi vänligen begära, att icke allenast hr commercerådet Tham och andra vederbörande, som något af bemälte möbler och lösören om händer hafva, ville desamma, på välbemälte herr öfverstelöjtnants och öfverkommissarien Swartz begäran, ifrån sig lefverera och dem tillställa; utan ock, att den höglofliga Magistraten i Göteborg ofta nämnde möbler, uppå herr öfverstelöjtnanten Mecks och öfverkommissarien Swartz begäran, på en offentlig auktion anslå ville; och att vissa betjenter, som med de allmänna auktioner hafva att beställa, måtte blifva beordrade, dem vid denna förrättningen behörigen tillhanda gå, emot den provision, som vanlig och med kongliga förordningar enligt vara kan. För det öfriga hålla vi för godt allt, hvad herr öfverstelöjtnanten och öfverkommissarien Swartz å våra vägnar, lag och förordningar enligt, görandes och låtandes varda. Söfdeborg d. 9 Juli 1722."

977) Aschebergiska arfvingarnes skrifvelse till commercerådet Tham vid samma tillfälle. - "Till herr Commercerådet Tham. Som Herr öfverstelöjtnanten Magnus Fredr. Meck och herr öfverkommissarien Swartz påtagit sig, att besörja de möblers och lösörens offentliga bortauktionerande, som av vår salig broder och morbroder i Göteborg qvarlemnade blifvit, alltså hafva vi icke allenast tjenstl. skolat betacka hr commercerådet, som så länge och väl haft dessa saker i sitt goda förvar (Jemför i föreg. N:o 968) utan ock begära, att de nu till herr öfverstelöjtnant Meck och öfverkommissarien Swartz måtte aflevereras. Vi hafva annars erhållit herr commercerådets räkning af d. 23 passato, hvaraf som vi förnimma att herr commercerådet af vår salig broder och morbroder hafver att fordra 1419 D 23 ./.. så skola vi draga försorg att samma summa skall, straxt efter den förestående auktionen, blifva riktigt contenterad och betald. För öfrigt hafva vi låtit herr öfverstelöjtnant Meck veta, att han vid sin ankomst låter herr commercerådet utbekomma den byrå, kanapé och ländsstol, som dertill hörer, samt de 2. ne fyrkantige théborden, de 2. ne madrasser och 3. ne långa stekepannor, som vi förnummit herr commercerådet af inventario åstundar. Hvilket, som det är den minsta marque af tacksamhet, som denna gången kunnat visas, så lära vi hädanefter ej underlåta att betyga, med hvad uppriktig vänskap vi äro och förblifva etc." Söfdeborg d. 10 Juli 1722.

978) Bref från Aschebergiska arfvingarne till föreståndarne för tyska församlingen i Göteborg, rörande församlingens skyldighet, att hålla grafkoret vid makt. (Concept eller afskrift) "Till tyska församlingens föreståndare i Göteborg. Ädle och välborne, ärevördige och höglärde samt äreborne och välförnäme samtliga den tyska församlingens föreståndare! Af det testamente, som vår salige herr fader och morfader, framledna kongl. rådet, fältmarskalken och generalguvernören högvälborne grefve herr Rutger von Ascheberg år 1693 d. . . . . upprättat, hafva vi förnummit, icke allenast huruledes välbemälte vår salige käre fader och morfader testamenterat till den tyska församlingen i Göte-

borg Ettusende Riksd.r courant, utan ock att kyrkan deremot, af de interesserna, som samma summa årligen af sig kastande varder, skulle ibland annat vara förbunden, att vid makt hålla och reparera den graf, som välbemälte vår käre fader och morfader i lifstiden vid den tyska kyrkan för sig och sina efterkommande låtit upprätta; och att på annor händelse och der kyrkan läte detta monument och graf förfalla vore jus retractus oss och våra efterkommande förbehållet. Som nu å ena sidan detta vår salige käre faders och morfaders testamente är vordet i så måtto verkställdt, att dessa testamenterade 1000 Riksdaler courant äro vordne till kyrkan af bo oskipto lefvererade och betalte, så vilja vi väl intet annat föreställa oss, än att herrar föreståndare å kyrkans vägnar lära vara derom sorgfällige, huru detta grefliga monument och grafven måtte hädanefter behörigen blifva vid makt hållet och det allt efter handen förbättradt och lagadt, hvad som af år och tiden kunde förderfvas och skämdt varda. Icke desto mindre, och som oss är berättadt att samma graf här tills icke haft den tillsyn, som vederbordt, utan att vatten runnit ned i grafven, som hvarken haft något aflopp eller blifvit i tid utpumpadt; kunnandes vi icke egentligen veta, huruvida sådant igenom en god och nödig reparation sedermera torde vara förekommit eller icke; alltså och förutan det vi committerat öfverste-löjtnanten välborne herr Magnus Fredrik Meck, att göra sig om denna grafvens tillstånd noga underrättad, hafva vi af herrar föreståndare vänligen härmed begära skolat, det de icke allenast behagade draga försorg, att all den bofällighet, som samma graf ännu torde hafva, måtte forderligast blifva lagad och grafven i det stånd, som vederbör, försatt, utan ock att hädanefter och allt framgent, när så behöfves, dermed måtte continueras, på det att Testatoris yttersta vilja i det fallet till alla delar måtte blifva efterkommen och vi på vidrig händelse, mot vår önskan, icke måtte blifva föranlätne, oss af det

per expressum præcaverade jure retractus att betjena. Vi hoppas ock annars att det legerade capitalet lærer blifvit gjordt så fruktbart, som efter lag och kongliga förordningar i detta land är tillåteligit, samt att den fullkomliga säkerhet är vorden tagen för sjelfva capitalet, att det igenom hvarjehanda händelser icke löper någon fara att alldeles förloras. Hvarom, så väl (som) om grafvens närvarande tillstånd, vi förvänta herrar föreståndares behagliga svar och förblifva. Söfdeborg d. 10 Juli 1722. Georg Lilljehöök, Margareta Ascheberg, Eleonora Ascheberg, Claes Sparre, Wilhelm Linderstedt. - Bakpå: Carlskrona d: 10 Juli Anno 1722: Till Göteborgs Tyska kyrkoföreståndare, om des sal. Faders och Morfaders, fältmarskalk Aschebergs, bristfälliga graf, förfrågan huruvida han (den?) hålles vid makt." -

979) Kyrkorådets svar derå: "Uppläst och föredragit samtelige arfvingarna d. 12 Sept. 1722, och d. 13 d.o besvaradt. - Högvälborne herr grefve, riksråd och öfveramiral, högvälborna fruar grefvinnor, så och hög- och välborne herrar. Af eders höggrefliga excellences och samtelige dess höge intressenters bref af den 10.de sistledne månad hafve vi inhämtat deras behag och mening, huru Tyska Christinæ kyrkan härstädes skall vara in perpetuum förpliktat att underhålla deras, af framledne kongl. rådet, fältmarskalken och generalguvernören högvälborne herr grefve Rutger von Ascheberg vid kyrkan uppbyggda monument, af de 1000 RD courant, som samme höggrefl. excellens låtit till kyrkan betala, och sådant i anledning af dess upprättade och till sine högvälborne samtl. arfvingar lemnade testamente. Vi finne af kyrkans böcker och räkenskaper, att penningarne äro till kyrkan betalte blefne; Vi förnimme ock huru hans höggrefliga excellens herr fältmarskalken derom behagat stadga och förordna: men vi finne intet att våra salige antecessorer hvarken varit eller kunnat vara med samma förordning förnöjde, utan att de sig en helt annan betalning, nemligen till kyrkans egen och fria disposition och till deras då förehafvande tornbyggning; tör hända ock till en fast större summa, än som sedermera under titel af dona-

tion skedde, förmodat hade; skönt (änkönt) vi veta att deras omsorg icke dess mindre sträckt sig så vida till grafvens conservacion, att de anlagt och underhållit en brunn med pump på kyrkogården, samt tillagt ringkarlarne någon lön årligen apart för pumpning af bemälte brunn, som allt till dato continuerat är, till att hålla grafven ledig ifrån vatten; med annan mera omkostning de gjort kyrkan till grafvens bästa tid efter annan. Men att nu på några år ej någon reparation är gjord på grafven, kommer af samma förhinder, som förorsakat att ej någon reparation är gjord på kyrkan, hvarken till dess mur, tak eller torn, nemligen att med begynnelsen af Anno 1717 begynte att manquera tillförsel af materialier, för de i riket uppkomna svårigheters skull, och Anno 1718 blefvo inkallade alla kyrkans utestående medel och fordringar; myntetecken och myntesedlar för god och full betalning antagne och desse uti ränterierne insatte mot ständernes obligationer, som blifva obetalte, först till kapitalet tills N:o 9 kommer i ordning, och sedan till interessen ännu längre fram efter reglementet, som bekant är. Och detta var befalldt af en suverän konung, hvars vilja vi ej voro förmögna att contradicera, som vi ock af den då varande öfverheten in loco blefvo dertill forcerade och continuerligen hotade med högsta ombudsmannens myndighet i thy mål; fingo och deputationens befallningar direkte till oss derom, så att ingen utväg för oss öppen var, utan måste vi låta kyrkans goda egendom och fruktbare capitaler sålunda gå oss ifrån; hvartill sedermera kyrkans ständer *) gjort sitt till, och förtagit kyrkan all sin inkomst af beklädningar vid begravingar i kyrkan, så till väggarne, stolarne etc. samt för sörje-kappor, så att kyrkan icke l D om året deraf nu hafver att förvänta, hvilket allt är så bekant att hela rikets samtelige invånare deraf nog, och dels mer än alltför mycket vetenskap hafva. Vi hade ingenting mindre förmodat, än af eders höggrefliga ex-

---

*) Menas förmodl. preste-ståndet vid riksdagarne.

cellens och samtelige höge interessenter höra talas om jus retractus af bemälte 1000 RD, der icke monumentet dem till nöje af kyrkan underhålles; ty denna summa rent af och utan något betingande eller condition, dock föga vedergällning är till kyrkan, för allt hvad vid henne för monumentets skull skedt är, med nederrifvande af kyrkans mur, ifrån taket till golfvvet, på bägge sidorne af altaret, samt in- tagande och bebyggande af den plats, som kunde vara högst nödigt att hafva ledig stående vid oförmodliga olyckor, och likafullt kunde föryttras emot en köpeskillning till kyrkans fria disposition till små grafställen, dem egerne sjelfve underhålla, och af 4.de ledet ånyo infrias måste, eller af kyrkan åter till andra försäljas kunna; hvaraf medlertid kyrkan, vid hvart liks nedsättande, för graföpp- ning sine visse intrader hafver, som af detta monument aldrig är blifvet fordradt. Vi hafva fuller el- jest i desse dagar för de sist uti grafven insatte 2ne höga liken, af välborne herr öfverstelöjtnanten Meck for- drat en och annan kyrkans och dess betjenters rättighe- ter, som vid liks insättande alltid pläga betalas, förutan graföppning, som alla ordinarie grafvar betala, och hvaraf honom nog exempel nämnde äro; men han förmenar sig till räkningens clarerande först af höga vederbörande måste order hafva. Allt fördenskull är till eders höggrefliga excellens och samtelige höge interessenter vår aller ödmjukaste, ödmjuk och hörsamste begäran, det eders hög- grefliga excellens och de höge interessenterne i nådig, hög och gunstig consideration af allt föregående, täcktes oss till oftabemälte monuments förfärdigande och vidare conservation förordna att oss tillställa låta något till- räckligt capital af deras stora förmögenhet, samt beordra välbemälte herr öfverstelöjtnant att betala den honom insinuerade räkning; på det att, hvad det förra angår, detta monument icke må med tiden förfalla till en oblivio*) och att icke framgent må finnas tillfälle eller orsak att önska kyrkans mur och grund restituerad till kyrkan igen, utan heldre att grafven, som ett skönt anseende och lustre

---

*) Oblivio = glömska.

eger, må till everdeliga tider blifva stående, det höggrefliga Aschebergiska huset till en odödelig heder, ej allena utaf monumentets underhållande, utan ock tillika af kyrkans indemnisation och belöning, hvilket senare med det förra combineradt, den höggrefliga familjens reella beröm på posteriteten conserverar. Och vi förblifve, med all submission och estime, eders höggrefliga excellenses och samtelige de höge interessenters aldramjåkaste och hörsammaste tjenare G. v. Öltken, Hans Coopman, Joh. Jac. Ermersch, Fried: Krantz. Göteborg d. 23 Aug. 1722."

980) Aschebergiska arfvingarnes förnyade påminnelser i samma ämne. - "Till den Tyska kyrkans föreståndare i Göteborg. - Af herrar föreståndares d. 23 passato daterade skrifvelse måste vi emot all förmodan förmärka det sällsamma raisonerande, af hvilket de funnit nöje sig att betjena, så väl angående den obligation i hvilken för nedrifvande af kyrkomur samt den platsens intagande och bebyggande, som det grefliga Aschebergiska monumentet står uppå, vår salige käre herr fader och morfader, framledne kongl. rådet, fältmarskalken och generalguvernören grefve Rutger Ascheberg skall i lifstiden hafva sig försatt uti, som beträffande de 1000 Rd.r courant, dem herrarne förmena ovillkorligen till kyrkan vara lemnade; med hvad mera, som om kyrkans capitalers aflåtande till upphandlings deputationens disposition och dess inkomsters förminskande anföra, hvilket allt, som det snörrett strider emot större delen af desse ärenders rätta beskaffenhet och sammanhang, så äro vi nödsakade att göra herrar föreståndare följande föreställning. I. mo Hvad murens nedrifvande beträffar, så är sådant skedd med dåvarande kyrkoföreståndares enhälliga ja och goda vilja, hvarvid kyrkan så mycket mindre skada haft, som kyrkan derigenom fast mera lustre och anseende är tillskyndadt, och vår salige käre herr fader och morfader sådant allt af egne medel, utan kyrkans ringaste gravation låtit bekosta, som de årens räkningar kunna utvisa, kommandes

således oss helt främmande och sällsamt före, hvad de fyra herrarne, som brefvet underskrifvit, om sina salige antecessorer, och huru de antingen varit eller kunnat vara med vår salige herr faders och morfaders förordning förnöjde, samt en helt annan så kallad betalning förmodat; med hvad mera de andraga. Ty förutan att dem, äfven så litet som bemälte gode herrar och män, tillkommer att raisonera öfver hans förordnande eller aftvinga honom något till tornbyggnaden och förmoda stora eller mindre summor, så är det dem bekant, som den tiden voro tyska församlingens ledamöter och ännu till en del lefva (fast de goda herrarne, som brefvet underskrifvit, det icke veta) hvad omsorg vår salige käre herr fader och morfader för tyska församlingens uppkomst och bästa burit; och hvad kärlek som så väl lärarne som alla andra församlingens ledamöter för den orsaken för honom buro, derom bära publika skrifter än i dag ett oemotsäjeligt vittnesbörd, varandes det således oss en föga ting, att de goda herrarne, som brefvet underskrifvit, äfvensom de senare Pharaones icke afvisste Josephs förtjenster af hela Aegypten, sådant antingen ignorera eller söka att fördunkla och under ett presumerande om sine antecessorer bemantla. Emellertid och på det herrar föreståndare ingen ytterligare okunnighet om vår salig käre herr faders och morfaders disposition, hvad donationen af de 1000 RD courant vidkommer, må kunna prætextera, så sända vi dem här innelykt en vidimerad copia af det, som uti vår salige käre herr faders och morfaders testamente berörer så väl grafven som donationen, hvilket testamente icke allenast i rättan tid, efter lag, är vordet för kongl. svea hofrätt produceradt, utan ock vunnit välbemälte kongl. hofrätts approbation och laga kraft, och lærer således af de gode herrarne, som brefvet till oss underskrifvit, äfven så litet kunna rubbas, som det hafver bestånd, hvad samma herrar om platsen i sitt svar andragit, till hvilkets vederläggande vi, som med authentiska dokumenter i det fallet äro försedda, 2.do påberopa oss den ädle och

högl:de magistratens i Göteborg hållne protokoller af d. 28 Februari 1681 och den 20 September 1682, som noggsamt visa, att den platsen, på hvilken monumentet är uppsatt, aldrig tillhört kyrkan, utan varit en obebyggd rådstugu tomt, den præsidenterne och magistraten i Göteborg afhändt staden och rådstugan samt afstått som en everderlig äga till vår salig käre fader och morfader, samt oss och våra efterkommande, begripandes icke allenast den plats, på hvilken grafven nu står, utan och sträckande sig i bredden 24 fot ifrån hörnet af kyrkans mur utaf Christinae kyrkogård fram till gatan af stora hamnen, och uti längden 108 fot ifrån frontens linia ut till stora gatan, in till postmästare-gården. Huru vilja på sådane omständigheter de gode herrar, som brefvet underskrifvit, antingen undvika ett rättmätigt tillmål af grof okunnighet eller försvara den ogrundade satsen, som de formerat då de förebära samma plats varit nödig att hafva ledigståendes vid oförmodeliga olyckor, och att den likafullt kunnat föryttras emot en köpeskillning, till kyrkans fria disposition, till små grafställen etc. ? Vi vilja aldrig tro, att en rådman skall vara mera upplyst och längre kunna se, än en hel, för sitt förstånd hedervärd och för sin försigtighet mycket berömlig magistrat, hvilken ej skulle hafva afstått samma plats om den varit nödig vid timade olyckor, och kunna således icke heller föreställa oss, det någon om lag och kongl. förordningar här i landet kunnig skulle hafva understått sig sälja hvad kyrkan aldrig ägt eller kan få äga, eftersom lagen ett svårt och förmodligen ej obekant straff i thy mål dikterar. Hvad som 3.tio angår kyrkans capitaler, dem Upphandlings-deputationen skall till sig hafva tagit, så är det en sak, den vi lemna i sitt goda värde. Men derom äro vi försäkrade, att så framt i den tiden någon föreställning hade blifvit gjord om desse 1000 RD.s beskaffenhet, och med hvad onus samt vilkor de blifvit kyrkan donerade, skulle derigenom nöjsam anledning gifvits att befria detta capitalet ifrån

samma olägenhet med de öfrige kyrkans medel, hvarom vi förstå att aldrig något ord blifvit nämndt, och således icke underligt om de, med alla andra ovilkorliga penningar, blifvit i den tiden till Kongl. Maj:t och kronan in-dragne. Emellertid, och som deras ansökning blifvit utsatt till den 9.de nummern efter reglementet, hvilket ej hade kunnat ske, om penningarne blifvit, till publici tjenst, i den myntesort lefvererade, i hvilken de blifvit donerade, så förbehålle vi oss att göra oss derom närmare underrättade, och att, efter erhållen behörig kunskap, derom söka den regress hos vederbörande, som oss, i förmågo af testamentet tillkommen. Förståendes emellertid, att som capitalet, igenom det upplupna interesset, hafver stigit långt öfver alterum tantum, innan de blifvit till publici tjenst in-dragne, och omkostnaden på grafven deremot till ett ganska ringa sig bedragit, varandes bekant det de, som med pumpande utdraga vattnet ur grafven, ej bekomma mer än 8 D årligen för sitt omak, hvilket här till lærer hafva varit den endaste utgift, kyrkan för de uppburne ansenlige interessen haft att göra, att kyrkan måtte bestå alla till detta monuments/^{conservation} betarlivade utgifter, så länge interesserne någon tid kunna tillräcka, efter som ingenting deraf tillkommer kyrkan innan allt sådant förut vunnit sin verkställighet. På vidrig händelse och så framt deremot handlas, vilja vi på det kraftigaste hafva förbehållit oss det af de 4 gode herrarne så litet förmodade men oss med all rätt likafullt competerande jus retractus, tillkommandes det 4.to oss ingalunda att, emot de högloflige Riksens ständers så hel-sosamma slut, tillägga Tyska kyrkan i Göteborg de igenom onödige beklädningar och onyttige sorgekappor henne till en del betagne inkomster, hvarom de gode herrarne, som brefvet underskrifvit, i något hårdare termer, än dem vederbordt, sig yttrat. Utan hafva vi 5.to gjort den anstalt igenom herr öfverkommissarien Swartz, att kyrkans rättighet för graf-öppningen med 20 D s. mt och för klockaren samt bårkläderne med 30 D 24 öre s. mt skall ihogkommen blifva; men kunna ej veta, för hvilka kyrkans betjenter man sig exponerat, då

man om deras rättigheter påmint, om icke för klockaren, hvilken dock ingen tack man behöft, efter han jemte sig sjelf sig för sina förmän utlagt och fordrat såsom en rättighet, hvartill de för redan begrafne och jordfästade lik, som af hosgående attest kan ses, alldeles ej äro berättigade, lärandes således föga tack af dem hafva att förvänta. Och alldenstund vi 6.to af det svar, som de 4 kyrkoföreståndarne oss gifvit, kunnat förmärka hvad föga heder de döde och tack efterkommanderna hafva af deras faders och morfaders så ansenliga donation till Tyska kyrkan i Göteborg, så ger sådant oss en nogsam varning, att till samma kyrka intet vidare förordra. Utan som vi å ena sidan lära vinlägga oss att erhålla, det herrar kyrkoföreståndare igenom vederbörandes handräckning må blifva obligerade (om det emot förmodan godvilligt ej skedde) att hålla vår salige käre herr faders och morfaders graf, för intressena af det donerade capitalet, vid magt; så lärer ock å andra sidan hvar och en af oss efter sin förmåga söka att ihogkomma Guds hus och kyrkor, till hvilka vi oss hålla, och af hvilkas föreståndare gåfvan, hon vare sig vilkorlig eller ovilkorlig, tacksammare blefve upptagen. Hvarmed vi förblifve, Söfdeborg d. 13 Sept. 1722. G. Lilljehök. Uppå mina och mina k. medinteressenters vägnar Claes Sparre. E. Ascheberg. Carl Hans Wachtmeister.

981) Kyrkorådets svar härå, ställt till Borgmästare och Råd i Göteborg. "Copia Exhib. Göteborgs rådhus d. 30 Okt. 1723. Välädle, ädle och högaktade, välvisa och lagfarne herrar borgmästare och samt. råd. - Af det bref, som högvälborne herr baronen, generallöjtnanten och öfverkommendanten Gyllenkrook under d. 7 hujus, i följe af hans excell.s riksrådet och öfveramiralen, högvälborne herr grefve Sparres begäran af d. 1 dito, till den ädle och högtärade Magistraten låtit afgå, hafva vi inhemtat, huru hans excell.s åstundar det vi genom allvarsam föreställning måtte blifva tillhållne att afgifva vårt svar till det bref, som framledne herr generallöjtnanten hög-

välborne herr grefve Christian L. Aschebergs höge arftagande afgå låtit till tyska kyrkans föreståndare härstädes, angående en summa penningar, som för dem kongl. rådet, fältmarskalken och generalguvernören herr grefve Rutger von Aschebergs excellens bemälte kyrka skänkt hafver. Och är till den ädle och högtärade Magistraten här nu vår tjensthörsamste utlåtan denna, att ofvannämnde bref, som till föreståndarne lefvereradt blifvit, innehållit sådana ord och expressioner, som föreståndarne intet hade förtjent, och fördenskull med dess besvarande sig ej inlåta kunde. Såsom der straxt i första punkten andrages, huru, äfven som de senare Pharaones icke afvisste Josephs förtjenster af hela Egypten, likaså föreståndarne antingen ignorera eller söka att fördunkla högtsalig herr fältmarskalkens i lifstiden burna omsorg för Tyska församlingens uppkomst och bästa, och sådant under ett presumerande om deras antecessorer bemantla; det dock intet varit deras intention; med mera, som lemnas. Ty som vi för vår del, allsintet inclinera att skrida till en förtretelig ordavexel med våra vederlikar, fast mindre med riksens råd, grefvinnor och deras intressenter; utan bära för dem en fast högre vördnad och veneration, nödgas vi nu ock lemna alltsammans obesvaradt, allenast bedjande (att) den ädle och högtärade magistraten täcktes gunstigt högvälborne herr landshöfdingen å våra vägnar tillkännagifva, att vår aldraödmjukaste begäran till de samtelige höge intressenter är, att få nådgunstigt communication af det qvittens, som våre salige antecessorer för bemälte summa penningar gifvit hafva, att deraf få se, till hvad conditioner de sig deremot förbundit hafva på kyrkans vägnar, då vi oss deröfver närmare i all ödmjukhet utlåta skola, som desförinnan icke ske kan. Ty visst är det, att ingen riksens ledamot kan taga sig någonting före med kyrkan, hvarom icke med dess föreståndare först slutas och förenas; emedan af kongl. majestäterne endaste till föreståndarne lemnat är dispositionen med kyrkan. Och om de uti quittenset sig till ett eller annat begifvit, eller sig till något visst förbundit hafva,

hvaraf vi till dato ej veta, är oss oundgängeligen nödigt att få derom kunskap, innan vi vidare komma kunna.

- Medlertid hafva de fyra våra medbröder och föreståndare, som underskrifvit deras ödmjukaste förklaring till de höge interessenters nådiga första bref, af hvilka tvenne sedermera afsomnade äro, och hvilka en del af oss nu redan kunna kalla antecessorer, ingenting anfört till deras eget/^{interesse} eller haft något det ringaste afseende derpå, utan endast och allenast talat för kyrkan, den för sig sjelf intet tala kan, och detta är äfvenväl vår beställning, vår pligt och skyldighet, hvartill vi förordnade äro, den vi intet böra, kunna eller tänka till att underlåta. Vi erkänna fuller det vara mycket skäligt att kungöra oss det vi intet veta; för den skull vi och aldraödmjukast tacka för hvad underrättelse uti förr högbemälte bref oss kan vara gifven om det, som varit oss obekant, samt/^{vidare} äfvenväl begära communication af våra antecessors för penningarne gifna qvittens. Men skönt vi finna många och dels helt ansenlige förordningar till kyrkan gjorda; som förmodligen aldrig, ifrån kyrkans begynnelse intill denna dag, någon gåfva, liten eller stor, af hög eller låg, till kyrkan kommen är, den icke står annoterad, hvar vi se kunna hvilka som hafva varit kyrkans välgerningsmän, så (hafva) vi dock aldrig förstått föreståndarne derföre har blifvit ansedde såsom de der voro förpliktade att vara förnöjde med hvad kyrkan för sin del eller dem för deras personer tillfogas kunde. Det har, i detta seculum, tvenne personer, som saligen afsomnade äro, förärat hvar för sig, 1000 Rr s. mt till kyrkan; skönt de uti det förra seculum redan långt mer än detta, till hjälp, så till tornets uppbyggande som kyrkans inrättande, förärt hade. Och en än lefvande kyrkans gynnare 1500 RD S. mt, utom hvad han förut till skolehus-byggnaden med åtskilligt annat mera skänkt hade. Som (ock) hela kyrkan, med hvar dertill hörer, af intet annat än gåfvor och föråringar uppbyggd är och i denna dag består; och vore allena önskeligt, att kyrkan desse senare

gåfvor till dess vidmakthållande framgent hade fått njuta och behålla. Men bemålte välgynnare hafva icke den ringaste förmån deremot åstundat, utan hvad de af kyrkan njutit hafva, det hafva de dessutom till fullo betalt, och varit lika vänliga emot föreståndarne: Så förmå vi ej heller att finna någonting vara till kyrkan skänkt och föräradt uti det att af en eller annan famille lefvereras ett capital, som skall stå orördt, men af föreståndarne göras fruktbart och desse vara förpliktade att tillse, syta (?) och underhålla samma famillens grift vid kyrkan med capitalets fulla interesse eller och tillbakagifva det, som behållet vara kan. Vi anhålla sluteligen i all ödmjukhet hos samtelige de höge interessenterne, att intet ånyo onådigt må upptagit blifva, hvad vi sålunda nödtvungne varit på kyrkans vägnar att anföra, som vi ock för öfrigt äro och skyldigst förblifva högtärade den ädle magistratens tjenstödmjuka tjenare Hans Coopman, Christop. Lindberg, Fred. Krantz, A. Pettersson, Lorentz Bagge. Göteborg d. 26 Oktob. 1723."

982) Tillf. landshöfd. frih. Bengt Ribbings skrifvelse, vid öfversändandet af ofvananförda svar till Aschebergiska arfvingarne. - "Högvälborne herr greve, Kongl. Maj:ts och riksråd samt öfveramiral. I anledning af eders excellences gunstige skrifvelse af d. 1 Octob. sistl. har jag igenom Magistraten härstädes låtit af Tyska kyrkans föreståndare affordra det svar, som af dem, angående en summa penningar, de skola emottagit till den Aschebergiska grafvens vid magt hållande, åstundas; och följer detsamma här innelykt eders excell.les ödmjukeligen tillhanda, hvilket för länge sedan hade skolat skett, så framt Magistraten svaret förr om händer fått och mig tillskickat än exhibitionen derå utvisar. Jag är för öfrigt med tillbörlig vörndnad Eders excell.les ödmjukaste tjenare Bengt Ribbing. - Contras: Sirenus. Uti herr baron, generallöjtnanten, landshöfdingen och öfvercommendanten Gyllenhooks frånvaro. Göteborg d. 4 Nov. 1723."

983) Kyrkorådets ytterligare skrifvelse till riksami-
ralen m. m. greve Sparre rörande grafkorets förfallna
tillstånd och kyrkans oförmåga att det upphjelpa. "Hög-
välborne herr greve, riksråd och öfveramiral! Nådige
herre! Emedan vi på någon tid sett och försport, huru
spetsen på den höggrefliga Aschebergiska familjens
grafs monument härstädes, allt längre ju mer bräckelig
blifver, för det densamma i begynnelsen, då han med
koppars täckt blef, intet är i sådant stånd satt vorden,
som sig bordt, *) så att en god reparation nu dervid
behöfves, så väl vid kopparen utan på, som trävirket
innantill, hafva vi ej fördristat oss, det för eders
höggrefl. excellens att förtiga, utan hafva detsamma
fast heldre, medelst detta, i all ödmjukhet velat till-
kännagifva, som det i år nödigt vara vill, materialierne
att låta efter en eller annan vederbörande mästars för-
slag ihop komma, och till nästkommande vårtid, vill Gud,
reparationen företaga. Ett slikt och lika öde står oss
före med sjelfva tornspetsen, som, medelst oduktigt ar-
bete vid täckningen, är genom dropp och läckor så ska-
dad, att det med stora och ansenliga penningar ej står
att bättras. Och är för oss det svåraste, att vi ej
veta, huru snart vi denna förbättringen förmå att före-
taga för kyrkans allt för bedröfveliga utblottade till-
stånd och stora medellöshets skull; särdeles som nästan
hela kyrkotaket äfven detsamma behöfver af lika orsak;
att intet ens nämna den reparation, som kyrkogårdsmuren,
tornets mur och annat mer reqvirerar, medelst skada af
regn, vind och väder, som mer och mer tilltager, och
större blifver för det vi i 6 år så litet varit i stånd
en slik skada att förekomma, som vi nu äro densamma att
förbättra. För öfrigt utbedje vi oss aldärdmjukeligst
eders höggrefl. Excell.s höga gunst och förblifver
Eders höggrefl. excellences Underdån-ödmjukaste tjenare
Wilhelm von Utfall, Fried: Krantz, Hans Coopman, S. Peter-
sen, Lorentz Bagge. Göteborg d. 9 Juny 1724. - besvaradt
d. 16 Juli 1724."

*) Så väl tyska kyrktornet som Aschebergiska grafmonumentet
voro förr försedde med höga spetsiga spiror. Se tyska
församlingens i Göteborg Psalmbok, tryckt 17.. der en
afbildning af kyrkan förefinnes framför titelbladet.

N:o 984.

1711?

Concept till ett bref [trol. från gr. Chr. L. v. Ascheberg] till "Herr Baron generallöjtnanten och guvernören (Mörner?), af innehåll, att brefskrifvaren erkänner emottagandet af 800 st. hattar till regementet. I öfrigt talas om "fiendens mouvement på andra sidan." Förmodligen är alltså brefvet skrifvet under Lövendals-fejden 1711. Det saknar dock både namnteckning och dato, samt är mycket illa conditioneradt.

N:o 985.

före 1722?

Skrifvelse, eller kanske endast concept till en dylik, adresserad till kamreraren v. Broberg i Stockholm, men utan underskrift. Möjligen är det dock från grefve Christ. L. v. Ascheberg, emedan der talas om brefskrifvarens gods i Skåne. Der klagas öfver motgångar och fienders stämplingar. Brefskrifvaren beder kamrer Broberg så laga, "att den salige och redige Johan Lagerholms enkefru, så väl som vi, icke blifva af hr Nettelblads hårda påstående mera inqviterade. Möjl. är här fråga om handeln med Gripenbergs gods som såldes af Aschebergs fader (?) till generalmaj. frih. Sven Ranck och ärfdes af dennes dotter Anna, gift med frih. Reinh. Reh binder, men i reduktionen beröfvades någre dit-hörande gårdar, hvilka Chr. L. v. Ascheberg ansågs skyldig att ersätta. Utan dato.

N:o 986.

?

Concept till ett bref, trol. från grefve Chr. L. v. Ascheberg till en person, som tituleras assessor. Af innehåll, att en major Peterwald, under hvarjehanda föregifvanden fördröjt inbetalandet af en skuld; men så fort medlen in-flöte skulle brefskrifvaren uppfylla ett adressaten gifvit löfte. Utan dato.

N:o 987.

?

Räkning för lärft, införskrifvit från Holland, med tull-umgälder, assurans etc. Utan underskrift och dato; men funnen bland Aschebergiska papperen.

N:o 988.

2

Qvitterad räkning undert: Math. Schildt. Till hvem, för
hvad och när, finnes icke utsatt (!) Finnen bland Asche-
bergska papperen.

B I H A N G ,

Innehållande en del, i det föregående
uteglömda handlingar.

Tillhör åttonde serien af de Aschebergska papperen.

N. B. De här i bihanget upptagne handlingar röra för det mesta fältmarskalken grefve Arvid Wittenberg, dennes son generallöjtnanten grefve Joh. Leonhard Wittenberg samt Riksamiralen m. m. Carl Gustaf Wrangel. Att de funnits bland Aschebergska papperen har sin förklaring deruti, att generallöjtnanten grefve Christian L. v. Aschebergs grefvinna var dotter till C. G. Wrangels andra dotter Polydora Christiana Wrangel och gr. J. Leonh. Wittenberg.

N:os 989 - 1077.

1656 - 1697.

N:o 989.

Apotekare rum

Feldt-Marekial

Medicamenta p

Englands (7)

17 April och

qvitterad s.

N:o 990.

*Specification

nanter högvald

och-mobilier,

25 Aug. 1680,

sr." Unders.

(högst intress

N:o 991.

Förteckning på

af hans höggra

Schatullet (K)

lata förtäras

Unger. Dat: 8

Blad artiklar

(förmödl. Axel

facetti-desante

andra saker:

blad."

N:o 992.

Räkning mellan

greve Hill: Br

Wittenberg, och

Indv. v. Asche

1804 till och

sakligen skrivet

Carl-Gustaf W

fader gn. Joh

N:o 989. d. 17 Apr. 1656.

Apotekare räkning. "Vor ihrer Excellens Herrn General Feldt-Marskalck Wittenbergks Hoffstädt sind folgens Medicamenta præparirt worden." Undertecknad Herr Sebastian Englunds (?) Aothekery (?). Första posten är daterad d. 17 April och hela räkningen, uppgående till 107 D 21/. är qvitterad d. 16 Juli 1656.

N:o 990. d. 6 Nov. 1680.

"Specification uppå det, som utaf sal. Herr Generallöjtnanten högvälborne grefve Leonh. Joh. Wittenbergs lösören och mobilier, likmätigt det underskrifna inventariet af d. 25 Aug. 1680, uti Oktober månad försåldt och förötrytt är." Undert. "Olof Unger." Dat. Stockholm d. 6 Nov. 1680. (högst intressant dokument!)

N:o 991. d. 13 Dec. 1680.

Förteckning på persedlar, hvilka äro, på underskrefna dato, af hans höggrefl. Excell.s grefve Nils Brahe af Juvel-Schatullet (förmodl: grefve L. Wittenbergs) uttagne, att låta förötryttas. Undert. af Johan Philip Langen och Olof Unger. Dat: Stockholm d. 13 Dec. 1680. (Högst intressant. Bland artiklarna anmärkas: N:o 6. "Ett Riks-Cantzlerens (förmodl. Axel Oxenstjernas) Conterfait, besatt med sju facett-demanter," och uti en silfver låda, N:o 23, bland andra saker: "drottning Hedvigs orden, såsom ett klöfverblad."

N:o 992. 1684.

Räkning mellan Hans Exc.s Kongl rådet och V. Amiralen grefve Nils Brahes sterbhus och grefvinna Mariana Margareta Wittenberg, som efteråt, 1697, blef gift med grefve Chr. Ludv. v. Ascheberg. Räkningen, odaterad, men gående från 1684 till och med 1699, Nils Brahes dödsår. Angår hufvudsakligen arfvvet så väl efter Riksamiralen m. m. grefve Carl Gustaf Wrangel, som det efter grefvinnan Marianas fader gr. Joh. Leonh. Wittenberg. Den senare afled 1679,

och har då grefve Nils Brahe, såsom närmaste slägtinge-
(han var den unga grefvinnans mors svåger) förmodligen
varit hennes Mariana Wittenbergs förmyndare, varandes
detta sterbhusets för hans förvaltning till myndligen
afgifna räkenskap. Den i handlingen omtalade fröken
Anna Catharina Wrangel var kusin till grefvinnan Maria-
nas moder och blef 1689 gift med frih. Christer Bonde.
(Anrep).

N:o 993. d. 1 Okt. 1656.

Räkning öfver Fältmarskalken m. m. grefve Carl Gustaf
Wrangels traktamente från den 1 Oktober 1656 till den
siste Maj 1657: åtta månader à RD 333 $\frac{1}{3}$ i månaden,
inalles 2666:24.

N:o 994. d. 14 Okt. 1657.

Räkning emellan Riksamiralen m. m. grefve Carl Gustaf
Wrangel och Edvin von Stedten j.or. Dat. Greifswald,
fr. d. 14 Okt. 1657 till d. 14 Okt. 1658.

N:o 995, 996, 997 och 998. 1657.

Fyra räkningar, hvilka torde afse Herman Wrangels tvenne
yngre döttrar Margareta Barbara (hvars namnteckning finnes
på N:o 996) och Elisabeth Dorothea. (Äldsta systren var
redan före 1650 gift). Ehuru odaterade torde räkningarne
högst sannolikt förskrifva sig från 1657 eller 1658.

N:os 999 - 1047. 1657.

Fyrarationio assignater och räkningar från den tiden då
riksamiralen m. m. grefve Carl Gust. Wrangel vistades i
Wolgast och på Wrangelsburg, åren 1657, 1658 och 1659.

N:o 1048. d. 7 Maj 1658.

Skrifvelse från riksamiralen m. m. grefve Carl Gustaf
Wrangel till sin hofmästare Joh. Sam. Burchard, angående
vidare understöd till stud. Gold, som i Weimar ämnade
fortsätta sina studier. Af C. G. Wrangel egenh. under-

skrifven dat. Middefart d. 7 Maj 1658. Så här lydande:
 "Besonders Lieber! Weillen der Studiosus Gold sich beklaget, dass seine nach Weymar fürgehabte reise durch intervention seiner Mutterbrüder todtsfall zurück, und die Ihme auff meinem befehl damahls verhandreichte zehrgelder unterdessen aufgegangen; Als sollet Ihr demselben, wann er angeregts seine reise demnachts gleichwol fortsetzen und sich bey Euch anmelden wirdt, über Vorige zehrgelder noch siebenzig Rthl zustellen, dagegen Quitums von Ihm nehmen, und es damit berechnen. Gott mit uns, Datum Mittelfahrt d. 7te May 1658. Euer affectionirter C. G. Wrangell." "an Burchardt." Utanskrift: "An des herrn Reichs Admiral und Königl. Lieutenant Generals Hochgeachteter Excell: und gn. Herrn Caroll Gustav Wrangels Canzlisten, mit nahmens Johannes Samuel Burchard, dieses zubehändigen. Stralsundt."

N:os 1049 och 1050.

d. 31 Juli 1658.

Kontrakt, upprättadt mellan riksamiralen m. m. grefve Carl Gustaf Wrangels fullmäktige Joh. Sam. Burchard å ena sidan och å den andra "timmermästaren" Simon Händler från Greifswald, angående upptimrandet af en ekonomibyggnad af ek vid Wrangelsburg. Uppsatt på sistnämnde ställe d. 31 Juli 1658. Jemte Händlers qvitto å 16 RD, dat. Wrangelsburg d. 25 Aug. 1658.

N:os 1051 och 1052.

1659?

Tvenne förteckningar öfver åtskilliga utlägg för skolsaker, lifsmedel m. m. med öfverskrift "Verzeichnis was ich in Mons. Burchards Abwesenheit ausgelegt habe wie folget." De sakna ort och datum; men tyckes ansluta sig till tiden för C. G. Wrangels vistelse i Pommern 1657-1659. "Herr Carl eller Carlken (Carlchen), som i 1051 nämnes, är trol. Carl G. Wrangels son Carl Philip + 1668 el. 1670. se Anrep. *)

N:o 1053.

1683.

Ett häfte af 10 ark, rörande uppgörelsen af riksamiralen m. m.

*) här följer N:o 1077.

grefve Carl Gustaf Wrangels skulder i Tyskland, genom sterbhusets fullmäktige, major Erik Bäckhusen. De deruti sammanförda räkningar m. m. äro daterade från flera orter, Stockholm, Wolgast, Wrangelsburg etc. under åren 1681-1683. Men skulderne äro till en del vida äldre, somliga till och med hela 20 år.

N:o 1054.

d. 6 Febr. 1682.

Afskrift af fältmarskalken m. m. frih. Rutger v. Aschebergs rekommendationsskrifvelse till Kongl. Maj:t för Kapten Joh. Garlaw, att denne, som då Skytteska regementet upplöstes förlorade sin anställning, måtte till sin substistens få något annat befäl i Kongl. Maj:ts tjenst. Dat. Malmö d. 2 Jan. 1682. Konungens resolution derå lyder: att som ej något dylikt befäl f. n. finnes ledigt, må Garlaw åtnjuta traktamente till dess ledighet yppas att vinna någon verklig anställning. Dat. Kungsör d. 6 Febr. 1682.

N:o 1055.

d. 12 Apr. 1693.

Afskrift af en "liquidation" mellan regementsqvartermästaren Petter Rundbom och qvarterm. B. J. Hardewiigk, för af den förre uppburna, den senare tillkommande s. k. "fördels-räntor" uti Skee socken och Norrvikens fögderi för år 1692. Dat. Köperöd d. 12 Apr. 1693.

N:o 1056.

d. 18 Juli 1693.

Quitto, utgifvit af David Amya, att regementsqvartermästaren Rundbom å fältmarskalken Aschebergs vägnar för rusthållet Sylebo inbetalt 1 D 24/. s. mt, liqid för de 1692 begärda handskar. Dat. Göteborg d. 18 Juli 1693.

N:o 1057.

d. 18 Juli 1693.

Quartermästaren B. J. Hardewiigks "förklaring" uppå den ännu innestående balance uppå sist anbefallda munderings-

uppbörder" med derå tecknad annot: af Regementsqvartermästaren Rundbom. (NB den i N:o 1056 qvitterade afgiften för rusth. Sylebo omnämnes här på 2 ställen). Dat. d. 18 Juli 1693.

N:o 1058-1070.

19 Sept. 1696.

Skrifvelse från David Amya till grefve Christ. Ludv. v. Ascheberg tillika med öfversändande af copior af 25 grefvens assignationer på Amya samt 11 st. andra räkningar och qvitton. Brevet dateradt Göteborg d. 19 Sept.r 1696.

N:o 1071.

1694?

"Liquidation med Kunghells, och nu ryttmäst. Appelbergs compagni, för de A.o 1691 begärde kyllrar, byxor och handskar" (se N:o 292 m. fl.) Utan dato, men sista årtal, som nämnes, är 1694.

N:o 1072.

1695.

Ett häfte af tre ark, innehållande afskrifter af åtska konungabref a) till generallöjtn. Schönleben fr. Carl XI "Vi se af eder underdåniga skrifvelse, dat. 8 hujus hurusom framl. Kongl. rådet och fältmarsk. grefve Aschebergs sterbhus ännu intet har låtit reparera och förbättra de felaktigheter, som efter husesyn-instrumentets (se N:o 260) innehåll äro befunne både till hus och gärdesgårdar på Göteborgs ladugård samt Tjurholmen, då bemäldte fältmarskalk samma lägenheter till eder (Schönleben) afträdde, oansedt I hos dem derom åtskilliga gånger hafva låtit göra påminnelse (se N:o 296 etc.) Berättandes I derhos, att landshöfdingen Macklier och öfverste Ascheberg dertill äro vederredo, allenast de andra sterbhusintressenterne ville göra detsamma. För hvilken orsaks skull I underdånigst anhållen, att Kongl. rådet och amiral-generalen med andra dero svågrar och medintressenter af bemälte sterbus, måtte tillhållas att fullgöra hvad dem i så måtto åligger. Nu som Vi detta med bemälte Kongl. råd hafva communicerat,

och han sig der uppå förklarar att han med de andra dess svågrar och medintressenter i lika måtto är vederredo att clarera, hvad berörde sterbhus i detta fallet till oss kan blifva skyldigt, varandes sål. gerna nöjd, att denna fordringen, så framt dermed intet kan anstå till dess han och dess svågrar lagligen varda skiljda ifrån hvarandra, ju förr ju heller, blifver betalt utaf sterbhusets medel, hvarest de kunna finnas. Alltså är härmed till eder vår nådiga vilja och befallning, att I för så stor summa, som sterbhuset i detta fallet skäligen kommer att häfta före söken att indrifva betalning af någon merbemälte sterbhus's der å orten befindtliche medel etc!"
Dat. Stockholm d. 20 Juni 1695.

b) Kongl. Majsts nådigste resolution uppå dess tromans generallöjtnanten och landshöfdingen öfver Göteborgs- och Bohuslän välborne baron Johan Benedikt v. Schönlebens underdånigst insinuerade memorial gifven Stockholm d. 31 Octobris A.o 1696. - Såsom Kongl. Maj.t har sett af den insända räkningen att framl. Kongl. rådets och fältmarskalken grefve Aschebergs arfvingar efter föregångna husesyner och besigtningar öfver Elfsborgs ladugård och hemmanet Tjurholmen, till det ringaste lära komma att betala 1086 D 16/. s. mt, befruktandes generallöjtnanten, fast än han hafver en särdeles fullmäktig uti Carlskrona, (för) att påminna vid arfskiftet om berörde summas clare-rande, det ändå med betalningen torde gå (draga) långt ut, så framt Kongl. Maj.t sjelf icke skulle behaga dem sådant att anbefalla. Alltså och emedan generallöjtnanten underdånigst berättar, att berörde begge lägenheter behöfva så mycket skyndesammare repareras, som byggningarne dersam-mastädes eljest i grund lära nederfalla; Ty har Kongl. Maj.t låtit dess befallning afgå till bemälte arfvingar, att de desse husesyns böter ofördröjeligen skulle betala, eller förvänta att execution dem derföre lærer öfvergå."

c) från Carl XII.s förmyndare-regering. "Carl med Guds

nåde etc. Vår ynnest och nådiga benägenhet etc. vi hafva erhållit eder underdåniga skrifvelse, dat. d. 18 hujus, hvarutinnan I eder besvären öfver framl. kongl. rådet grefve Aschebergs arfvingars tresko att vilja förnöja de 1086 D 16/. s. mt.s böter för byggnadsfelaktigheter vid Elfsborgs ladugård och hemmanet Tjurholmen . . . dragandes de ut den ena tiden efter den andra, med tillsägelse nu att vilja betala, nu att sjelfva bygga och reparera de befundna felaktigheter . . . kommandes på det sättet tiden att löpa ännu längre ut, der dock bergningen af grödan snart är för handen och byggningarne vid bemälte lägenheter finnas så förfallne, att de icke längre kunna brukas, så föränlåtes I, till att undfly den gravation, som eder här af i framtiden kunde öfverhänga, uti underdånighet hos oss att anhölla, det Vi i nåder täcktes låta seqvestrera bemälte arfvingars der i länet befindtelige gods och räntor, eller hvad i Göteborgs banco kan vara dem tillhörigt, så länge och intill dess att de ofvanbemälte skuld sig hafva afbördat . . . . Så tillåta vi ock härmed att I utaf sterbhusets i länet befindtliga egendom genom execution måge utsöka ofvanbemälte hos merbemälte arfvingar innestående skuld, hvarmed vi befalla eder Gud allsmäktig nådeligen Carlberg d. 30 Juni 1697. Brefvet undert. af Hedvig Eleonora, två af förmyndarne samt fullmäktige för två andra. Contras. C. Piper.

d) Skrifvelse från öfverste Chr. L. v. Ascheberg till generallöjtn: och landshöfd. frih. J. B. v. Schönleben. Af innehåll, att alldenstund brefskrifvaren icke kan frångå att han vid afslutande af sterbhusets angelägenheter åtagit sig att afbetala dettas skuld för husröte på Elfsborgs ladugård och Tjurholmen, så undandrager han sig ej heller den samma att så snart assignationen för honom uppvisas, som deruppå är utfärdad och af hans herrar svågrar underskrifven, till herr generalguvernören betala med trehundra D s. mt hvarefter någon torde förordras, som om felaktigheternas förbättrande kunde draga försorg etc. etc." dat. Göteborg d. 12 Maj 1697.

e) Skrifvelse från Kongl. rådet och general-amiralen grefve Hans Wachtmeister till generallöjtnanten och landshöfdingen frih. v. Schönleben. Af innehåll att den begärda assignationen på medel till reparationerne å Elfsborgs ladugård och Tjurholmen "blifver herr generalen och landshöfdingen tjenstl. tillhanda sänd, och har bemälte assignation för längst varit färdig, och man väntat någon, som på herr generalens och landshöfdingens vägnar den skulle hafva afhämtat; förmodandes min sväger herr grefven och öfversten Ascheberg, som nu för tiden der å orten vistas, straxt densamma inlösa lærer etc." Dat. Carlskrona d. 6 Juni 1697.

f) Samtel. Aschebergiska arfvingarnas fullmakt för öfversten m. m. grefve Christ. L. v. Ascheberg, att "som det finnes i sterbhus-handligarne, att herr generallöjtnanten Schönleben hafver uti salig hans excell. kongl. rådet fältmarskalken och generalguvernören högvälborne herr grefve Rutger von Aschebergs, vår salig herr faders och svärfaders sterbhus en fordran af ettusende åttatiosex D 16 öre s. mt etc. etc. Alltså, till afslag af sin fordran, hafver vår herr sväger herr grefven och öfversten Christian L. v. Ascheberg att straxt contentera välbemälte herr generallöjtnant 1086 D 16 öre s. mt etc. etc." Dat. Carlskrona d. 15 Jan. 1697. undert. af Chr. L. Aschenberg, Hans Wachtmeister, David Macklier, Å. Soop, G. Lilljehök, K. K. Barnekow. Copians likalydelse med originalet intygad af Johan Seth. (1716 adl. v. Seth).

N:o 1073.

Förteckning öfver åtskilliga munderingspersedlar, utan dato. Sista raderne röja regementsqvartermästaren Rundboms hand.

N:o 1074.

Förteckning på utbetald veckosold m. m. åt 10 man af kapt: Hectors kompani, hvilka att döma af namnen tyckas

varit utlänningar. Intet årtal finnes utsatt och namnteckningen är ganska svårt att dechiffrera.

N:o 1075

?

"Underdånigt förslag (förteckning), som utvisar, huru hans Kongl. Maj. ts 'norra skånska rytteri-regemente under den här i Skåne stående armé sig nu för tiden verkligen befinner. Undert. H. Gyllenbjelke. Defekt, hvadan datum ej kunnat utfinnas.

N:o 1076.

?

"Förteckning hvad till en formerad fält-stat för stycken och artilleri sorter kunde fördras." Intressant! - utan dato men tillhör 1600 talet.

N:o 1077.

d. 13 Febr. 1658.

Räkning å hvarjehanda uppköpta lifsmedel, sedan Riksamiralen gr. Carl Gust. Wrangels vistelse i Wolgast. Dat. d. 13 Febr. 1658. (Sluter sig till N:o 1052).

Ytterligare bihang, innehållande sex st. handlingar skänkta af samma gifvare som föreg: men hvilka först 1880 kommo Göteborgs Musei Arkiv till handa.

Supplem. N:o 1.

1591.

Afskrift af köpebref, genom hvilket Anders Hansson i Rörvall försäljer till Peder Bagge på Holma halfparten uti en gård, Röd i Bragasäters [Brastads] socken Dat. Sämstad d. 17. Okt. 1591.

Supplem. N:o 2.

1691.

Utdrag af tingsprotokollet vid laga ting med allmogen af Torpe härad på Ryk, hvarvid Exc.n Aschebergs befallningsman välaktad Mårten Christensson begärde undersökning om de trenne frälsegårdarne Åbys i Vesterlanda socken insockne frihet. Hvarom intygades, att nämnde trenne gårdar hafva tillförene legat och lydt till säteriet Röstorp och varit derunder, förr än de blefvo på hvarjehanda sätt separerade, för insockne possiderade, och efter som de samma både ha sina egor i hopa liggande med halfva säteriet, så väl som i en socken äro belägne så förmenas desamme kunna under Röstrops säteri för insockne försvaras. Undert. J. Cedercrona. Med häradets sigill. Dat. Ryk d. 17 Mars 1691.

Supplem. N:o 3.

1695.

Årlig Ränthe- och Jordebok öfver Allodial-frälse och Skattegodset under säteriet Torreby, när det till kronan reducerade skattegodsets räntor afgå för året 1695. Samt: Specification på de till kronan reducerade skattegodsen under säteriet Torreby, med den ränta kronans befallningsman har gifvit vid handen att för år 1694 betala.

Supplem. N:o 4.

1695.

Årlig Ränthe- och Jordebok öfver Allodial-frälse och Skattegodset under Säteriet Holma, när det till kronan reducerade skattegodsets räntor afgå för år 1695. Jemväl: Specifikation på de till kronan reducerade skattegodsen, med de räntor

kronans befallningsman har gifvit vid handen för
1694 att betala.

Supplem. N:o 5.

1695.

Inventarium på säteriet Holmas Lösöre och bohags-
saker som blef upprättadt d. 15 Nov. 1695.

Supplem. N:o 6.

1715.

Skrifvelse från A. M. Schåre till grefve Christ. Lud-
vig v. Ascheberg på Söfdeborg, rörande köp af några
hästar äfvensom angående ett uppdrag om rusthållet
Berga. Dat: Holma d. 12 Juli 1715.

Sedermera tillkomna handlingar.

N:o 196. a. Tio concepter till bref från Fältmarskalken grefve Rutger v. Ascheberg till commissarien Amya. Daterade 1692.

N:o 196. b. Sex concepter till bref från Fältmarskalken grefve Rutger v. Ascheberg till Monsieur Fredrich Paran i Amsterdam, angående H.r Daniel Bildt. Dat.de 1692.

N:o 196. c. Aderton concepter till bref från Fältmarskalken grefve Rutger v. Ascheberg till Carl Donner. Dat. 1692. Ett 1693. Ett odateradt.

196 a-c placerade efter Ser. 2 nr 176. 1/4-57. S. B.

